

- Versterking rol Fluxys-net als draaischijf van de West-Europese aardgasstromen
- € 198 miljoen investeringen in infrastructuur
- Waaier bijkomende diensten voor netgebruikers
- 92 nieuwe personeelsleden
- € 52,5 nettodividend per aandeel

JAARLIJKS FINANCIËEL VERSLAG

2008

GIDS VAN DE AANDEELHOUDER

Aandelen Fluxys

De maatschappelijke aandelen van Fluxys noteren op de Tweede Markt van NYSE Euronext Brussels.

Agenda van de aandeelhouders

- 12 mei 2009 - Algemene vergadering
- 19 mei 2009 - Uitbetaling van het dividend
- 28 augustus 2009 - Persbericht van de raad van bestuur over de halfjaar-resultaten in IFRS

Daarnaast wordt in mei en november 2009 een tussentijdse verklaring gepubliceerd.

Uitbetaling van het dividend

Het brutodividend van het boekjaar 2008 bedraagt € 70,00 per maatschappelijk aandeel, tegenover € 108,00 in 2007.

Dit komt neer op een nettodividend voor 2008 van € 52,50 tegenover € 81,00 voor het vorige jaar.

Dit dividend wordt uitbetaald tegen afgifte van het dividendbewijs nr. 9 aan de loketten van Dexia Bank België.

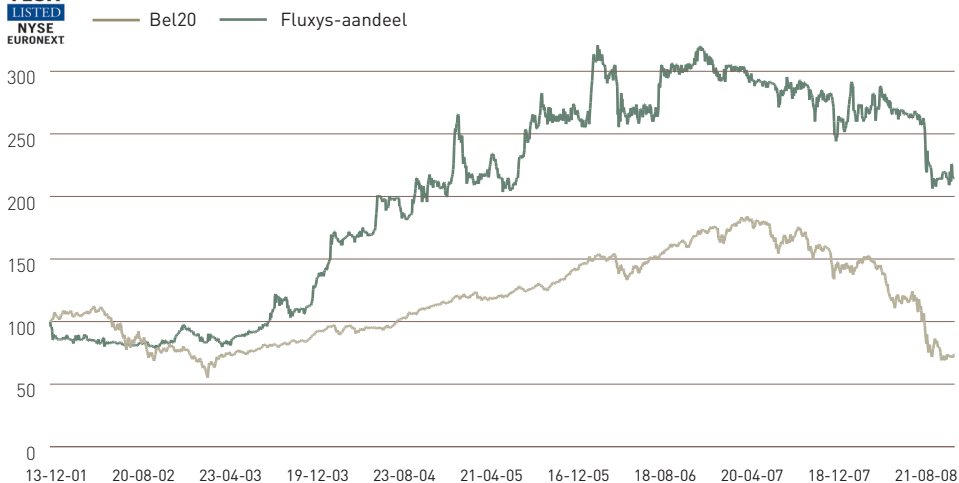
Toelichting bij het Fluxys-aandeel

Op 31 december 2007 sloot het Fluxys-aandeel af op € 2.440. Gedurende het jaar 2008 werd de hoogste slotkoers bereikt op 12 maart 2008, hetzij € 2.580. De laagste slotkoers werd bereikt op 28 oktober 2008, hetzij € 1.826. Het jaar werd afgesloten met een slotkoers van € 1.901,05. Voorts karakteriseerde het boekjaar 2008 zich door een stijging van het gemiddelde dagelijks verhandelde volume Fluxys-aandelen op de Tweede Markt van NYSE Euronext Brussel: 70 tegenover 47 in 2007.

Evolutie koers Fluxys-aandeel – BEL 20 (koers 13-12-2001* = basis 100%)

(in %)

FLUX
LISTED
NYSE
EURONEXT

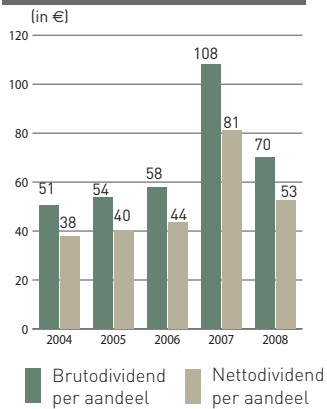

* Op 1 december 2001 splitste de onderneming haar handelsactiviteiten in aardgas af. De splitsing werd boekhoudkundig van kracht op 13 december 2001 op NYSE Euronext Brussels.

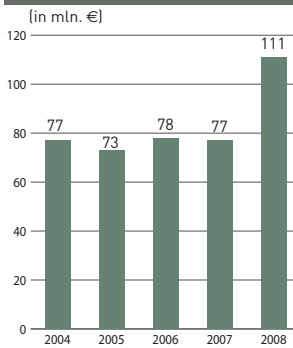
Fluxys-aandeel (in €)

	2008	2007	2006	2005	2004
Koers Maximum	2.580	2.831	2.840	2.500	1.925
Minimum	1.826	2.300	2.260	1.770	1.015
Slotkoers op 31 december	1.901	2.440	2.752,5	2.310	1.825
Gemiddelde koers	2.272	2.594	2.511	2.079	1.586
Cashflow per aandeel	330,88	173,69	171,30	163,09	186,71
Geconsolideerde nettowinst per aandeel	157,93	109,70	110,84	104,44	109,66
Verhouding koers/winst op 31 december	12	22	25	22	17
Aantal aandelen	702.636	702.636	702.636	702.636	702.636
Gemiddeld dagelijks verhandeld volume	70	47	79	108	114

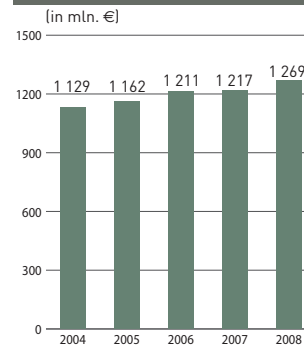
Brutodividend/Nettodividend per aandeel

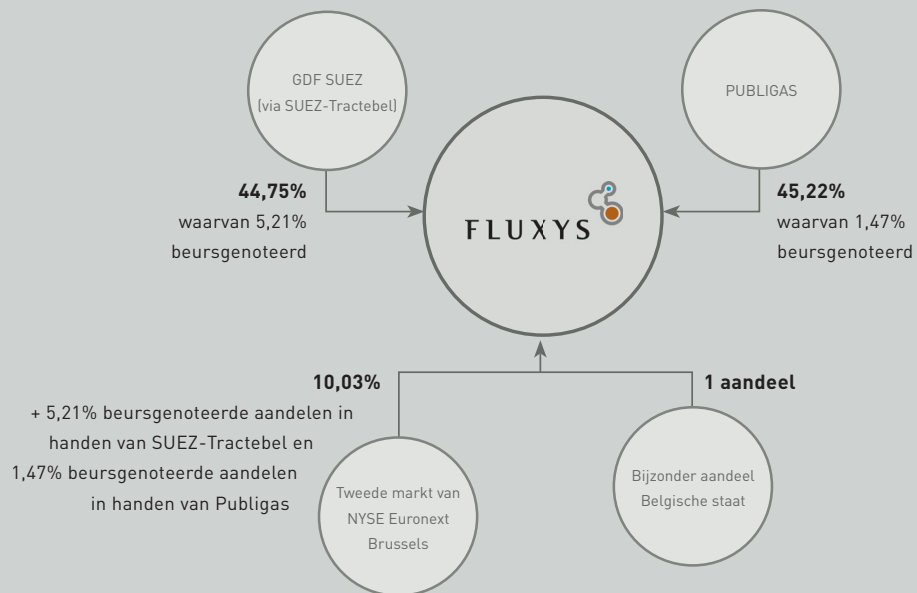
Geconsolideerd nettoresultaat deel Fluxys NV

Geconsolideerd eigen vermogen deel Fluxys NV

Aandeelhouderschap op 31-12-2008

80ste boekjaar

Verslagen aan de gewone algemene vergadering van 12 mei 2009

INHOUD

2

Woord vooraf Voorzitter raad van bestuur	4	III. Activiteitenverslag	102
Woord vooraf directiecomité	7	1. Wettelijk en regulerend kader	104
De Fluxys Groep in een notendop	12	1.1 Krachtlijnen	104
Diensten	13	1.2 Implementatie gaswet	105
Infrastructuur	14	1.3 Nieuwe Belgische regelgeving transit in voorbereiding	107
Aandeelhouders	16	1.4 Topics Fluxys/CREG in 2008	107
Bestuursorganen op 5 maart 2009	17	1.5 Evolutie Europese regelgeving	109
I. Jaarverslag	22	2. Ontwikkeling van de Fluxys-diensten	112
1. Markante feiten	25	2.1 Vervoer	112
2. Financiële toestand	33	2.2 Transit	116
2.1 Fluxys Groep – resultaten 2008 (in IFRS)	33	2.3 Opslag	120
2.2 Fluxys NV – resultaten 2008 (in Belgische normen)	45	2.4 LNG-terminalling	121
2.3 Perspectieven 2009	45	2.5 Hubdiensten	124
2.4 Activiteiten en statutaire resultaten van de dochterondernemingen	45	2.6 Ondersteunende operationele diensten	125
2.5 Risicobeheer	50	2.7 Balgzand-Bacton Leiding	126
3. Specifieke informatie	57	2.8 Indicatief investeringsprogramma 2008-2017: € 2,8 miljard	127
3.1 Kapitaalstructuur van Fluxys op 31 december 2008	57	3. Duurzame ontwikkeling	132
3.2 Kennisgevingen van belangrijke deelnemingen in Fluxys	58	3.1 Veilige exploitatie	132
3.3 Overname Distrigas & C° door de Fluxys Groep	59	3.2 Zorg voor het menselijk kapitaal	138
3.4 Stemrechten en bijzondere zeggenschapsrechten	66	3.3 Goed nabuurschap	141
3.5 Wettelijke of statutaire beperkingen bij overdracht van effecten	68	3.4 Milieu	143
3.6 Inkoop of uitgifte van aandelen	69	IV. Geconsolideerde financiële staten volgens IFRS	154
3.7 Bijzondere bepalingen in overeenkomsten in geval van openbaar overnamebod	69	V. Statutaire jaarrekening van Fluxys NV volgens de Belgische normen	254
II. Corporate Governance	70		
1. Ontwikkelingen in 2008	72		
2. Raad van bestuur	74		
3. Comités samengesteld door de raad van bestuur	86		
3.1 Strategisch comité	86		
3.2 Auditcomité	89		
3.3 Benoemings- en vergoedingscomité	93		
3.4 Corporate governance comité	96		
4. Directie van de vennootschap	99		
5. Commissaris	101		
6. Dochterondernemingen	101		

WOORD VOORAF VOORZITTER VAN DE RAAD VAN BESTUUR

In de consolidatiegolf na de liberalisering evolueert het energielandschap in Noordwest-Europa stilaan naar een nieuw evenwicht. Tegelijk hebben de gebeurtenissen in Oost-Europa nogmaals de vinger gelegd op de geopolitieke elementen die meespelen in de bevoorradingszekerheid van morgen. De Fluxys-investeringsstrategie gericht op een optimale diversificatie van de bevoorradingscapaciteit heeft in die context zijn kracht bewezen. De uitdaging bestaat erin om die strategie in de geliberaliseerde marktomgeving te kunnen voortzetten. Nieuwe oplossingen moeten worden gevonden om de zware investeringen van morgen afdoende te onderbouwen.

Nieuw Belgisch energielandschap

Met de fusie GDF-SUEZ en de overname van Distrigas door ENI is in België het concurrentielandschap op de aardgasmarkt verscherpt. Voorts werd een ontvlechtigingsgraad bereikt die ruimschoots de eisen van de Europese Commissie overschrijdt: GDF SUEZ is immers akkoord gegaan om de meerderheid in Fluxys af te staan. Bovendien is Fluxys via de overname van Distrigas-dochter Distrigas & C° en van de GDF-participatie in de leiding 's-Gravenvoeren-Blaregnies nu eigenaar van alle internationale transitcapaciteit in België. Die hergroepering van activiteiten binnen Fluxys versterkt nog de goede reputatie die de onderneming als onafhankelijk beheerder al genoot.

Onzekerheden beïnvloeden ontwikkeling van aardgasinfrastructuur

De energieprijzen kenden in 2008 een fel bewogen jaar met de Brent die piekte tot \$ 146 per barrel en daarna met bijna 70% terugviel tot \$ 46 per barrel op het eind van het laatste kwartaal. De daling zal op korte termijn een gunstig effect hebben op de eindverbruikersprijzen maar kan tegelijk het risico meebrengen dat investeringen die in een periode van hoogconjunctuur werden gepland naderhand met uitstel uitvoering krijgen.

Ook werd Europa opnieuw geconfronteerd met de geopolitieke dimensies van de aardgasmarkt, met als orgelpunt het Russisch-Oekraïense geschil in januari van dit jaar. Op dit moment is het nog te vroeg om de langetermijnevolgen van die ontwikkelingen voor de bevoorrading van

Europa op te meten. De gebeurtenissen hebben in ieder geval nog eens de vinger gelegd op de kritieke geopolitieke factoren die meespelen in de bevoorradingszekerheid en de uitvoering van grote leidingprojecten voor de toekomstige aardgasaanvoer naar Europa zoals de Nordstream, South Stream en Nabucco.

“De investeringsstrategie van Fluxys mikt op een optimale diversificatie van de bevoorradingscapaciteit en heeft nogmaals haar kracht bewezen. De uitdaging bestaat erin om die succesvolle strategie op volle kracht te blijven voeren in een marktdynamiek waarbij liberalisering en regulering hun evenwicht moeten vinden.”

5

Het succes van de Fluxys-strategie

Wat de internationale ontwikkelingen alleszins bewijzen is dat de Fluxys-strategie loont: de onderneming heeft vanuit een langetermijnvisie op de bevoorradingszekerheid haar net zo ontwikkeld dat het verbonden is met alle bronnen die op een economisch verantwoorde afstand liggen. Leveranciers op de Belgische markt kunnen hun portfolio dus maximaal diversifiëren en de uitval van een bron kan soepel worden ingedekt. Zoals afgelopen winter is aangetoond, kan Fluxys dankzij de uitstekende interconnectiviteit van zijn net en de bidirectionaliteit van de oost/west-as aan netgebruikers ook capaciteit ter beschikking stellen zodat ze weggefallen stromen gedeeltelijk kunnen compenseren. Die draaischijfrol wordt in de nabije toekomst nog versterkt door de beslissingen die de raad van bestuur van Fluxys recent heeft genomen met het oog op nieuwe investeringen in de infrastructuur van de onderneming. Het belang van die draaischijfrol is de Europese Commissie niet ontgaan en ze heeft daarom beslist om sommige van die projecten financieel te ondersteunen.

De investeringen van Fluxys mikken er overigens ook op om de steeds talrijker leveranciers soepel toegang te blijven verlenen tot de aardgasmarkt in België en zo een antwoord te bieden op de onduidelijkheid over het gebruik van de verschillende interconnectiepunten op lange termijn. Zo zullen de nieuwe investeringen die Fluxys wil realiseren de flexibiliteit van het capaciteitsgebruik verder verhogen ten behoeve van een optimale werking van de aardgasmarkt.

Bijzondere uitdaging

De onderneming staat tevens voor een uitdaging van formaat. Zoals de bouw van andere grote infrastructuur is de aanleg van pijpleidingen bijzonder kapitaalintensief en die investeringen dienen over een lange periode te worden afgeschreven (in België 50 jaar). De capaciteitsreserveringscontracten op basis waarvan een project voor internationale transit wordt gefinancierd, kennen in de geliberaliseerde marktomgeving echter een evolutie naar een steeds kortere looptijd, namelijk 10 à 15 jaar. De uitdaging bestaat erin om voor dat onevenwicht een oplossing te vinden in het voordeel van zowel de eindverbruikers als de netgebruikers die langetermijnverbintenissen willen sluiten. Daartoe zal overleg nodig zijn tussen alle betrokkenen, ook de regulator en de overheid. Ik ben ervan overtuigd dat een oplossing kan worden gevonden en Fluxys en de stabiele aandeelhouders van de onderneming zijn klaar om constructief aan het overleg bij te dragen.

Jean-Pierre Hansen

Voorzitter van de raad van bestuur

WOORD VOORAF VAN HET DIRECTIECOMITÉ

De strategie van Fluxys om zijn net te ontwikkelen als draaischijf van de West-Europese aardgasstromen heeft tijdens de uitzonderlijke piek van vorige winter opnieuw zijn kracht bewezen. Dankzij de betrouwbaarheid van het Fluxys-net en de uitstekende ontsluiting ervan naar diverse bronnen hebben onze klanten probleemloos de eindverbruikers in België kunnen bevoorraden. En in dezelfde periode hebben ze de draaischijfmogelijkheden van het Fluxys-net volop ingezet om tijdens het Russisch-Oekraïense geschil de weggevallen aanvoer vanuit het oosten naar Duitsland en Frankrijk gedeeltelijk te compenseren met stromen vanuit Zeebrugge.

De aardgasmarkt zit in een periode van omvattende ontwikkelingen. Om te kunnen blijven voldoen aan de vraag zal aardgas in toenemende mate van verderaf gelegen bronnen moeten worden aangevoerd omdat de Europese productie daalt. De toekomstige aardgasbevoorrading van Europa is dan ook een belangrijk aandachtspunt van de Europese Commissie, die voor grote leidingprojecten een faciliterende rol speelt tussen de betrokken staten, de internationale samenwerking tussen operatoren stimuleert en ook tot financiële steun bereid is.

Investering in nieuwe capaciteit op de oost/west-as beslist

Als netoperator in een niet-aardgasproducerend land heeft Fluxys altijd al de Europese scope als uitgangspunt genomen voor zijn strategie: win/win-oplossingen creëren voor de Europese en Belgische markt. Dat is opnieuw zo geweest met de beslissing om ondanks de onzekerheden in het regulerend kader meer dan € 300 miljoen te investeren in het VTN2-project voor nieuwe capaciteit op de oost/west-as. Met het project speelt Fluxys in op de vraag naar nieuwe grensoverschrijdende stromen en versterkt de onderneming haar rol van internationale draaischijf. Tegelijk creëren we synergieën met capaciteitsuitbreidingen voor nationaal vervoer om de groei van de aardgasvraag te kunnen opvangen en de marktwerking te verbeteren.

Ambitieuw pakket nieuwe infrastructuur gerealiseerd en nieuwe grote projecten in voorbereiding

Fluxys heeft in 2008 ook een ambitieus pakket nieuwe infrastructuur gerealiseerd: een geheel van circa € 200 miljoen investeringen voor zowel vervoer, transit, opslag als LNG-terminalling. Verschillende pijpleidingen werden aangelegd, het nieuwe compressiestation in Zelzate werd opgestart, de capaciteit van de ondergrondse opslag in Loenhout verhoogde en de eerste uitbreiding van de LNG-terminal ging in gebruik. Tegelijk is vooruitgang geboekt in de voorbereiding van nieuwe grote projecten voor de toekomst. Zo is de marktbevraging rond nieuwe noord/zuid-capaciteit succesvol afgerond en de marktbevraging voor een tweede uitbreiding van de LNG-terminal zit in de fase waarin een concreet voorstel met de geïnteresseerde klanten wordt besproken. Bovendien is in de Limburgse Kempen de exploratie voortgezet van nieuwe potentiële plaatsen voor ondergrondse aardgasopslag. In die context hebben Fluxys en het Vlaams Instituut voor Technologisch Onderzoek de principebeslissing genomen om een exploratieboring uit te voeren.

Liquiditeit van de capaciteitsmarkt verhoogd

In de ontwikkeling van het Fluxys-dienstenaanbod is eveneens de vinger aan de pols van de marktbehoefte gehouden: onze klanten zijn Europees actief en verwachten diensten waarmee ze de capaciteit in de diverse netten krachtig kunnen inzetten om hun aardgasportfolio continu te optimaliseren en hun klanten te bevoorraden. In die optiek heeft Fluxys diverse nieuwe diensten gelanceerd die de liquiditeit van de capaciteitsmarkt verdiepen, met onder meer de vrije uitwisseling van aardgas in de zone Zeebrugge, meer flexibiliteit in het gebruik van de ingangspunten voor nationaal vervoer, onderbreekbare transitcapaciteit, nieuwe diensten om transitcapaciteit op de secundaire markt te verhandelen en ook diensten om op de LNG-terminal schepen te laden.

Bijzondere troeven om draaischijfrol van Fluxys verder te ontwikkelen

Het directiecomité wil de toekomst van Fluxys krachtig blijven uitbouwen door zijn internationale draaischijfrol verder te versterken. In die strategie moet de onderneming rekening houden met een Europese capaciteitsmarkt waarin voor zowel transit als LNG-terminalling concurrerende projecten in de steigers staan. Fluxys kan in het licht van die concurrentie echter bijzondere troeven inzetten.

Om te beginnen heeft Fluxys op de kaart van de West-Europese aardgasinfrastructuur een stevige startpositie. Zo beschikt de onderneming vandaag over één van de best geïnterconnecteerde netten dat door de markt al lang als draaischijf wordt gebruikt. Stroomopwaarts is de Fluxys-infrastructuur immers verbonden met alle bronnen die voor de West-Europese markt van belang zijn – ook LNG – en stroomafwaarts kunnen klanten alle richtingen uit: naar de Belgische markt en naar alle buurnetten en –systemen. Bovendien heeft Fluxys met dochteronderneming GMSL een aanzienlijke knowhow in de praktijk van het gebruik van de netten in Noordwest-Europa. Nog een troef is de solide financieringscapaciteit van de onderneming. Dat moet ook: de projecten in het indicatieve investeringsprogramma 2008-2017 van Fluxys vertegenwoordigen een bedrag van € 2,8 miljard.

“Het directiecomité wil de toekomst van Fluxys krachtig blijven uitbouwen door zijn draaischijfrol in West-Europa verder te versterken”

Peter Verhaeghe, Gérard de Hemptinne,
Michel Vermout, Paul Tummers, Pascal De Buck

Europese harmonisering aardgasspecificaties bijzonder aandachtspunt

Een bijzonder aandachtspunt bij de versterking van de draaischijfrol van het Fluxys-net is de omstandigheid dat de Europese landen nog altijd uiteenlopende specificaties hanteren voor de samenstelling van het aardgas. In veel gevallen belemmert die heterogeniteit het vrije verkeer van de grensoverschrijdende stromen. Fluxys heeft in die optiek beslist om te investeren in installaties die het mogelijk maken om op de oost/west-as tegelijk de transit- en vervoersstromen soepeler te combineren en voor de stromen naar de overkant van het Kanaal

de samenstelling van het aardgas binnen de specifieke normen voor het Verenigd Koninkrijk te houden. Bekeken vanuit de systeemefficiëntie van de Europese netten kunnen zulke ingrepen echter alleen maar tijdelijke en punctuele oplossingen zijn. Het enige duurzame alternatief is de verdere harmonisering van de aardgasspecificaties op de interconnectiepunten. Fluxys blijft binnen de Europese aardgasindustrie een stuwende kracht om geharmoniseerde specificaties uit te werken voor een optimale interoperabiliteit van de netwerken. Het is nu aan de Europese Commissie en de overheden in de lidstaten om de lijnen uit te zetten voor de resterende stappen om de harmonisering in praktijk te brengen.

Onzekerheden in het regulerend kader

Onze troeven om de concurrentie op de capaciteitsmarkt aan te gaan en de draaischijfrol van Fluxys te versterken worden niettemin overschaduwd door de onzekerheden in het regulerend kader. Tijdens onze marktbevragingen is duidelijk gebleken dat klanten die geïnteresseerd zijn in nieuwe transit- of LNG-capaciteit in de eerste plaats een regulerend kader willen dat stabiliteit en voorzienbaarheid op lange termijn biedt. Ook juridische zekerheid is van cruciaal belang. Voor Fluxys gelden overigens dezelfde bekommernissen als voor zijn klanten. De projecten in kwestie vormen een belangrijk deel van ons investeringsprogramma en stabiliteit en voorzienbaarheid zijn belangrijke troeven voor een tariefbenadering met een adequaat rendement op de investeringen en daarmee ook voor het aantrekken van vreemd vermogen voor de financiering ervan.

Volle steun van aandeelhouders en medewerkers

Het management kan volop rekenen op zowel de aandeelhouders als de medewerkers van de onderneming en die combinatie is onontbeerlijk in de rol van Fluxys als *first mover*. De stabiele aandeelhouders zijn complementair en hebben in hun publiek-private samenwerking steeds vanuit een gedeelde visie de toekomstgerichte ontwikkeling van Fluxys gesteund.

Het professionalisme, de gedegen aanpak en de zin voor initiatief van onze medewerkers hebben ervoor gezorgd dat Fluxys voor 2008 opmerkelijke prestaties kan voorleggen en vol vertrouwen zijn strategie als daadkrachtig toekomstproject voor het voetlicht kan brengen. De onderneming blijft in die optiek overigens extra rekruteringsinspanningen aanhouden om verder te kunnen voortbouwen op een menselijk kapitaal naar maat van haar uitdagingen.

Het directiecomité drukt tevens zijn erkenning uit voor Sophie Dutordoir die als voorzitter in een veelbewogen jaar met vaart, werkkraft, vaardigheid en gezond verstand de onderneming richting heeft gegeven.

Het directiecomité van Fluxys

DE FLUXYS GROEP IN EEN NOTENDOP

12

Diensten

Vervoer - Fluxys vervoert aardgas vanaf de grens tot bij de distributienetbeheerders, elektriciteitscentrales en grote industriële afnemers.

Transit - Fluxys vervoert ook aardgas doorheen België: dat is aardgas bestemd voor andere eindverbruikersmarkten in Europa, net zoals in andere landen aardgas van de ene grens naar de andere wordt gebracht met België als eindbestemming.

Opslag - Fluxys slaat aardgas op zodat leveranciers bij piekvraag in periodes van koud weer over een buffer beschikken om hun verwarmingsklanten te bedienen.

Terminalling van vloeibaar aardgas - De installaties in de terminal van Zeebrugge zijn bestemd voor het lossen en laden van schepen met vloeibaar aardgas (*liquefied natural gas* of LNG). Het LNG wordt er tijdelijk opgeslagen in opslagtanks. Het LNG kan worden hervergast en in het net gestuurd voor vervoer of transit of aan boord van LNG-schepen worden geladen.

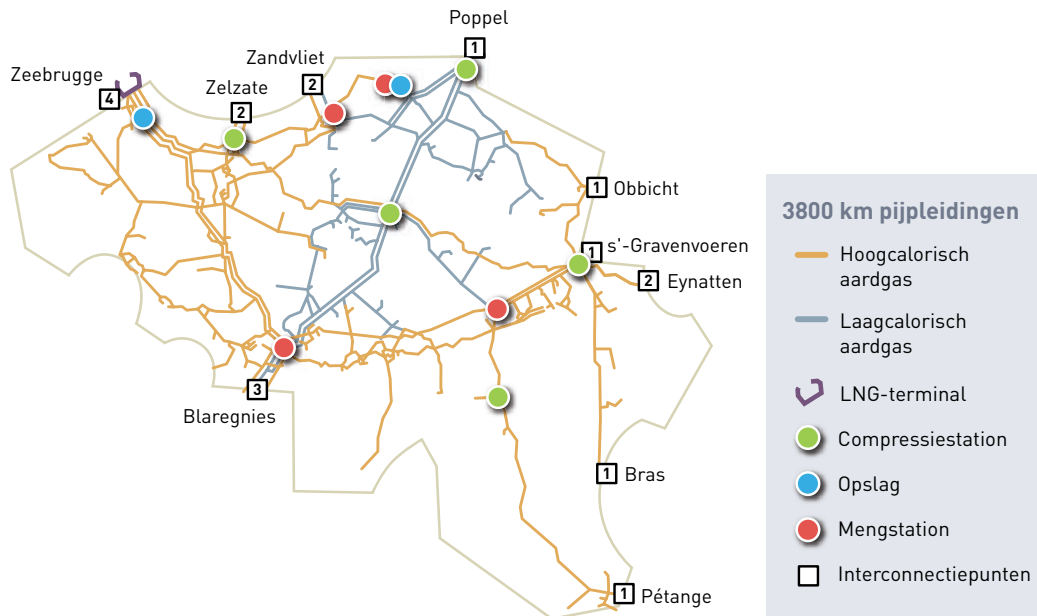
Hubdiensten - Fluxys-dochter Huberator biedt traders een pakket diensten aan zodat ze vlot aardgas kunnen verhandelen op Hub Zeebrugge, één van de belangrijkste kortetermijnmarkten voor aardgas in Europa.

Vloeibaar aardgas

Aardgas wordt vloeibaar gemaakt om het over langere afstanden per schip te vervoeren van een bron naar de eindverbruikersmarkten. Die vloeibaarmaking gebeurt door aardgas af te koelen tot -160° Celsius, een proces waarbij het volume van het aardgas 600 keer kleiner wordt. Op die manier kan in een compact volume een grote hoeveelheid energie worden verscheept.

Ondersteunende operationele diensten - Alle actoren in de aardgasketen van producenten, LNG-invoerders, traders, leveranciers tot grote eindverbruikers kunnen de opvolging van de nominaties voor hun aardgasbewegingen en -transfers uitbesteden door een beroep te doen op de ondersteunende operationele diensten van Fluxys-dochter Gas Management Services Limited (GMSL). De onderneming biedt zijn diensten aan in het Britse en Ierse net, de continentaal-Europese netten en onderzeese leidingen in de Noordzee. Naast ondersteunende operationele diensten biedt GMSL ook specifieke operationele software aan.

Infrastructuur

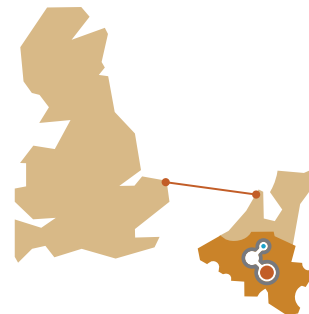
14

Met 18 ingangspunten behoort het Fluxys-net tot de best geïnterconnecteerde systemen in Europa

België heeft geen eigen aardgas en moet het dus invoeren. De ingangspunten op het Fluxys-net zijn de aardgaspoorten waarlangs België in verbinding staat met de aanvoer per pijpleiding uit het Verenigd Koninkrijk, Noorwegen, Nederland, Duitsland en Rusland. De LNG-terminal in Zeebrugge is de toegangspoort voor de aanvoer van vloeibaar aardgas per schip. In 2008 werden op de terminal LNG-cargo's gelost afkomstig uit Qatar, Egypte, Noorwegen en Trinidad & Tobago.

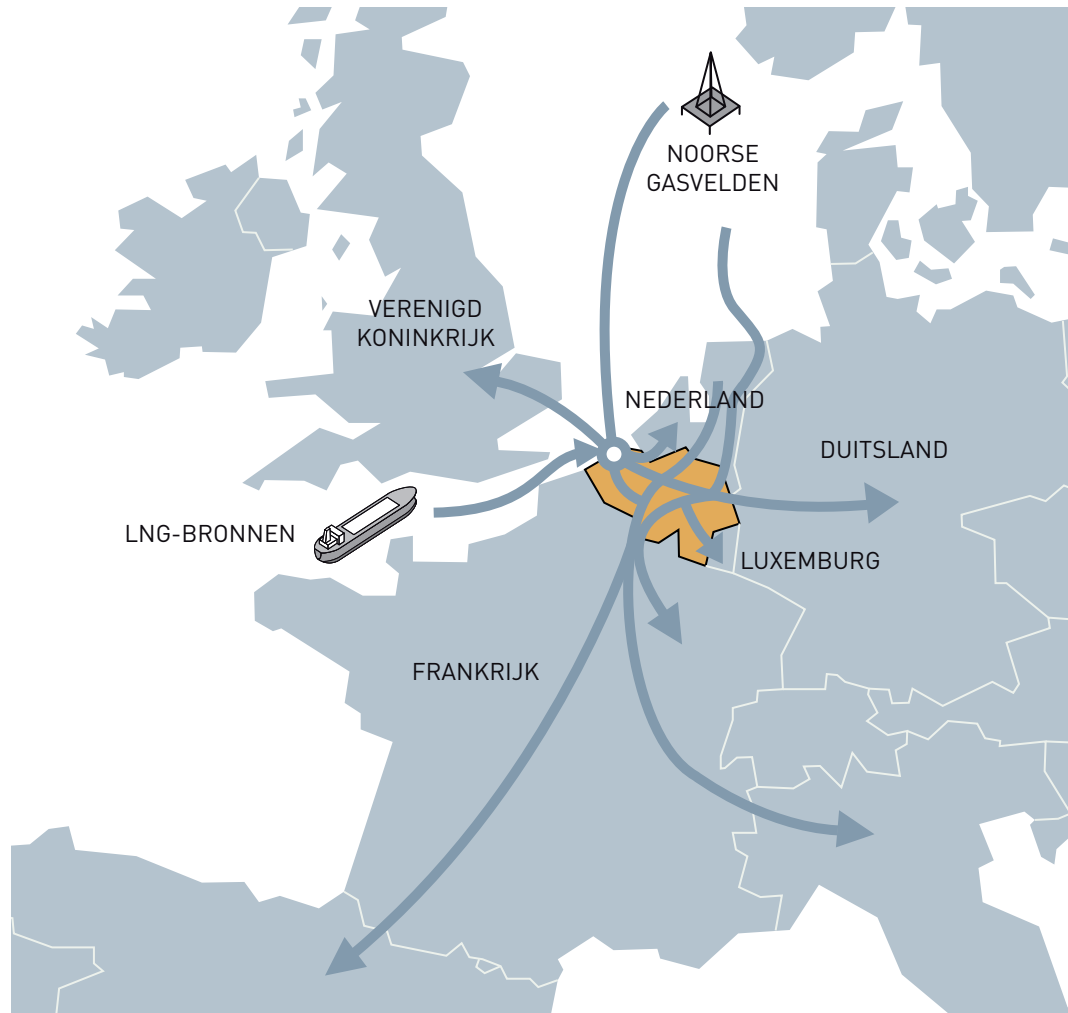
Europese infrastructuur: BBL-leiding

BBL Company (*joint venture* van Gasunie, Fluxys en E.ON Ruhrgas) vervoert aardgas in de onderzeese leiding tussen Balgzand in het noorden van Nederland en Bacton in het zuidwesten van het Verenigd Koninkrijk.

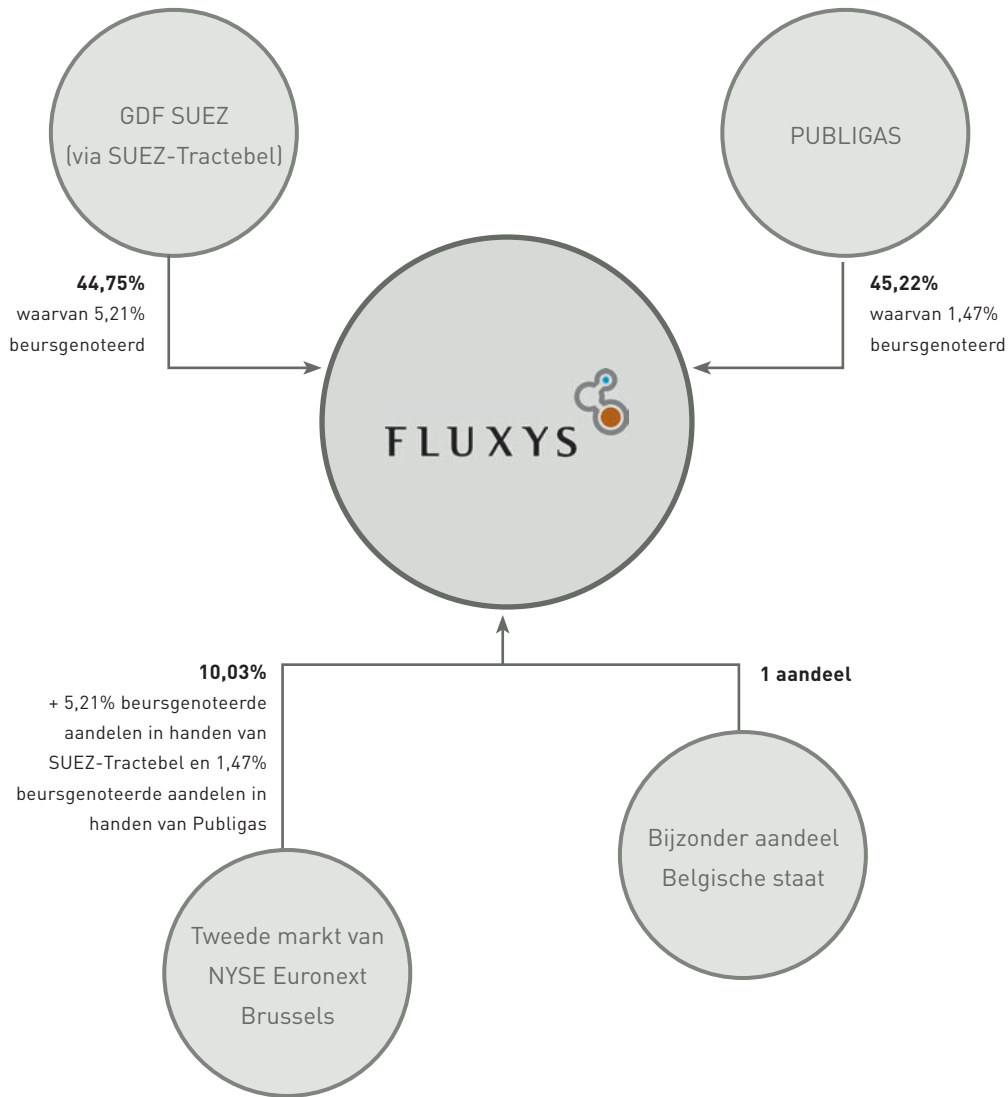

Fluxys-net: draaischijf voor internationale transitstromen

Tegelijk is het Fluxys-net voor West-Europa een centrale draaischijf voor internationale transitstromen in alle richtingen: van oost naar west, van west naar oost, en ook in beide richtingen tussen België en Frankrijk.

Aandeelhouders

16

Bestuursorganen op 5 maart 2009

Raad van bestuur

Niet-uitvoerende bestuurders

Jean-Pierre Hansen, voorzitter

Daniel Termont, ondervoorzitter

Jacqueline Boucher

Yves Colliou

Chris De Groof

Julien Donfut

Sophie Dutordoir

Griet Heyvaert

Luc Janssens

Jacques Laurent, voorzitter van het
auditcomité

Patrick Moenaert

Marc Pannier

Philippe Pivin

Marianne Basecq ⁽¹⁾

Sophie Brouhon ⁽¹⁾

Caroline De Padt ⁽¹⁾

André Farber ⁽¹⁾, voorzitter van het
corporate governance comité

Monique Lievens ⁽¹⁾

Henriette Van Caenegem ⁽¹⁾

Michel Van Hecke ⁽¹⁾

Philippe Wilmès ⁽¹⁾, voorzitter van het
benoemings- en vergoedingscomité

Paul De fauw ⁽²⁾

Claude Grégoire ⁽²⁾

Christian Viaene ⁽²⁾

Vertegenwoordiger van de federale regering met raadgevende stem

François Fontaine

Genodigde met raadgevende stem

Gérard de Hemptinne, lid van het directiecomité, ad interim aangesteld om het voorzitterschap van het directiecomité waar te nemen.

Het secretariaat van de raad van bestuur wordt verzorgd door **Bérénice Crabs**.

(1) Onafhankelijke bestuurders krachtens de wet van 12 april 1965 betreffende de aardgasmarkt (zoals later gewijzigd), zoals bepaald in het corporate governance charter.

(2) De heren De fauw en Grégoire beantwoorden aan de onafhankelijkheidscriteria van artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen en de heer Viaene beantwoordt aan de onafhankelijkheidscriteria van de Belgische Corporate Governance Code.

Strategisch comité

Voorzitter

Jean-Pierre Hansen

Ondervoorzitter

Claude Grégoire

Leden

Sophie Brouhon

Sophie Dutordoir (sedert 16 maart 2009)

Jacques Laurent

Patrick Moenaert

Philippe Pivin

Michel Van Hecke

Philippe Wilmès

Vertegenwoordiger van de federale regering met raadgevende stem

François Fontaine

Genodigden met raadgevende stem

Daniel Termont

Gérard de Hemptinne, lid van het directiecomité, ad interim aangesteld om het voorzitterschap van het directiecomité waar te nemen.

Het secretariaat van het strategisch comité wordt verzorgd door **Bérénice Crabs**.

Auditcomité

Voorzitter

Jacques Laurent

Leden

Marianne Basecq

Sophie Brouhon

Paul De fauw

Chris De Groof

Michel Van Hecke

Het secretariaat van het auditcomité wordt verzorgd door **Philippe Defeijter**.

Benoemings- en vergoedingscomité

19

Voorzitter

Philippe Wilmès

Leden

Marianne Basecq

Sophie Brouhon

Sophie Dutordoir (sedert 16 maart 2009)

Jean-Pierre Hansen

Christian Viaene

Het secretariaat van het benoemings- en vergoedingscomité wordt verzorgd door **Anne Vander Schueren**.

Corporate governance comité

Voorzitter

André Farber

Leden

Sophie Brouhon

Caroline De Padt

Jacques Laurent

Daniel Termont

Philippe Wilmès

Het secretariaat van het corporate governance comité wordt verzorgd door
Philippe Defeijter.

Directie van de onderneming*

De operationele leiding van de onderneming, inclusief het dagelijks bestuur en de vertegenwoordiging ervan ten aanzien van derden, is toevertrouwd aan het directiecomité.

Gérard de Hemptinne, lid van het directiecomité, verantwoordelijk voor de directie *Asset Management*, ad interim aangesteld om het voorzitterschap van het directiecomité waar te nemen en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor *Human Resources*, Communicatie en Secretariaat, *Legal* en *Public Affairs*

Pascal De Buck, lid van het directiecomité, verantwoordelijk voor de directie *Commercial*

Paul Tummers, lid van het directiecomité, verantwoordelijk voor de directie *Strategy & Regulatory Affairs*

Peter Verhaeghe, lid van het directiecomité, verantwoordelijk voor de directie *Infrastructure Projects & Engineering*

Michel Vermout, lid van het directiecomité, *Chief Financial Officer*

Het secretariaat van het directiecomité wordt verzorgd door **Bérénice Crabs**.

(*) De raad van bestuur van 5 maart 2009 heeft beslist om Walter Peeraer voor te dragen als voorzitter van het Directiecomité en CEO. Die benoeming zal in werking treden na eensluidend advies van de CREG dat bekrachtigd wordt door de raad van bestuur.

1. JAARVERSLAG

22

1. Markante feiten	25
1.1 Resultaten	25
1.2 Diensten	25
1.3 Infrastructuur	27
1.4 Nieuwe ontwikkelingen	28
1.5 Wettelijk en regulerend kader	30
1.6 Personeelsontwikkeling	31
1.7 Onderzoek en ontwikkeling	31
2. Financiële toestand	33
2.1 Fluxys Groep – resultaten 2008 (in IFRS)	33
2.2 Fluxys NV – resultaten 2008 (in Belgische normen)	45
2.3 Fluxys NV – perspectieven 2009	45
2.4 Activiteiten en statutaire resultaten van de dochterondernemingen	45
2.5 Risicobeheer	50
3. Specifieke informatie	57
3.1 Kapitaalstructuur van Fluxys op 31 december 2008	57
3.2 Kennisgevingen van belangrijke deelnemingen in Fluxys	58
3.3 Overname Distrigas & C° door de Fluxys Groep	59
3.4 Stemrechten en bijzondere zeggenschapsrechten	66
3.5 Wettelijke of statutaire beperkingen bij overdracht van effecten	68
3.6 Inkoop of uitgifte van aandelen	69
3.7 Bijzondere bepalingen in overeenkomsten in geval van openbaar overnamebod	69

Overeenkomstig het Wetboek van Vennootschappen heeft de raad van bestuur de eer u het jaarverslag voor het boekjaar 2008 van uw vennootschap en de Groep voor te stellen en u de jaarrekening afgesloten op 31 december 2008 ter goedkeuring voor te leggen.

De boodschappen van de voorzitter van de raad van bestuur en van het directiecomité geven samen met de overige hoofdstukken een overzicht van de activiteiten in 2008. Geen enkele gebeurtenis die zich na balansdatum heeft voorgedaan, heeft gevolgen van wezenlijke betekenis op de voorgestelde financiële staten.

Verklaring over het boekjaar afgesloten op 31 december 2008

Hierbij verklaren wij dat, voor zover ons bekend:

- de financiële staten van Fluxys, opgesteld conform de geldende boekhoudnormen, een getrouw beeld geven van het patrimonium, de financiële situatie en de resultaten van de onderneming en de ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen;
- het jaarverslag een getrouwe uiteenzetting bevat over de evolutie van de zaken, de resultaten en de situatie van de onderneming en de ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen, evenals een beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waaraan ze worden blootgesteld.

Brussel, 5 maart 2009

Michel Vermout

Lid van het directiecomité
Chief Financial Officer

Gérard de Hemptinne

Lid van het directiecomité,
ad interim aangesteld om het voorzitterschap
van het directiecomité waar te nemen sedert
19 januari 2009

1. Markante feiten

1.1 Resultaten

Geconsolideerde nettowinst: €112,9 miljoen (2007: € 81,8 miljoen)

De stijging van het netto geconsolideerde resultaat vloeit voornamelijk voort uit de stijging van de resultaten uit activiteiten die onder de gaswet vallen (samenhangend met de evolutie van de interestvoeten) en uit de indienstname van de uitbreiding van de LNG-terminal in Zeebrugge.

Dividend 2008: € 52,5 netto per aandeel

In een context van onzekerheden omtrent het regulerend kader bedraagt het voorgestelde nettodividend voor 2008 € 52,5 per aandeel, wat lager ligt dan in 2007 (€ 81,00 netto), toen er een eenmalige uitkering van reserves was.

1.2 Diensten

Nieuwe vervoersdiensten. Fluxys lanceerde in 2008 verschillende diensten die netgebruikers de mogelijkheid bieden om de bestaande capaciteit optimaal en met maximale flexibiliteit te benutten.

- De **volledige ZEE Platform Service** biedt netgebruikers de mogelijkheid om zonder capaciteitsbeperkingen aardgas uit te wisselen tussen alle ingangspunten in de zone Zeebrugge.
- Met de **Day Ahead Service** kunnen netgebruikers voor zowel de dag zelf als voor de volgende dag vrij kiezen hoeveel aardgas ze op welke ingangspunten zullen binnenbrengen, afhankelijk van wat hen commercieel het beste uitkomt en in functie van de beschikbaarheid in het net.
- Met de **Transit/Transport Synergy Service** kunnen klanten onder bepaalde voorwaarden transitcapaciteit omzetten in vervoerscapaciteit voor de levering van aardgas op de Belgische markt.

Fluxys voortaan eigenaar van alle transitcapaciteit in België. Fluxys is in 2008 dankzij twee overnames eigenaar geworden van alle transitcapaciteit in België:

- De overname van Distrigas & C°, met als activiteit onder meer de commercialisering van de transitcapaciteit in de leidingen Zeebrugge-Blaregnies (Troll) en Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN1). De naam Distrigas & C° werd vervolgens veranderd in Fluxys & Co.
- De overname van de 25%-deelneming van Gaz de France in SEGEO, eigenaar van de infrastructuur voor het vervoer van aardgas tussen 's-Gravenvoeren en Blaregnies. Daarvoor had Fluxys al een 75%-deelneming in SEGEO.

Onderbreekbare transitcapaciteit. Fluxys voerde vanaf oktober 2008 de beschikbare transitcapaciteit in het Belgische aardgasvervoersnet op door onderbreekbare capaciteit aan te bieden. Dankzij die nieuwe dienst kunnen de transitklanten extra flexibiliteit inbouwen in hun portfolio en kan nog meer ingespeeld worden op behoeften op korte termijn.

Weggevallen stromen vanuit het oosten gedeeltelijk gecompenseerd vanuit Zeebrugge. In het Fluxys-net kan aardgas op de oost/west-as in beide richtingen stromen. Bij het wegvallen van de stromen vanuit het oosten heeft die bidirectionaliteit zijn waarde bewezen voor de bevoorrading van de Europese markt: netgebruikers gebruikten een substantiële hoeveelheid van de capaciteit in de richting van Duitsland en Frankrijk om de leveringsverplichtingen naar eindverbruikers in Europa na te komen.

Uitwisseling van capaciteit tussen netgebruikers. Om de uitwisseling van capaciteit tussen netgebruikers te stimuleren, hebben Fluxys en GRTgaz in 2008 onder de naam capsquare een gemeenschappelijk elektronisch platform voor capaciteitshandel ontwikkeld. Netgebruikers kunnen via het platform capaciteit aanbieden die ze in het net van Fluxys of GRTgaz hebben geboekt maar niet van plan zijn te gebruiken. Dat aanbod biedt andere netgebruikers de kans om op korte termijn bijkomende capaciteit te kopen.

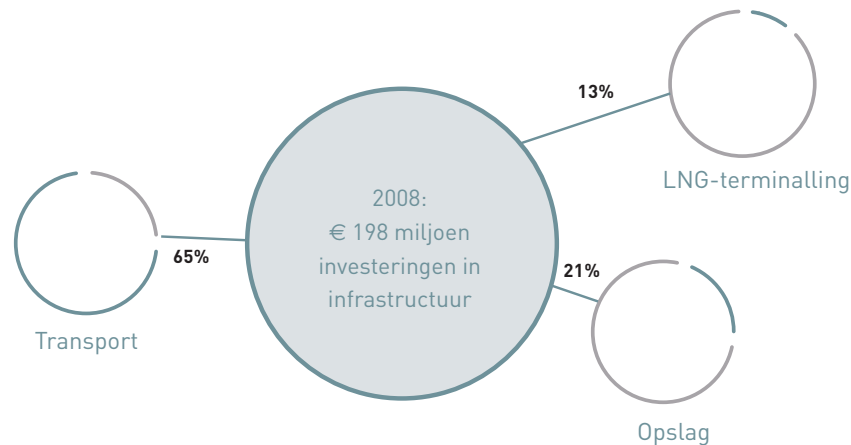
Voortaan ook LNG-laaddiensten. Sinds augustus 2008 kunnen op de LNG-terminal niet alleen LNG-schepen worden gelost maar ook geladen. Met de nieuwe LNG-laaddiensten speelt Fluxys LNG in op de vraag van terminalgebruikers om nog beter de commerciële opportuniteiten op de LNG-markt te kunnen benutten: ligt de LNG-prijs elders in de wereld voldoende hoog, dan

kunnen ze LNG vanuit Zeebrugge naar een andere eindverbruikersmarkt verschepen. In 2008 werd zes keer beroep gedaan op de nieuwe laaddiensten.

1.3 Infrastructuur

Winterpiek probleemloos verlopen. Van 6 tot 8 januari 2009 bereikte het aardgasverbruik op de Belgische markt recordwaarden: de dagafnames liepen op tot bijna 100 miljoen kubieke meter, wat 6,2% hoger is dan de vorige piek in 2002. De Fluxys-vervoersinfrastructuur kon zonder moeilijkheden de piekvraag opvangen.

€ 198 miljoen investeringen in infrastructuur. De investeringen in infrastructuur van de Fluxys Groep zijn erop gericht om de groei in het aardgasverbruik op te vangen en volgens de goede praktijken de veilige exploitatie van de infrastructuur op peil te houden. De investeringen ondersteunen tevens de concurrentie op de aardgasmarkt en ontwikkelen verder de rol van België als draaischijf van de internationale aardgasstromen om zo de bevoorradingszekerheid te versterken. In 2008 realiseerde de Groep investeringsprojecten in infrastructuur voor een bedrag van € 198 miljoen. Van het totale investeringsbedrag ging 65% naar projecten voor vervoer en transit, 21% naar opslagprojecten en 13% naar projecten voor LNG-terminalling.

Compressiestation Zelzate in gebruik. Begin december 2008 nam Fluxys het compressiestation in Zelzate in gebruik. Met de nieuwe installaties verhoogt de vervoerscapaciteit in het Fluxys-net aanzienlijk. Ook biedt het station de mogelijkheid om grotere volumes te transporteren naar en vanuit de ondergrondse opslag in Loenhout. In een latere fase zal Fluxys de installatie ook gebruiken om bijkomende aardgasstromen vanuit Nederland in het Belgische net te injecteren.

Uitbreiding opslagcapaciteit in Loenhout. De opzet van de uitbreiding bestaat erin om over een periode van 4 jaar (2008-2011) de nuttige opslagcapaciteit stapsgewijs met 15% te verhogen van 600 tot 700 miljoen kubieke meter. In 2008 werd het nuttig opslagvolume al van 600 miljoen kubieke meter naar 625 miljoen kubieke meter aardgas gebracht.

Verdubbeling capaciteit LNG-terminal. In april 2008 werden op de LNG-terminal de vierde LNG-opslagtank en bijkomende hervergassingsinstallaties in gebruik genomen. Daarmee is de overslagcapaciteit verdubbeld van 4,5 tot 9 miljard kubieke meter aardgas per jaar en kunnen op de terminal 110 LNG-schepen per jaar ontvangen worden, tegenover 66 voordien.

1.4 Nieuwe ontwikkelingen

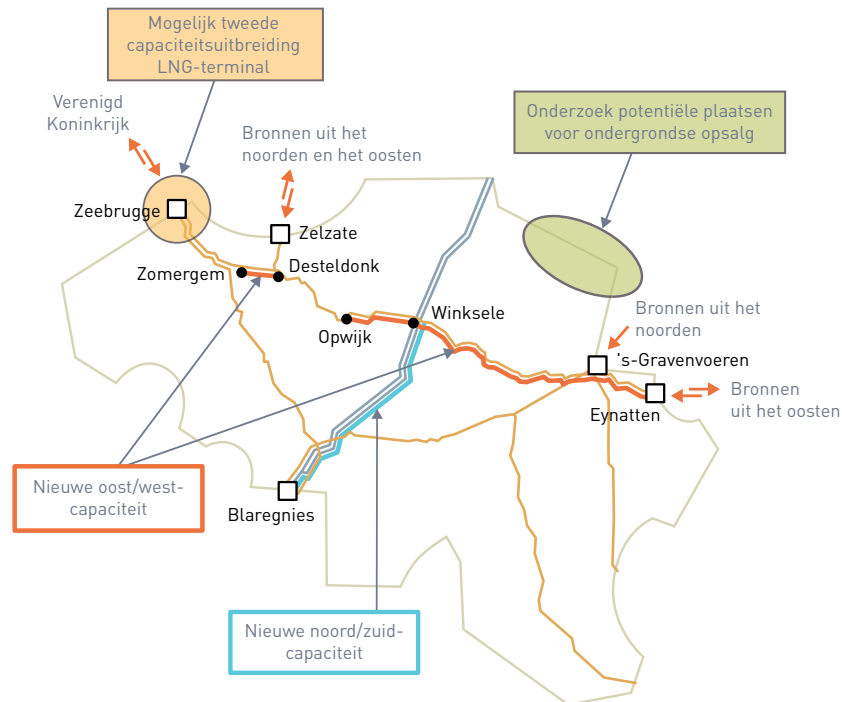
Nieuwe oost/west-capaciteit. De raad van bestuur van Fluxys heeft beslist nieuwe capaciteit te bouwen op de oost/west-as (project VTN2). Het VTN2-project vloeit voort uit een marktbevraging die Fluxys in 2005-2006 hield en heeft geleid tot contracten met 16 netgebruikers voor nieuwe transitstromen in beide richtingen op de oost/west-as Zeebrugge-Zelzate/Eynatten.

Nieuwe noord/zuid-capaciteit: marktbevraging succesvol afgerond. In december 2008 heeft Fluxys zijn marktbevraging voor nieuwe grensoverschrijdende noord/zuid-capaciteit afgerond. De marktbevraging verliep in coördinatie met operatoren van de buurnetten en 14 netgebruikers hebben langetermijncontracten gesloten voor nieuwe capaciteit vanuit Zeebrugge, 's-Gravenvoeren (Belgisch-Nederlandse grens) of Eynatten (Belgisch-Duitse grens) naar Blaregnies (Belgisch-Franse grens). Gelet op onder meer de vergunningsprocedures en de omvang van de nodige investeringen is voorzien om de nieuwe capaciteit eind 2013 in gebruik te nemen.

Limburgse Kempen: onderzoek voortgezet. Samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek en de Limburgse Reconversie­maatschappij onderzoekt Fluxys potentiële plaatsen voor ondergrondse aardgasopslag in de Limburgse Kempen. In de tweede helft van 2008 is uit het seismisch onderzoek door de VITO-geologen gebleken dat er mogelijk structuren aanwezig zijn. Om de karakteristieken van de ondergrond te bevestigen en mogelijke reservoirstructuren te analyseren hebben Fluxys en VITO samen de principebeslissing genomen om een exploratieboring uit te voeren. Die boring is gepland voor 2010.

LNG-terminalling: marktbevraging lopend met het oog op eventuele tweede capaciteits­uitbreiding. In 2007 lanceerde Fluxys LNG een internationale marktbevraging om te peilen naar interesse voor onder meer bijkomende capaciteit op de terminal. Verschillende actoren hebben een niet-bindende interesse betoond en de vraag is veelzijdig. Fluxys LNG heeft de concrete technische en economische aspecten van de vragen bestudeerd en met de geïnteresseerde klanten wordt het projectvoorstel voor de tweede uitbreiding besproken.

1.5 Wettelijk en regulerend kader

CREG-tariefbeslissingen. In uitvoering van de gaswet, die bepaalt dat in 2008 wordt overgestapt van een stelsel van jaarlijkse gereguleerde tarieven naar een stelsel van vierjarentarieven, verscheen op 29 juni 2007 in het Belgisch Staatsblad het Koninklijk Besluit met de tariefmethodologie voor de meerjarentarieven (KB Tarieven van 8 juni 2007). Fluxys heeft in overeenstemming met het KB Tarieven voorstellen voor vierjarentarieven (2008-2011) voor vervoer en opslag aan de CREG voorgelegd. In december 2007 besliste de CREG om die voorstellen te weigeren en voorlopige tarieven op te leggen op het niveau van 2007 totdat de CREG en Fluxys overeenstemming bereiken over de tarieven 2008-2011.

Op 15 mei en 6 juni 2008 heeft de CREG een aantal tariefbeslissingen genomen voor de activiteiten vervoer, transit en opslag van aardgas. Fluxys betwist de gegrondheid en de wettelijkheid van die beslissingen en heeft dan ook gerechtelijke stappen gezet om ze te laten schorsen en nietigverklaren.

- Wat **transit** betreft, heeft het Hof van beroep van Brussel op 10 november 2008 een arrest gevelde over de vorderingen tot schorsing. In afwachting van definitieve uitspraken ten gronde blijven de bestaande contracten met de daarin vervatte tarieven van toepassing voor de transitdiensten. De nodige provisies werden geboekt rekening houdend met de bestaande onzekerheden.
- Fluxys betwist eveneens de beslissing van de CREG over de **vervoers- en opslagactiviteiten**. Het Hof van beroep heeft in de verordeningen van Fluxys tot schorsing en nietigverklaring nog geen uitspraak gedaan. In afwachting van een gerechtelijke beslissing zijn de facturen voor vervoers- en opslagdiensten van Fluxys voorlopige facturen gebaseerd op de voorlopige tarieven die werden opgelegd door de CREG op 19 december 2007.

Nieuwe Belgische regelgeving transit. In februari 2009 keurde de Senaat een ontwerp van wet goed dat inzake transit de gaswet verduidelijkt. Het ontwerp omvat een aantal bepalingen die een nieuw kader scheppen voor de transitactiviteiten.

1.6 Personeelontwikkeling

92 nieuwe personeelsleden. In 2008 werven Fluxys en Fluxys LNG 92 nieuwe personeelsleden aan, goed voor een netto aangroei van 51 medewerkers. Daarmee bedroeg eind 2008 het totale aantal werknemers 974 en steeg de aangroei van het personeel sterker dan in 2007. Een belangrijke reden daarvoor is de expliciete wil om de technische kennis en know how in het bedrijf te behouden en bestendigen. Ook in 2009 blijft Fluxys zoeken naar nieuw talent.

1.7 Onderzoek en ontwikkeling

Toegepast onderzoek. Fluxys voert onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten uit in eigen beheer en werkt samen met de Koninklijke Vereniging van Belgische Gasvklieden (KVBG) en andere Europese gasbedrijven onder de koepel van een aantal nationale en internationale organisaties, waaronder de Groupe Européen de Recherches Gazières (GERG), het Comité Européen de Normalisation (CEN) en de International Organization for Standardization (ISO), de federatie van Europese aardgasvervoersbedrijven (Gas Infrastructure Europe - GIE), Easee-Gas (European Association for the Streamlining of Energy Exchange - Gas) en Marcogaz, de technische federatie van de Europese aardgasindustrie.

De belangrijkste onderzoeks- en ontwikkelingsprojecten waarbij Fluxys betrokken was in 2008:

- Uitwerking van een methodologie voor het meten van methaanverliezen bij onderhoudswerkzaamheden en bij de exploitatie van compressoren.
- Tests met een systeem van moleculaire meting om vrijgekomen aardgas in de lucht op te sporen en te meten. De conclusies zijn positief en er werd beslist om het systeem verder te ontwikkelen voor operationeel gebruik.
- Fluxys controleert zijn pijpleidingen systematisch met zogeheten 'schrappers': meetinstrumenten die in een leiding worden geschoven en met het aardgas door de leiding worden gestuwd. In sommige leidingen kunnen zulke schrapers echter niet worden gebruikt. Daarom is een onderzoek gestart naar alternatieven op basis van externe metingen met ultrasone of magnetische golven.

- Het onderzoek is voortgezet naar de mogelijkheden om op basis van lichtfrequentieverschuivingen in optische vezelkabels (signaalkabels) langs leidingen beschadiging van leidingen door derden te detecteren. Fluxys neemt ook deel aan gelijkaardige testen op basis van akoestische detectie van schokken in de buurt van de leidingen.
- In 2008 is een onderzoek gestart naar een nieuwe methode om pijpleidingen te beschermen tegen corrosie als gevolg van zwerfwisselstroom, bijvoorbeeld in de buurt van hoogspanningsleidingen. De eerste resultaten van het onderzoek zijn positief.
- Om de uitwisseling van gegevens tussen aardgasbedrijven te optimaliseren, zijn verdere stappen gezet om in Europa de communicatiesoftware via internet mogelijk te maken en te standaardiseren.
- Fluxys werkt mee aan de ontwikkeling van internationale protocols en standaarden voor elektronische gegevensuitwisseling tussen aardgasbedrijven.
- Op milieugebied is een werkgroep opgestart om een internationale standaard voor het meten van koolstofdioxide (CO₂) vast te leggen. Voor de meting van methaan (CH₄) wordt een gelijkaardige werkgroep voorzien.

2. Financiële toestand

2.1 Fluxys Groep – resultaten 2008 (in IFRS)

2.1.1 Belangrijke onzekerheden in het regulerend kader

De rekeningen van het jaar 2008 werden opgesteld in een regulerend kader dat aanzienlijke onzekerheden meebrengt bij het bepalen van de resultaten uit onze activiteiten in 2008. Aan de basis van die onzekerheden liggen de beslissingen die de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) heeft genomen in verband met de tarieven.

De CREG heeft de Fluxys-voorstellen voor meerjarentarieven – ingediend in 2007 - verworpen en heeft in haar beslissing van 19 december 2007 voor de vervoers- en opslagactiviteiten voorlopige tarieven opgelegd op het niveau van de tarieven die in 2007 werden toegepast. In overeenstemming met die beslissing hanteert Fluxys die tarieven sedert 1 januari 2008.

Op 15 mei 2008 heeft de CREG een beslissing over de transittarieven gepubliceerd. Die beslissing zou voor onze transitactiviteiten een aanzienlijk verlies van omzet hebben veroorzaakt.

De CREG-beslissing van 15 mei 2008 werd door een Koninklijk Besluit van 27 mei 2008 opgeschort, maar de CREG heeft op 6 juni 2008 haar eerste transitbeslissing bevestigd en tegelijk een beslissing toegevoegd met nieuwe voorlopige vervoers- en opslagtarieven die 17% lager liggen dan de oorspronkelijke voorlopige tarieven, wat ook voor die activiteiten een verlies van omzet zou hebben veroorzaakt.

Fluxys heeft de CREG-beslissingen bestudeerd en gaat niet akkoord met een aantal analyses van de CREG. De vennootschap heeft dan ook beslist vorderingen tegen die beslissingen in te dienen bij het Hof van beroep en te bewaarden titel de gehanteerde tarieven aan te houden.

In april 2008 nam Fluxys op de LNG-terminal in Zeebrugge een vierde opslagtank en bijkomende hervergasingsinstallaties in gebruik. Daarmee kan de terminal nu 110 in plaats van 66 schepen per jaar ontvangen en is de overslagcapaciteit verdubbeld tot 9 miljard kubieke meter aardgas per jaar.

34

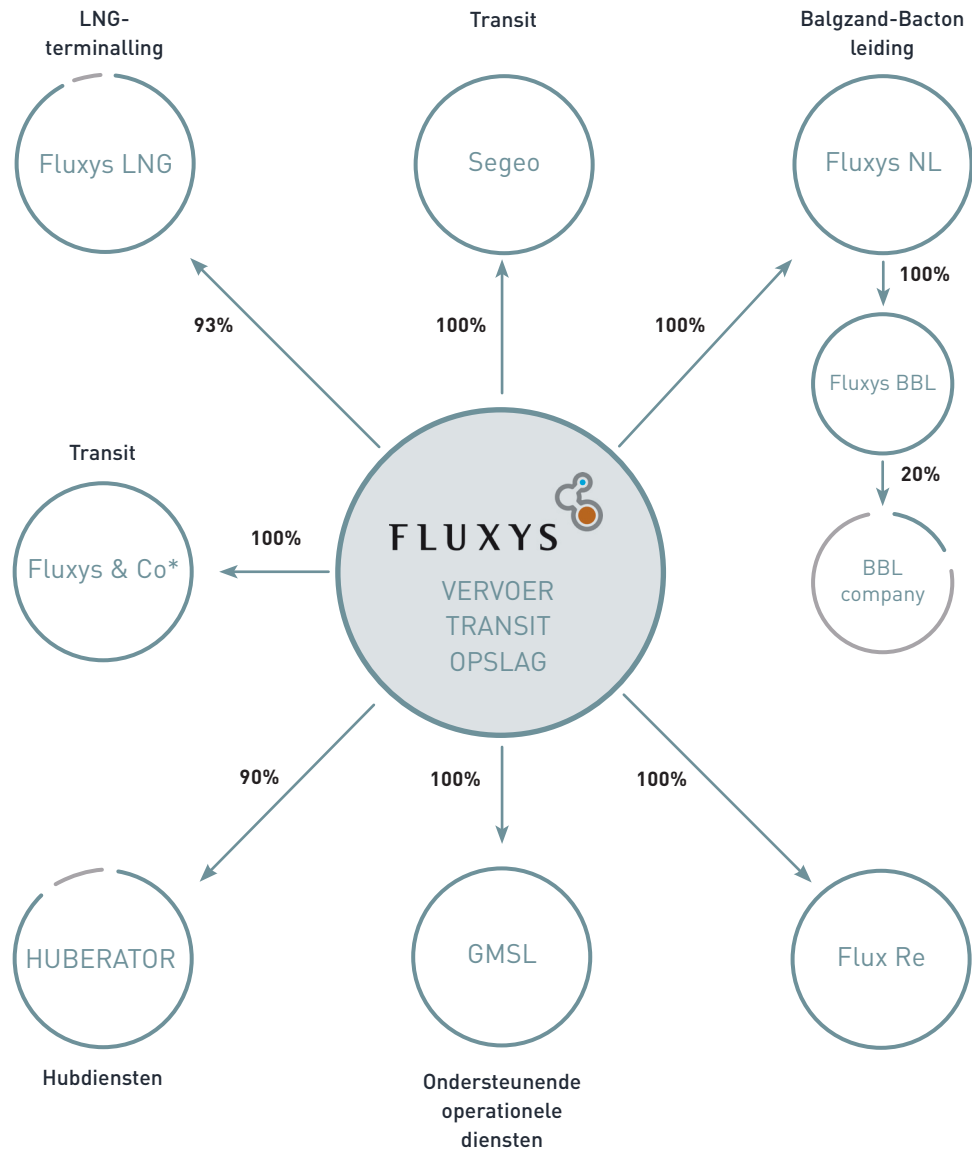
Voor de transitactiviteiten heeft het Hof van beroep op 10 november 2008 een arrest gevelde dat de betwiste beslissingen van de CREG schorst. Het gaat om een voorlopige beslissing die door een definitief arrest dient te worden bevestigd. De procedure tot nietigverklaring wordt voortgezet.

In de afwezigheid van definitieve beslissingen op het moment van het afsluiten van de rekeningen, heeft Fluxys besloten, hoewel de Groep de beslissingen van de CREG formeel betwist, om uit te gaan van het voorzichtigheidsprincipe en de financiële staten voor 2008 op te stellen in overeenstemming met de betwiste beslissingen van de CREG, voornamelijk door het boeken van provisies.

Gelet op die onzekerheden, heeft de raad van bestuur beslist om voor de deelneming in Fluxys & Co – die Fluxys in juli 2008 heeft gekocht – de oorspronkelijke waarde te behouden.

Ter herinnering: de aankooprij van Distrigas & Co kan worden verhoogd of verlaagd, afhankelijk van verschillende parameters. Als vóór 31 december 2015 een blijvende minderwaarde wordt vastgesteld, zou die eventuele waardevermindering van de deelneming worden vergoed voor een bedrag gelijk aan de waardevermindering door Publigas en SUEZ-Tractebel, die Fluxys daartoe een niet-solidaire waarborg van € 250 mln. hebben toegekend.

2.1.2 Consolidatiekring

* Huberator bezit 1 aandeel in Fluxys & Co.

Ten opzichte van 31 december 2007 zijn de consolidatiekring en de deelnemingspercentages als volgt geëvolueerd:

- Fluxys & Co: Globale integratie met ingang van 01-07-2008:
  - + € 69,1 mln. bedrijfsopbrengsten,
  - + € 13,0 mln. bedrijfsresultaat van de periode na belastingen.
- SEGEO: Overschakeling van een evenredige integratie (75%) naar een globale integratie na de overname van 25% van het kapitaal dat nog niet in handen was van Fluxys met ingang van 01-07-2008:
  - + € 0,7 mln. bedrijfsopbrengsten,
  - + € 0,6 mln. bedrijfsresultaat van de periode na belastingen.
- Flux Re: Overname in januari 2008 van de dekking van de risico's van de Groep waarvoor Distri Re voordien instond. Die overdracht heeft geen invloed gehad op de geconsolideerde rekeningen.
- APX Gas Zeebrugge: Uit de consolidatiekring genomen met ingang van 01-01-2008: de deelneming van de Groep in APX Gas Zeebrugge werd in het 1e semester van 2008 aan APX BV verkocht met erkenning van een meerwaarde van € 1,8 mln. in het geconsolideerde resultaat.

2.1.3 Samenvatting van de geconsolideerde winst- en verliesrekening (in duizenden €)

Geconsolideerde winst- en verliesrekening	(in duizenden €)	
	31-12-2008	31-12-2007
Bedrijfsopbrengsten	592.203	433.041
Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten	176.977	109.754
Winst uit overdracht van financiële activa	3.016	0
Netto financieel resultaat	-20.775	7.868
Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten na financieringskosten	159.218	117.622
Winstbelastingen	-46.323	-35.801
Winst (verlies) van de periode	112.895	81.821
Aandeel Fluxys	110.964	77.077
Aandeel minderheidsbelangen	1.931	4.744
Nettobasisresultaat per aandeel toerekenbaar aan de aandeelhouders van de moedermaatschappij in €	157,9253	109,6969
Gemiddeld aantal aandelen in omloop	702.636	702.636

Bedrijfsopbrengsten. De bedrijfsopbrengsten van het boekjaar 2008 bedragen k€ 592.203 tegenover k€ 433.041 voor het boekjaar 2007, een stijging van k€ 159.162.

De transportdiensten (vervoer en transit), opslagdiensten en terminallingdiensten in België vallen onder de gaswet¹.

De opbrengsten van de activiteiten die onder de gaswet vallen, stijgen met k€ 149.398 en werden positief beïnvloed door de volgende elementen:

- De overname van Fluxys & Co die sinds 01-07-2008 bijdraagt tot de bedrijfsopbrengsten, voornamelijk door de rechtstreeks voortvloeiende omzet uit zijn transitcontracten.

(1) Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, zoals later gewijzigd.

In Merelbeke, Liedekerke, Jupille en Rijkevorsel heeft Fluxys in 2008 in drukreducerstations ten behoeve van de openbare distributie ingrijpende aanpassingen uitgevoerd of de capaciteit uitgebreid.

38

- De ingebruikneming van de installaties voor de capaciteitsuitbreiding van de LNG-terminal in Zeebrugge op 01-04-2008. Het aantal gefactureerde los/laadbeurten is progressief gestegen van 66 naar 110.
- De stijging van het toegelaten rendement die voortvloeit uit de evolutie van de interestvoeten.
- De CREG-beslissingen in verband met de controle van de resultaten van het vorige boekjaar, die de rekeningen van 2007 negatief hadden beïnvloed.
- De stijging van de exploitatielasten, onder meer door de inflatie in 2008. Die stijging heeft geen impact op het resultaat van de periode aangezien de impact ervan wordt weerspiegeld in de verworven tarieven.

De stijging van de andere bedrijfsopbrengsten (+ k€ 9.764) is hoofdzakelijk het resultaat van bijkomende inkomsten uit de BBL-leiding en uit de overname van Fluxys & Co, waarvan de inkomsten uit de verhuur van het LNG-schip sinds 01-07-2008 zijn opgenomen.

Winst uit voortgezette activiteiten. Zoals boven vermeld, is de stijging van de winst uit voortgezette activiteiten voornamelijk toe te schrijven aan de volgende factoren: de investeringen en de stijging van het toegelaten rendement van onze activiteiten die onder de gaswet vallen, de ingebruikneming van de installaties voor de capaciteitsuitbreiding van de LNG-terminal in Zeebrugge, de bijdrage van Fluxys & Co, dat voor 6 maanden werd geïntegreerd, en een stijging van het resultaat uit onze deelneming in de BBL-leiding.

Netto financieel resultaat. De stijging van de interestlasten van de Groep is de belangrijkste reden voor de daling van het financieel resultaat in vergelijking met het vorige boekjaar. De evolutie van de interestlasten vloeit voornamelijk voort uit het sluiten van nieuwe leningen om de investeringen en overnames van het boekjaar 2008 te financieren. De ingebruikneming van de capaciteitsuitbreiding van de LNG-terminal in Zeebrugge heeft ertoe geleid dat sinds april 2008 de interesten op de schuld van Fluxys LNG niet meer worden geactiveerd.

Winstbelastingen. De stijging van het resultaat vóór belastingen gaf aanleiding tot een verhoging van de winstbelastingen. Die toename werd enigszins gemilderd door het boeken van niet-belastbare meerwaarden op de realisatie van financiële activa.

2.1.4 Samenvatting van de geconsolideerde balans (in duizenden €)

ACTIVA	(in duizenden €)	
	31-12-2008	31-12-2007
I. Vaste activa	2.345.416	1.729.056
Materiële vaste activa	1.883.406	1.543.585
Immateriële vaste activa	17.549	14.179
Goodwill	410.758	4.507
Overige financiële vaste activa	2.989	394
Overige activa	30.714	166.382
Uitgestelde belastingvorderingen	0	9
II. Vlottende activa	316.186	340.594
Voorraden	67.981	33.980
Overige financiële vlottende activa	15.306	0
Handelsvorderingen en overige vorderingen	58.997	71.797
Geldmiddelen en kasequivalenten	166.658	219.500
Overige activa	7.244	15.317
Totaal der activa	2.661.602	2.069.650

Vaste activa. De stijging van de vaste activa is enerzijds het gevolg van materiële en immateriële investeringsuitgaven tijdens het jaar (€ 209,3 mln.), met aftrek van € 78,3 mln. afschrijvingen. De investeringen hebben hoofdzakelijk betrekking op transport (€ 139,6 mln.), opslag (€ 40,8 mln.) en de LNG-terminal in Zeebrugge (€ 26,7 mln.). Anderzijds is een goodwill van € 402,6 mln. geboekt als gevolg van de overname van 100% van de dochteronderneming Fluxys & Co in 2008. Gelet op de aanzienlijke onzekerheden omtrent het regulerend kader werd de initiële boeking van deze kostprijs van de bedrijfscombinatie voor de transitactiviteiten voorlopig vastgesteld. Voorts heeft de verschuiving in de consolidatiekring ertoe geleid dat de rechten op de Troll- en VTN1-leidingen niet meer worden opgenomen als vorderingen uit financiële lease, maar worden geboekt als materiële vaste activa (€ 143,4 mln.), waarin ook het LNG-schip is opgenomen waarvan Fluxys & Co mede-eigenaar is.

Vlottende activa. De vlottende activa en meer bepaald de geldmiddelen en kasequivalenten noteren een daling als gevolg van de financiering van bovenvermelde overnames en investeringen. Die vermindering werd gedeeltelijk gecompenseerd door een stijging van de voorraden door de aankoop van meer aardgas voor de balancering van het net en door de aankoop van materieel dat op termijn zal worden gebruikt bij de aanleg, het onderhoud of de herstelling van het net.

EIGEN VERMOGEN EN VERPLICHTINGEN	(in duizenden €)	
	31-12-2008	31-12-2007
I. Eigen vermogen	1.288.511	1.239.647
Eigen vermogen toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten in de moedermaatschappij	1.268.834	1.217.051
Aandelenkapitaal en agio	60.310	60.310
Niet-uitgekeerde reserves	1.210.254	1.157.275
Omrekeningsverschillen	-1.730	-534
Minderheidsbelangen	19.677	22.596
II. Langlopende verplichtingen	967.479	713.088
Rentedragende verplichtingen	534.157	303.212
Voorzieningen	23.541	22.477
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	72.196	49.427
Uitgestelde belastingverplichtingen	337.585	337.972
III. Kortlopende verplichtingen	405.612	116.915
Rentedragende verplichtingen	186.500	48.273
Voorzieningen	95.486	6.810
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	4.789	3.125
Overige financiële verplichtingen	3.333	0
Belastingverplichtingen	8.361	1.270
Handelsschulden en overige schulden	103.659	53.199
Overige verplichtingen	3.484	4.238
Totaal van het eigen vermogen en verplichtingen	2.661.602	2.069.650

Eigen vermogen. (zie tabel p. 43 'Mutatieoverzicht van het eigen vermogen')

Langlopende verplichtingen. De stijging in 2008 komt hoofdzakelijk door het sluiten van een lening van € 400 mln. op 25 jaar bij de Europese Investeringsbank (EIB). In december 2008 is € 280 mln. van die lening opgenomen. De belangrijkste reden voor de toename van de voorzieningen voor personeelsbeloningen is de waardevermindering van de dekkingsactiva opgebouwd in pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen als gevolg van de neerwaartse evolutie van de financiële markten. Conform de boekhoudkundige regels van de Groep heeft dit fenomeen geen invloed gehad op de resultaten maar wel rechtstreeks op het geconsolideerd eigen vermogen.

Kortlopende verplichtingen. Het saldo van de kortlopende verplichtingen op afsluitdatum stijgt ten opzichte van 2007. De rentedragende verplichtingen zijn toegenomen door kortetermijnfinanciering om de behoeften van de Groep te dekken. De stijging van de voorzieningen vloeit voort uit de beslissingen van de CREG over de toe te passen transitarieven en over de interpretatie welke transitcontracten binnen het regulerend kader vallen. Zoals vermeld onder punt 2.1.1 heeft de raad van bestuur van Fluxys beslist om in het resultaat het toegelaten rendement op de gereguleerde activiteiten op te nemen volgens de hypothese dat de vorderingen die werden ingediend tegen de beslissingen van de CREG tot niets zouden leiden. De stijging van de openstaande handelsschulden en overige schulden is toe te schrijven aan de boeking van een aanzienlijk volume investeringsfacturen in december 2008.

2.1.5 Mutatieoverzicht van het eigen vermogen (in duizenden €)

Mutatieoverzicht van het eigen vermogen		(in duizenden €)	
	Eigen vermogen toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten in de moedermaatschappij	Minderheidsbelang	Totaal eigen vermogen
EINDSALDO OP 31-12-2007	1.217.051	22.596	1.239.647
1. Winst (verlies) van het boekjaar	110.964	1.931	112.895
2. Rechtstreeks in het eigen vermogen opgenomen baten (lasten)	-16.374	-27	-16.401
3. Dividenden	-42.861	-4.769	-47.630
4. Wijzigingen in de consolidatiekring	0	0	0
5. Overige wijzigingen	54	-54	0
EINDSALDO OP 31-12-2008	1.268.834	19.677	1.288.511

Het verschil in het eigen vermogen stemt overeen met het resultaat van het boekjaar en de baten en lasten direct opgenomen in het eigen vermogen na aftrek van de dividenden die in de loop van het boekjaar werden uitgekeerd.

De rechtstreeks in het eigen vermogen opgenomen lasten vloeien hoofdzakelijk voort uit de impact die de neerwaartse evolutie van de financiële markten heeft gehad op de waarde van de activa opgebouwd in de voorzorgsfondsen voor de dekking van de pensioenverplichtingen van de Groep.

2.1.6 Samenvattende tabel van de kasstromen (in duizenden €)

Samenvattende tabel van de kasstromen	(in duizenden €)	
	31-12-2008	31-12-2007
Geldmiddelen bij het begin van de periode	219.500	278.600
Stromen met betrekking tot bedrijfsactiviteiten ⁽¹⁾	277.044	40.564
Stromen met betrekking tot investeringsactiviteiten ⁽²⁾	-1.190.046	-138.880
Stromen met betrekking tot financieringsactiviteiten ⁽³⁾	315.282	39.216
Nettowijziging van de geldmiddelen	-597.720	-59.100
Kringschommelingen	544.878	0
Geldmiddelen bij het einde van de periode	166.658	219.500

(1) De stromen met betrekking tot bedrijfsactiviteiten omvatten eveneens het verschil in de behoefte aan werkkapitaal.

(2) Dit bedrag houdt rekening met de gerealiseerde desinvesteringen.

(3) Die stromen bevatten de betaalde dividenden.

44

2.1.7 Indicatoren

Indicatoren	2008	2007
RAB (in miljoen €)		
Vervoer	1.022,3	1.006,2
Opslag	201,2	183,4
Terminalling	302,3	307,1
WACC (in %)		
Vervoer	7,72	6,11
Opslag	7,98	6,41
Terminalling	8,23	6,47
EBIT (in miljoen €)	177,0	109,7
Netto schuldgraad (in miljoen €)	554,0	132,0
ROCE (in %)	6,28	3,79

EBIT: bedrijfsresultaat plus ontvangen dividenden.

ROCE: bedrijfsresultaat na belastingen gedeeld door het geïnvesteerde kapitaal.

2.2 Fluxys NV – resultaten 2008 (in Belgische normen)

Het nettoresultaat van Fluxys NV bedraagt € 65,9 mln. tegenover € 96,3 mln. in 2007. Die daling komt hoofdzakelijk doordat in 2007 eenmalige dividenden werden geïnd afkomstig van de dochterondernemingen SEGEO, Huberator en GMSL. Rekening houdend met een overgedragen winst van € 26,4 miljoen en de statutaire verplichting om minimaal 75% van het nettoresultaat uit gewone bedrijfsvoering te verdelen, zal de raad van bestuur aan de algemene vergadering voorstellen om het resultaat als volgt te bestemmen:

- € 43,1 mln. als over te dragen winst,
- € 49,2 mln. voor dividenduitkering.

Indien dat voorstel wordt aanvaard, bedraagt het brutodividend per aandeel € 70 voor het boekjaar 2008 (€ 52,5 netto) tegenover € 108 in 2007 (€ 81,0 netto). Het dividend wordt vanaf 19-05-2009 beschikbaar gesteld.

2.3 Perspectieven 2009

Rekening houdend met de ontwikkeling van zijn activiteiten voor het lopende boekjaar, en behoudens onvoorziene omstandigheden, verwacht Fluxys om voor het boekjaar 2009 een dividend te kunnen uitkeren dat minstens gelijk is aan dat van het boekjaar 2008.

2.4 Activiteiten en statutaire resultaten van de dochterondernemingen

Fluxys LNG NV (geconsolideerde dochteronderneming - deelneming Fluxys 93,20%)

Fluxys LNG is eigenaar en exploitant van de LNG-terminal in Zeebrugge en commercialiseert terminallingscapaciteit en aanverwante diensten. In juni en juli 2004 sloot Fluxys LNG met 3 netgebruikers langetermijncontracten af voor het gebruik van de terminal. Op basis daarvan werd beslist om te investeren in de capaciteitsverdubbeling van de installaties. De uitbreidingswerken zijn begonnen in oktober 2004 en de installaties werden in april 2008 in gebruik genomen.

Het eigen vermogen van Fluxys LNG bedraagt € 318,4 miljoen op 31 december 2008, tegenover € 318,3 miljoen het jaar daarvoor. Het nettoresultaat van het boekjaar 2008 bedraagt € 17,6 miljoen, tegenover € 6,2 miljoen in 2007.

Fluxys & Co NV (geconsolideerde dochteronderneming - deelneming Fluxys 99,98% en deelneming Huberator 0,02%)

Fluxys & Co commercialiseert aardgastransitcapaciteit in de pijpleidingen Zeebrugge-Blaregnies (Troll) en Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN1). De onderneming bezit ook een deelneming van 49% in een Noors partnerschap dat eigenaar is van het LNG-schip "BW Suez Boston".

Op 30 juni 2008 gaf de raad van bestuur van Fluxys, na advies van het comité van onafhankelijke bestuurders, zijn akkoord voor de overname van Distrigas-dochter Distrigas & C° door Fluxys (zie 'Overname van Distrigas & C° door de Fluxys Groep', p. 59). De overname gebeurde op 1 juli 2008. Vervolgens werd de naam van de onderneming veranderd in Fluxys & Co en werd haar rechtsvorm omgezet van een CVA naar een NV. Bij de overname verkreeg Distrigas een aankoopoptie op de 10%-deelneming van Distrigas & C° in Huberator. Distrigas heeft die aankoopoptie uitgeoefend en had op 31 december 2008 een 10%-deelneming in Huberator.

Het eigen vermogen van Fluxys & Co bedraagt € 532,2 miljoen op 31 december 2008. Het nettoresultaat van het boekjaar 2008 bedraagt € 41,6 miljoen.

SEGEO NV (geconsolideerde dochteronderneming - deelneming Fluxys 100%)

SEGEO - Société Européenne du Gazoduc Est-Ouest - is eigenaar van de infrastructuur voor het vervoer van aardgas tussen 's-Gravenvoeren en Blaregnies. In deze infrastructuur, die Fluxys exploiteert, wordt aardgas vervoerd dat bestemd is voor België en Frankrijk.

Om te kunnen fuseren met SUEZ heeft Gaz de France zich er ten opzichte van de Europese Commissie toe verbonden om zijn deelneming in SEGEO te verkopen aan Fluxys. Gaz de France en Fluxys hebben op 27 juni 2008 een overeenkomst gesloten waarbij Gaz de France zijn deelneming van 25% in SEGEO overdraagt aan Fluxys (dat reeds een 75%-deelneming had in SEGEO). De Europese Commissie gaf haar goedkeuring op 2 oktober 2008.

Om een leiding aan te leggen, worden de buizen eerst aan elkaar gelast door speciaal daartoe opgeleide lassers. Elke las wordt afzonderlijk gecontroleerd via radiografisch onderzoek en voor bepaalde lassen gebeurt bijkomend een ultrasoon onderzoek.

Het eigen vermogen van SEGEO bedraagt € 14,3 miljoen op 31 december 2008, tegenover € 6,2 miljoen het jaar daarvoor. Het nettoresultaat van het boekjaar 2008 bedraagt € 4,8 miljoen, tegenover € 5,5 miljoen in 2007.

Huberator NV (geconsolideerde dochteronderneming - deelneming Fluxys 90%)

Huberator is de operator van Hub Zeebrugge en verleent in die hoedanigheid diensten aan bedrijven die op de Hub actief zijn. Eind 2008 telde het bedrijf 73 leden (70 eind 2007). In 2008 lag het nettoverhandelde volume aardgas op Hub Zeebrugge 13% hoger dan in 2007. Over het hele jaar werd 43,5 miljard kubieke meter aardgas op de Hub verhandeld, wat neerkomt op meer dan 2,5 keer het jaarverbruik op de Belgische markt.

Het eigen vermogen van Huberator bedraagt € 3,8 miljoen op 31 december 2008, tegenover € 3,9 miljoen het jaar daarvoor. Het nettoresultaat van het boekjaar 2008 bedraagt € 4,9 miljoen, tegenover € 3,7 miljoen in 2007.

Gas Management Services Limited (geconsolideerde dochteronderneming - deelneming Fluxys 100%)

Gas Management Services Limited (GMSL) biedt operatoren in de aardgasketen ondersteunende operationele diensten aan voor de opvolging van hun aardgasbewegingen en -transfers in het Britse en Ierse net, de continentaal-Europese netten en onderzeese leidingen in de Noordzee. GMSL is ook Claims Validation Agent voor de netgebruikers van National Grid Gas (Verenigd Koninkrijk).

Het eigen vermogen van GMSL bedraagt € 0,4 miljoen op 31 december 2008, tegenover € 0,5 miljoen het jaar daarvoor. Het nettoresultaat van het boekjaar 2008 bedraagt € 2,3 miljoen, tegenover € 1,7 miljoen in 2007.

Fluxys NL BV (geconsolideerde dochteronderneming - deelneming Fluxys 100%)

Fluxys NL is een vennootschap naar Nederlands recht die op 23 juni 2004 werd opgericht met de deelneming in Fluxys BBL BV als hoofddoel. De vennootschap heeft een kapitaal van € 27 miljoen, vertegenwoordigd door 270.000 aandelen met elk een waarde van € 100. Het kapitaal is voor 100% volgestort.

Het eigen vermogen van Fluxys NL bedraagt € 28,7 miljoen op 31 december 2008, tegenover € 28,0 miljoen het jaar daarvoor. Het nettoresultaat voor het boekjaar 2008 bedraagt € 0,7 miljoen, net als in 2007.

Fluxys BBL BV (geconsolideerde dochteronderneming - deelneming Fluxys NL BV 100%)

Fluxys BBL is een vennootschap naar Nederlands recht, opgericht op 23 juni 2004 in het raam van de 20%-deelneming van Fluxys in de vennootschap BBL Company VOF. De vennootschap heeft een kapitaal van € 10,7 miljoen, vertegenwoordigd door 107.000 aandelen met elk een waarde van € 100. Het kapitaal is voor 50% volgestort.

Het eigen vermogen van Fluxys BBL bedraagt € 11,7 miljoen op 31 december 2008, tegenover € 5,4 miljoen het jaar daarvoor. Het nettoresultaat voor het boekjaar 2008 bedraagt € 6,4 miljoen, tegenover € 3,0 miljoen in 2007.

BBL Company VOF (joint venture - deelneming Fluxys BBL BV 20%)

De BBL Company is een vennootschap onder firma naar Nederlands recht, opgericht op 9 juli 2004, voornamelijk met het oog op de bouw, exploitatie en commercialisering van de onderzeese aardgasleiding tussen Bacton (Verenigd Koninkrijk) en Balgzand (Nederland). De leiding werd op 1 december 2006 in gebruik genomen.

Het eigen vermogen van BBL Company VOF bedraagt € 511,2 miljoen op 31 december 2008, tegenover € 519,7 miljoen het jaar daarvoor. Het resultaat van het boekjaar 2008 vóór belastingen bedraagt € 77,5 miljoen, tegenover € 60,0 miljoen in 2007.

Flux Re (geconsolideerde dochteronderneming - deelneming Fluxys 100%)

Flux Re is een herverzekeringsmaatschappij naar Luxemburgs recht die werd opgericht op 18 oktober 2007. De verzekeringsportefeuille van de Fluxys Groep die in 2007 nog was herverzekerd binnen de herverzekering captive Distri Re, waarvan Distrigas de eigenaar is, werd in de loop van 2008 ondergebracht in Flux Re.

Het eigen vermogen van Flux Re bedraagt € 4,8 miljoen op 31 december 2008, tegenover € 3,5 miljoen het jaar daarvoor. Het nettoresultaat voor het boekjaar 2008 bedraagt € 1,3 miljoen.

Belgian Pipe Control NV (niet-geconsolideerde onderneming - deelneming Fluxys 25%)

Belgian Pipe Control (BPC) staat in voor het klein onderhoud en de inspectie van leidingen die eigendom zijn van derden en die andere producten dan aardgas vervoeren.

Het eigen vermogen van Belgian Pipe Control bedraagt € 0,1 miljoen op 31 december 2008, net als het jaar daarvoor.

C4Gas (niet-geconsolideerde onderneming - deelneming Fluxys 5 %)

C4Gas is een naamloze vennootschap die in 2002 samen met Gaz de France en National Grid werd opgericht met als doel de ontwikkeling en de exploitatie van een portaal voor de aankoop van gasmaterieel.

APX BV (niet-geconsolideerde onderneming - deelneming Fluxys 3,84%)

APX BV is een Groep van internationale beurzen voor elektriciteit en gas in Nederland, het Verenigd Koninkrijk en België. De onderneming levert voor elektriciteit en aardgas ook marktgegevens en indexen ten behoeve van traders, energieleveranciers en energie-intensieve industrieën.

In maart 2008 sloot Fluxys NV met de aandeelhouders van APX Group – Gasunie en TenneT Holding BV - een overeenkomst waarbij de Fluxys Groep zijn participatie in APX Gas Zeebrugge BV verkocht en een rechtstreekse deelneming van 2,68% in APX Group verwierf.

In december 2008 nam APX de activiteiten over van ENDEX, waarin Fluxys een deelneming had van 4,9%. In het kader van die overname verhoogde de Fluxys-deelneming in APX Group van 2,68% naar 3,84% als gevolg van de ruil van alle ENDEX aandelen in het bezit van Fluxys tegen APX aandelen.

2.5 Risicobeheer

2.5.1 Marktrisico's en financiële instrumenten

Wisselrisico. Enkel de activiteiten van de dochteronderneming GMSL worden in GBP uitgedrukt. Aangezien het gaat om beperkte bedragen, dienen geen bijzondere dekkingen te worden uitgewerkt. Voor de andere entiteiten van de Groep maken de in deviezen (voornamelijk in USD) uitgedrukte financiële stromen het voorwerp uit van dekkingen in de vorm van termijncontracten.

Interestriscico. De schuldenlast van de Groep bestaat uit:

- drie leningen met vaste interestvoet. De saldi op 31 december 2008 van deze leningen bedragen: € 3 mln. met een vervaldag in 2011, € 76,5 mln. met een looptijd tot 2017 en € 280 mln. met een looptijd tot 2033,
- uitgifte van handelspapieren ter waarde van € 70 miljoen,
- leasingschulden. Die maken ten dele het voorwerp uit van dekkingen in de vorm van rentecaps en -swaps.

Tegenpartijrisico. De thesaurieoverschotten worden belegd binnen het raam van een door de raad van bestuur goedgekeurde procedure. De beleggingen worden uitgevoerd hetzij bij eersterangs financiële instellingen, hetzij in de vorm van financiële instrumenten uitgegeven door ondernemingen met een korte en lange termijnnotering van hoog niveau.

2.5.2 Financiële risico's in verband met handelsverrichtingen

In het kader van zijn beleid in verband met het tegenpartijrisico, heeft de Groep voor de meeste van zijn activiteiten de mogelijkheid op contractuele basis een garantie te vragen, in de vorm van een bankgarantie of een storting in geld. De Groep past een strikt opvolgingsbeleid toe van zijn handelsvorderingen en evalueert systematisch de financiële capaciteit van zijn tegenpartijen. Op die manier beperkt de Groep zijn blootstelling aan kredietrisico zowel op het vlak van wanbetaling als op het vlak van kredietconcentratie.

2.5.3 Operationele risico's

Fluxys evalueert voortdurend de risico's die verbonden zijn aan de operationele activiteiten van de onderneming. Er werd geen risico geïdentificeerd waarvoor de processen van interne controle ontoereikend blijken te zijn.

Risico's in verband met Seveso-vestigingen. Fluxys en Fluxys LNG exploiteren 3 Seveso-vestigingen: de LNG-terminal en de piekbesnoeiingsinstallatie in Zeebrugge en de ondergrondse opslag in Loenhout. Conform de Seveso-wetgeving voeren Fluxys en Fluxys LNG een proactief beleid om de risico's op het vlak van welzijn op het werk, industriële veiligheid en milieu te beheersen.

Beschadiging infrastructuur door derden. Ernstige incidenten met pijpleidingen zijn hoofdzakelijk het gevolg van beschadigingen door derden. Om zulke beschadigingen te voorkomen, is iedereen die werken plant of wil uitvoeren in de nabijheid van aardgasvervoersinfrastructuur wettelijk verplicht die voorafgaandelijk te melden aan Fluxys. Fluxys, op zijn beurt, beantwoordt iedere melding met een bevestiging of er zich al of niet in de nabijheid van de werken aardgasvervoersinfrastructuur bevindt. Is dat inderdaad het geval, dan ontvangt de aanvrager alle nodige gegevens en de verdere procedure om de werken in alle veiligheid te kunnen uitvoeren. Fluxys draagt bovendien actief bij tot initiatieven om de drempel voor de meldingsplicht zo laag mogelijk te houden (zie ook 'Snel en eenvoudig werken melden via KLIM', p. 135).

Op het terrein zelf inspecteren de Fluxys-patrouilleurs de leidingtracés, begeleiden ze aannemers die werken uitvoeren in de nabijheid ervan, en houden ze in het oog of er in de buurt van de leidingen geen onaangekondigde werken van start gaan.

Fluxys evalueert geregeld op welke manier die gecombineerde administratieve en operationele aanpak van werken door derden kan worden verbeterd. Verder voert de onderneming rond de veiligheid van zijn aardgasvervoersinfrastructuur een actief sensibiliseringsbeleid naar de lokale overheden en al wie betrokken is bij werken in de buurt ervan.

Corrosie. De preventie en monitoring van corrosievorming op leidingen gebeurt via een systeem van kathodische bescherming waarmee het leidingennet is uitgerust. Aanvullend worden de leidingen systematisch van binnenuit gecontroleerd met zogenoemde 'schrappers'. In sommige leidingen kunnen zulke schrapers echter niet worden gebruikt. In die optiek werkt Fluxys mee aan een onderzoek van de *Groupe Européen de Recherche Gazière* (GERG) naar alternatieven op basis van ultrasone of magnetische golven.

Milieu-impact. De milieu-impact van de aardgasvervoersinfrastructuur is minimaal in vergelijking met andere transportmodi en het milieubeleid van Fluxys is erop gericht om die minimale impact systematisch verder te beperken. (zie ook 'Milieu', p. 143).

Tijdige beschikbaarheid van nieuwe capaciteit. In een dichtbevolkt land als België wordt de tracébeplanning voor een nieuwe leiding steeds complexer en een veelheid van vergunningen en regelgevingen dient in aanmerking te worden genomen. Bovendien stelt zich het probleem van de bevoegdheidsverdeling tussen de federale en regionale beleidsniveaus. Een en ander brengt mee dat er ongeveer vijf à zes jaar nodig is om een infrastructuurdossier van enige omvang te realiseren. Die termijn is vaak langer dan de termijn die de markt vraagt om nieuwe capaciteit ter beschikking te hebben. Fluxys start daarom de vergunningsprocedures en de voorbereiding ervan zo vroeg mogelijk op en de onderneming streeft ernaar om al vanaf de voorbereidende fases zowel de gemeentelijke overheden, omwonenden als andere betrokkenen op een transparante manier te informeren.

Crisisbeheer. Er zijn competente teams voor het beheer en de beheersing van crisissituaties als gevolg van mogelijke incidenten of ongevallen in een installatie die door Fluxys of Fluxys LNG wordt geëxploiteerd. De leden van die teams hebben een specifieke crisismanagementsopleiding gevolgd en er worden regelmatig crisisoefeningen georganiseerd.

2.5.4 Verzekeringen

De Fluxys Groep evalueert de waarschijnlijkheid van de belangrijkste risico's die gepaard gaan met zijn activiteiten en maakt een inschatting van de mogelijke financiële gevolgen in het geval dat die risico's realiteit zouden worden. Naargelang van de mogelijkheden en de marktvoorwaarden dekt de Groep die risico's grotendeels door een beroep te doen op de verzekeringsmarkt. In sommige gevallen worden risico's geheel of gedeeltelijk gedekt door zelfverzekering (door gebruik te maken van een herverzekeringsmaatschappij) of blijft een gedeelte van het risico behouden, bijvoorbeeld door te werken met een aangepaste vrijstelling.

In de geconsolideerde financiële staten van de Fluxys Groep kunnen bepaalde voorzieningen die zijn aangelegd in een verzekeringscaptive niet worden opgenomen conform het IFRS-referentiekader. Als een risico gedekt door zo'n captive inderdaad realiteit wordt, dan brengt dat mee dat de kost van het ongeval ten laste van het boekjaar komt.

De algemene dekking is minstens in lijn met de beste praktijken ter zake en heeft betrekking op de verschillende domeinen waarin risico's zich kunnen voordoen:

- bescherming van de installaties tegen vormen van 'materiële schade'; voor specifieke gevallen bestaat daarnaast een bijkomende dekking 'exploitatieverliezen',
- bescherming van de aansprakelijkheid tegenover derden door een algemene dekking samengesteld uit verschillende rangen,
- programma voor het personeel: dekking door verplichte verzekeringen (wetsverzekering voor arbeidsongevallen) en programma voor het personeel inzake gezondheidszorg.

2.5.5 Juridische risico's

Regulering. Voor de activiteiten die vallen onder de gaswet van 12 april 1965 ("gereguleerde activiteiten"), wordt Fluxys vergoed aan de hand van een rendement op het geïnvesteerde kapitaal. Voor die activiteiten wordt Fluxys door de Belgische federale regulator (CREG) gecontroleerd door middel van beslissingen ex ante (de goedkeuring van de budgetten en de tarieven) en beslissingen ex post (de goedkeuring van boni of mali en hun bestemming). Als de regulator uitgaven verwerpt, kan die beslissing een impact hebben op de financiële situatie en de resultaten van Fluxys.

Ex-post controle van de rekeningen. Bij de ex-post controle van de rekeningen 2007 van Fluxys heeft de CREG haar interpretatie herzien van haar richtlijnen over de billijke vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal, met een neutrale impact op het resultaat van 2008 als gevolg.

Gereguleerde tarieven. Nadat de CREG de verschillende tariefvoorstellen die Fluxys had ingediend voor de tariefperiode 2008-2011 had verworpen, heeft zij in juni 2008 voorlopige tarieven inzake transit opgelegd (de eerste tot stand gekomen gereguleerde tarieven) en de voorlopige vervoerstarieven verlaagd die zij oorspronkelijk op het niveau van de tarieven van 2007 had vastgelegd.

Bij alle graaf- en boorwerken in de bodem ziet Fluxys erop toe dat de teelaarde en andere grondlagen op de werf apart worden opgeslagen. Bij het heraanvullen van de werksleuf worden de grondlagen en de teelaarde apart en met zorg heraangevuld zodat de bodem zich weer in zijn oorspronkelijke staat kan herstellen.

Fluxys heeft bij het Hof van beroep van Brussel (en bij de Raad van State bij wijze van bewarende maatregel) vorderingen tot schorsing en nietigverklaring van de voornoemde beslissingen van de CREG ingediend. In haar arrest van 10 november 2008 heeft het Hof van beroep van Brussel de voorlopige transitstarieven opgeschort. Het beroep tot nietigverklaring van deze tarieven is hangende, net als de vorderingen tot schorsing en nietigverklaring van de voorlopige vervoerstarieven.

Nadat de beslissingen van de CREG over transit waren aangevochten, is Fluxys doorggegaan met het toepassen van de bestaande contractuele tarieven. Voor vervoer is Fluxys de eerste door de CREG vastgelegde voorlopige tarieven blijven toepassen. Die tarieven liggen op het niveau van de tarieven van 2007.

Wegens die onzekerheden omtrent de tarieven is Fluxys voor de afsluiting van de rekeningen voor 2008 uitgegaan van voorzichtigheidsprincipes (zie 'Financiële toestand', p. 33 en de 'Toelichtingen' bij de financiële staten, p. 162).

Regelgevende teksten. Een nieuw Koninklijk Besluit over de gedragscode inzake toegang tot de vervoersnetten voor aardgas wordt momenteel voorbereid. Die code zal betrekking hebben op alle gereguleerde activiteiten met inbegrip van de gereguleerde transit. In februari 2009 heeft de Senaat een wet goedgekeurd die de gaswet wijzigt door een nieuw tariefkader voor de gereguleerde transit in te voeren en het toepassingsgebied van het regime voor de bescherming van de historische transitcontracten te verduidelijken. (Zie ook 'Wettelijk en regulerend kader', p. 104)

Kandidatuur dossiers. In mei 2007 heeft Fluxys drie kandidatuur dossiers ingediend bij de federale minister van Energie om onder het definitieve stelsel te worden aangeduid als beheerder van het aardgasvervoersnet, beheerder van de aardgasopslaginstallaties en beheerder van de LNG-terminallinginstallaties. De procedure is nog steeds lopend.

Geschillen en arbitrages. Fluxys heeft met derden enkele geschillen die kaderen in het normale verloop van zijn activiteiten. Indien nodig wordt voor zulke geschillen een voorziening aangelegd en voor eventuele burgerlijke aansprakelijkheid tegenover derden is de onderneming gedekt door verzekeringen.

Wat het ongeval van Ghislenghien van 30 juli 2004 betreft, werd Fluxys als rechtspersoon in verdenking gesteld van het onopzettelijk doden of onopzettelijk toebrengen van letsels door gebrek aan voorzichtigheid of voorzorg. Op 16 januari 2009 werd Fluxys door de raadkamer doorverwezen naar de correctionele rechtbank. Fluxys is nu een van de veertien beklaagden in deze strafvordering.

Fluxys en/of zijn verzekeraars werden eveneens door verschillende slachtoffers van de ramp gedagvaard voor de rechtbank van eerste aanleg en de handelsrechtbanken van Brussel en Doornik. Fluxys en zijn verzekeraars hebben eveneens de andere inverdenkinggestelde partijen voor schadevergoeding gedagvaard voor de rechtbank van eerste aanleg van Doornik. Momenteel zijn negen burgerlijke procedures aanhangig.

3. Specifieke informatie

3.1 Kapitaalstructuur van Fluxys op 31 december 2008

Aandeelhouder		Categorie	Aantal aandelen	%
Publigas	Op naam	A	146.651	45,22
	Op naam	B	116.812	
	Op naam	C	43.942	
	Op naam	D	10.334	
SUEZ-Tractebel	Op naam	A	204.668	44,75
	Op naam	C	73.164	
	Op naam	D	36.600	
Openbaar	Op naam	D	186	0,03
	Gedematerialiseerd of aan toonder	D	70.278	10,00
Belgische staat	Op naam	Bijzonder aandeel	1	-
			702.636	100

- Aandelencategorieën:
  - Categorie A: de aandelen nummer 2 tot nummer 351.320
  - Categorie B: de aandelen nummer 351.321 tot nummer 468.132
  - Categorie C: de aandelen nummer 468.133 tot nummer 585.238
  - Categorie D: de aandelen nummer 585.239 tot nummer 702.636
  - De Belgische Staat is eigenaar van het maatschappelijk aandeel nummer 1 dat tot geen enkele van bovenvermelde categorieën behoort.
- De aandeelhouders met aandelen van categorie A, B en C worden gezamenlijk de stabiele aandeelhouders genoemd.
- De aandelen van categorie D noteren op de Tweede Markt van NYSE Euronext Brussels.
- Publigas, een coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid naar Belgisch recht, is een gemeentelijke holding bestemd voor deelnemingen in de Belgische aardgasmaatschappijen. De zetel van de vennootschap is gevestigd in België: Ravensteingalerij 4 bus 2, 1000 Brussel.
- SUEZ-Tractebel is een naamloze vennootschap naar Belgisch recht, lid van de GDF SUEZ Groep. De zetel van de vennootschap is gevestigd in België: Troonplein 1, 1000 Brussel.
- De Belgische staat is vertegenwoordigd door de minister van Financiën.

3.2 Kennisgevingen van belangrijke deelnemingen in Fluxys

3.2.1 Kennisgeving van belangrijke deelneming in Fluxys van Publigas*

Publigas heeft de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen op 28-08-2008 en conform artikel 74, §8 van de wet van 1 april 2007 de officiële kennisgeving overgemaakt dat de onderneming 32,54% van de aandelen met stemrecht van Fluxys NV bezit (228.635 aandelen waarvan 58.847 aandelen van categorie A, 116.812 aandelen van categorie B, 43.942 aandelen van categorie C en 9.034 aandelen van categorie D). De kennisgeving van Publigas is beschikbaar op de website van Fluxys: www.fluxys.com.

3.2.2 Kennisgeving van belangrijke deelneming in Fluxys van SUEZ-Tractebel*

SUEZ-Tractebel NV, heeft de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen op 28-08-2008 en conform artikel 74, §8 van de wet van 1 april 2007 de officiële kennisgeving overgemaakt dat de onderneming 57,25% van de aandelen met stemrecht van Fluxys NV bezit (402.236 aandelen waarvan 292.472 aandelen van categorie A, 73.164 aandelen van categorie C en 36.600 aandelen van categorie D). De kennisgeving van SUEZ-Tractebel is beschikbaar op de website van Fluxys: www.fluxys.com.

* Publigas en GDF SUEZ hebben overigens op 3 september 2008 een overeenkomst gesloten, meer bepaald over de uitoefening door Publigas van zijn voorkooprecht, conform artikel 7 van de statuten, van de 87.804 aandelen overgedragen door SUEZ-Tractebel aan Ecofin Limited in juli 2008. Op die manier is het aantal aandelen van Fluxys in handen van SUEZ-Tractebel niet groter dan het aantal aandelen in handen van Publigas en bedraagt dit maximaal 45% (zie 'Kapitaalstructuur van Fluxys op 31 december 2008', p. 57).

3.3 Overname Distrigas & C° door de Fluxys Groep

3.3.1 Voorwerp van de transactie

Op 30 juni 2008 heeft de raad van bestuur van Fluxys de overname van Distrigas & C° door de Fluxys Groep goedgekeurd. Distrigas & C° was een Distrigas-dochteronderneming die instond voor de commercialisering van de aardgastransitcapaciteit in de leidingen Zeebrugge-Blaregnies (Troll) en Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN1). Distrigas & C° had naast de transitactiviteit ook een belangrijke thesaurie, een deelneming van 10% in Huberator en een deelneming van 49% in een Noors partnerschap dat eigenaar is van het LNG-schip "BW Suez Boston".

Distrigas & C° was een commanditaire vennootschap op aandelen waarvan Distrigas de werkende vennoot was. Bij de transactie zijn 4.999 aandelen van de 5.000 overgenomen door Fluxys als stille vennoot. Fluxys-dochter Huberator heeft 1 aandeel overgenomen en is werkende vennoot en zaakvoerder geworden. De overname werd juridisch en boekhoudkundig van kracht op 1 juli 2008 en sindsdien controleert Fluxys Distrigas & C°. Vervolgens werd de naam van de onderneming veranderd in Fluxys & Co en werd haar rechtsvorm omgezet van een CVA naar een NV.

3.3.2 Overname van strategisch belang

De overname van de transitactiviteiten van Distrigas & C° is voor de Fluxys Groep om verschillende redenen van strategisch belang.

- Dankzij de overname kunnen alle infrastructuuractiviteiten (transit, vervoer, opslag en LNG-terminalling) binnen dezelfde Groep worden gecentraliseerd.
- Fluxys zal op die manier beter de operationele synergieën tussen transit en vervoer kunnen optimaliseren.
- Door de hergroepering van de activiteiten in de Fluxys Groep zal Fluxys zijn investeringen en zijn dienstenaanbod beter kunnen afstemmen op de behoeften in een snel veranderende markt.

3.3.3 Financiële impact

De globale prijs van de transactie bedroeg € 974,6 miljoen, waarvan € 350 miljoen voor de transitactiviteiten. Voor de overname van Distrigas & C° doet Fluxys een beroep op schuldfinanciering ter waarde van € 375 miljoen.

3.3.4 Transactie tussen verbonden ondernemingen

De overname werd goedgekeurd in overeenstemming met de regelgeving over transacties tussen verbonden ondernemingen (artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen).

Een comité werd samengesteld uit drie onafhankelijke bestuurders: André Farber, Philippe Wilmès en Michel Van Hecke. Het comité heeft Degroof Corporate Finance en het kabinet "Tossens & Prioux" als onafhankelijke experts aangesteld.

Meer bepaald op basis van het gunstige billijkheidsoordeel van Degroof Corporate Finance heeft het comité van onafhankelijke bestuurders aan de raad van bestuur van Fluxys een positief advies gegeven voor de volledige operatie, in het bijzonder wat het prijsaanpassingsmechanisme, de duur ervan en de garantie van schadeloosstelling betreft.

3.3.5 Prijsaanpassingsmechanisme en schadeloosstelling

In het tarifair kader voor de transitactiviteiten zijn er belangrijke onzekerheden. In die optiek voorziet de koopovereenkomst voor Distrigas & C° in een prijsaanpassingsclausule naar boven als wetgevende, regulatoire of rechterlijke beslissingen zouden leiden tot een waarde van die transitactiviteiten die hoger is dan de overeengekomen waarde van € 350 miljoen.

Samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek en de Limburgse Reconvertiemaatschappij onderzoekt Fluxys potentiële plaatsen voor ondergrondse aardgasopslag in de Limburgse Kempen. In de tweede helft van 2008 is uit het seismisch onderzoek met trilwagens gebleken dat er mogelijk structuren aanwezig zijn. In 2010 is een exploratieboring gepland om de karakteristieken van de ondergrond te bevestigen en mogelijke reservoirstructuren te analyseren.

61

Fluxys en Distrigas zijn een termijn voor de prijsaanpassing overeengekomen tot uiterlijk 2015 om het regulerend kader opgehelderd te zien door een definitieve wetgevende, regulatorische of rechterlijke beslissing, evenwel zonder af te zien van een snellere definitieve aanpassing zodra de bovenvermelde onzekerheden zullen zijn opgelost.

Fluxys heeft bovendien van SUEZ-Tractebel en Publigas (respectievelijk voor 67,75% en 32,25%) een garantie tot schadeloosstelling van maximum € 250 miljoen gekregen, die dient om het risico in te dekken van een waardebeoordeling voor de bedoelde transitactiviteiten die eventueel lager ligt dan de overeengekomen waarde van € 350 miljoen.

De prijsaanpassingsmechanismen hebben tot doel ervoor te zorgen dat – ondanks de bovenvermelde onzekerheden – de prijs die Fluxys daadwerkelijk betaalt voor de transitactiviteiten van Distrigas & C° overeenstemt met de economische waarde van de transitactiviteiten bij afloop van de prijsaanpassingsperiode.

3.3.6 Vermeldingen volgens artikel 524 §3 van het Wetboek Vennootschappen

Besluit van het comité van onafhankelijke bestuurders. Het comité van onafhankelijke bestuurders is tot het volgende besluit gekomen:

“Na de financiële gevolgen voor Fluxys NV en zijn aandeelhouders te hebben onderzocht en na te hebben onderzocht of de transactie al dan niet duidelijk onrechtmatige schade aan de onderneming kan berokkenen in het licht van zijn beleid en na SUEZ-Tractebel en het management van Fluxys te hebben gehoord, heeft het comité besloten:

- dat de transactie geen ongegronde voordelen creëert ten opzichte van een verbonden onderneming;
- dat de voorwaarden van de transactie (prijs, voorwerp, garantie) overeenstemmen met een aanvaardbare “fair deal”;
- dat het nu moeilijk is een exacte prijs te bepalen voor de transitiviteit maar dat de basisprijs van de Overdrachtsovereenkomst, te corrigeren afhankelijk van de parameters “ne varietur”, waarmee de prijsaanpassing naar gelang van de wettelijke en regulatoire context definitief kan worden vastgelegd en dus de definitieve prijs kan worden vastgelegd;
- dat dezelfde parameters werden opgenomen in de “Convention d’Indemnisation” (vergoedings-overeenkomst) waardoor de eventuele vergoeding kan worden bepaald die de stabiele aandeelhouders dienen te betalen aan Fluxys als dekking van de risico’s van een waardevermindering van de transitiviteit en het fiscale risico van de herstructurering en de overname van de deelneming in het schip Suez-Boston;
- dat de transactie niet van dien aard is schade te berokkenen in het licht van het door Fluxys gevoerde beleid;
- dat de einddatum voor de definitieve waardebeoordeling van de transitiviteit van Distrigas & C°, zowel in het kader van de mogelijkheid om de prijs aan te passen ingevolge de “Convention de Cession” (overdrachtsovereenkomst), als in het kader van de eventuele schadeloosstelling ingevolge de “Convention d’Indemnisation”, het risico inhoudt dat er geen duidelijke en definitieve situatie is waardoor de waarde van de transitiviteit kan worden geëvalueerd.

Het comité geeft een positief advies voor de transactie in haar geheel voor zover de garantie van de stabiele aandeelhouders volledig is en geldig blijft tot dat definitieve gerechtelijke beslissingen met kracht van gewijsde worden genomen.

Bovenvermeld oordeel stemt overeen met de informatiestaat waarover het comité van onafhankelijke bestuurders beschikt wanneer de zitting van de raad van bestuur van 26 juni 2008 wordt geopend.

Opgesteld te Brussel, op 26 juni 2008,

Michel Van Hecke, lid

André Farber, lid

Philippe Wilmès, voorzitter van het comité”

Uittreksel uit de notulen van de raad van bestuur van Fluxys. De notulen van de raad van bestuur van Fluxys op 30 juni 2008 vermelden de beslissing van de Raad en het oordeel van de Commissaris over de getrouwheid van de gegevens die vermeld staan in het advies van het comité van onafhankelijke bestuurders en in de notulen van de raad van bestuur.

In zijn zitting van 26 juni 2008 heeft de raad van bestuur besloten:

“Na de adviezen van het comité van onafhankelijke bestuurders en van de experts te hebben gehoord, evenals de nuttige verduidelijkingen over dit dossier, beslist de raad van bestuur met eenparigheid van uitgebrachte stemmen om de 4.999 aandelen van Distrigas & C° over te nemen onder voorbehoud van de goedkeuring door de raad van bestuur van Publigas van de garantieovereenkomst en van de beslissing de raad van bestuur van Distrigas van maandag 30 juni.”

Op 30 juni 2008 hebben de Raden van Bestuur van Distrigas en Transfin besloten om de 5.000 aandelen van Distrigas & C° te verkopen aan Fluxys (4.999 aandelen) en Huberator (1 aandeel). De raad van bestuur van Fluxys heeft in haar zitting van 30 juni 2008 de beslissing van 26 juni 2008 bevestigd:

“De raad van bestuur van Fluxys bevestigt de beslissing die hij op 26 juni had genomen om de 4.999 aandelen van Distrigas & C° te kopen onder voorbehoud van het verkrijgen van de garanties.”

Deze garanties werden verkregen: zie ‘Prijsaanpassingsmechanisme en schadeloosstelling’, p.60.

Besluiten van het rapport van de Commissaris. Het volledige beoordelingsverslag van de Commissaris is beschikbaar op de website: www.fluxys.com.

“In het kader van onze opdracht hebben wij volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- a) wij hebben de notulen van de Raad van Bestuur dd 30 juni 2008 bekomen en de conclusie vergeleken met de conclusie opgenomen in het advies van het comité van de onafhankelijke bestuurders;
- b) wij hebben nagegaan of de financiële gegevens die vermeld staan in het advies van het comité van de onafhankelijke bestuurders en in de notulen van de Raad van Bestuur getrouw zijn weergegeven. Meer in het bijzonder met betrekking tot de transitactiviteiten hebben wij het aangepast en algemeen aanvaard karakter van de berekeningsmethode van de prijsaanpassing beoordeeld.

Op basis van bovenstaande werkzaamheden kunnen wij besluiten:

- voor wat betreft punt a) hierboven, dat de conclusie opgenomen in de notulen van de Raad van Bestuur dd 30 juni 2008 overeenstemt met de conclusie in het advies van het comité van de onafhankelijke bestuurders;
- voor wat betreft punt b) hierboven, dat de financiële gegevens die vermeld staan in het advies van het comité van de onafhankelijke bestuurders en in de notulen van de Raad van Bestuur getrouw zijn weergegeven. Dit houdt evenwel niet in dat wij de transactiewaarde noch de opportuniteit van de beslissing van de Raad van Bestuur hebben beoordeeld.

Ons verslag kan enkel gebruikt worden in het kader van de hierboven beschreven transacties en kan niet voor andere doeleinden aangewend worden. Dit verslag heeft enkel betrekking tot de gegevens die hierboven werden vermeld en niet tot andere gegevens, van welke aard ook.

Antwerpen, 27 augustus 2008

DELOITTE Bedrijfsrevisoren

BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Jurgen Kesselaers”

Begin december 2008 nam Fluxys het compressiestation in Zelzate in gebruik. Met de nieuwe installaties verhoogt de vervoerscapaciteit in het Fluxys-net aanzienlijk. Ook biedt het station de mogelijkheid om grotere volumes te transporteren naar en vanuit de ondergrondse opslag in Loenhout.

66

3.4 Stemrechten en bijzondere zeggenschapsrechten

De aandeelhoudersvergadering vertegenwoordigt de gezamenlijke aandeelhouders, met name de houders van de aandelen op naam en de houders van de aandelen aan toonder, ongeacht de categorie van hun maatschappelijk aandeel. De aandeelhoudersvergadering heeft de meest uitgebreide bevoegdheden om de handelingen die de vennootschap aangaan te verrichten, te verlijden of te bekrachtigen. Haar rechtsgeldig genomen beslissingen zijn bindend voor alle aandeelhouders, zelfs voor zij die afwezig zijn of hier niet mee instemmen.

Elk maatschappelijk aandeel geeft recht op één stem. Overeenkomstig het Koninklijk Besluit van 16 juni 1994 (gewijzigd door de wetten van 29 april 1999 en 26 juni 2002 en door de Koninklijke Besluiten van 16 juni 1994 en 5 december 2002), en conform de statuten waarin deze bepalingen zijn omgezet, zijn aan het Bijzonder aandeel van de Belgische staat in Fluxys bijzondere rechten toegekend, naast de gemene rechten verbonden aan alle overige aandelen. Die bijzondere rechten worden uitgeoefend door de federale minister bevoegd voor energie en kunnen als volgt worden samengevat:

- het recht om zich te verzetten tegen elke overdracht, zekerheidsstelling of verandering van bestemming van de strategische activa van Fluxys waarvan de lijst is toegevoegd aan het voormelde besluit van 16 juni 1994, indien de minister van oordeel is dat deze verrichting de nationale belangen op energiegebied schaadt;
- het recht om twee vertegenwoordigers van de federale regering met raadgevende stem in de raad van bestuur en in het strategisch comité van Fluxys te benoemen;
- het recht van de vertegenwoordigers van de federale regering om binnen vier werkdagen bij de minister beroep aan te tekenen, op basis van objectieve, niet-discriminatoire en transparante criteria, zoals gedefinieerd in het Koninklijk Besluit van 5 december 2000, tegen elke beslissing van de raad van bestuur of van het strategisch comité van Fluxys (daaronder mee inbegrepen het investerings- en activiteitenplan alsook het bijbehorende budget) welke zij strijdig achten met de richtlijnen van 's lands energiebeleid, met inbegrip van de doelstellingen van de regering inzake de bevoorrading van het land in energie. Het beroep heeft schorsende werking. Heeft de minister binnen een termijn van acht werkdagen na dit beroep de betrokken beslissing niet vernietigd, dan wordt deze definitief;
- een bijzonder stemrecht in geval van blokkering in de algemene vergadering over een aangelegenheid die de doelstellingen van het federale energiebeleid aanbelangt.

De bijzondere rechten die verbonden zijn aan het Bijzonder aandeel van de Belgische staat zijn vermeld in artikelen 11, 15, 18 en 22 van de statuten van Fluxys. Deze rechten blijven verbonden met het Bijzonder aandeel zo lang dit aandeel eigendom is van de Belgische staat en de artikelen drie tot vijf van het Koninklijk Besluit van 16 juni 1994 tot invoering ten voordele van de Staat van een Bijzonder aandeel in Fluxys of de bepalingen die ze zouden vervangen, van kracht zijn.

3.5 Wettelijke of statutaire beperkingen bij overdracht van effecten

De volgende overdrachten van effecten zijn vrij:

- de overdrachten van maatschappelijke aandelen, inschrijvingsrechten en afknipbare of autonome rechten die het mogelijk maken maatschappelijke aandelen te verwerven (hierna gezamenlijk "effecten" te noemen) tussen een aandeelhouder en vennootschappen die aan hem verbonden zijn in de zin van het Wetboek van Vennootschappen;
- de overdrachten tussen aandeelhouders van dezelfde categorie;
- alle overdrachten van effecten behorende tot categorie D.

In alle overige gevallen moet de aandeelhouder die de overdracht van effecten, op welke manier dan ook, aan een andere aandeelhouder of aan een derde overweegt, de overige aandeelhouders, met uitzondering van die van categorie D en van het "Bijzonder aandeel", de mogelijkheid geven, volgens onderstaande modaliteiten, prorata hun deelneming, de effecten waarvan de overdracht wordt overwogen, bij voorkeur te verwerven.

68

De aandeelhouder die de overdracht overweegt, dient de vennootschap schriftelijk met ontvangstbewijs ter kennis te brengen van het aantal effecten dat hij voorstelt over te dragen, de naam van de cessionaris(sen) te goeder trouw benaderd alsook de door hen onherroepelijk geboden prijs en het bod aan de aandeelhouders om die effecten bij voorkeur tegen dezelfde voorwaarden te verwerven. De raad van bestuur informeert op dezelfde manier binnen twee weken de overige aandeelhouders over dit bod. Elk van de aandeelhouders beschikt over een termijn van zestig dagen vanaf de ontvangst van bovengenoemd schrijven om de overdragende aandeelhouder en de vennootschap schriftelijk met ontvangstbewijs ter kennis te brengen of hij al dan niet kandidaat-koper is en zo ja, het aantal effecten dat hij wenst te verwerven.

Indien de aanvraag het aantal aangeboden effecten overschrijdt, zal de raad van bestuur overgaan tot een verdeling van de effecten onder de aanvragers, prorata de effecten die ze bezitten en binnen de perken van hun vraag.

Ingeval na afloop van bovengenoemde termijn van zestig dagen, geen aandeelhouder zijn beslissing ter kennis zou hebben gebracht, de aangeboden effecten te willen kopen of indien het aantal door de aandeelhouders gevraagde effecten lager zou liggen dan het aantal aangeboden

effecten, kan de aandeelhouder die zijn voornemen tot overdracht ter kennis heeft gebracht overeenkomstig de bepalingen van dit artikel, de geplande overdracht realiseren met de derde vermeld in zijn kennisgeving en tegen de voorwaarden die erin vermeld zijn.

3.6 Inkoop of uitgifte van aandelen

Krachtens de statuten mag Fluxys op grond van een besluit van de algemene vergadering eigen aandelen verkrijgen overeenkomstig de voorwaarden nader bepaald in het Wetboek van Vennootschappen. Geen enkele beslissing in die zin werd genomen door de algemene vergadering. Wanneer de vennootschap eigen aandelen verkrijgt met het oog op de uitkering aan haar personeel, is het besluit van de algemene vergadering evenwel niet vereist.

Ingeval het kapitaal wordt verhoogd, moeten de maatschappelijke aandelen waarop in geld wordt ingeschreven bij voorkeur worden aangeboden aan de aandeelhouders naar evenredigheid van het deel van het kapitaal door hun maatschappelijke aandelen vertegenwoordigd. Het staat de vergadering evenwel vrij, in het belang van de vennootschap, het voorkeurrecht te beperken of op te heffen in overeenstemming met de wettelijke bepalingen.

3.7 Bijzondere bepalingen in overeenkomsten in geval van openbaar overnamebod

In het kader van de bouw en de exploitatie van de onderzeese BBL-leiding tussen Balgzand (NL) en Bacton (GB) hebben Fluxys, Gasunie en E.ON Ruhrgas akkoorden gesloten waarin clausules zijn opgenomen in verband met wijziging van controlerende vennootschap.

II. CORPORATE GOVERNANCE

70

1. Ontwikkelingen in 2008	72
2. Raad van bestuur	74
2.1 Samenstelling van de raad van bestuur	74
2.2 Bestuurders	74
2.3 Onafhankelijke bestuurders	78
2.4 Vertegenwoordigers van de federale regering met bijzondere bevoegdheden zoals bepaald in de wetten van 26 juni 2002 en 29 april 1999 en de Koninklijke Besluiten van 16 juni 1994 en 5 december 2000	81
2.5 Aanwezigheid van de voorzitter van het directiecomité	82
2.6 Secretariaat	82
2.7 Bevoegdheden en onderwerpen van beraadslagingen	82
2.8 Periodiciteit van de vergaderingen en deelnemingsgraad	83
2.9 Emolumenten van de bestuurders en bezoldiging van de directie	83
3. Comités samengesteld door de raad van bestuur	86
3.1 Strategisch comité	86
3.2 Auditcomité	89
3.3 Benoemings- en vergoedingscomité	93
3.4 Corporate governance comité	96
4. Directie van de vennootschap	99
4.1 Samenstelling	99
4.2 Periodiciteit van de vergaderingen	101
5. Commissaris	101
6. Dochterondernemingen	101

1. Ontwikkelingen in 2008

Fluxys heeft in de loop van het boekjaar 2008 de structuren van de onderneming aangepast aan de recente ontwikkelingen in het wettelijk en regulerend kader en aan de aanbevelingen op het vlak van corporate governance. De onderneming voldoet dan ook aan de nieuwe verplichtingen van genoteerde bedrijven op vlak van transparantie.

Statuten van de vennootschap. De statuten van Fluxys werden gewijzigd tijdens de buitengewone algemene aandeelhoudersvergadering van 13 mei 2008 om in het maatschappelijk doel van Fluxys de beperkingen op te nemen die gelden krachtens de gaswet voor de activiteiten en deelnemingen van beheerders. Die wijziging ligt in de lijn van het kandidatuurdossier dat Fluxys heeft ingediend om als beheerder van het aardgasvervoersnet, de aardgasopslaginstallatie en de LNG-installatie te worden aangeduid onder het definitieve stelsel en voor een hernieuwbare termijn van 20 jaar. Het kandidatuurdossier werd op 21 mei 2007 door Fluxys ingediend en is nog in onderzoek door de regering.

Corporate governance charter. Het corporate governance charter werd in 2008 twee keer gewijzigd. Een bijgewerkte versie van het corporate governance charter is beschikbaar op de website van Fluxys: www.fluxys.com.

- Het charter werd op 27 februari 2008 aangepast om de verwijzingen naar het toepasselijke regulerend kader voor Fluxys bij te werken. De verwijzingen naar het Europese reglement 1775/2005 dat op 1 juli 2006 in werking is getreden en de nieuwe besluiten van 8 juni 2007 ter vervanging van de belangrijkste tariefbesluiten werden aan het charter toegevoegd. Daarnaast werden de maximumbedragen voor de verbintenissen van het directiecomité in de gereguleerde en niet-gereguleerde activiteiten op elkaar afgestemd.
- Het charter werd een tweede keer aangepast op 16 april 2008 om de delegatie van bevoegdheden inzake de voorbereiding en de publicatie van tussentijdse verklaringen door de raad van bestuur aan het directiecomité in te voegen.

Aandeelhouderschap van de vennootschap. In het kader van hun fusie zijn GDF en SUEZ ten opzichte van de Europese Commissie verschillende verbintenissen aangegaan over het aandeelhouderschap en het beheer van Fluxys. Wat het aandeelhouderschap van Fluxys betreft, heeft GDF SUEZ zich ertoe verbonden dat de gefuseerde entiteit en Publigas elk een identieke deelneming in Fluxys zouden bezitten van maximum 45% van het kapitaal van Fluxys. Vanuit dit oogpunt heeft Publigas zijn voorkooprecht uitgeoefend op 87.804 aandelen van Fluxys die SUEZ-Tractebel in juli 2008 had overgedragen. Daardoor bedraagt de deelneming van GDF SUEZ in Fluxys 44,75% en die van Publigas 45,22%.

Overname van Distrigas & C° door de Fluxys Groep. Op 30 juni 2008 heeft de raad van bestuur van Fluxys de overname van Distrigas & C° door de Fluxys Groep goedgekeurd. De overname werd goedgekeurd in overeenstemming met de wetgeving over transacties tussen verbonden vennootschappen (artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen, zie 'Overname van Distrigas & C° door de Fluxys Groep', p. 59).

Evolutie van de samenstelling van de raad van bestuur. Het mandaat van bestuurder van Philippe Pivin verstrijkt na afloop van de gewone algemene vergadering van 12 mei 2009. De raad van bestuur heeft op 5 maart 2009 beslist om aan die algemene vergadering de benoeming van Luc Hujoel als bestuurder voor te stellen ter vervanging van Philippe Pivin.

Het mandaat van onafhankelijk bestuurder van Michel Van Hecke verstrijkt na afloop van de gewone algemene vergadering van 12 mei 2009. De wet van 17 december 2008 bepaalt dat een onafhankelijk bestuurder in de zin van het Wetboek van Vennootschappen niet meer dan drie opeenvolgende mandaten mag uitvoeren als niet-uitvoerend bestuurder en dat die periode niet langer mag zijn dan twaalf jaar. Een nieuwe hernieuwing van het mandaat van Michel Van Hecke is derhalve niet meer mogelijk. Het is voorbehouden aan het benoemings- en vergoedingscomité om, in overeenstemming met het corporate governance charter, een kandidaat onafhankelijk bestuurder voor te stellen, waarover de raad van bestuur zich dient uit te spreken na advies van het corporate governance comité.

2. Raad van bestuur

2.1 Samenstelling van de raad van bestuur

Artikel 11 van de statuten bepaalt dat de raad van bestuur 21 tot 24 leden telt. Sinds de gewone algemene vergadering van 8 mei 2007 bestaat de raad van bestuur uit 24 niet-uitvoerende bestuurders, van wie, conform de gaswet:

- 8 onafhankelijke bestuurders in de betekenis van die wet,
- 8 bestuurders van het andere geslacht.

2.2 Bestuurders

Jean-Pierre Hansen *Bestuurder, Voorzitter van de raad van bestuur*

Jean-Pierre Hansen, burgerlijk ingenieur, is gedelegeerd bestuurder van Electrabel. Hij is ook ondervoorzitter van de raad van bestuur en voorzitter van het strategisch comité van Electrabel. Hij is lid van het uitvoerend comité van GDF SUEZ. Daarnast is Jean-Pierre Hansen bestuurder bij SUEZ Energy Services, Agbar, ArcelorMittal en CNP. Hij is professor aan de UCL en de École Polytechnique (Parijs) en bestuurder van de Université de Liège. Jean-Pierre Hansen werd als bestuurder aangesteld in mei 1992 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2010.

Daniel Termont *Bestuurder, Ondervoorzitter van de raad van bestuur*

Daniel Termont is burgemeester van de stad Gent en voorzitter van Publigas. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 1998 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen B en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2009.

Jacqueline Boucher *Bestuurder*

Jacqueline Boucher is doctor in de wetenschappen en heeft een diploma in de economische wetenschappen. Zij is Directeur Economische Studies, Prijzen en Markten bij de divisie Europe Energie International van GDF SUEZ. Zij werd als bestuurder aangesteld in mei 2006 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2012.

Yves Colliou *Bestuurder (sedert 5 maart 2009)*

Yves Colliou is ingenieur, afgestudeerd aan de Ecole Catholique des Arts et Métiers. Als Adjunct Algemeen Directeur van GDF SUEZ is hij verantwoordelijk voor de afdeling Infrastructuur. Hij werd als bestuurder aangesteld in maart 2009 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2012.

Chris De Groof *Bestuurder*

Chris De Groof is MBA, MA in Econometrics, doctor in de toegepaste economische wetenschappen en professor aan de Universiteit van Antwerpen. Hij is in de Algemene Directie van Electrabel belast met Strategie en Duurzame Ontwikkeling. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 2007 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A. Zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2009.

Julien Donfut *Bestuurder*

Julien Donfut is licentiaat politieke wetenschappen. Hij is permanent expert bij de intercommunales IEH en IGH en expert bij Intermixt en Publigas. Hij werd als bestuurder aangesteld in november 2007 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2010.

Sophie Dutordoir *Bestuurder (sedert 5 maart 2009)*

Sophie Dutordoir is licentiate Romaanse filologie en heeft een opleiding economische, financiële en fiscale wetenschappen en algemeen management. Ze was voorzitter van het directiecomité en CEO van Fluxys tot 19 januari 2009. Ze werd als bestuurder aangesteld in maart 2009 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2012.

Griet Heyvaert *Bestuurder*

Griet Heyvaert is licentiate Romaanse talen en Economie. Ze is Public Affairs en Stakeholders Manager bij Electrabel. Ze werd als bestuurder aangesteld in juni 2006 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen C en haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2014.

Luc Janssens *Bestuurder (sedert 27 februari 2008)*

Luc Janssens is licentiaat in de rechten en advocaat. Sinds 2006 is hij waarnemend burgemeester van Kapellen. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 2008 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2009.

Isabelle Kocher *Bestuurder (tot 27 februari 2009)*

Isabelle Kocher heeft een diploma van de Ecole Normale Supérieure. Ze is directeur-generaal van Lyonnaise des Eaux. Zij werd als bestuurder aangesteld in mei 2006 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en heeft met ingang van 27 februari 2009 haar ontslag ingediend als bestuurder.

Jacques Laurent *Bestuurder*

Jacques Laurent is burgerlijk ingenieur. Hij is bestuurder van ondernemingen in de gas- en nucleaire sector. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 1992 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2014.

Claude Marinower *Bestuurder (tot 26 februari 2008)*

Claude Marinower is licentiaat in de rechten, advocaat en gemeenteraadslid van Antwerpen. Hij werd als bestuurder aangesteld in februari 2002 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en heeft met ingang van 26 februari 2008 zijn ontslag als bestuurder ingediend.

Patrick Moenaert *Bestuurder*

Patrick Moenaert is licentiaat in de politieke en sociale wetenschappen (sociologie), burgemeester van Brugge, bestuurder van Publigas en voorzitter van de intercommunale Finiwo. Hij werd als bestuurder aangesteld in mei 1998 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2009.

Marc Pannier *Bestuurder*

Marc Pannier heeft diploma's behaald aan de Ecole Supérieure de Commerce in Parijs, het Institut d'Etudes Politiques in Parijs en studeerde aan de Ecole Nationale d'Administration. Hij is Directeur Corporate Integratie, Synergieën en Performantie van GDF SUEZ. Hij werd als bestuurder aangesteld in februari 2007 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen C en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2011.

Walter Peeraer *Bestuurder (tot 28 februari 2009)*

Walter Peeraer is licentiaat in de rechten en Chief Corporate Officer van Electrabel. Hij werd als bestuurder aangesteld in november 2001 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en heeft met ingang van 28 februari 2009 zijn ontslag ingediend als bestuurder.

Philippe Pivin *Bestuurder (tot 12 mei 2009)*

Philippe Pivin is licentiaat in de rechten, burgemeester van Koekelberg en volksvertegenwoordiger in het Brussels Hoofdstedelijk Parlement. Hij werd als bestuurder aangesteld in februari 2003 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2009.

2.3 Onafhankelijke bestuurders

2.3.1 Onafhankelijke bestuurders in de betekenis van de gaswet

Marianne Basecq *Bestuurder*

Marianne Basecq is licentiate Zakelijke Administratie met een aanvullende opleiding Openbaar Beheersrecht. Ze is algemeen raadgever van de holding Socofe NV. Zij werd als bestuurder aangesteld in mei 2007 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A. Haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2013.

Sophie Brouhon *Bestuurder*

Sophie Brouhon is licentiate Economische Wetenschappen en Bestuurswetenschappen en is momenteel Regeringscommissaris van de Franse Gemeenschap. Zij werd als bestuurder aangesteld in mei 2007 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A. Haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2013.

Caroline De Padt *Bestuurder*

Caroline De Padt studeerde Economie Moderne Talen en Bedrijfsbeheer en is werkzaam bij het Algemene Beheerscomité voor het Sociaal Statuut der Zelfstandigen. Ze werd als onafhankelijk bestuurder aangesteld in mei 2007 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A. Haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2013.

André Farber *Bestuurder*

André Farber is doctor in de toegepaste economische wetenschappen, hoogleraar en vice-rector aan de Université Libre de Bruxelles. Hij werd aangesteld als bestuurder in december 2003 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en als onafhankelijk bestuurder door de buitengewone algemene vergadering van 14 januari 2004. Zijn huidig mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2014.

Over een periode van 4 jaar (2008-2011) breidt Fluxys in Loenhout de nuttige opslagcapaciteit stapsgewijs uit van 600 tot 700 miljoen kubieke meter. In 2008 werden onder meer twee bijkomende exploitatieputten geboord.

Monique Lievens *Bestuurder*

Monique Lievens is licentiate economische wetenschappen met een specialisatie in bedrijfseconomie. Ze is Human Resources Advisor bij de Nationale Bank van België en werd als onafhankelijk bestuurder aangesteld in mei 2007 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A. Haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2013.

Henriette Van Caenegem *Bestuurder*

Henriette Van Caenegem is licentiate in de rechten. Na een carrière als bedrijfsjurist bij UCB NV en Cytex Surface Specialties NV, nam ze gedurende 2 jaar de functie van algemeen directeur van de Stichting tegen Kanker waar. Op dit ogenblik is ze verantwoordelijk voor de juridische en contractuele ondersteuning van UGent TechTransfer, de technologie transfer cel van de Universiteit Gent. Ze werd als onafhankelijk bestuurder aangesteld in mei 2006 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en haar mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2012.

Michel Van Hecke *Bestuurder (tot 12 mei 2009)*

Michel Van Hecke is doctor in de economische wetenschappen, bestuurder van vennootschappen en professor emeritus. Hij werd aangesteld als bestuurder in september 1981 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en als onafhankelijk bestuurder door de buitengewone algemene vergadering van 14 januari 2004. Zijn huidige mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2009.

Philippe Wilmès *Bestuurder*

Philippe Wilmès is doctor in de rechten, doctor in de toegepaste economische wetenschappen, voorzitter van de Belgische Maatschappij voor Internationale Investerings en Ere-regent van de Nationale Bank van België. Hij is tevens bestuurder van diverse andere vennootschappen. Hij werd aangesteld als bestuurder in december 2003 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen A en als onafhankelijk bestuurder door de buitengewone algemene vergadering van 14 januari 2004. Zijn huidige mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2011.

2.3.2 Onafhankelijke bestuurders in de betekenis van het Wetboek van Vennootschappen**Paul De fauw** *Bestuurder*

Paul De fauw heeft een diploma Toegepaste Economische Wetenschappen en Handelsingenieur en is directeur-generaal van de West-Vlaamse Energie- en Teledistributiemaatschappij (WVEM) alsook CEO van INFRAX cvba. Hij werd aangesteld als bestuurder in december 2003 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen B en als onafhankelijk bestuurder door de buitengewone algemene vergadering van 14 januari 2004. Zijn huidige mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2014.

Claude Grégoire *Bestuurder*

Claude Grégoire is burgerlijk ingenieur en gedelegeerd bestuurder van Socofe. Hij werd aangesteld als bestuurder in oktober 1994 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen B en als onafhankelijk bestuurder door de buitengewone algemene vergadering van 14 januari 2004. Zijn huidige mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van 2012.

2.3.3 Onafhankelijke bestuurders in de betekenis van de Belgische Corporate Governance Code

Christian Viaene *Bestuurder*

Christian Viaene is handelsingenieur en licentiaat in de toegepaste economische wetenschappen. Hij is algemeen directeur van de Brusselse intercommunales voor gas en elektriciteit en secretaris-generaal van Publigas. Hij werd als bestuurder aangesteld in maart 2005 op voorstel van de aandeelhouders met aandelen C en als onafhankelijke bestuurder door de raad van bestuur van 18 januari 2006. Zijn mandaat loopt af op de gewone algemene vergadering van mei 2009.

2.4 Vertegenwoordigers van de federale regering met bijzondere bevoegdheden zoals bepaald in de wetten van 26 juni 2002 en 29 april 1999 en de Koninklijke Besluiten van 16 juni 1994 en 5 december 2000

François Fontaine *Vertegenwoordiger van de federale regering (sedert 4 februari 2009)*

François Fontaine werd op 4 februari 2009 tot vertegenwoordiger van de federale regering benoemd door de minister.

Dominique Offergeld *Vertegenwoordiger van de federale regering (tot 15 mei 2008)*

Dominique Offergeld werd op 24 augustus 2004 tot vertegenwoordiger van de federale regering benoemd door de minister.

Maria-Isabella Detand *Vertegenwoordiger van de federale regering (tot 27 februari 2008)*

Maria-Isabella Detand werd op 11 september 2006 tot vertegenwoordiger van de federale regering benoemd door de minister.

2.5 Aanwezigheid van de voorzitter van het directiecomité

Permanent uitgenodigd op de vergaderingen van de raad van bestuur:

- **Sophie Dutordoïr**, voorzitter van het directiecomité en CEO: tot 19 januari 2009
- **Gérard de Hemptinne**, lid van het directiecomité, ad interim aangesteld om het voorzitterschap van het directiecomité waar te nemen: sedert 19 januari 2009

2.6 Secretariaat

Het secretariaat van de raad van bestuur wordt verzorgd door **Bérénice Crabs**.

2.7 Bevoegdheden en onderwerpen van beraadslagingen

Overeenkomstig artikel 18 van de statuten beschikt de raad van bestuur over de meest uitgebreide macht om alle handelingen van bestuur of beschikking uit te voeren die de vennootschap betreffen. De raad van bestuur, met strikte inachtneming van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen:

- bepaalt het algemene beleid van de vennootschap,
- onderzoekt en verleent zijn goedkeuring aan de strategie, de financiële doelstellingen en het globale investerings- en ontwikkelingsbudget van de onderneming, op basis van de voorstellen van de voorzitter van het directiecomité of op eigen initiatief,
- ziet toe op het bestaan en de werking van een systeem voor interne controle, met inbegrip van de identificatie en het beheer van de risico's,
- waakt over de kwaliteit en de betrouwbaarheid van de financiële informatie,
- ziet toe op de gang van zaken.

2.8 Periodiciteit van de vergaderingen en deelnemingsgraad

De raad van bestuur is in 2008 drie keer in gewone zitting en vier keer in buitengewone zitting bijeengekomen.

De deelneming van de bestuurders aan de vergaderingen van de raad van bestuur ziet er als volgt uit:

- Mevrouw Basecq en mevrouw Heyvaert en de heren Donfut, Grégoire en Peeraer hebben alle zittingen bijgewoond,
- De heer Janssens heeft de zes zittingen bijgewoond waarvoor hij was uitgenodigd,
- Mevrouw Lievens en mevrouw Van Caenegem en de heren Hansen, Laurent, Moenaert, Viaene en Wilmès hebben zes zittingen bijgewoond,
- Mevrouw Boucher en mevrouw De Padt en de heren Van Hecke en Termont hebben vijf zittingen bijgewoond,
- Mevrouw Brouhon en de heren Pannier en Pivin hebben vier zittingen bijgewoond,
- De heren De fauw, De Groof en Farber hebben drie zittingen bijgewoond,
- De heer Marinower heeft geen enkele zitting bijgewoond waarvoor hij was uitgenodigd,
- Mevrouw Kocher heeft geen enkele zitting bijgewoond.

Daarnaast heeft de raad van bestuur in 2008 tweemaal (op 16 april en 5 mei) beslissingen genomen bij eenparig schriftelijk akkoord van de bestuurders, conform artikel 521 van het wetboek van vennootschappen en artikel 15 van de statuten.

2.9 Emolumenten van de bestuurders en bezoldiging van de directie

De gewone algemene vergadering van 2007 heeft beslist om met ingang van 9 mei 2007 de brutobezoldigingen van de bestuurders en de vertegenwoordigers van de regering te brengen op een jaarlijks geïndexeerd bedrag van maximaal € 360.000, door de raad van bestuur te verdelen onder zijn leden. Voorts werd beslist om een presentiegeld van € 250 toe te kennen per vergadering van de raad van bestuur en de comités. Dat totale bedrag wordt verdeeld volgens de criteria beschreven in het corporate governance charter. Voor hun prestaties binnen de raad

van bestuur en de verschillende comités hebben de bestuurders de volgende emolumenten en presentiegelden ontvangen:

Naam	Totaal
Jean-Pierre Hansen	29.174 €
Marianne Basecq	20.033 €
Jacqueline Boucher	9.641 €
Sophie Brouhon	29.924 €
Paul De fauw	14.087 €
Chris De Groof	14.337 €
Caroline De Padt	14.587 €
Julien Donfut	10.141 €
André Farber	15.337 €
Claude Grégoire	16.087 €
Griet Heyvaert	10.141 €
Luc Janssens	8.577 €
Isabelle Kocher	8.391 €
Jacques Laurent	19.500 €
Monique Lievens	10.891 €
Claude Marinower	1.314 €
Patrick Moenaert	16.087 €
Marc Pannier	9.391 €
Walter Peeraer	26.478 €
Philippe Pivin	14.587 €
Daniel Termont	20.533 €
Henriette Van Caenegem	9.891 €
Michel Van Hecke	8.000 €
Christian Viaene	14.587 €
Philippe Wilmès	26.728 €
Totaal	378.444 €

In de loop van het boekjaar 2008 werden geen bijzondere bezoldigingen (artikel 18 van de statuten) aan de bestuurders betaald.

Vertegenwoordigers van de federale regering (wonen de raad van bestuur en het strategisch comité bij met raadgevende stem)

Dominique Offergeld	€ 5.703
Maria-Isabella Detand	€ 2.256

Bezoldiging toegekend aan de CEO van de onderneming in 2008

De bezoldiging toegekend aan Sophie Dutordoir in 2008 is als volgt:

Basisvergoeding	€ 403.500
Variabele vergoeding	€ 217.062
Andere componenten	€ 195.615

(hierin zijn begrepen: de pensioenkosten, de verzekeringsdekkingen, de geldwaarde van andere voordelen in natura en de aandelen en rechten op aandelen)

Bijzondere beslissingen getroffen in verband met de aanwerving en het vertrek van de CEO: zie hieronder.

Globale bezoldiging toegekend in 2008 aan de andere leden van het directiecomité van de vennootschap

Basisvergoeding	€ 887.259
Variabele vergoeding	€ 216.991

De functie van lid van het directiecomité kan worden beëindigd door de vennootschap of door het lid. Voor bepaalde leden van dit comité, waaronder de CEO, geldt echter een contractuele clausule die stipuleert dat de vennootschap of het lid bij beëindiging een opzeggingstermijn van zes maanden, waarvan kan afgeweken worden bij overeenkomst van de partijen, dient te geven, behoudens gewichtige redenen. Indien daarenboven een einde zou worden gesteld aan de functie van bepaalde leden van dit comité, waaronder de CEO, om redenen die niet aan hen zijn toe te schrijven, hebben die leden na de voormelde opzeggingstermijn van 6 maanden contractueel recht op een vergoeding van de vennootschap gelijk aan 36 maandbezoldigingen. Het ontslag van Sophie Dutordoir op 6 januari 2009 ging niet gepaard met de uitkering van vergoedingen.

3. Comités samengesteld door de raad van bestuur

3.1 Strategisch comité

Het strategisch comité bestaat volgens zijn huishoudelijk reglement uit minstens zes niet-uitvoerende bestuurders, onder wie één derde onafhankelijk moet zijn conform de gaswet.

Voorzitter

Walter Peeraer (tot 28 februari 2009)

Jean-Pierre Hansen (sedert 5 maart 2009)

Ondervoorzitter

Claude Grégoire

Leden

Sophie Brouhon*

Sophie Dutordoir (sedert 16 maart 2009)

Jean-Pierre Hansen (tot 5 maart 2009)

Jacques Laurent

Patrick Moenaert

Philippe Pivin (tot 12 mei 2009)

Michel Van Hecke* (tot 12 mei 2009)

Philippe Wilmès*

* Onafhankelijke bestuurders krachtens de gaswet (wet van 12 april 1965 betreffende de aardgasmarkt, zoals later gewijzigd), zoals bepaald in het corporate governance charter.

Met de vierde LNG-opslagtank neemt de capaciteit van de bufferopslag op de LNG-terminal in Zeebrugge toe tot 380.000 kubieke meter LNG, het equivalent van ongeveer 3 scheepsladingen. Door de extra hervergassingscapaciteit neemt de uitzendcapaciteit op de terminal toe tot 1,7 miljoen kubieke meter aardgas per uur en kan een volledig LNG-cargo in ongeveer 2 dagen worden hervergast en in het net gestuurd.

87

Vertegenwoordigers van de federale regering met raadgevende stem

François Fontaine (sedert 4 februari 2009)

Dominique Offergeld (tot 15 mei 2008)

Maria-Isabella Detand (tot 27 februari 2008)

Genodigden met raadgevende stem

Daniel Termont, bestuurder

Sophie Dutordoir, voorzitter van het directiecomité (tot 19 januari 2009)

Gérard de Hemptinne, lid van het directiecomité, ad interim aangesteld om het voorzitterschap van het directiecomité waar te nemen (sedert 19 januari 2009)

Secretariaat

Het secretariaat van het strategisch comité wordt verzorgd door **Bérénice Crabs**.

3.1.1 Opdrachten van het strategisch comité

Het strategisch comité is opgericht in de schoot van de raad van bestuur, overeenkomstig artikel 19 van de statuten. Dit comité heeft als taak om de beslissingen voor te bereiden die ter goedkeuring aan de raad van bestuur zullen worden voorgelegd, met inachtneming van de toepasselijke wettelijke, regulerende en statutaire bepalingen. In hetzelfde kader ziet het strategisch comité ook toe op de uitvoering van de beslissingen van de raad.

De voorzitter van het directiecomité (die zich door elk ander personeelslid van de vennootschap kan laten bijstaan) stelt de activiteiten die onder het operationeel beheer (met inbegrip van het dagelijks bestuur) vallen voor aan het strategisch comité en licht deze toe. In dit verslag wordt, met inachtneming van de gaswet en inzonderheid de vertrouwelijkheidsregels, melding gemaakt van informatie over de vervoers-, opslag- en LNG-terminallingactiviteiten, de ontwikkeling van het wettelijk en bestuursrechtelijk kader, de veiligheid van de installaties, de thesaurie en financiering, de investeringsbudgetten, de projectvoortgang, de resultaten op gezondheids-, veiligheids- en milieugebied, de vragen die betrekking hebben op belangrijke materies van de filialen enzovoort.

Het strategisch comité onderzoekt tevens elke verbintenis die de voorzitter van het directiecomité ter goedkeuring aan de raad van bestuur dient voor te leggen, gelet op de aard of de omvang van de gelopen risico's. De voorzitter van het directiecomité verstrekt aan het strategisch comité alle nodige informatie en toelichting.

De taken en bevoegdheden van het strategisch comité worden vastgesteld door de raad van bestuur en het corporate governance charter.

3.1.2 Periodiciteit van de vergaderingen en behandelde punten

Het strategisch comité vergadert in principe iedere maand, uitgezonderd in juli en augustus. Bijkomende vergaderingen worden gehouden telkens als het belang van de vennootschap het vereist. Het strategisch comité is in 2008 acht keer bijeengekomen. De punten behandeld door het strategisch comité zijn dezelfde als de onderwerpen behandeld door de raad van bestuur (zie p. 82).

3.1.3 Deelnemingsgraad aan de zittingen

De deelneming van de bestuurders aan de vergaderingen van het strategisch comité in 2008 ziet er als volgt uit:

- Mevrouw Brouhon en de heren Hansen, Moenaert en Peeraer hebben alle zittingen van het strategisch comité bijgewoond,
- De heren Grégoire, Laurent en Termont hebben zeven zittingen van het strategisch comité bijgewoond,
- De heer Wilmès heeft vijf zittingen van het strategisch comité bijgewoond,
- De heren Pivin en Van Hecke hebben vier zittingen van het strategisch comité bijgewoond.

3.2 Auditcomité

Het auditcomité bestaat volgens zijn huishoudelijk reglement uit minstens drie bestuurders, onder wie minstens één derde onafhankelijk moet zijn in de betekenis van de gaswet.

Voorzitter

Jacques Laurent

Leden

Marianne Basecq*

Sophie Brouhon*

Paul De fauw

Chris De Groof

Michel Van Hecke* (tot 12 mei 2009)

* Onafhankelijke bestuurders krachtens de gaswet (wet van 12 april 1965 betreffende de aardgasmarkt, zoals later gewijzigd), zoals bepaald in het corporate governance charter.

Deskundigheid van de leden van het auditcomité op het gebied van boekhouding en audit ⁽¹⁾

Jacques Laurent:

- Burgerlijk ingenieur
- Van 1988 tot 1999 stond hij binnen de Tractebel Groep aan het hoofd van het departement Strategie en Controle van de Groep, meer bepaald belast met de opvolging en rapportering van de geconsolideerde rekeningen aan de raad van bestuur van de Tractebel Groep.

Marianne Basecq:

- Licentie in Zakelijke Administratie (handels- en beheerswetenschappen) aan de ULG, met specialisatie in financiën en een bijkomende opleiding in consolidatie van maatschappelijke rekeningen
- Ze is lid van verschillende auditcomités.

Sophie Brouhon:

- Licentiate economische wetenschappen en bestuurswetenschappen
- Ze is kabinetsdirecteur geweest van de vice-president en minister van Begroting, Financiën, Ambtenarenzaken en Sport van de Franse Gemeenschap. Dat kabinet voert onder andere de administratieve en budgettaire controle uit. Momenteel is ze regeringscommissaris van de Franse Gemeenschap belast met de controle en de audit van de instellingen van openbaar nut die van de Franse Gemeenschap afhangen.

Paul De fauw:

- Diploma Toegepaste Economische Wetenschappen en Handelsingenieur aan de KUL
- Hij was gedurende 15 jaar CFO van een distributienetbeheerder en meerdere jaren lid van auditcomités en van audit- en riskcomités van verschillende bedrijven.

Chris De Groof:

- Doctoraat in toegepaste economische wetenschappen, MBA en MA in Econometrics
- Tussen 1980 en 2000 was hij actief in allerhande financiële functies. Hij verleende assistentie bij de uitwerking van verschillende auditactiviteiten.

(1) In overeenstemming met de wet van 17 december 2008 Wet moet de verantwoording van de onafhankelijkheid en deskundigheid op het gebied van boekhouding en audit van ten minste één lid van het auditcomité opgenomen worden.

Michel Van Hecke:

- Licentiaat in de Handelswetenschappen en doctor in de economische wetenschappen. Hij heeft meerder jaren boekhouding en balansanalyse gestudeerd. Hij heeft zelf gedurende 25 jaar de cursus financiering van ondernemingen gedoceerd, waarvoor kennis van boekhouding noodzakelijk is.
- In zijn functie van vicevoorzitter van de Nationale Investeringsmaatschappij heeft hij doorlopend financiële analyses verricht.

Secretariaat

Het secretariaat van het auditcomité wordt verzorgd door **Philippe Defeijter**.

3.2.1 Opdrachten van het auditcomité

De raad van bestuur richt uit zijn midden een auditcomité op dat hem overeenkomstig artikel 8/3 §3 van de gaswet bijstand verleent om:

- de rekeningen te onderzoeken en de budgetcontrole waar te nemen,
- zowel de interne als de externe auditwerkzaamheden op te volgen,
- de betrouwbaarheid van de financiële informatie te evalueren,
- de interne controle te organiseren en daarop toezicht te houden,
- de door de commissaris(sen) vervulde opdrachten op te volgen,
- de efficiëntie van de interne risicobeheerssystemen te controleren.

3.2.2 Verslagen

De voorzitter van het auditcomité legt de jaarlijkse en halfjaarlijkse activiteitenverslagen voor aan de raad van bestuur.

3.2.3 Frequentie van de vergaderingen en behandelde punten

Het auditcomité is in 2008 zes keer bijeengekomen. De voornaamste behandelde punten zijn:

- De rekeningen op 31 december 2007 en op 30 juni 2008;
- De verslagen van de commissaris over de situatie op 31 december 2007 en op 30 juni 2008,
- Het onderzoek van de aanbevelingsbrief van de commissaris betreffende het boekjaar 2007,
- Het financieel verslag van het boekjaar 2007 en het financieel verslag op 30 juni 2008,
- De ethische, deontologische en milieuverslagen van het boekjaar 2007,
- De nieuwe ethische code met betrekking tot het financiële departement,
- De impact op de rekeningen van de beslissing van de CREG over de afsluiting van 2007,
- De impact van de overname van Distrigas & C° op de rekeningen,
- De evaluatie van de doeltreffendheid van de interne audit,
- De extralegale pensioenstelsels en de impact op de rekeningen van de vennootschap,
- Het voorstel tot wijziging van de afschrijvingsregels,
- De nieuwe verplichtingen van beursgenoteerde vennootschappen,
- Het functioneren en de kosten van het departement interne audit,
- De planning en de activiteiten van de interne audit voor 2008 alsook de opvolging van de door de interne audit geformuleerde aanbevelingen in 2007,
- De opvolging van de door de interne audit geformuleerde aanbevelingen in 2008,
- De analyse van de risico's waaraan de vennootschap onderhevig is,
- De planning van de commissaris voor 2008.

3.2.4 Deelnemingsgraad aan de zittingen

De deelneming van de bestuurders aan de zes vergaderingen van het auditcomité in 2008 ziet er als volgt uit:

- De heer Van Hecke heeft alle vergaderingen van het auditcomité bijgewoond,
- Mevrouw Basecq en de heer Laurent hebben vijf vergaderingen van het auditcomité bijgewoond,
- De heer De Groof heeft vier vergaderingen van het auditcomité bijgewoond,
- Mevrouw Brouhon en de heer De fauw hebben drie vergaderingen van het auditcomité bijgewoond.

3.3 Benoemings- en vergoedingscomité

Het benoemings- en vergoedingscomité bestaat uit minstens drie bestuurders, onder wie minstens één derde onafhankelijk moet zijn in de betekenis van de gaswet.

Voorzitter

Philippe Wilmès*

Leden

Marianne Basecq*

Sophie Brouhon*

Sophie Dutordoir (sedert 16 maart 2009)

Jean-Pierre Hansen

Walter Peeraer (tot 28 februari 2009)

Christian Viaene

* Onafhankelijke bestuurders krachtens de gaswet (wet van 12 april 1965 betreffende de aardgasmarkt, zoals later gewijzigd), zoals bepaald in het corporate governance charter.

Secretariaat

Het secretariaat van het benoemings- en vergoedingscomité wordt verzorgd door **Anne Vander Schueren**.

In het meetstation IZTF in Zeebrugge bouwde Fluxys zes nieuwe lijnen voor de meting van de bijkomende aarsgasstromen zodra de tweede leiding tussen Eynatten en Opwijk (VTN2) in gebruik wordt genomen.

3.3.1 Opdrachten van het benoemings- en vergoedingscomité

De raad van bestuur richt uit zijn midden een benoemings- en vergoedingscomité op. Het comité dient de raad van bestuur bij te staan in alle aangelegenheden die verband houden met de benoeming en de vergoeding van de bestuurders en de directieleden. Het comité heeft als opdracht:

- aanbevelingen te maken aan de raad van bestuur over het benoemings- en vergoedingsbeleid van de leden van het directiecomité,
- aanbevelingen te maken aan de raad van bestuur over de individuele vergoeding van de leden van de raad van bestuur en van de uit zijn midden opgerichte comités,
- aanbevelingen te maken aan de raad van bestuur over de vergoeding van de leden van het directiecomité rekening houdend met artikel 8/5, lid 2° en 4° van de gaswet,
- adviezen te formuleren over de competenties en de kwalificaties van de bestuurders en de leden van het directiecomité waarvan de aanstelling wordt voorgesteld.

3.3.2 Verslagen

De voorzitter van het benoemings- en vergoedingscomité brengt over de activiteiten verslag uit aan de raad van bestuur.

3.3.3 Frequentie van de vergaderingen en behandelde punten

Het benoemings- en vergoedingscomité is in 2008 twee keer bijeengekomen en heeft de volgende punten behandeld:

- De aanbeveling over de benoeming van een nieuwe bestuurder,
- Het advies voor de herbenoeming van bestuurders van wie het mandaat afliep,
- De aanbeveling over de vaste bezoldiging van mevrouw Dutordoir voor 2009,
- De aanbeveling over de variabele bezoldiging van mevrouw Dutordoir voor 2008,
- De evaluatie 2008 en bezoldiging 2009 van de leden van het directiecomité,
- De studie van de classificatie en de vergoeding van kaderfuncties,
- De operatie Spring 2009, het aandeelhoudersplan voor werknemers van SUEZ.

95

3.3.4 Deelnemingsgraad aan de zittingen

De deelneming van de bestuurders aan de twee vergaderingen van het benoemings- en vergoedingscomité in 2008 ziet er als volgt uit:

- Mevrouw Brouhon en de heren Hansen, Peeraer, Viaene en Wilmès hebben de twee vergaderingen van het benoemings- en vergoedingscomité bijgewoond,
- Mevrouw Basecq heeft één vergadering van het benoemings- en vergoedingscomité bijgewoond.

3.4 Corporate governance comité

Het corporate governance comité bestaat volgens zijn huishoudelijk reglement uit minstens drie niet-uitvoerende bestuurders, onder wie minstens twee derde onafhankelijk moet zijn in de betekenis van de gaswet.

Voorzitter

André Farber*

Leden

Sophie Brouhon*

Caroline De Padt*

Jacques Laurent

Daniel Termont

Philippe Wilmès*

* Onafhankelijke bestuurders krachtens de gaswet (wet van 12 april 1965 betreffende de aardgasmarkt, zoals later gewijzigd), zoals bepaald in het corporate governance charter.

Secretariaat

Het secretariaat van het corporate governance comité wordt verzorgd door **Philippe Defeijter**.

3.4.1 Opdrachten van het corporate governance comité

De raad van bestuur richt uit zijn midden een corporate governance comité op om de taken uit te voeren die krachtens de gaswet aan dit comité zijn opgedragen. Artikel 8/3 van de gaswet bepaalt dat het corporate governance comité wordt opgericht om:

- aan de raad van bestuur advies te verlenen over de onafhankelijkheid van de kandidaten voor een mandaat van onafhankelijk bestuurder en over de leden van het directiecomité,
- zich uit te spreken over de gevallen van onverenigbaarheid in hoofde van de directieleden en van de personeelsleden van Fluxys,
- toe te zien op de toepassing van de bepalingen in artikel 8/3 van de gaswet, door de doelmatigheid ervan te evalueren ten aanzien van de eisen van onafhankelijkheid en onpartijdigheid van de beheerders als bedoeld in het koninklijk besluit van 4 april 2003 betreffende de gedragscode, en elk jaar een verslag daarover aan de CREG (Commissie voor Regulering van de Elektriciteit en het Gas) voor te leggen. De voorzitter van het comité overhandigt een exemplaar van het verslag aan de voorzitter van de raad van bestuur,
- de raad van bestuur op de hoogte te houden van alle genomen beslissingen.

3.4.2 Verslagen

De voorzitter van het corporate governance comité brengt over de activiteiten verslag uit aan de raad van bestuur.

3.4.3 Frequentie van de vergaderingen en behandelde punten

Het corporate governance comité is in 2008 drie keer bijeengekomen en heeft de volgende punten behandeld:

- De voorbereiding van het verslag dat het comité in 2008 bij de CREG heeft ingediend,
- Het advies over de herverkiezing van een onafhankelijke bestuurder,
- Onderzoek van en antwoord op opmerkingen en vragen van de CREG.

3.4.4 Deelnemingsgraad aan de zittingen

De deelneming van de bestuurders aan de drie vergaderingen van het corporate governance comité in 2008 ziet er als volgt uit:

- Mevrouw De Padt en de heren Laurent en Termont hebben alle zittingen van het corporate governance comité bijgewoond,
- De heren Farber en Wilmès hebben twee zittingen van het corporate governance comité bijgewoond,
- Mevrouw Brouhon heeft één zitting van het corporate governance comité bijgewoond.

4. Directie van de vennootschap

Het directiecomité is belast met het operationele bestuur van de onderneming. Dit comité stond tot 19 januari 2009 onder leiding van voorzitter Sophie Dutordoir. Sedert 19 januari 2009 neemt Gérard de Hemptinne, lid van het directiecomité, ad interim het voorzitterschap van het directiecomité waar.

4.1 Samenstelling

Sophie Dutordoir, voorzitter van het directiecomité (tot 19 januari 2009), *Chief Executive Officer* (CEO), eveneens verantwoordelijk voor *Human Resources, Communicatie en Secretariaat, Legal en Public Affairs*

Gérard de Hemptinne, lid van het directiecomité verantwoordelijk voor de *directie Asset Management* en ad interim aangesteld om het voorzitterschap van het directiecomité (sedert 19 januari 2009) waar te nemen, en in die hoedanigheid verantwoordelijk voor *Human Resources, Communicatie en Secretariaat, Legal en Public Affairs*

Pascal De Buck, lid van het directiecomité, verantwoordelijk voor de directie *Commercial*

Paul Tummers, lid van het directiecomité, verantwoordelijk voor de directie *Strategy & Regulatory Affairs*

Peter Verhaeghe, lid van het directiecomité, verantwoordelijk voor de directie *Infrastructure Projects & Engineering*

Michel Vermout, lid van het directiecomité, *Chief Financial Officer*

De raad van bestuur van 5 maart 2009 heeft beslist om **Walter Peeraer** voor te dragen als voorzitter van het Directiecomité en CEO. Die benoeming zal in werking treden na eensluidend advies van de CREG dat bekrachtigd wordt door de raad van bestuur.

Het secretariaat van het directiecomité wordt verzorgd door **Bérénice Crabs**.

Het directiecomité heeft - naast de onderwerpen die aan de raad van bestuur werden voorgelegd (zie p. 82) - ook bijzondere aandacht besteed aan onder meer:

- de commerciële activiteiten: aangeboden diensten, relaties en onderhandelingen met de gebruikers van de aardgasvervoersdiensten, aardgastransitdiensten, aardgasopslagdiensten en LNG-terminallingdiensten, middelen om liquiditeitsgroei van de markt te ondersteunen, aankoop van aardgas voor balanceringsdoeleinden, contacten met de industriële eindgebruikers die zijn aangesloten op het Fluxys-net, de distributienetbeheerders en de beheerders van de aangrenzende vervoersnetten,
- business development: mogelijke synergieën en samenwerkingen met andere netbeheerders in Europa, het organiseren van internationale marktbevragingen,
- finance: jaarlijkse en halfjaarlijkse financiële resultaten en tussentijdse verklaringen, auditbeleid, opstellen en opvolgen van het budget, efficiënt kostenbeheer,
- regulering en wettelijk kader: tariefvoorstel (vervoer, opslag, transit en terminalling) en budget, kandidatuur als netbeheerder, opvolging van de regulering in België en in Europa, gedragscode en opvolging van de vorderingen bij het Hof van beroep aangaande bepaalde beslissingen van de CREG,
- infrastructuur en operaties: uitbreiding van de terminal van Zeebrugge, veiligheid van het netwerk (QSMS), investeringsprojecten, opslagbeleid, HSEQ, beleid en resultaten inzake arbeidsongevallen, debriefing en te onthouden lessen uit incidenten of bijna-incidenten op het netwerk, opvolging van het dossier Ghislenghien,
- organisatie en human resources,
- de nieuwe verplichtingen van beursgenoteerde vennootschappen inzake transparantie en de kwaliteit en betrouwbaarheid van de gepubliceerde financiële informatie,
- de handtekeningsbevoegdheden,
- de overname van de transitactiviteiten van Distrigas & C° en van de deelneming van GDF in SEGEO,
- de gevolgen voor Fluxys van het fusieproject van SUEZ / Gaz de France,
- de deelneming in APX Gas Zeebrugge.

4.2 Periodiciteit van de vergaderingen

Overeenkomstig zijn huishoudelijk reglement komt het directiecomité in principe wekelijks samen na oproeping door de voorzitter.

5. Commissaris

De gewone algemene vergadering van 8 mei 2007 heeft beslist het mandaat van Deloitte CVBA, Bedrijfsrevisoren, vertegenwoordigd door de heer Jurgen Kesselaers, te vernieuwen voor een periode van 3 jaar, d.w.z. tot de gewone algemene vergadering van 2010. De vergadering van Fluxys NV van 8 mei 2007 heeft tevens beslist de jaarlijkse emolumenten van de commissaris vast te leggen op een vast bedrag van € 117.000, niet geïndexeerd, voor de hele duur van het mandaat.

Op Groepsniveau heeft Deloitte in 2008 bezoldigingen ontvangen voor het mandaat als commissaris ten belope van € 163.086,92. Daarnaast heeft Deloitte ook verschillende aanvullende opdrachten uitgevoerd voor een totaal bedrag van € 47.446, namelijk andere controleopdrachten voor € 27.148 en andere opdrachten buiten de revisorale opdrachten voor € 20.298.

101

6. Dochterondernemingen

In het raam van de rapportering over de geconsolideerde resultaten (jaarlijks en halfjaarlijks) ziet de raad van bestuur minstens 2 keer per jaar toe op de evolutie van de activiteiten bij de dochterondernemingen. De raad van bestuur wordt ook punctueel geïnformeerd over belangrijke gebeurtenissen of ontwikkelingen bij deze dochterondernemingen.

III. ACTIVITEITENVERSLAG

102

1. Wettelijk en regulerend kader 104

- 1.1 Krachtlijnen 104
- 1.2 Implementatie gaswet 105
- 1.3 Nieuwe Belgische regelgeving transit in voorbereiding 107
- 1.4 Topics Fluxys/CREG in 2008 107
- 1.5 Evolutie Europese regelgeving 109

2. Ontwikkeling van de Fluxys-diensten 112

- 2.1 Vervoer 112
- 2.2 Transit 116
- 2.3 Opslag 120
- 2.4 LNG-terminalling 121
- 2.5 Hubdiensten 124
- 2.6 Ondersteunende operationele diensten 125
- 2.7 Balgzand-Bacton Leiding 126
- 2.8 Indicatief investeringsprogramma 2008-2017:
€ 2,8 miljard 127

3. Duurzame ontwikkeling 132

- 3.1 Veilige exploitatie 132
- 3.2 Zorg voor het menselijk kapitaal 138
- 3.3 Goed nabuurschap 141
- 3.4 Milieu 143

1. Wettelijk en regulerend kader

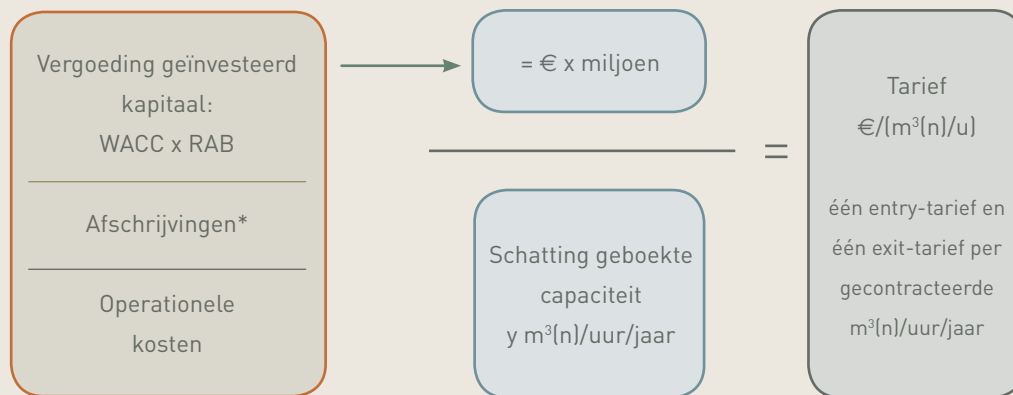
1.1 Krachtlijnen

Gaswet. De tweede Europese gasrichtlijn werd in 2005 omgezet in Belgisch recht. Daartoe werd een aantal wijzigingen aangebracht aan de gaswet, die daarna nog met diverse bepalingen werd aangevuld. Die wijzigingen vormen in vele opzichten een nieuwe uitbreiding van het wettelijk en regulerend kader waarin Fluxys en Fluxys LNG hun activiteiten ontwikkelen. Het huidige wettelijk en regulerend kader is van toepassing voor aardgasvervoer, aardgastransit, aardgasopslag en de terminalling van vloeibaar aardgas.

Gereguleerde tarieven: kosten + billijke vergoeding. De gereguleerde tarieven zijn gebaseerd op een raming van de kosten die volgens goedgekeurde verdeelsleutels worden toegerekend aan de verschillende diensten die Fluxys en Fluxys LNG aanbieden. Die geraamde kosten omvatten de exploitatiekosten en de afschrijvingen op de gereguleerde actiefwaarde (RAB – Regulated Asset Base), zoals de Belgische federale regulator, de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG), ze heeft aanvaard. De CREG controleert ook de evolutie van de reële uitgaven ten opzichte van de geraamde kosten.

104

Schema van het principe voor de gereguleerde tarieven: voorbeeld tarief vervoer

* met uitzondering van de afschrijvingen berekend op het geherwaardeerde gedeelte van de materiële vaste activa

Naast de kosten omvatten de tarieven ook een billijke marge op het geïnvesteerde kapitaal, berekend in overeenstemming met het Koninklijk Besluit van 8 juni 2007. De billijke marge komt overeen met de kosten van het kapitaal (*WACC – Weighted Average Cost of Capital*), vermenigvuldigd met het kapitaal dat werd geïnvesteerd in de gereguleerde diensten, de gereguleerde actiefwaarde.

De gereguleerde tarieven voor de aardgasvervoersdiensten ten behoeve van de Belgische markt worden berekend volgens het principe van de perequatie: iedere netgebruiker betaalt eenzelfde tarief per onderschreven capaciteitseenheid, ongeacht de afstand van het vervoer. Daartoe wordt de som van de geraamde kosten en de billijke marge op het geïnvesteerde kapitaal gedeeld door de geraamde hoeveelheid capaciteit die in de tariefperiode zal worden onderschreven.

Verschillende tariefstelsels. Voor vervoer, opslag en transit is het gewone stelsel van toepassing met in principe vanaf 2008 vierjarentarieven (zie ook 'Topics Fluxys/CREG in 2008', p.107). Voor nieuwe LNG-, transit- en opslaginfrastructuur voorziet de gaswet in de mogelijkheid van een specifiek stelsel van meerjarentarieven met een billijke marge op de gereguleerde actiefwaarde die rekening houdt met de concurrentieomgeving.

105

1.2 Implementatie gaswet

Aanduiding beheerder. De gaswet geeft uitvoering aan de bepaling in de 2de Europese gasrichtlijn om officieel één of meer beheerders aan te duiden. Om in aanmerking te komen als beheerder moeten ondernemingen voldoen aan een aantal specifieke vereisten, onder meer inzake corporate governance.

In uitvoering van de gaswet werden Fluxys en Fluxys LNG in maart 2006 van rechtswege aangeduid als beheerder onder het niet-definitieve stelsel: Fluxys LNG als beheerder van de LNG-terminallinginstallaties en Fluxys als beheerder van het aardgasvervoersnet en beheerder van de aardgasopslaginstallaties.

In februari 2007 verscheen in het Belgisch Staatsblad het bericht waarin kandidaat-beheerders worden uitgenodigd om een dossier in te dienen voor de aanduiding als beheerder onder het definitieve stelsel. In mei 2007 heeft Fluxys drie kandidatuurdoossiers ingediend om onder het definitieve stelsel aangeduid te worden als beheerder van het aardgasvervoersnet, beheerder van de aardgasopslaginstallaties en beheerder van de LNG-terminallinginstallaties. De aanduiding als beheerder onder het definitieve stelsel geldt voor een hernieuwbare termijn van 20 jaar. De Minister heeft nog geen beslissing genomen in de aanduidingsprocedure.

Gedragscode. De gedragscode, door de CREG goedgekeurd in 2004, bepaalt de voorwaarden voor toegang tot de aardgasinfrastructuur. Die voorwaarden zijn een geheel van operationele en commerciële regels die het kader vastleggen waarin Fluxys en Fluxys LNG contracten afsluiten met de gebruikers van de vervoers-, opslag- en LNG-infrastructuur.

Sinds 2006 heeft de CREG verschillende marktbevragingen georganiseerd over de evolutie van de bestaande gedragscode. Het doel is om de gedragscode ook toepasbaar te maken voor transit en om de principes voor vervoer, opslag en LNG terminalling aan te passen, rekening houdend met de evolutie in het dienstenaanbod. Na overleg met Fluxys heeft de CREG in september 2008 een voorstel voor een nieuwe gedragscode overhandigd aan de Minister van Energie.

Factoren voor productiviteits- en efficiëntieverbetering nog niet bevestigd. Het KB Tarieven van 8 juni 2007 voorziet onder meer in de toepassing van een factor voor productiviteits- en efficiëntieverbetering van de beheersbare kosten. De modaliteiten voor de toepassing van die factor moeten het voorwerp vormen van een afzonderlijk Koninklijk Besluit dat nog niet gepubliceerd werd.

1.3 Nieuwe Belgische regelgeving transit

In februari 2009 keurde de Senaat een ontwerp van wet goed dat inzake transit de gaswet verduidelijkt. Het ontwerp omvat 2 bepalingen:

- Een bepaling die een nieuw kader schept voor de gereguleerde transitactiviteiten:
  - Wat betreft de principes in verband met de transittarieven, voorziet de wet in drie tariefberekenningsmethododes, waaronder de mogelijkheid om in overleg met de CREG tarieven te bepalen via een marktconsultatie.
  - De wet houdt er ook rekening mee dat de transitactiviteit ontwikkeld moet worden in een Europese concurrentiële context en daardoor een billijke marge rechtvaardigt met een hogere risicopremie dan voor vervoer ten behoeve van de Belgische markt.
  - Voorts wordt bepaald dat bij nieuwe projecten netgebruikers vaste transitcontracten moeten kunnen sluiten voor een langere periode dan de regulatoire periode.
- Een interpretatieve bepaling inzake *sanctity of contracts* dat het toepassingsgebied van het beschermingsregime voor de historische transitcontracten verduidelijkt.

1.4 Topics Fluxys/CREG in 2008

Ex-post controle van de rekeningen. Bij de ex-post controle van de rekeningen 2007 van Fluxys heeft de CREG haar interpretatie herzien van haar richtlijnen over de billijke vergoeding van het geïnvesteerde kapitaal, met een neutrale impact op het resultaat van 2008 als gevolg.

CREG-tariefbeslissingen. In uitvoering van de gaswet, die bepaalt dat in 2008 wordt overgestapt van een stelsel van jaarlijkse gereguleerde tarieven naar een stelsel van vierjarentarieven, verscheen op 29 juni 2007 in het Belgisch Staatsblad het Koninklijk Besluit met de tariefmethodologie voor de meerjarentarieven (KB Tarieven van 8 juni 2007). Fluxys heeft in overeenstemming met het KB Tarieven voorstellen voor vierjarentarieven 2008-2011 voor vervoer en opslag aan de CREG voorgelegd. In december 2007 besliste de CREG om die voorstellen te weigeren en voorlopige tarieven op te leggen op het niveau van 2007 totdat de CREG en Fluxys overeenstemming bereiken over de tarieven 2008-2011.

Op 15 mei en 6 juni 2008 heeft de CREG een aantal tariefbeslissingen genomen voor de activiteiten vervoer, transit en opslag van aardgas. Fluxys betwist de gegrondheid en de wettelijkheid van die beslissingen en heeft dan ook gerechtelijke stappen gezet om ze te laten schorsen en nietigverklaren.

- Wat **transit** betreft, heeft het Hof van beroep van Brussel op 10 november 2008 een arrest gevelde over de vorderingen tot schorsing. In afwachting van definitieve uitspraken ten gronde blijven de bestaande contracten met de daarin vervatte tarieven van toepassing voor de transitdiensten. De nodige provisies werden geboekt rekening houdend met de bestaande onzekerheden (zie 'Juridische risico's', p. 54).
- Fluxys betwist eveneens de beslissing van de CREG over de **vervoers- en opslagactiviteiten**. Het Hof van beroep heeft in de verordeningen van Fluxys tot schorsing en nietigverklaring nog geen uitspraak gedaan. In afwachting van een gerechtelijke beslissing zijn de facturen voor vervoers- en opslagdiensten van Fluxys voorlopige facturen gebaseerd op de voorlopige tarieven die werden opgelegd door de CREG op 19 december 2007.

108

Aansluitingsovereenkomst voor eindklanten in ontwikkeling. De aansluitingsovereenkomst formaliseert de contractuele band tussen Fluxys en een onderneming die rechtstreeks is aangesloten op het Fluxys-net. Over het voorstel van Fluxys voor die overeenkomst heeft de CREG een marktbevraging georganiseerd. Fluxys en de CREG overleggen momenteel om tot een finale versie te komen.

1.5 Evolutie Europese regelgeving

1.5.1 Derde pakket voorstellen Europese Commissie

In september 2007 heeft de Europese Commissie een derde pakket voorstellen ontworpen om de liberalisering van de energiemarkt in Europa krachtiger te implementeren.

Nieuwe richtlijn. In een derde gasrichtlijn, momenteel in behandeling in het Europees Parlement, stelt de Commissie onder meer voor om de productie en levering van aardgas duidelijker af te lijnen van het beheer van de netwerken. In het huidige voorstel kunnen de lidstaten kiezen tussen drie mogelijke systemen:

- **Ownership unbundling – geen verticaal geïntegreerde bedrijven meer:** een bedrijf mag geen gelijktijdige controle uitoefenen over zowel een netgebruiker als een netbeheerder. Conform de engagementen die genomen waren in het kader van de fusie van SUEZ en Gaz de France, oefent de gefuseerde Groep sinds juli 2008 geen controle meer uit op Fluxys.
- **Independent System Operator:** verticaal geïntegreerde ondernemingen blijven zuiver aandeelhouder van de transportinfrastructuur, maar het beheer van het netwerk wordt in handen gegeven van een *independent system operator* (ISO) die volledig onafhankelijk is van de verticaal geïntegreerde onderneming.
- **Independent Transmission Operator:** verticaal geïntegreerde ondernemingen kunnen eigenaar en beheerder blijven van de transportinfrastructuur, maar onder vrij vergaande werkingsvoorwaarden. Het bedrijf zelf wordt dan een *independent transmission operator* (ITO). In vergelijking met een ISO worden aan een ITO dwingender eisen opgelegd, zoals permanent toezicht door de regulator, gelijke behandeling van netgebruikers en onafhankelijkheid ten opzichte van de verticaal geïntegreerde onderneming.

Samenwerking tussen regulatoren. De Europese Commissie stelt ook voor om een Europees agentschap voor de samenwerking tussen nationale energieregulatoren op te richten, het *Agency for the Cooperation of Energy Regulators* (ACER). ACER zou bevoegdheden krijgen over grensoverschrijdende aangelegenheden, zoals capaciteitstoewijzingsregels en internationale marktbevragingen.

Samenwerking tussen netbeheerders. De Europese Commissie wil ook de samenwerking tussen de nationale transportnetbeheerders voor aardgas formaliseren door de oprichting van een Europees samenwerkingsverband tussen netbeheerders, het *European Network of Transmission System Operators for Gas* (ENTSOG). Europese transportinfrastructuurbeheerders, waaronder Fluxys, hebben onder de noemer *Gas Transmission Europe+* (GTE+) het initiatief genomen om de oprichting van ENTSOG mee voor te bereiden.

Toegang tot de aardgasinfrastructuur. In vergelijking met de bestaande verordening uit 2005 voor de toegang tot de aardgasinfrastructuur, wil de Commissie gedetailleerder vereisten voor tarieven, transparantie en aangeboden diensten opleggen. Ook moet op het vlak van investeringen en capaciteitstoewijzing de samenwerking tussen netwerkbeheerders worden gestimuleerd.

1.5.2 Gas Regional Initiatives

In de lente van 2006 startte de *European Regulators' Group for electricity and gas* (EREG) de Gas Regional Initiatives op. De Gas Regional Initiatives hebben als doel de ontwikkeling van regionale aardgasmarkten te stimuleren als springplank naar een Europese eengemaakte energiemarkt. Binnen de Gas Regional Initiatives wordt samengewerkt tussen netwerkoperatoren, nationale regulatoren, netgebruikers en andere belanghebbenden. Fluxys werkt mee in het Gas Regional Initiative North West, waarvan België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, het Verenigd Koninkrijk, Nederland, Ierland, Noord-Ierland, Zweden en Noorwegen (als waarnemend lid) deel uitmaken.

Fluxys en GRTgaz hebben **capsquare** opgericht om de liquiditeit op de capaciteitsmarkt te stimuleren. Het gemeenschappelijke project concretiseert de wil van Fluxys en GRTgaz om in de geest van de Gas Regional Initiatives oplossingen aan te reiken om zowel qua capaciteitsaanbod als qua bijbehorende diensten de Europese aardgasmarkt verder te ontwikkelen.

Een ander aandachtspunt van het GRI North West is transparantie. In januari 2009 heeft Fluxys een nieuwe stap gezet in de publicatie van operationele gegevens ten behoeve van de markt door op zijn website ook dagelijks geactualiseerde informatie te publiceren over de aardgasstromen op de interconnectiepunten. De operationele gegevens op de Fluxys-website omvatten nu het volledige scala van informatie dat op dit moment binnen het Northwest Gas Regional Initiative relevant wordt geacht voor de markt.

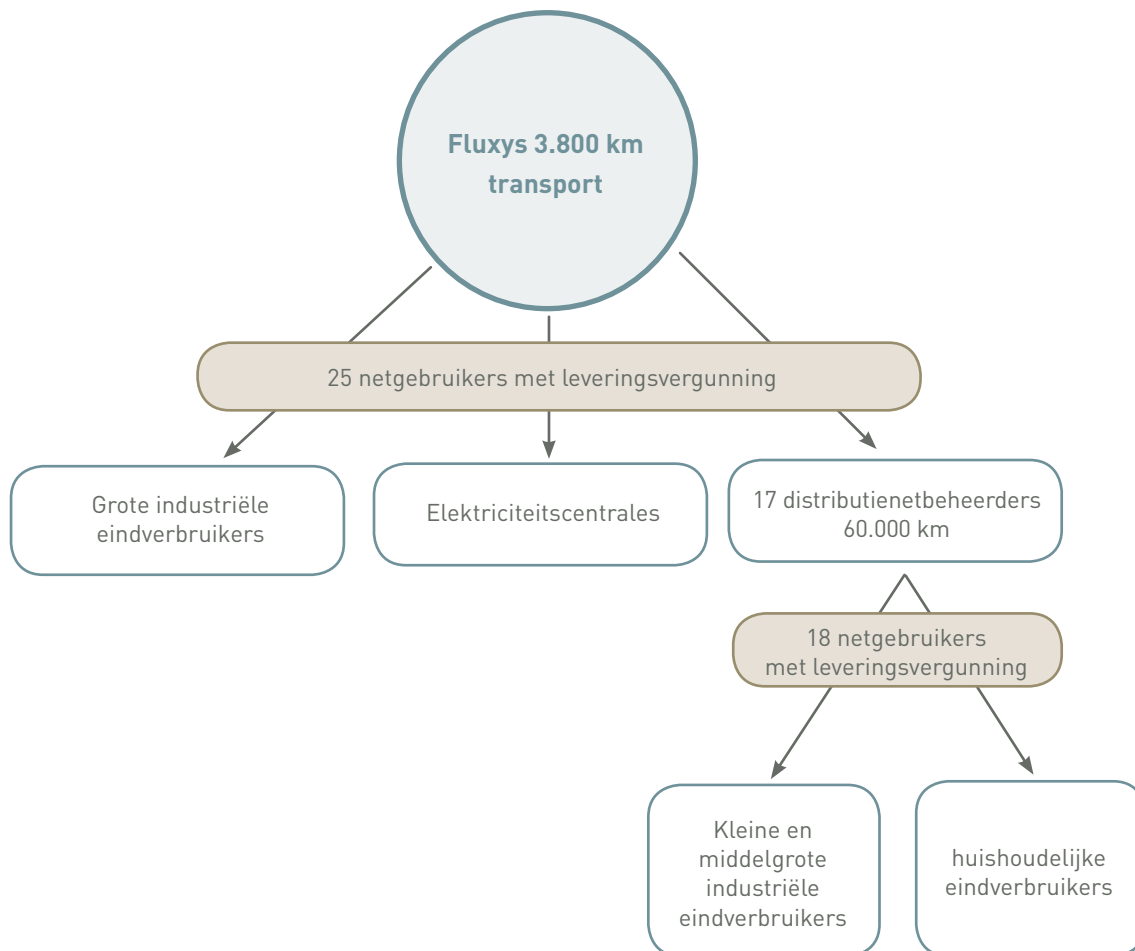
In 2008 bouwde Fluxys 7 nieuwe drukreducerstations ten behoeve van de distributienetbeheerders: in Tongeren, Grimbergen, Awans, Neufchâteau, Eghezée, Gent-Terdonk en Kallo.

2. Ontwikkeling van de Fluxys-diensten

2.1 Vervoer

De vervoersdiensten van Fluxys zijn diensten voor het vervoer van aardgas met het oog op de bevoorrading van afnemers op Belgisch grondgebied. Die afnemers zijn zowel aardgasdistributienetbeheerders, grote industriële bedrijven als elektriciteitscentrales.

Evolutie aantal vervoersklanten. Op 1 januari 2009 waren er 25 netgebruikers met een leveringsvergunning voor vervoer. Daarvan zijn er 12 die effectief capaciteit reserveerden in het Fluxys-net. Eind 2007 waren er 6 netgebruikers actief in het vervoersnet.

Nieuwe vervoersdiensten. Fluxys lanceerde in 2008 verschillende diensten die netgebruikers de mogelijkheid bieden om de bestaande capaciteit optimaal te benutten en hen maximale flexibiliteit in het gebruik van capaciteit levert.

- **Vrije uitwisseling van aardgas zonder capaciteitsbeperkingen in de volledige zone Zeebrugge.** In februari 2008 lanceerde Fluxys de volledige ZEE Platform Service. Via de dienst kunnen netgebruikers op vaste of onderbreekbare basis naar gelang van de betrokken transfer zonder capaciteitsbeperkingen aardgas uitwisselen tussen alle ingangspunten in de zone:

- de Zeebrugge Hub,
- de Interconnector Zeebrugge terminal (IZT), van waaruit zowel Brits gas naar het vasteland als continentaal gas naar het Verenigd Koninkrijk wordt vervoerd,
- de Zeepipe-terminal, van waaruit Noors gas wordt geïmporteerd en getransiteerd,
- de LNG-terminal.

De volledige ZEE Platform Service is een verdere stap in de ontwikkeling van de zone Zeebrugge als centrale draaischijf voor internationale aardgasstromen in Noordwest-Europa.

- **Day Ahead Service.** Sinds april 2008 kunnen vervoersklanten met de nieuwe *Day Ahead Service* voor zowel de dag zelf als voor de volgende dag vrij kiezen hoeveel aardgas ze op welke ingangspunten zullen binnenbrengen, afhankelijk van wat hen commercieel het beste uitkomt en in functie van de beschikbaarheid in het net. Dat ze tevens aardgas kunnen binnenbrengen op ingangspunten waarvoor ze initieel geen capaciteit hebben geboekt, biedt de vervoersklanten maximale flexibiliteit.
- **Transit/Transport Synergy Service.** Sinds juni 2008 biedt Fluxys zijn klanten de mogelijkheid om onder bepaalde voorwaarden transitcapaciteit om te zetten in vervoerscapaciteit voor de levering van aardgas op de Belgische markt.

Winterpiek probleemloos verlopen. Van 6 tot 8 januari 2009 bereikte het aardgasverbruik op de Belgische markt recordwaarden: de dagafnames liepen op tot bijna 100 miljoen kubieke meter, wat 6,2% hoger is dan de vorige piek in 2002. De Fluxys-vervoersinfrastructuur kon zonder moeilijkheden de piekvraag opvangen. Het vervoersnet is namelijk ontworpen om het hoofd te bieden aan uitzonderlijk strenge winteromstandigheden die gemiddeld eens in de 50 jaar voorkomen.

Verhoging vervoerscapaciteit ten behoeve van de Belgische markt.

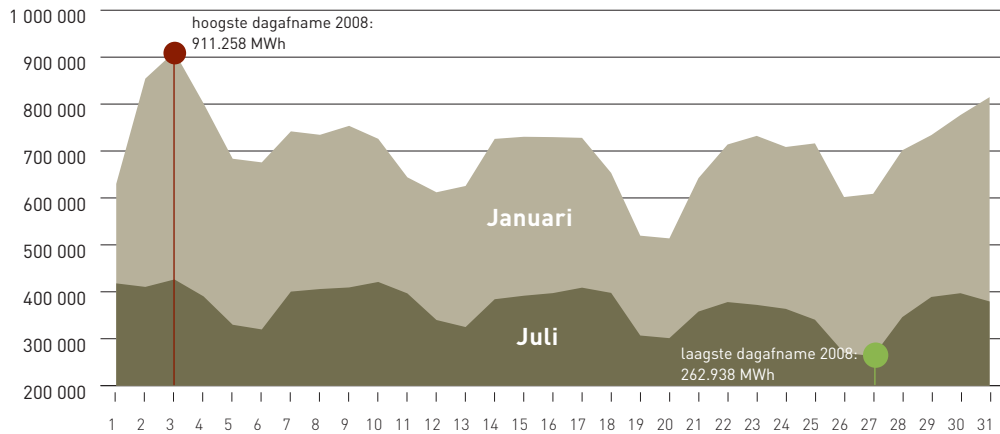
- **Nieuw compressiestation in Zelzate – investering van circa € 83 miljoen.** Begin december 2008 nam Fluxys het compressiestation in Zelzate in gebruik. Met de nieuwe installaties verhoogt de vervoerscapaciteit in het Fluxys-net aanzienlijk. Ook biedt het station de mogelijkheid om grotere volumes te transporteren naar en vanuit de ondergrondse opslag in Loenhout.

In een latere fase zal Fluxys de installatie ook gebruiken als nieuw ingangspunt voor bijkomende aardgasstromen vanuit het Nederlandse net. Die bijkomende aardgasstromen worden verwacht eind 2010, na investeringen in het Nederlandse net en wanneer de geplande capaciteitsverhoging op de oost/west-as in gebruik is genomen.

De bijkomende stromen vanuit Nederland en de capaciteitsverhoging op de oost/west-as zullen opnieuw de bevoorrading van de Belgische markt versterken. Bovendien zullen grotere volumes aardgas kunnen worden verhandeld op Hub Zeebrugge en zal de rol van de zone Zeebrugge als draaischijf van de internationale aardgasstromen in Noordwest-Europa nog toenemen.

- **Nieuwe leidingen – investeringen van circa € 53 miljoen.** De uitbreiding van het vervoersnet met een nieuwe leiding tussen **Brakel en Haaltert** was nodig om de voortdurende groei in het aardgasverbruik van de regio Aalst op te vangen. Die vraaggroei kwam zowel uit industriële hoek als van de distributienetbeheerders. Van **Messancy naar Aarlen** werd een leiding aangelegd om tegemoet te komen aan de stijgende vraag naar vervoerscapaciteit naar Aarlen. Omwille van de sterke toename van de vraag naar aardgas voor huishoudelijk verbruik in de regio Lier legde Fluxys in 2008 de leiding **Zandhoven-Ranst** aan.

Dagelijks vervoerde energie voor levering en verbruik in België: vergelijking januari - juli 2008 (in MWh)

Ontwikkelingen in het industriële segment. Eind 2008 telde het Fluxys-net 255 rechtstreekse aansluitingen met industriële afnemers, elektriciteitscentrales en warmtekrachtkoppelingsinstallaties. In de loop van het jaar zijn er 8 nieuwe aansluitingen bijgekomen en zijn bijna 17% van alle industriële eindverbruikers van leverancier veranderd.

Ontwikkelingen in het segment van de distributienetbeheerders. In 2008 bouwde Fluxys 7 nieuwe drukreducerstations ten behoeve van de distributienetbeheerders: in Tongeren, Grimbergen, Awans, Neufchateau, Eghezée, Gent-Terdonk en Kallo.

In maart 2007 en opnieuw in mei 2008 is het Vlaamse aardgasdecreet gewijzigd waarbij aan de distributienetbeheerders doelstellingen worden opgelegd voor de aansluitbaarheid op hun netten. Tegen 2015 moeten, onder bepaalde voorwaarden, minstens 95% van de gebieden die in het gewestplan of ruimtelijk uitvoeringsplan de bestemming woongebied hebben, kunnen aangesloten worden op een distributienet. Tegen 2020 moet dat zelfs 99% zijn. Dit impliceert een aanzienlijke uitbreiding van de distributienetten en bijgevolg ook bijkomende investeringen in het Fluxys-net.

Op termijn omschakeling van laagcalorisch naar hoogcalorisch aardgas mogelijk. Het Fluxys-net bestaat uit twee gescheiden netten: een net voor het transport van laagcalorisch aardgas afkomstig uit het Nederlandse Groningenveld en een net voor het transport van hoogcalorisch aardgas uit Noorwegen, Rusland, het Verenigd Koninkrijk en de LNG-bronnen.

De toekomstige bevoorrading van België met laagcalorisch aardgas hangt onder meer af van de manier waarop de inkoopcontracten van de leveranciers evolueren en van de resterende exploitatieduur van het Nederlandse Groningenveld. In die context heeft de federale overheidseconomie een *Task Force* opgericht die de stand van zaken op middellange termijn zal opmaken van de bevoorradingsszekerheid in laagcalorisch aardgas van België. Aan die *Task Force* nemen Fluxys, de distributienetbeheerders, de aardgasleveranciers en de overheid deel. Op basis van de stand van zaken zullen verschillende pistes worden bestudeerd, waaronder de stapsgewijze omschakeling van laagcalorisch naar hoogcalorisch aardgas. Die omschakeling zal een waaier van investeringen en acties vragen waarbij zowel Fluxys, de distributienetbeheerders, leveranciers, netgebruikers, de regulatoren als de netbeheerders van de buurlanden betrokken zijn.

2.2 Transit

De transitdiensten van Fluxys zijn diensten voor het vervoer van aardgas vanaf een grenspunt naar een ander grenspunt zonder bevoorrading op Belgisch grondgebied.

Fluxys voortaan eigenaar van alle transitcapaciteit in België. Fluxys is in 2008 dankzij twee overnames eigenaar geworden van alle transitcapaciteit in België:

- De overname van Distrigas & C°, met als activiteit onder meer de commercialisering van de transitcapaciteit in de leidingen Zeebrugge-Blaregnies (Troll) en Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN1). De naam Distrigas & C° werd vervolgens veranderd in Fluxys & Co.
- De overname van de 25%-deelneming van Gaz de France in SEGEO, eigenaar van de infrastructuur voor het vervoer van aardgas tussen 's-Gravenvoeren en Blaregnies. Daarvoor had Fluxys al een 75%-deelneming in SEGEO.

WebTrack Metering Transit: applicatie met aardgasstroomgegevens voor transitklanten.

De applicatie is gratis en voorziet transitklanten van urregegevens over het aardgas op de gasuitwisselingspunten aan de grens waar ze capaciteit hebben geboekt. WebTrack Metering Transit toont onder andere gegevens over druk, volume en energie en verhoogt daarmee de transparantie voor de marktspelers.

Capsquare: gezamenlijk Fluxys/GRTgaz-platform om uitwisseling van capaciteit tussen netgebruikers te stimuleren. In april 2008 lanceerde Fluxys zijn elektronisch platform voor de handel in transitcapaciteit op de secundaire markt. Het platform maakt het mogelijk om transitcapaciteit voor de volgende dag en andere kortetermijnproducten in real time te verhandelen. Het doel is om de liquiditeit op de secundaire transitcapaciteitsmarkt te stimuleren zodat de beschikbare capaciteit in het Fluxys-aardgasvervoersnet zo efficiënt mogelijk kan worden benut.

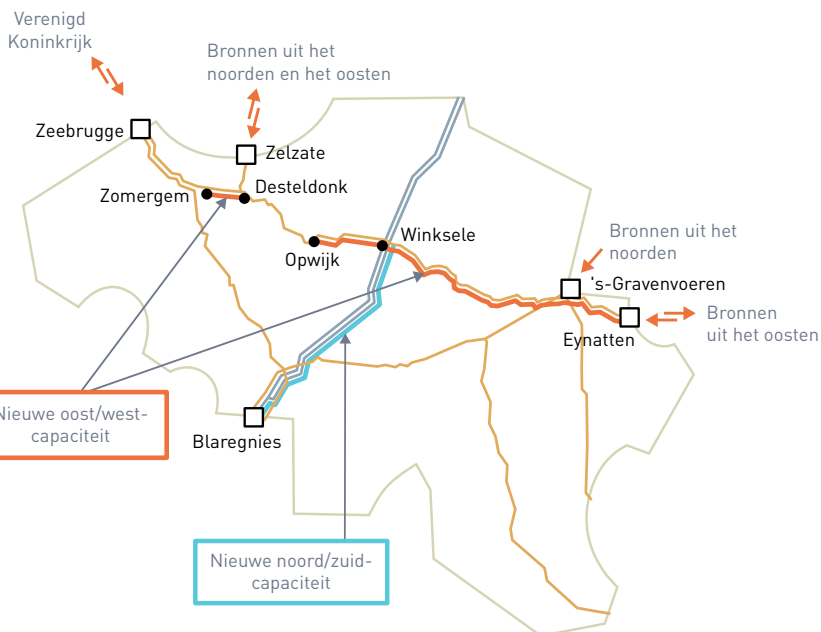
In juni 2008 hebben Fluxys en GRTgaz een Memorandum of Understanding ondertekend om op basis van het Fluxys-platform een gemeenschappelijke applicatie te ontwikkelen waarmee netgebruikers capaciteit kunnen verhandelen in de netten van beide operatoren. Midden januari 2009 lanceerden Fluxys en GRTgaz het gemeenschappelijk platform **capsquare**.

Nieuw model voor transitdiensten in ontwikkeling. Fluxys is van plan om eind 2009 een nieuw model te introduceren voor het aanbieden van transitdiensten. Concreet zullen de nieuwe operationele regels erop neerkomen dat transitklanten hun geboekte capaciteit volgens het entry/exit-principe zullen kunnen gebruiken. Die aanpak biedt meer soepelheid in het gebruik van de capaciteit en daardoor meer mogelijkheden voor de transitklanten om in te spelen op commerciële opportuniteiten. In oktober 2008 werden de marktspelers uitgenodigd voor een kennismaking met de grote lijnen van het nieuwe model.

Fluxys voert beschikbare transitcapaciteit op. Fluxys voerde vanaf oktober 2008 de beschikbare transitcapaciteit in het Belgische aardgasvervoersnet op door onderbreekbare capaciteit aan te bieden. Dankzij die nieuwe dienst kunnen de transitklanten extra flexibiliteit inbouwen in hun portfolio en kan nog meer ingespeeld worden op behoeften op korte termijn.

Weggevalen stromen vanuit het oosten gedeeltelijk gecompenseerd vanuit Zeebrugge. In het Fluxys-net kan aardgas op de oost/west-as in beide richtingen stromen. Bij het wegvallen van de stromen vanuit het oosten heeft die bidirectionaliteit zijn waarde bewezen voor de bevoorrading van de Europese markt: netgebruikers gebruikten een substantiële hoeveelheid van de capaciteit in de richting van Duitsland en Frankrijk om de leveringsverplichtingen naar eindverbruikers in Europa na te komen.

Nieuwe oost/west-transitcapaciteit in vergunningsfase. In juni 2005 lanceerde Fluxys een marktbevraging om te peilen naar de interesse voor nieuwe oost/west-transitcapaciteit op de vervoersas Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN1). De marktbevraging leidde tot contracten met 16 netgebruikers voor nieuwe transitstromen in beide richtingen op het traject in kwestie. Op basis daarvan heeft de raad van bestuur van Fluxys beslist om langs de bestaande VTN1-leiding (Zeebrugge – Zelzate/Eynatten) een tweede leiding aan te leggen tussen Eynatten en Opwijk (het VTN2-project). De ingebruikneming van die versterking, goed voor een investering van ongeveer € 300 miljoen, is voorzien voor eind 2010.

In lijn met de gevraagde capaciteit plant Fluxys eveneens een tweede leiding tussen Desteldonk en Zomergem langs het bestaande VTN1-tracé. Fluxys grijpt de interesse voor transit in VTN2 aan om op het traject ook de aanvoer- en leveringscapaciteit ten behoeve van de Belgische markt te verhogen.

In 2008 heeft Fluxys verder de dossiers voorbereid voor de diverse vergunningsprocedures waarmee de aanleg van de leiding gepaard gaat. In het kader daarvan werden tevens verschillende informatiesessies gehouden om de buurtbewoners te informeren over het project (zie 'Goed nabuurschap', p. 141). De aanleg van de leiding is in verschillende fasen gepland:

- het leidingdeel Eynatten-Opwijk in 2009-2010
- het leidingdeel Desteldonk-Zomergem in 2012, met uitzondering van het leidingdeel Gent-Zeehaven, dat in 2010 is gepland.

Nieuwe noord/zuid-capaciteit: marktbevraging succesvol afgerond. Medio december 2008 heeft Fluxys zijn marktbevraging voor nieuwe grensoverschrijdende noord/zuid-capaciteit afgerond. De marktbevraging verliep in coördinatie met operatoren van de buurnetten en 14 netgebruikers hebben langetermijncontracten gesloten voor nieuwe capaciteit vanuit Zeebrugge, 's-Gravenvoeren (Belgisch-Nederlandse grens) of Eynatten (Belgisch-Duitse grens) naar Blaregnies (Belgisch-Franse grens).

De gecoördineerde commercialisering en ontwikkeling van die nieuwe capaciteit vormt een stimulans voor de ontwikkeling van de Europese aardgasmarkt en versterkt de draaischijfrol voor aardgas van België in Europa. Gelet op onder meer de vergunningsprocedures en de omvang van de nodige investeringen zou de nieuwe capaciteit eind 2013 in gebruik kunnen worden genomen.

Nieuwe transitcapaciteit naar het Groothertogdom Luxemburg. Fluxys heeft de marktspelers aangekondigd dat er in het voorjaar van 2009 een marktbevraging zal georganiseerd worden om te peilen naar de interesse om bijkomende langetermijn capaciteit te boeken voor aardgastransit naar het Groothertogdom Luxemburg.

2.3 Opslag

Fluxys biedt opslagdiensten aan in de ondergrondse aardgasopslag in Loenhout en de piekbesnoeiingsinstallatie in Zeebrugge. De bestaande opslagcapaciteit dient volgens de huidige wetgeving bij voorrang te worden gereserveerd voor opslaggebruikers die instaan voor de bevoorrading van distributienetbeheerders. In 2008 waren er 5 opslaggebruikers actief.

Opslag Loenhout: uitbreiding voortgezet. In 2007 is Fluxys gestart met de werken om de ondergrondse opslagcapaciteit in Loenhout uit te breiden. De opzet bestaat erin om over een periode van 4 jaar (2008-2011) de nuttige opslagcapaciteit stapsgewijs met 15% te verhogen van 600 tot 700 miljoen kubieke meter. Voorts wordt tegen 2010 de flexibiliteit in het gebruik van de opslag versterkt door zowel de uitzendcapaciteit als de injectiecapaciteit te verhogen. In 2008 werd de aangeboden nuttige opslagcapaciteit opgetrokken van 600 naar 625 miljoen kubieke meter aardgas.

120

Poederlee: project stopgezet. In mei 2007 heeft Fluxys seismisch onderzoek gevoerd om de haalbaarheid in te schatten van een nieuwe ondergrondse aardgasopslag in Poederlee. Voor de exploratie van de site werkte Fluxys samen met Gazprom Export en Gazprom Marketing & Trading Ltd. De projectpartners hebben in februari 2008 gezamenlijk beslist om geen verdere stappen te zetten in de exploratie van de site. Voor Fluxys gaf het de doorslag dat het project niet bleek te voldoen aan de vooropgestelde economische criteria. Het seismisch onderzoek toonde immers aan dat de nuttige opslagcapaciteit te klein is om rendabel geëxploiteerd te kunnen worden.

Limburgse Kempen: onderzoek voortgezet. Samen met de Vlaamse Instelling voor Technologisch Onderzoek en de Limburgse Reconvertiemaatschappij onderzoekt Fluxys potentiële plaatsen voor ondergrondse aardgasopslag in de Limburgse Kempen. In november 2007 is in Bree, Maaseik, Kinrooi en Dilsen-Stokkem seismisch onderzoek uitgevoerd om de diepe ondergrond in kaart te brengen. In de tweede helft van 2008 is uit het seismisch onderzoek door de VITO-geologen gebleken dat er mogelijk structuren aanwezig zijn. Om de karakteristieken van de ondergrond te bevestigen en mogelijke reservoirstructuren te analyseren hebben Fluxys en VITO samen de principebeslissing genomen om een exploratieboring uit te voeren. Die boring is gepland voor 2010.

In 2008 voerde Fluxys werken uit voor acht nieuwe aansluitingen met industriële afnemers op het net: Exxon Mobil (Antwerpen), Sinterco (Marche-les-Dames), Electrabel (Rodenhuize, Zwijndrecht en Amercoeur), Biowanze (Wanze), Alcobiofuel (Gent) en Cargill (Gent).

121

Nieuw model voor opslagdiensten in ontwikkeling. Fluxys is van plan om in april 2009 een nieuw model te introduceren voor het aanbieden van opslagdiensten. Het nieuwe model biedt meer soepelheid in het gebruik van de capaciteit en maakt het voor de opslaggebruikers gemakkelijker om hun eigen capaciteit te beheren.

2.4 LNG-terminalling

Fluxys LNG biedt LNG-terminallingdiensten aan op de LNG-terminal in Zeebrugge: LNG-schepen worden er gelost en geladen. Het LNG wordt in buffer gehouden voordat het opnieuw op een LNG-schip wordt geladen of wordt hervergast om het in het net te sturen.

12 schepen voor het eerst in Zeebrugge. Sinds de ingebruikneming van de terminal in 1987 tot eind 2008 werden in totaal 1.049 LNG-schepen gelost, goed voor een volume van 58,8 miljoen ton LNG of 74,2 miljard kubieke meter aardgas. In 2008 werd in 37 leveringen een hoeveelheid

van 2,2 miljoen ton LNG (5 miljoen kubieke meter LNG) naar Zeebrugge gebracht. Het overgrote deel van de schepen werd geladen in Ras Laffan, Qatar. Daarnaast leverden schepen ook LNG uit Egypte, Noorwegen en Trinidad & Tobago.

In de loop van 2008 meerden 12 schepen voor de eerste keer aan op de LNG-terminal: *Maersk Ras Laffan, Al Daayen, Al Areesh, Maran Gas Asclepius, Maran Gas Coronis, Seri Begawan, Al Kharsaah, Arctic Princess, Methane Shirley Elisabeth, Grace Cosmos, LNGRV Explorer* en *Madrid Spirit*.

Verdubbeling capaciteit: nieuwe installaties in gebruik genomen. In april 2008 werden op de LNG-terminal de vierde LNG-opslagtank en bijkomende hervergassingsinstallaties in gebruik genomen. Daarmee is de overslagcapaciteit verdubbeld van 4,5 tot 9 miljard kubieke meter aardgas per jaar en kunnen op de terminal 110 cargo's per jaar ontvangen worden, tegenover 66 voordien.

122

Met de vierde tank neemt de capaciteit van de bufferopslag op de terminal toe van 240.000 tot 380.000 kubieke meter LNG, het equivalent van ongeveer 3 scheepsladingen. De bijkomende hervergassingsinstallaties doen de uitzendcapaciteit toenemen van 950.000 tot 1,7 miljoen kubieke meter aardgas per uur. Daarmee kan nu een volledige LNG-cargo in ongeveer 2 dagen worden hervergast en in het net gestuurd.

Met de verdubbelde overslagcapaciteit verruimt de terminal zijn rol als LNG-toegangspoort naar West-Europa. Vanaf de LNG-terminal kan aardgas immers niet alleen worden getransporteerd voor verbruik in België maar ook worden doorgevoerd naar alle omliggende markten. De grotere capaciteit heeft tegelijk een positieve impact op de Belgische markt: ze draagt bij tot de versterking van de bevoorradingszekerheid en ondersteunt tevens de ontwikkeling van meer concurrentie.

Haven toegankelijk voor grotere LNG-schepen. Vanaf de zomer van 2008 kan de terminal grotere LNG-schepen ontvangen. Sindsdien zijn verschillende zogenoemde Q-Flex-schepen – die een capaciteit tot 217 000 kubieke meter LNG hebben – aangemeerd in Zeebrugge. Vóór de baggerwerken die het Havenbestuur Brugge (MBZ) uitvoerde, konden alleen schepen met een

maximumcapaciteit van 155 000 kubieke meter LNG aanmeren op de terminal.

Voortaan ook LNG-laaddiensten. Sinds augustus 2008 kunnen op de LNG-terminal niet alleen LNG-schepen worden gelost maar ook geladen. Met de nieuwe LNG-laaddiensten speelt Fluxys LNG in op de vraag van terminalgebruikers om nog beter de commerciële opportuniteiten op de LNG-markt te kunnen benutten: ligt de LNG-prijs elders in de wereld voldoende hoog, dan kunnen ze LNG vanuit Zeebrugge naar een andere eindverbruikersmarkt verschepen. In 2008 werd zes keer beroep gedaan op de nieuwe laaddiensten.

Marktbevraging lopend met het oog op eventuele tweede capaciteitsuitbreiding. LNG wordt steeds belangrijker in de bevoorrading van Europa. Daarom lanceerde Fluxys LNG in december 2007 een internationale marktbevraging om te peilen naar interesse voor onder meer bijkomende capaciteit op de terminal. Verschillende LNG-actoren hebben een niet-bindende interesse betoond en de vraag is veelzijdig. Zo is er de vraag naar klassieke terminalcapaciteit, met bijkomende mogelijkheden om LNG-schepen te lossen en te laden. Voorts is er interesse voor zuivere opslagcapaciteit en ook de vraag om schepen te kunnen aanmeren die aan boord vloeibaar aardgas hervergassen om het vervolgens in het net te injecteren.

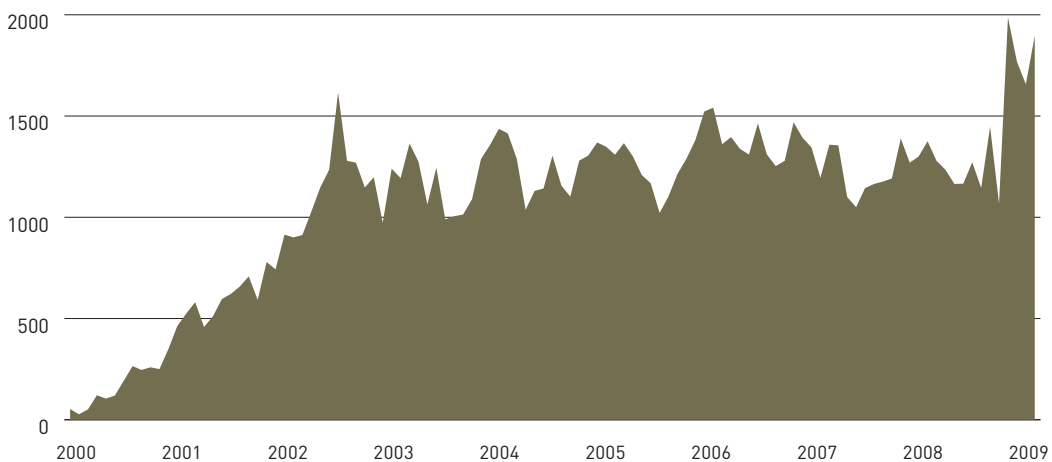
Fluxys LNG heeft de concrete technische en economische aspecten van de vragen bestudeerd en met de geïnteresseerde klanten wordt het projectvoorstel voor de tweede uitbreiding besproken. Zodra ze bindende overeenkomsten voor nieuwe capaciteit hebben gesloten, kan een investeringsbeslissing worden genomen. De timing van de investeringsbeslissing hangt ook af van het overleg met de regulator CREG over de tarieven voor die nieuwe capaciteit. In de tussentijd zet Fluxys LNG alle mogelijke stappen qua overleg met het havenbestuur, overheden en vergunningsinstanties om bij een positieve investeringsbeslissing de looptijd van de tweede uitbreiding zo kort mogelijk te houden.

2.5 Hubdiensten

Fluxys-dochter Huberator is de operator van Hub Zeebrugge, één van de belangrijkste kortetermijnmarkten voor aardgashandel in Europa. Dankzij de diensten van Huberator hebben traders de zekerheid dat de volumes die ze kopen of verkopen op Hub Zeebrugge daadwerkelijk beschikbaar zullen zijn om ze verder te verhandelen of fysiek op een andere plaats te herleveren.

Dagelijks gemiddeld netto verhandeld volume 2000-2008

(in GWh/dag)

Historisch record. Huberator zag in oktober de netto verhandelde volumes op verschillende dagen de hoogste cijfers ooit bereiken. Op 22 oktober 2008 bedroeg het netto verhandelde dagvolume 2404 GWh (ongeveer 207 miljoen kubieke meter). Daarmee werd het eerdere record van 4 januari 2006 gebroken met 38%. Het netto verhandelde volume van 22 oktober komt overeen met bijna 6 keer het volume hoogcalorisch aardgas dat diezelfde dag in België werd verbruikt.

De lancering van de volledige ZEE Platform Service in 2008 is volgens Fluxys één van de factoren die sinds het begin van het nieuwe gasjaar op 1 oktober de verdere liquiditeitsopbouw op Hub Zeebrugge stimuleren. Met de volledige ZeePlatform Service kunnen netgebruikers zonder capaciteitsbeperkingen aardgas uitwisselen tussen de vier ingangspunten in de zone Zeebrugge: Hub Zeebrugge, de Interconnector Zeebrugge terminal, de Zeepipe terminal en de LNG-terminal.

5 nieuwe traders op Hub Zeebrugge. Nieuwe interesse om aardgas te verhandelen op Hub Zeebrugge bleef in 2008 aanhouden. Huberator ondertekende contracten met 5 nieuwe leden, wat eind 2008 het aantal Huberator-leden op 73 bracht. De netto verhandelde volumes stegen met 13% in vergelijking met de volumes in 2007.

2.6 Ondersteunende operationele diensten

Alle actoren in de aardgasketen van producenten, LNG-invoerders, traders, leveranciers tot grote eindverbruikers kunnen de opvolging van de nominaties voor hun aardgasbewegingen en -transfers uitbesteden door een beroep te doen op de ondersteunende operationele diensten van Fluxys-dochter Gas Management Services Limited (GMSL). In 2008 verzorgde GMSL ondersteunende operationele diensten voor netgebruikers in België, Nederland, Frankrijk, Duitsland, Oostenrijk, Zwitserland, Italië, het Verenigd Koninkrijk, Ierland, Noorwegen en in de onderzeese leidingen in de Noordzee. In 2008 groeide het aantal klanten van GMSL voor ondersteunende operationele diensten.

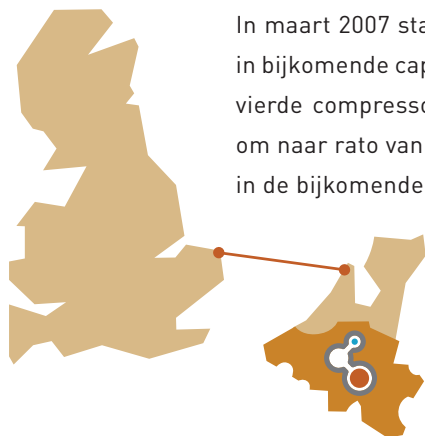
GMSL gebruikt zijn operationele kennis en ervaring om ook software te ontwikkelen ten behoeve van netgebruikers die actief zijn in het Britse en de continentaal-Europese netten. In 2008 ontwikkelde het bedrijf bijkomende functionaliteiten voor ENOM, een communicatiesoftware waarmee netgebruikers onder meer nominatiegegevens kunnen uitwisselen met operatoren. GMSL heeft eveneens de nieuwe versie van het protocol EDIGAS V4 geïntegreerd in ENOM om in overeenstemming te zijn met de laatste EASEE-gas-aanbevelingen. Het aantal licenties voor operationele software nam in 2008 eveneens significant toe.

Voorts is GMSL de Claims Validation Agent voor de netgebruikers van National Grid Gas (Verenigd Koninkrijk): de onderneming controleert de leveringsclaims aan de ingangspunten om zo de gegevens te valideren van de volumes aardgas die het Britse net binnenkomen.

2.7 Balgzand-Bacton Leiding

126

De Balgzand-Bacton Leiding (BBL) is naast de Interconnector (Zeebrugge-Bacton) de tweede onderzeese leiding tussen het Europese vasteland en het Verenigd Koninkrijk. De bouw, exploitatie en commercialisering van de leiding gebeurt door BBL Company, een joint venture van Gasunie (Nederland), Fluxys en E.ON Ruhrgas (Duitsland). De leiding werd op 1 december 2006 in gebruik genomen.

In maart 2007 startte BBL Company een marktbevraging naar de interesse in bijkomende capaciteit in de BBL. Uitgaande van de marktinteresse zal een vierde compressor gebouwd worden tegen eind 2010. Fluxys heeft beslist om naar rato van zijn deelneming in BBL Company (20%) mee te investeren in de bijkomende compressie-installaties.

Aanvoer per spoor van de buizen voor de tweede leiding tussen Eynatten en Opwijk (VTN2): iedere buis weegt ongeveer 9 ton en is circa 18 meter lang.

2.8 Indicatief investeringsprogramma 2008-2017: € 2,8 miljard

2.8.1 Globale aanpak van de investeringsplanning

De Fluxys Groep voert een actieve investeringspolitiek en werkt daartoe met een indicatief investeringsprogramma op 10 jaar. Het programma neemt het Indicatief Plan van Bevoorrading in aardgas 2004-2014 (CREG) als uitgangspunt en wordt regelmatig geactualiseerd om het af te stemmen op nieuwe signalen uit de markt. Daarbij wordt rekening gehouden met de wijzigende noden inzake bevoorradingszekerheid, aanvragen voor nieuwe aansluitingen en nieuwe behoeften van netgebruikers zoals die onder meer blijken uit marktbevragingen.

Om zijn investeringsprogramma te actualiseren, voert Fluxys op de bestaande configuratie van zijn net simulaties uit met de gegevens voor de verwachte ontwikkeling van de vraag naar vervoerscapaciteit en de inschatting van de evolutie voor de ingangszones. Daarbij worden verschillende scenario's gebruikt: een scenario met hoofdzakelijk stromen van oost naar west, een scenario met hoofdzakelijk stromen van west naar oost, plus een aantal subscenario's.

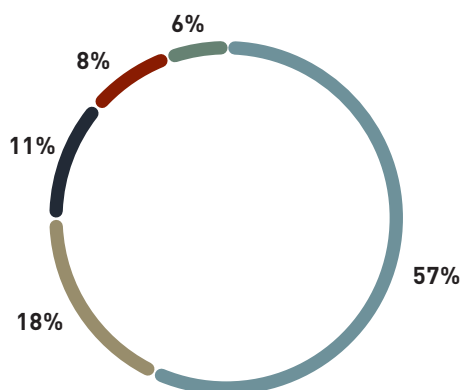
Bij elk scenario onderzoekt Fluxys welke investeringen nodig zijn om ervoor te zorgen dat op elk leveringspunt of grenspunt aardgas op de gegarandeerde minimumdruk kan worden geleverd en dat er voldoende middelen zijn om het net in evenwicht te houden. Tegelijk besteedt Fluxys ruim aandacht aan overleg met de operatoren van de buurnetten. Voor sommige projecten in het Fluxys-net is immers afstemming nodig over de aard en de timing van de investeringen die daartoe in de buurnetten nodig zijn.

Op basis van die aanpak streeft Fluxys ernaar om zo goed mogelijk in te spelen op de marktbehoefte en tegelijk rekening te houden met de tijdsspanne die nodig is om een project te realiseren. Voor een infrastructuurdossier van enige omvang is namelijk ongeveer vijf à zes jaar nodig. De tracébeplanning in een dichtbevolkt land als België wordt immers steeds complexer en een veelheid van vergunningen en regelgevingen dient in aanmerking te worden genomen.

2.8.2 Krachtlijnen van het indicatieve investeringsprogramma 2008-2017

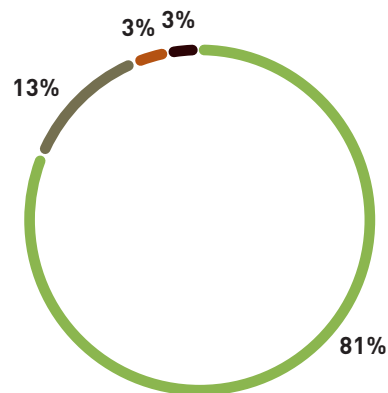
Het indicatieve investeringsprogramma 2008-2017 vertegenwoordigt een bedrag van € 2,8 miljard en omvat infrastructuurprojecten in zowel vervoer, transit, opslag als LNG-terminalling. De investeringsenveloppe van € 2,8 miljard houdt een verhoging in van € 1,1 miljard ten opzichte van het investeringsprogramma 2007-2016. Die verhoging vloeit voornamelijk voort uit de toevoeging aan het programma van nieuwe projecten voor zowel transit als vervoer, zoals de nieuwe noord/zuid-as Winksele-Blaregnies, de verlenging van de oost/west-as tot Zomergem en de compressie-installaties in Winksele. De herberekening van de kostprijs als gevolg van de inflatie van de prijzen voor materialen en uitvoering hebben ook een opwaarts effect gehad op de budgettaire enveloppe van het investeringsprogramma. De eventuele tweede uitbreiding van de LNG-terminal in Zeebrugge is nog niet in het indicatieve investeringsprogramma opgenomen.

Verdeling per type installatie

- Pijpleidingen
- Compressie
- Drukreducering en meting
- Opslag
- Divers

Verdeling per type investering

- Uitbreiding & versterking
- In goede staat houden
- Diensten & ICT
- Andere

2.8.3 2008: € 198 miljoen investeringen in infrastructuur

LNG-terminal

Afwerking van de bouw van een vierde opslagtank en een bijkomende hervergassingsinstallatie om de overslagcapaciteit te verdubbelen naar 9 miljard kubieke meter per jaar (zie 'LNG-terminalling', p. 121)

Leidingen

- Aanleg van de leiding Zandhoven – Ranst (10 km) ter versterking van de bevoorradingscapaciteit in de regio Lier.
- Aanleg van de leiding Brakel – Haaltert (26 km) ter versterking van de bevoorradingszekerheid van de regio Aalst.
- Aanleg van de leiding Aarlen – Messancy (6,5 km) ter versterking van de bevoorradingscapaciteit in de regio Aarlen.
- Aanleg van de leiding Heers – Tongeren (3 km) voor de versterking van de bevoorradingszekerheid van de regio Tongeren.
- Aanleg leiding Zelzate – Rodenhuize (8,5 km) om de aansluiting mogelijk te maken van 3 industriële afnemers: elektriciteitscentrale Rodenhuize 1 Electrabel, Bioro-Cargill en Alcobiofuel. De aanleg werd in 2007 gestart en in 2008 afgerond.
- Aanleg van de leiding Lillo – Zandvliet (11 km), waarbij in een leidingstraat samen met andere leidingoperatoren leidingen werden gelegd.

Stations

- Afwerking van de bouw van het compressiestation in Zelzate (zie 'Vervoer', p. 112).
- Werken in de opslaginstallatie in Loenhout om de ondergrondse opslagcapaciteit, de injectiecapaciteit en de uitzendcapaciteit te verhogen (zie 'Opslag', p.120).
- Bouw van nieuwe drukreducerstations ten behoeve van de distributienetbeheerders: Tongeren, Grimbergen, Awans, Neufchâteau, Eghezée, Gent-Terdonk en Kallo.
- Ingrijpende aanpassingen of uitbreidingen van bestaande drukreducerstations ten behoeve van de distributienetbeheerders: Merelbeke, Liedekerke, Jupille en Rijkevorsel.
- Ingrijpende aanpassingen van bestaande meetstations: Interconnector Zeebrugge Terminal en 's-Gravenvoeren
- Ingrijpende aanpassingen in het mengstation van Lillo

Industriële aansluitingen

Werken voor nieuwe aansluitingen met industriële afnemers op het Fluxys-net: Exxon Mobil (Antwerpen), Sinterco (Marche-les-Dames), Electrabel (Rodenhuize, Zwijndrecht en Amercoeur), Biowanze (Wanze), Alcobiofuel (Gent) en Cargill (Gent).

3. Duurzame ontwikkeling

3.1 Veilige exploitatie

3.1.1 Actief preventiebeleid beschadiging door derden

Wettelijke meldingsplicht. Iedereen die werken wil uitvoeren in de directe nabijheid van Fluxys-aardgasvervoersinfrastructuur is wettelijk verplicht om Fluxys al vanaf de ontwerpfase te verwittigen (Koninklijk Besluit van 21 september 1988). Bij de aanvang van de werken komt een patrouilleur van de regionale exploitatiesector van de onderneming gratis ter plaatse om de liggingsplannen van de leiding, de veiligheidsvoorschriften en de uitvoeringsmethoden te overlopen.

3.1.1.1 Sensibiliseringsacties

Ernstige incidenten met pijpleidingen zijn hoofdzakelijk het gevolg van beschadigingen door derden. Fluxys voert daarom sinds jaren sensibiliseringsacties rond veilig werken in de nabijheid van zijn infrastructuur. De onderneming richt zich daarbij naar al wie betrokken is bij zulk werken: bouwheren, ontwerpers en al wie voor eigen rekening of voor rekening van een bouwheer werken uitvoert. In de sensibiliseringsacties gaat bijzondere aandacht naar de wettelijke verplichting om in geval van werken informatie bij Fluxys in te winnen over de aanwezigheid van aardgasvervoersinfrastructuur. Fluxys werkt met een toegewijd team en een performant documentenbeheersysteem om het jaarlijkse volume van 65.000 à 70.000 meldingen te behandelen.

Initiatieven voor gemeenten

Individuele informatievergaderingen per gemeente. Sinds april 2008 heeft Fluxys zijn rollend programma hernomen om in de loop van de gemeentelijke legislatuur een individuele informatievergadering te houden met alle 391 gemeenten die op hun grondgebied of in de onmiddellijke omgeving ervan een Fluxys-leiding hebben. Op die informatievergaderingen worden naast het college van burgemeester en schepenen ook de verantwoordelijken van de technische en stedenbouwkundige dienst en de brandweer en politie uitgenodigd.

Bij de aanleg van een leiding werkt Fluxys samen met archeologen om de schatten van de ondergrond te kunnen bewaren voor de toekomst. Zo werd op de werf voor de leiding Brakel-Haaltert in een uitzonderlijk rijke kuil vol aardewerk, glas en ijzer onder meer een fragment van een Romeinse kom uit aardewerk gevonden, allicht uit de derde eeuw na Christus.

133

Verdeling leidingplannen aan gemeenten. Om de vijf jaar ontvangen de gemeenten een mailing met het volledige overzicht van alle Fluxys-leidingen op hun grondgebied. Als er binnen die periode van vijf jaar bijvoorbeeld nieuwe leidingen in gebruik worden genomen of bestaande leidingen worden verlegd, dan krijgen de betrokken gemeenten automatisch de geactualiseerde plannen toegestuurd.

Initiatieven voor de bouwsector

Vorbereidende vergaderingen met aannemers. Fluxys-medewerkers wonen dagelijks voorbereidende vergaderingen bij om de noodzakelijke veiligheidsmaatregelen toe te lichten bij werken in de nabijheid van Fluxys-vervoersinfrastructuur.

Informatie voor veiligheidscoördinatoren. In 2007 heeft Fluxys een samenwerking opgestart met LUCINA (Katholieke Universiteit Leuven). De aangepaste opleidingsprogramma's, waarin een luik werd toegevoegd over werken in de nabijheid van vervoersleidingen, startte in 2008.

In 2009 zullen het Belgisch Instituut van Veiligheids- en Gezondheidscoördinatoren (BIB.Co) en de contactvereniging voor veiligheidscoördinatoren in de bouwsector (VC-CS) die informatie verwerken op hun websites en in hun e-zines.

Informatievergaderingen met andere netbeheerders. Fluxys ontmoette andere netbeheerders, zoals Belgacom, Telenet, Infrabel, Eandis en Infrax, die vaak werken uitvoeren in de ondergrond en daardoor regelmatig in contact komen met Fluxys, in het kader van informatievergaderingen. Op die vergaderingen werden de veiligheidsaspecten besproken die gepaard gaan met werken in de buurt van Fluxys-infrastructuur. Voor Belgacom en Telenet heeft Fluxys kunnen deelnemen aan de jaarlijkse infovergadering van hun erkende aannemers om de veiligheid tijdens werkzaamheden in de nabijheid van vervoersinstallaties toe te lichten.

Initiatieven voor notarissen

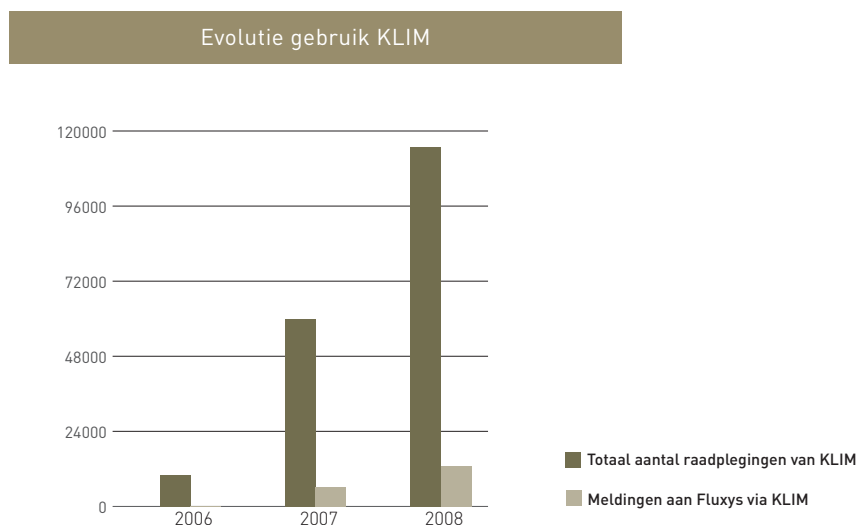
In 2008 ondernam Fluxys een doelgerichte communicatie naar notarissen over de erfdienstbaarheid die berust op aardgasvervoersleidingen. Er werd eveneens een mailing verstuurd met toelichting over het gebruik van KLIM, het Kabels- en Leidingen Informatie Meldpunt. Via KLIM kunnen notarissen op het kadasternummer of via de straatnaam van een perceel informatie opvragen over de aanwezigheid van vervoersinfrastructuur.

Informatie voor eigenaars en exploitanten

Fluxys werkt met een rollend programma waarbij over een periode van vijf jaar circa 60.000 eigenaars en exploitanten worden aangeschreven om hen te herinneren aan de nabijheid van een ondergrondse Fluxys-leiding ter hoogte van hun percelen. Sinds 2007 werkt Fluxys daarbij met een visueel aantrekkelijke mailing.

3.1.1.2 Snel en eenvoudig werken melden via KLIM

In 2006 ging het Kabels- en Leidingen Informatie Meldpunt, kortweg KLIM, van start. Op de KLIM-website kan iedereen werken om het even waar in België melden aan de eigenaars van hoogspanningskabels en van installaties voor vervoer van gasachtige en andere producten per pijpleiding. KLIM verlaagt op die manier de drempel om aan de wettelijke meldingsplicht te voldoen.

In vergelijking met 2007 en 2006 kende het gebruik van KLIM een exponentiële stijging. Van de 115.000 raadplegingen waren er in 2008 13.000 bestemd voor Fluxys. Dat betekent dat Fluxys in 2008 24% van alle meldingen via het KLIM-portaal ontving, tegenover 8,5% in 2007 en minder dan 1% in 2006.

Kadastergegevens in KLIM-databank. In samenwerking met de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie is in 2008 de zoekmogelijkheid via de stratenplannen in KLIM uitgebreid met de zoekmogelijkheid via kadastrale gegevens. Op die manier kunnen onder meer notarissen en architecten nog gebruiksvriendelijker met KLIM aan de slag.

Koppeling met KLIP. KLIM is een federaal initiatief, maar daarnaast bestaat ook KLIP, het Kabel- en Leiding Informatie Portaal, het Vlaamse initiatief voor de melding van werken in het Vlaamse Gewest aan alle kabel- en leidingbeheerders. Om ervoor te zorgen dat voor de melding van geplande werken niet zowel KLIM als KLIP moeten worden gebruikt, is een module ontwikkeld om de uitwisseling van gegevens tussen beide systemen mogelijk te maken. Die uitwisseling is geregeld via een Memorandum of Understanding (20 april 2007) tussen federaal Minister van Energie Marc Verwilghen en Vlaams Minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur Kris Peeters.

De uitwisselingsmodule KLIM/KLIP is momenteel succesvol getest en zal in de loop van het eerste semester van 2009 in gebruik worden genomen. Daarmee zullen meldingen via KLIP automatisch worden doorgegeven aan KLIM en meldingen in KLIM van werken in het Vlaams Gewest zullen automatisch doorgegeven worden aan KLIP. KLIM neemt zich voor om in de toekomst aan gelijkaardige oplossingen mee te werken zodra de Waalse portaalsite (e-impétrants) en de Brusselse portaalsite (Iriscom) operationeel worden.

3.1.1.3 Aanwezigheid leidingen

Fluxys rondde in 2008 zijn programma af om de aanwezigheid van ondergrondse leidingen visueel te verscherpen door de bebakening langs de tracés te optimaliseren.

3.1.2 Samenwerking met brandweer en politie

Leidingplannen. Om de vijf jaar ontvangen de brandweerkorpsen en lokale politiezones een mailing met het volledige overzicht van alle Fluxys-leidingen in hun werkgebied. Als er binnen die periode van vijf jaar bijvoorbeeld nieuwe leidingen in gebruik worden genomen of bestaande leidingen ingrijpend worden verlegd, dan krijgen de betrokken brandweerkorpsen en politiezones automatisch de geactualiseerde plannen toegestuurd.

Nood- en interventieplanning. In samenwerking met de Algemene Directies Crisiscentrum en Civiele Veiligheid (Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken) is de digitale leidingendatabank van Fetrapl (Federatie van transporteurs door middel van pipeline) toegankelijk gemaakt voor de brandweerkorpsen via een online webtoepassing.

Ook is een noodplangids voor leidingen voor het vervoer van gassen en vloeistoffen ter beschikking gesteld. Met de gids beschikken de gemeenten en provincies over een instrument om vervoersleidingen te integreren in hun nood- en interventieplannen. Als lid van Fetrapl heeft Fluxys in juni 2008 deelgenomen aan een informatievergadering voor de Belgische provincies, waar onder meer de noodplangids voor leidingen voorgesteld werd. Ondertussen zijn de provinciale algemene nood- en interventieplannen geactualiseerd en goedgekeurd en bevatten ze allemaal een luik over vervoersleidingen.

Infosessies. Bij de organisatie van infosessies voor gemeenten (zie 'Actief preventiebeleid beschadiging door derden', p.132) vraagt Fluxys dat vertegenwoordigers van brandweer- en politiekorpsen altijd worden uitgenodigd. Fluxys gaat daarnaast steeds in op vragen van brandweer- of politiekorpsen naar een individuele informatievergadering.

137

3.1.3 Kwaliteitsbeheersysteem

In het kader van de wetgeving die van toepassing is op Seveso-bedrijven werkt Fluxys met een Quality & Safety Management System (QSMS). Fluxys heeft drie Seveso-installaties: de LNG-terminal en de piekbesnoeiingsinstallatie in Zeebrugge en de aardgasopslag in Loenhout. Het QSMS is een kwaliteitsbeheersysteem, werkt volgens de Plan-Do-Check-Adjust-methodologie en vormt zo een dynamisch systeem met het oog op voortdurende verbetering.

Het QSMS steunt onder meer op een goede kennis van de processen en procedures. De medewerkers van Fluxys en Fluxys LNG volgden in 2008 een totaal van circa 8.650 uren veiligheidsopleidingen. Ongeveer 900 uren daarvan waren opleidingen rond de QSMS-processen en -procedures.

De autoriteiten die belast zijn met de veiligheid van de Seveso-installaties voeren elk jaar een opvolgingsaudit van het QSMS uit. Tijdens die audits wordt het QSMS doorgelicht aan de hand van specifieke technische instrumenten en worden de verbeteringsacties opgevolgd.

In 2008 is naar aanleiding van de VCA-hercertificering (zie 'Welzijn op het werk', p.139) de integratie van het VCA met het QSMS verder versterkt.

3.2 Zorg voor het menselijk kapitaal

3.2.1 Personeelontwikkeling

Rekruteringsinspanningen opgedreven. In 2008 werven Fluxys en Fluxys LNG 92 nieuwe personeelsleden aan, goed voor een netto aangroei van 51 medewerkers. Daarmee bedroeg eind 2008 het totale aantal werknemers 974 en steeg de aangroei van het personeel sterker dan in 2007. Een belangrijke reden daarvoor is de expliciete wil om de technische kennis en know how in het bedrijf te behouden en bestendigen. Ook in 2009 blijft Fluxys zoeken naar nieuw talent.

Om zijn doelstellingen inzake aanwervingen te bereiken, heeft Fluxys zijn rekruteringsacties opgedreven via evenementen zoals campus recruitments (universiteiten/hogescholen), job events waarvan Fluxys één in zijn LNG-terminal van Zeebrugge heeft georganiseerd, een gevestigde aanwezigheid in de nationale en regionale pers en op jobsites. Bovendien heeft Fluxys in 2008 een beroep gedaan op 11 eindejaarsstagiairs uit verschillende opleidingen. In de toekomst zal die formule nog meer worden aangewend.

Nieuwe medewerkers: gepersonaliseerd onthaal. Voor alle nieuwe medewerkers wordt bij Fluxys een gepersonaliseerd onthaalprogramma opgemaakt. Ze krijgen gedurende hun volledige proefperiode een begeleiding die hen wegwijs maakt in hun nieuwe werkomgeving. De begeleiding bestaat onder meer uit opleidingen over de procedures en manieren van werken bij Fluxys, bezoeken aan diverse vestigingen en sessies met toelichting bij de activiteiten van de onderneming. De leidinggevenden zijn intensief betrokken bij het onthaalprogramma en hebben daarin onder meer de taak om nieuwe medewerkers vlot te doen integreren in hun team.

Aandacht voor loopbaanevolutie. Fluxys heeft bijzondere aandacht voor de loopbaanevolutie van zijn medewerkers en moedigt in dat kader jobmobiliteit aan. Het gaat daarbij zowel om promoties als om functies op een zelfde niveau maar in een ander team. Zo wordt binnen Fluxys en Fluxys LNG bij vacatures eerst aan personeelsleden de kans gegeven om te solliciteren en bij structuuraanpassingen in de organisatie wordt gekeken hoe de aanwezige competenties optimaal kunnen worden ingezet. Zes procent van de personeelsleden greep in 2008 de kans om binnen de onderneming een andere functie op te nemen. Samen met de 92 nieuw aangeworven personeelsleden betekent dit een uitdaging op het vlak van integratie van de betrokken personen in de onderneming.

Aantal uren opleiding. In 2008 werden bij Fluxys en Fluxys LNG 38.800 uren opleiding gevolgd, tegenover 39.000 uren in 2007 en 35.000 in 2006. Iets meer dan 93% van de Fluxys-medewerkers volgde een opleiding; bij Fluxys LNG bedroeg dat percentage 94%. De functiegerelateerde, technische, kwaliteits- en veiligheidsopleidingen waren in 2008 goed voor iets meer dan 75% van het totale opleidingspakket.

3.2.2 Welzijn op het werk

Globaal preventieplan. Het globaal preventieplan dient om de verbeteracties aan te sturen bij de preventie van ongevallen op het werk en volgt de Plan-Do-Check-Adjust-methodologie. In het globaal preventieplan 2006-2010 van Fluxys zijn 25 transversale projecten opgenomen. In 2008 zijn de projecten geëvalueerd en waar nodig bijgestuurd in functie van de bedrijfsnoden.

Actieve sensibilisering rond veiligheidscultuur. Fluxys streeft ernaar de preventie van arbeidsongevallen een zo concreet en praktisch mogelijke invulling te geven, onder meer via het medewerkersmagazine. In de preventiecommunicatie wordt ook het accent gelegd op veilig gedrag in situaties die op het eerste gezicht minder risicovol lijken, zoals in een kantooromgeving.

Om een leiding aan te leggen, is een werkstrook van 15 à 50 meter nodig naar gelang van de diameter van de leiding. Binnen de werkstrook worden tijdelijk alle obstakels, vegetatie en landbouwgewassen verwijderd.

140

VCA hercertificering positief. De Fluxys-afdelingen Project Management, Supervision & Interventions en Kathodische Bescherming zijn actief op werven en hebben een certificaat Veiligheidschecklist Aannemers (VCA versie 2004/04). Elk jaar wordt dat systeem onderworpen aan een tussentijdse audit en om de drie jaar volgt een volledige hercertificeringsaudit. Eind 2008 werd het VCA aan een volledige hercertificeringsaudit onderworpen. Die audit werd met succes afgerond.

Veiligheidscoördinatie tijdelijke en mobiele bouwplaatsen. Bij eigen infrastructuurwerken maakt Fluxys al vanaf de beginfase een veiligheids- en gezondheidsplan. Ook wordt zowel vóór als tijdens de uitvoering van de werken gestreefd naar een zo breed mogelijke communicatie met contractanten. De veiligheidscoördinatie in de onderneming is bovendien zo georganiseerd dat zowel in de ontwerpfase als in de uitvoeringsfase de te nemen veiligheidsmaatregelen gestandaardiseerd vastliggen. Per project moeten ze worden aangepast aan de specificatie van het project en de omgevingsfactoren.

Voor grotere projecten werkt Fluxys met externe veiligheidscoördinatoren. Voor kleinere projecten zijn de projectleiders en studie-ingenieurs bevoegd die een opleiding tot veiligheidscoördinator niveau B hebben gevolgd.

3.3 Goed nabuurschap

3.3.1 Transparante communicatie bij infrastructuurprojecten

Fluxys streeft ernaar om bij nieuwe infrastructuurprojecten al vanaf de voorbereidende fases zowel de gemeentelijke overheden, omwonenden als andere betrokkenen op een transparante manier te informeren. Bijzondere aandacht gaat daarbij uit naar het openbaar belang van de Fluxys-aardgasinfrastructuur en naar de veiligheidsaanpak van de onderneming.

Initiatieven voor gemeenten

Infosessies over nieuwe leidingprojecten. In het kader van de vergunningsprocedures voor nieuwe leidingen biedt fluxys de gemeenten sinds 2008 aan om in samenwerking met hen een informatievergadering te houden voor de buurtbewoners. Zo zijn er in 2008 meer dan 30 informatiesessies georganiseerd in het kader van de Verklaring van Openbaar Nut voor de nieuwe oost/west-as op het traject Eynatten-Opwijk en voor de nieuwe leiding Lommel-Ham-Tessenderlo.

Werk- en stationsbezoeken. Fluxys nodigt voor belangrijke werven bij de aanleg van leidingen de betrokken gemeentebesturen uit voor een bezoek aan de werf. Daar krijgen ze meer informatie over de organisatie en de planning van de werf. In 2008 hebben 4 werfbezoeken plaatsgevonden. Na de bouw van belangrijke nieuwe stations of ingrijpende aanpassingswerken worden de gemeenten eveneens uitgenodigd. Zo is er in 2008 een bezoek geweest aan het nieuwe compressiestation van Zelzate.

Initiatieven voor buurtbewoners

Gerichte communicatie per project. Fluxys communiceert sinds 2007 over elk nieuw leidingproject al in de ontwerpfase met de buurtbewoners via een visueel aantrekkelijke mailing: waarom is de leiding nodig, hoe is het tracé bepaald, wie is hun aanspreekpunt bij Fluxys en hoe gaat de aanleg van een leiding in zijn werk? Ook voor andere projecten wordt specifieke aandacht besteedt aan de communicatie naar de buurtbewoners.

Bezoeken van installaties. Naar aanleiding van de bouw van een nieuw station of voor grote aanpassingswerken in een bestaand station, nodigt Fluxys de buurt uit voor een bezoek aan de installaties. Zo zijn er in 2008 buurtbewoners op bezoek gekomen in het compressie- en meetstation Interconnector Zeebrugge Terminal, het compressiestation van Berneau en het drukreducerstation van Merelbeke.

Samenwerking met de landbouworganisaties

Fluxys legt het overgrote deel van zijn leidingen aan in landbouwgebied. Goed nabuurschap tussen Fluxys en de landbouwgemeenschap is dan ook van groot belang.

Nieuw overeenkomstprotocol. Bij de aanleg van een leiding kunnen landbouwers tijdelijk gedeelten van hun akkers en weiden niet gebruiken. Fluxys betaalt daarvoor vergoedingen en treft tijdens de werken voorzieningen voor onder meer waterbevoorrading van de weiden en doorgangen. In 2008 pleegde de Boerenbond, het Algemeen Boerensyndicaat en de Fédération Wallonne de l'Agriculture met Fluxys overleg om de afspraken daarrond in een nieuw overeenkomstprotocol vast te leggen.

Het nieuwe protocol bevestigt de bestaande samenwerking met de landbouwgemeenschap en legt tegelijk bijkomende accenten. Zo zijn in het licht van de evolutie van de marktprijzen nieuwe tarieven overeengekomen voor een billijke vergoeding van de inkomstenderving en andere tijdelijke schade die de aanleg van een leiding meebrengt. Voorts zijn bijkomende garanties ingebouwd om in goed nabuurschap eventuele andere schade te vergoeden en de terreinen volgens de beste praktijken in hun oorspronkelijke staat te herstellen.

3.3.2 Specifieke Fluxys-contactpersonen voor eigenaars en exploitanten van terreinen waar een leiding komt

Van bij de voorstudie van een tracé tot het plaatsherstel na de aanleg van een leiding hebben eigenaars en exploitanten van de betrokken terreinen hun eigen contactpersoon bij Fluxys. Op die manier kunnen ze overleggen met iemand die van bij het begin hun bezorgdheden en de karakteristieken van hun percelen kent. De Fluxys-contactpersonen maken deel uit van een ploeg zelfstandige onderhandelaars met een bijzondere opdracht van Fluxys: ze waken over een goede verstandhouding door bij Fluxys de belangen van eigenaars en exploitanten te verdedigen. Die onderhandelaars zijn ook de contactpersonen voor eigenaars en exploitanten voor de nazorg na de werken, bijvoorbeeld wanneer er exploitatiewerken op de privéterreinen worden uitgevoerd.

3.4 Milieu

3.4.1 Krachtlijnen van de milieuaanpak

Minimale milieu-impact systematisch verder beperken. Traditionele vervoersmodi moeten het tegenover ondergronds pijpleidingenvervoer afleggen op het vlak van ruimtegebruik, veiligheid, energie-efficiëntie en milieu-impact. Het Fluxys-milieubeleid spitst zich erop toe om bij het ontwerp, de aanleg, de exploitatie en de ontmanteling van de infrastructuur die minimale milieu-impact systematisch verder te beperken. Die preventieve milieuaanpak steunt onder meer op eigen onderzoeken en streeft naar een optimaal evenwicht tussen het respect voor de inherente waarde van het milieu en de imperatieven van de economische ontwikkeling.

Kwaliteitsborgingssysteem voor milieu. Fluxys maakt periodiek milieuanalyses van al zijn stations om op te volgen of de installaties in overeenstemming zijn met de milieuvergunning en of de milieuvorwaarden (zoals emissiegrenswaarden) worden gerespecteerd. Voor de drie Seveso-sites (de LNG-terminal en de piekbesnoeiingsinstallatie in Zeebrugge en de aardgasopslag in Loenhout) en de compressiestations worden de milieuanalyses om de vijf jaar herhaald. Voor de andere stations wordt opnieuw een milieuanalyse uitgevoerd bij de periodieke vernieuwing van de milieuvergunningen.

Binnen het kwaliteitsborgingssysteem wordt onder meer alle nieuwe wetgeving gescreend om de Fluxys-procedures en –richtlijnen eventueel aan de nieuwe situatie aan te passen. In 2008 waren er 129 nieuwe wetten die met milieu te maken hadden. Na screening bleken 46 daarvan een impact te hebben op Fluxys en werden de passende acties ondernomen. Op basis van dat kwaliteitsborgingssysteem streeft Fluxys ernaar om de milieu-impact van de stations minimaal te houden.

Milieuactieprogramma. De resultaten van de milieuanalyses vormen de basis van het milieuactieprogramma, dat onder meer aandacht schenkt aan geluidsbeperkende maatregelen in drukreducerstations (zie ook p. 148) en ingrepen om de energie-efficiëntie te verhogen (zie ook p. 147).

Het actieprogramma zou oorspronkelijk lopen tot 2014, maar Fluxys verwacht dat alle milieuacties tegen eind 2010 voltooid zullen zijn. Verdere acties zullen waar nodig worden ondernomen op basis van de periodieke milieuanalyses.

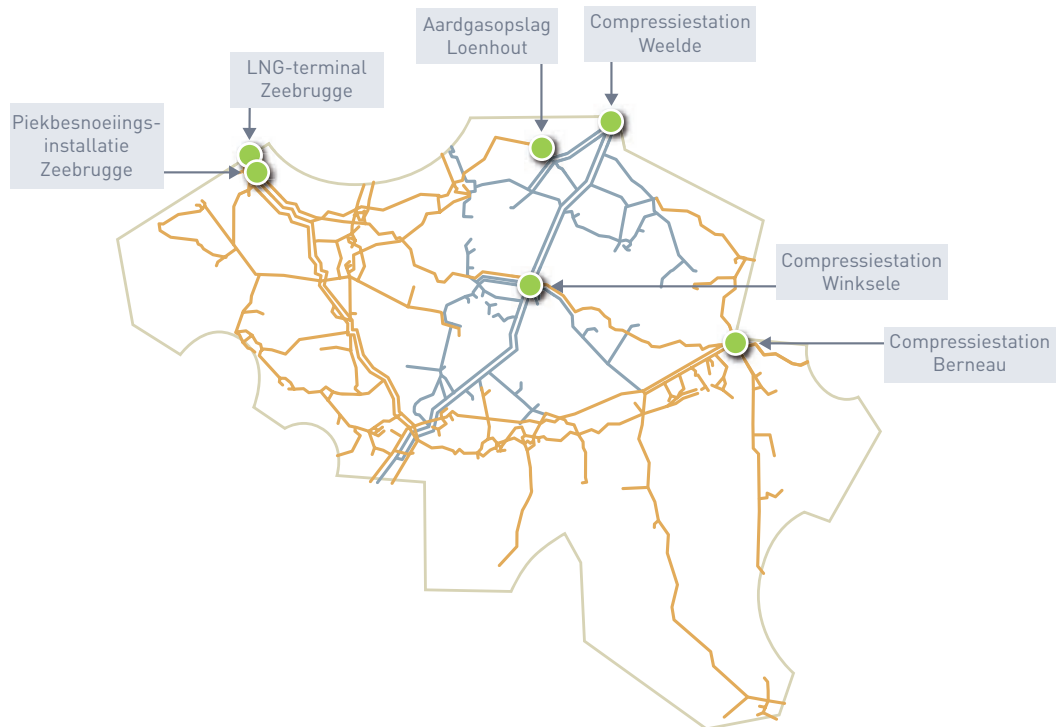
144

Groene stroom. Bij hernieuwing van een elektriciteitscontract opteert Fluxys systematisch voor groene stroom. De grote meerderheid van de vestigingen draait intussen voor 100% op groene stroom.

Selectieve inzameling en vermindering van afval. In zijn kantooractiviteiten besteedt Fluxys bijzondere aandacht aan een selectieve inzameling en de vermindering van afval. In 2008 werd een Actieplan Papierreductie opgestart. De doelstelling is om tegen eind 2009 het papierverbruik met 10 tot 15% te verminderen.

3.4.2 Kyoto-sites

Fluxys: 6 Kyoto-sites. In lijn met het Kyoto-akkoord heeft de Europese Unie de maximaal toegelaten jaarlijkse productie van broeikasgassen voor de periode 2008-2012 op 92% van de emissies in 1990 vastgesteld.

Om die doelstelling te halen, werd onder meer een Europese richtlijn 'Verhandelbare emissierechten' uitgevaardigd die in voege is sinds 1 januari 2005. In België worden de verhandelbare emissierechten over de drie Gewesten verdeeld en vervolgens per gewest toegewezen aan elke industriële site die een bepaalde hoeveelheid broeikasgassen uitstoot. Fluxys heeft zes dergelijke Kyoto-sites.

Fluxys-aanpak volledig volgens de Europese richtlijn

- In overeenstemming met de Europese richtlijn beschikt Fluxys voor elk van zijn Kyoto-sites over een emissievergunning.
- Nog volgens de richtlijn werkt Fluxys voor zijn Kyoto-sites met zogenoemde monitoringplannen, een geheel van procedures om per type verbruik de dagelijkse CO₂-uitstoot op te volgen en te rapporteren. Op die manier kan onmiddellijk worden ingegrepen bij een eventuele meeruitstoot. Het geheel van de procedures wordt jaarlijks aan een interne audit onderworpen. Uit de interne audits van 2008 zijn geen niet-conformiteiten gebleken.
- Fluxys maakt in overeenstemming met de richtlijn per Kyoto-site ook een emissiejaarrapport, dat het voorwerp uitmaakt van een externe verificatieaudit. Ook die audit is met succes afgerond.

3.4.3 Bijzondere aandacht voor energie-efficiëntie

3.4.3.1 Engagement om te behoren tot de wereldtop inzake energie-efficiëntie

Wereldwijde benchmark. Op eigen initiatief is Fluxys toegetreden tot het Benchmarking Convenant Vlaanderen inzake energie-efficiëntie. Daarmee engageert de onderneming er zich toe om voor haar Kyoto-installaties alle nodige investeringen te doen om in het gebruik van aardgas, elektriciteit en gasolie tot de wereldtop te behoren en te blijven behoren op het gebied van energie-efficiëntie. Fluxys hanteert een uniforme aanpak in de drie gewesten in België en neemt daarom ook het compressiestation in Berneau mee in de scope van het benchmarking-project. Concreet houdt de benchmarking in dat de energieprestaties van de betrokken sites om de vier jaar worden afgetoetst met vergelijkbare installaties in de rest van de wereld. Vervolgens worden voorstellen uitgewerkt die de energie-efficiëntie kunnen verhogen.

Een eerste benchmarking werd in 2006 opgesteld. Daaruit bleek dat de LNG-terminal en het compressiestation van Winksele boven het te bereiken doel staan of dat evenaren, terwijl de overige Kyoto-installaties de streefwaarden zeer dicht benaderen.

In uitvoering van het convenant zijn Energieplannen opgemaakt met daarin alle aanpassingen die nodig zijn om de energie-efficiëntie van de Kyoto-installaties op te trekken tot de wereldtop van 2006 en die toppositie te blijven behouden in vergelijking met een scherpere benchmark horizon 2012.

In 2008 zijn de laatste aanpassingen afgerond die Fluxys volledig in lijn brengen met de eerste benchmark van 2006. Voor de tweede benchmark in 2012 zijn aanpassingen en vervangingsinvesteringen gepland voor een bedrag van circa € 75 miljoen.

3.4.3.2 Doorgedreven aanpak Rationeel Energiegebruik (REG)

Nieuwe infrastructuurprojecten: energiestudie. Bij elk nieuw project voor aardgasvervoersinfrastructuur met een significant energieverbruik doet Fluxys voorafgaandelijk een grondige energiestudie. Op basis van die studie wordt de meest energie-efficiënte oplossing in het project geïntegreerd.

Gebouwen: energiebesparende maatregelen. De Energieprestatie- en binnenklimaatdecreten van het Vlaamse, Waalse en Brussels Hoofdstedelijke Gewest stimuleren het gebruik van hernieuwbare energiebronnen en leggen onder meer isolatiecriteria op voor nieuw- en vernieuwbouw. In lijn daarmee onderzoekt Fluxys bij nieuwbouwprojecten of er energiebesparende maatregelen mogelijk zijn. Het gaat onder meer om zonneboilersystemen of warmtepompboilers voor warmwaterproductie, fotovoltaïsche zonnepanelen om stroom te produceren, ventilatiesystemen met warmterecuperatie en energiezuinige verlichting.

De belangrijkste nieuwbouwprojecten van Fluxys zijn het administratieve gebouw van het nieuwe compressiestation in Zelzate, de nieuwbouw in de aardgasopslag van Loenhout en het compressiestation van Weelde. Zelzate was in 2008 het eerste station om zonnepanelen te installeren. Verder worden in Loenhout zonnecollectoren geplaatst voor warmwaterproductie.

Voorts is het de opzet van Fluxys om dezelfde aanpak proactief te hanteren voor alle gebouwen, ongeacht of ze nieuw zijn of bestaand en ongeacht in welk gewest ze zich bevinden. In 2008 is daarom een volledige energiescan uitgevoerd van de maatschappelijke zetel in Brussel. Uit die scan blijkt dat de energie-efficiëntie van het gebouw vrij goed is. Fluxys stelt een actieplan op om die energie-efficiëntie nog te verhogen.

LNG-terminal: Open Rack Vaporizers. In het kader van de milieuvergunning voor de uitbreidingswerken op de LNG-terminal van Zeebrugge heeft Fluxys de voorbije jaren onderzocht of het haalbaar is om de nieuwe hervergassingsinstallatie aan te vullen met Open Rack Vaporizers. Die warmen het LNG op door de warmte van het zeewater te gebruiken en kunnen een belangrijke vermindering van het energiegebruik meebrengen en daardoor ook de uitstoot van koolstofdioxides en stikstofoxides verminderen.

Nadat een eerste studie heeft uitgewezen dat Open Rack Vaporizers inderdaad rendabel kunnen zijn, heeft Fluxys beslist om dit systeem te bouwen en is het overleg begonnen met de diverse betrokken federale en gewestelijke administraties.

3.4.4 Resultaten voor de diverse indicatoren

3.4.4.1 Geluid

De voorbije jaren voerde Fluxys verscheidene onderzoeken en pilootprojecten uit in verband met geluidsarme technologie. Die wordt standaard gebruikt bij nieuwe stations en stapsgewijs geïnstalleerd in de bestaande stations. In het compressiestation van Berneau zijn in 2008 nieuwe geluidsdempers geplaatst in de schoorstenen van drie turbines en daarbij zijn de persleidingen eveneens akoestisch geïsoleerd. Dat zorgde voor een forse geluidsdaling van 15 dB(A).

In Tongeren ontdekte het Agentschap voor Natuur en Bos dat een Europese hamster – een beschermde diersoort – een burcht had gebouwd op de plaats waar Fluxys een nieuw drukreducerstation zou bouwen. De werken gingen van start nadat de hamster een nieuw onderkomen had gevonden.

3.4.4.2 Lucht

Bij de exploitatie van de vervoersinfrastructuur gebruikt Fluxys hoofdzakelijk aardgas als brandstof. Bij de verbranding van aardgas komen stikstofoxides (NO_x) en koolstofdioxide (CO_2) vrij. Voorts kunnen drukreducerstations een minieme uitstoot van methaan (CH_4) veroorzaken. Methaanemissies kunnen zich ook voordoen tijdens interventies op pijpleidingen of wanneer compressiestations worden opgestart of stilgelegd.

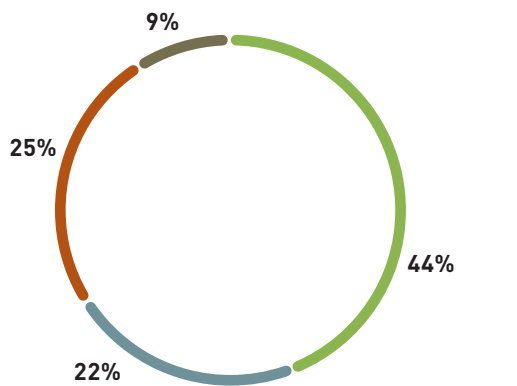
Fluxys voert op al zijn verbrandingsinstallaties systematisch luchtemissiemetingen uit. Door die systematische metingen kan Fluxys zijn installaties bijstellen zodat hun rendement verhoogt en de uitstoot van schadelijke emissies verlaagt.

Broeikasgassen: methaan (CH_4) en koolstofdioxide (CO_2). Bij de exploitatie van de Fluxys-infrastructuur in 2008 daalde de absolute waarde voor het Global Warming Potential (broeikasgassen) lichtjes ten opzichte van 2007. Tegenover 1990 is het Global Warming Potential gedaald met meer dan 18%. Hiermee scoort Fluxys beduidend beter dan de reductiedoelstelling voor de uitstoot van broeikasgassen die voor België werd opgelegd in het kader van het Kyoto-protocol (-7,5%).

Methaan (CH₄). De CH₄-emissie per vervoerde hoeveelheid aardgas daalde met 21% tegenover 2007. Over een langere termijn genomen, blijft de CH₄-emissie per vervoerde hoeveelheid aardgas vrij stabiel op een bijzonder laag peil.

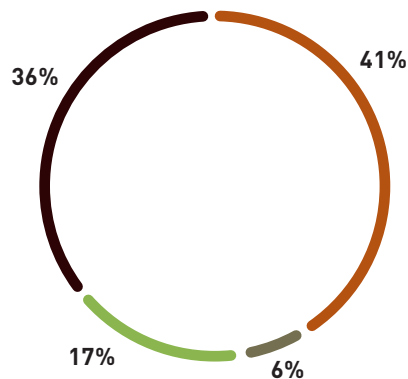
Koolstofdioxide (CO₂). De CO₂-emissie per vervoerde hoeveelheid aardgas steeg met 6% tegenover 2007. De schommelingen zijn vooral afhankelijk van het aantal gasbewegingen in het net. Als machines bijvoorbeeld vaker en voor kortere draaiperiodes moeten worden opgestart, dan stijgt de CO₂-emissie per vervoerde hoeveelheid aardgas.

Procentuele verdeling CH₄-emissie in 2008

- Drukreducerstations, mengstations en meetstations
- Leidingen
- Compressiestations
- Opslag

Procentuele verdeling CO₂-emissie in 2008

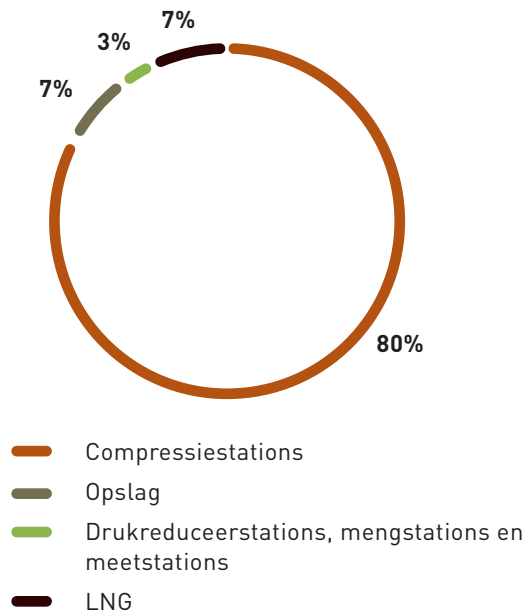

- Compressiestations
- Opslag
- Drukreducerstations, mengstations en meetstations
- LNG

Stikstofoxides (NO_x). De NO_x-emissie per vervoerde hoeveelheid aardgas steeg met 12% tegenover 2007. Wel is de NO_x-uitstoot van de LNG-terminal sterk gedaald. De nieuwe verdampers die daar in 2008 in gebruik werden genomen, zijn uitgerust met speciale reductietechnologieën die de NO_x-uitstoot van de terminal significant doen zakken.

Dat de NO_x-uitstoot voor Fluxys als geheel toch gestegen is, komt vooral doordat in het compressiestation van Weelde de gasmotoren meer moesten worden ingezet. Die gasmotoren hebben een hogere NO_x-emissie dan de gasturbines in hetzelfde station. De vervanging van de gasmotoren in Weelde is gepland voor 2011. Vanaf dan zal de NO_x-uitstoot van Fluxys significant dalen.

Procentuele verdeling NO_x-emissie in 2008

3.4.4.3 Bodem

Op eigen initiatief heeft Fluxys beslist om op termijn in alle stations een bodemonderzoek uit te voeren. In totaal gaat het om 160 installaties. Waar nodig wordt een sanering uitgevoerd.

In 2008 is het periodiek terugkerende oriënterend bodemonderzoek van de LNG-terminal in Zeebrugge uitgevoerd en goedgekeurd door het Vlaamse Gewest. Ook de uitgevoerde saneringen in de stations van Weelde en Grâce-Hollogne zijn door de bevoegde overheden goedgekeurd.

3.4.4.4 Fauna en flora

Fluxys ziet met bijzondere aandacht toe op het behoud van de ecosystemen in de gebieden waar infrastructuur wordt gebouwd. Waar nodig stelt de onderneming voor nieuwe projecten milieu-effectenbeoordelingen op die goedgekeurd moeten worden door de betrokken administraties.

152

Milieu-effectenbeoordelingen. De volgende milieu-effectenbeoordelingen zijn in 2008 ingediend en door de overheid goedgekeurd:

- aanleg leiding Dilsen-Meetstation – Dilsen-Boslaan,
- aanleg leiding Lommel – Ham – Tessengerlo,
- aanleg leiding VTN2 voor het tracé Opwijk – Eynatten.

Voorts werd een Milieu-effectenrapport-ontheffingsdossier ('mini-MER') ingediend voor de plaatsing van signaalkabels (optische vezelkabels) op het tracé Poppel – Heist-op-den-Berg. Het ontheffingsdossier voor het tracé Kallo - Melseledijk werd goedgekeurd. Tot slot heeft Fluxys een Passende Beoordeling verkregen voor de werfinstallaties in Weelde. De Passende Beoordeling wordt opgesteld wanneer er potentieel betekenisvolle negatieve effecten voor het milieu kunnen zijn.

Post-evaluatie. Vijf jaar na de aanleg van de leiding Dilsen-Lommel is in 2008 een post-evaluatie uitgevoerd om uit te maken in hoeverre de natuur zich heeft hersteld. Uit die evaluatie blijkt dat de natuur zich inderdaad goed heeft hersteld en dat de maatregelen die Fluxys bij de aanleg van pijpleidingen neemt wel degelijk hun vruchten afwerpen.

Natuurontwikkeling. Het tracé van de nieuwe VTN2-pijpleiding van Fluxys loopt in de buurt van Voeren dicht bij het riviertje Berwijn. In de nabijheid van de Berwijn heeft Fluxys een gebied verworven om er in samenwerking met de Vlaamse overheid een natuurinrichtingsplan te realiseren.

IV. GECONSOLIDEERDE FINANCIËLE STATEN VOLGENS IFRS

154

I. Algemene inlichtingen over de vennootschap	156
II. Financiële staten van de geconsolideerde jaarrekening van de Fluxys Groep volgens IFRS	157
A. Geconsolideerde balans (2008-2007)	157
B. Geconsolideerde winst- en verliesrekening (2008-2007)	159
C. Geconsolideerd kasstroomoverzicht (indirecte methode)	160
III. Toelichtingen	162
Inhoudstafel van de Toelichtingen	162
IV. Verslag van de Commissaris	252

I. Algemene inlichtingen over de vennootschap

Benaming en maatschappelijke zetel van de vennootschap

De maatschappelijke zetel van het moederbedrijf Fluxys NV is gevestigd in België: Kunstlaan 31 te 1040 Brussel.

Activiteiten van de Groep

De Fluxys Groep heeft als hoofdactiviteiten het transport en de opslag van aardgas en de terminallingdiensten met betrekking tot vloeibaar aardgas in België. De Fluxys Groep verzorgt eveneens aanvullende diensten die verwant zijn met de voornoemde hoofdactiviteiten.

De transportdiensten (vervoer en transit), de opslag- en terminallingdiensten in België zijn onderworpen aan de "Gaswet"¹.

Voor meer informatie over deze activiteiten verwijzen we naar de specifieke hoofdstukken van het jaarverslag.

156

(1) Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere, door middel van leidingen, zoals later gewijzigd.

II. Financiële staten van de geconsolideerde jaarrekening van de Fluxys Groep volgens IFRS

A. GECONSOLIDEERDE BALANS (2008-2007)

Geconsolideerde balans volgens IFRS		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007
I. Vaste activa		2.345.416	1.729.056
Materiële vaste activa	12	1.883.406	1.543.585
Immateriële vaste activa	13	17.549	14.179
Goodwill	14	410.758	4.507
Overige financiële activa	16	2.989	394
Vorderingen uit financiële lease	17	30.486	165.853
Overige vaste activa	18	228	529
Uitgestelde belastingvorderingen	28	0	9
II. Vlottende activa		316.186	340.594
Vorraden	19	67.981	33.980
Overige financiële vlottende activa	33	15.306	0
Belastingvorderingen	20	26.125	891
Vorderingen uit financiële lease	17	1.093	19.107
Handels- en overige vorderingen	21	31.779	51.799
Geldmiddelen en kasequivalenten	22	166.658	219.500
Overige vlottende activa	23	7.244	15.317
Totaal der activa		2.661.602	2.069.650

Geconsolideerde balans volgens IFRS		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007
I. Eigen vermogen	24	1.288.511	1.239.647
Eigen vermogen toerekenbaar aan houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij		1.268.834	1.217.051
<i>Aandelenkapitaal en uitgiftepremies</i>		60.310	60.310
<i>Niet uitgekeerde reserves</i>		1.210.254	1.157.275
<i>Wisselkoersverschillen</i>		-1.730	-534
Minderheidsbelangen		19.677	22.596
II. Langlopende verplichtingen		967.479	713.088
Rentedragende verplichtingen	25	534.157	303.212
Voorzieningen	26	23.541	22.477
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	27	72.196	49.427
Uitgestelde belastingverplichtingen	28	337.585	337.972
III. Kortlopende verplichtingen		405.612	116.915
Rentedragende verplichtingen	25	186.500	48.273
Voorzieningen	26	95.486	6.810
Voorzieningen voor personeelsbeloningen	27	4.789	3.125
Overige financiële verplichtingen	33	3.333	0
Belastingverplichtingen	29	8.361	1.270
Kortlopende handels- en overige schulden	30	103.659	53.199
Overige kortlopende verplichtingen	31	3.484	4.238
Totaal van het eigen vermogen en de verplichtingen		2.661.602	2.069.650

B. GECONSOLIDEERDE WINST- EN VERLIESREKENING (2008-2007)

Geconsolideerde winst- en verliesrekening volgens IFRS		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007
Bedrijfsopbrengsten	4	592.203	433.041
Overige exploitatiebaten	5	13.224	10.271
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	6	-30.498	-32.433
Diensten en diverse goederen	6	-148.242	-141.535
Personeelslasten	6	-106.474	-96.418
Overige exploitatielasten	6	-8.117	-5.097
Afschrijvingen	6	-78.251	-65.905
Voorzieningen	6	-53.728	7.591
Bijzondere waardeverminderingen	6	-3.140	239
Winst (verlies) uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		176.977	109.754
Winst (verlies) uit de overdracht van financiële activa	7a	3.016	0
Financieringsopbrengsten	7b	24.400	28.182
Kosten van financiële instrumenten	8	-9.777	0
Financieringskosten	8	-35.398	-20.314
Winst (verlies) na financieel nettoresultaat uit voortgezette bedrijfsactiviteiten		159.218	117.622
Winstbelastingen	9	-46.323	-35.801
Winst (verlies) van het boekjaar	10	112.895	81.821
Gedeelte Fluxys		110.964	77.077
Gedeelte minderheidsbelangen		1.931	4.744
Gewone nettowinst (verlies) per aandeel toerekenbaar aan de houders van de eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij in €	11	157,9253	109,6969
Verwaterde nettowinst (verlies) per aandeel toerekenbaar aan de houders van de eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij in €	11	157,9253	109,6969

Overzicht van het totaalresultaat		In duizenden euro's	
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007
Winst (verlies) van het boekjaar	10	112.895	81.821
Actuariële verschillen m.b.t. verplichtingen uitdiensttreding	27	-15.205	3.706
Omrekeningsverschillen		-1.196	-604
Overige		0	0
Baten en lasten direct opgenomen in het eigen vermogen		-16.401	3.102
Totaal van de baten en lasten		96.494	84.923

C. GECONSOLIDEERD KASSTROOMOVERZICHT (INDIRECTE METHODE)

Kasstroomoverzicht (indirecte methode)	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
I. GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN, OPENINGSBALANS	219.500	278.600
II. NETTOKASSTROMEN MET BETREKKING TOT DE BEDRIJFSACTIVITEITEN	277.044	40.564
1. Kasstromen met betrekking tot de exploitatie	335.291	80.264
1.1. Winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten	176.977	109.754
1.2. Aanpassingen voor niet-geldelijke posten	135.487	57.851
1.2.1. Afschrijvingen	78.251	65.905
1.2.2. Voorzieningen	53.728	-7.591
1.2.3. Bijzondere waardeverminderingen	3.140	-239
1.2.4. Omrekeningsverschillen	-2.161	-217
1.2.5. Overige aanpassingen voor niet-geldelijke posten	2.529	-7
1.3. Toename (afname) in werkkapitaal	22.827	-87.341
1.3.1. Toename (afname) in voorraden	-36.818	-12.248
1.3.2. Toename (afname) in belastingvorderingen	-25.234	-798
1.3.3. Toename (afname) in handels- en overige vorderingen	20.009	-26.296
1.3.4. Toename (afname) in andere vlottende activa	8.073	-10.089
1.3.5. Toename (afname) in belastingsschulden	7.091	-17.645
1.3.6. Toename (afname) in handels- en overige schulden	50.460	-21.880
1.3.7. Toename (afname) in andere kortlopende verplichtingen	-754	1.135
1.3.8. Overige toename (afname) in werkkapitaal	0	480
2. Kasstromen met betrekking tot de andere bedrijfsactiviteiten	-58.247	-39.700
2.1. Verschuldigde belastingen	-69.172	-50.478
2.2. Ontvangen rente met betrekking tot beleggingsinstrumenten, geldmiddelen en kasequivalenten	11.954	11.062
2.3. Overige instromen (uitstromen) met betrekking tot de andere bedrijfsactiviteiten	-1.029	-284
III. NETTOKASSTROMEN MET BETREKKING TOT INVESTERINGSACTIVITEITEN	-1.190.046	-138.880
1. Aankopen	-1.193.829	-139.416
1.1. Betalingen om materiële en niet-materiële vaste activa te verwerven	-209.253	-139.416
1.2. Betalingen om dochterondernemingen, joint ventures of geassocieerde ondernemingen te verwerven	-981.637	0
1.3. Betalingen om andere financiële activa te verwerven	-2.939	0

Kasstroomoverzicht (indirecte methode)	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
2. Overdrachten	3.783	536
2.1. Ontvangsten uit de overdracht van materiële en niet-materiële vaste activa	844	533
2.2. Ontvangsten uit de overdracht van dochterondernemingen, joint ventures of geassocieerde ondernemingen	1.370	0
2.3. Ontvangsten uit de overdracht van andere financiële activa	1.569	3
3. Ontvangen dividenden ingedeeld als investeringsactiviteiten	0	0
4. Ontvangen overheidssubsidies	0	0
5. Andere kasstromen met betrekking tot investeringsactiviteiten	0	0
IV. NETTOKASSTROMEN MET BETREKKING TOT FINANCIERINGSACTIVITEITEN	315.282	39.216
1. Ontvangen kasstromen m.b.t. financieringen	410.847	138.039
1.1. Ontvangsten uit de uitgifte van eigenvermogensinstrumenten	0	0
1.2. Ontvangsten uit de verkoop van eigen aandelen	0	0
1.3. Ontvangsten uit financiële lease	9.970	19.109
1.4. Ontvangsten uit andere vaste activa	301	223
1.5. Ontvangsten uit de uitgifte van samengestelde financiële instrumenten	0	0
1.6. Ontvangsten uit de uitgifte van andere financiële verplichtingen	400.576	118.707
2. Terugbetaalde kasstromen m.b.t. financieringen	-27.966	-18.350
2.1. Terugkoop van eigenvermogensinstrumenten die vervolgens werden vernietigd	0	0
2.2. Aankoop van eigen aandelen	0	0
2.3. Terugbetaling van financiële leaseschulden	-18.276	-17.794
2.4. Aflossing van samengestelde financiële schulden	0	0
2.5. Terugbetaling van andere financiële verplichtingen	-9.690	-556
3. Rente	-19.970	-1.346
3.1. Betaalde rente ingedeeld als financieringsactiviteit	-26.151	-12.967
3.2. Ontvangen rente ingedeeld als financieringsactiviteit	6.181	11.621
4. Betaalde dividenden	-47.629	-79.127
5. Toename (afname) van de bankvoorschotten in rekening-courant		
6. Andere kasstromen met betrekking tot financieringsactiviteiten		
V. NETTOTOENAME IN GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN	-597.720	-59.100
VI. EFFECT DOOR DE WIJZIGING VAN DE CONSOLIDATIEKRING	544.878	0
VII. GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN, SLOTBALANS	166.658	219.500

III. Toelichtingen

Toelichting 1a.	Verklaring van overeenstemming met IFRS	163	Toelichting 18.	Overige vaste activa	211
Toelichting 1b.	Oordeelsvorming en gebruik van schattingen	163	Toelichting 19.	Vorraden	212
Toelichting 1c.	Datum van vrijgave voor bekendmaking	164	Toelichting 20.	Belastingvorderingen	213
Toelichting 1d.	Wijzigingen of aanvullingen aan de boekhoudkundige principes en methodes	164	Toelichting 21.	Handelsvorderingen en overige vorderingen	214
Toelichting 1e.	Toepassing van nieuwe boekhoudkundige principes of herziene IFRS-normen	165	Toelichting 22.	Geldmiddelen en kasequivalenten	215
Toelichting 2.	Boekhoudkundige grondslagen en methoden	166	Toelichting 23.	Overige vlottende activa	215
Toelichting 3.	Wijzigingen in de consolidatiekring	175	Toelichting 24.	Eigen vermogen	216
Toelichting 4.	Bedrijfsopbrengsten	181	Toelichting 25.	Rentedragende verplichtingen	220
Toelichting 5.	Overige exploitatiebaten	183	Toelichting 26.	Voorzieningen	223
Toelichting 6.	Exploitatielasten	183	Toelichting 27.	Voorzieningen met betrekking tot personeelsbeloningen	228
Toelichting 7a.	Winst/verlies als gevolg van de overdracht van financiële activa	187	Toelichting 28.	Uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen	232
Toelichting 7b.	Financiële opbrengsten	188	Toelichting 29.	Belastingverplichtingen	233
Toelichting 8.	Financieringskosten	189	Toelichting 30.	Kortlopende handelsschulden en overige schulden	234
Toelichting 9.	Winstbelastingen	190	Toelichting 31.	Overige kortlopende verplichtingen	234
Toelichting 10.	Winst (verlies) van het boekjaar	193	Toelichting 32.	Voorwaardelijke activa en passiva – rechten en verbintenissen van de Groep	235
Toelichting 11.	Winst (verlies) per aandeel	194	Toelichting 33.	Financiële instrumenten	240
Toelichting 12.	Materiële vaste activa	196	Toelichting 34.	Verbonden partijen	244
Toelichting 13.	Immateriële vaste activa	202	Toelichting 35.	Gesegmenteerde informatie	246
Toelichting 14.	Goodwill	205	Toelichting 36.	Vergoeding van de bestuurders en de directieleden	251
Toelichting 15.	Deelnemingen geboekt volgens de vermogensmutatiemethode	206	Toelichting 37.	Gebeurtenissen na balansdatum	251
Toelichting 16.	Overige financiële activa	207			
Toelichting 17.	Vorderingen uit financiële lease	209			

TOELICHTING 1a. VERKLARING VAN OVEREENSTEMMING MET IFRS

De geconsolideerde financiële staten van de Fluxys Groep worden opgesteld in overeenstemming met het referentiekader van de *International Financial Reporting Standards*, zoals goedgekeurd in de Europese Unie. Ze zijn opgesteld in duizenden euro's.

TOELICHTING 1b. OORDEELSVORMING EN GEBRUIK VAN SCHATTINGEN

Voor het opstellen van de financiële staten moeten bepaalde inschattingen en hypothesen worden gebruikt om activa en passiva te waarderen en de positieve en negatieve gevolgen van onvoorziene omstandigheden en gebeurtenissen op de balansdatum in te schatten, alsook om zich een oordeel te vormen van de opbrengsten en lasten van het boekjaar.

De belangrijkste inschattingen die de Groep heeft uitgevoerd om de financiële staten op te stellen, hebben in hoofdzaak te maken met de waardering van de realiseerbare waarde van de materiële en immateriële vaste activa, de waardering van de voorzieningen en met name de voorzieningen voor geschillen, alsook de pensioen- en daarmee gelijkgestelde verplichtingen.

Gelet op de onzekerheden waarmee elk waarderingsproces gepaard gaat, stelt de Groep zijn inschattingen waar nodig bij op basis van periodiek bijgewerkte informatie. Het is mogelijk dat de toekomstige resultaten van de betrokken verrichtingen afwijken van die inschattingen.

Naast inschattingen heeft de directie van de Groep ook haar beoordelingsvermogen gebruikt om de meest aangewezen boekhoudkundige verwerking van bepaalde activiteiten en transacties vast te leggen wanneer de geldende IFRS-normen en interpretaties geen afdoende uitsluitel geven.

Zoals vermeld in het voorwoord van het jaarverslag, hebben Fluxys, Fluxys & Co en SEGEO in 2008 beroep aangetekend tegen de tarifaire beslissingen 2008-2011 van de CREG.

Bij gebrek aan definitieve rechterlijke beslissingen op het moment van het afsluiten van de rekeningen, en hoewel de standpunten van de CREG formeel worden betwist, heeft de Fluxys Groep beslist het voorzichtigheidsbeginsel toe te passen en de financiële staten 2008 op te stellen rekening houdend met de effecten van de betwiste beslissingen van de CREG.

TOELICHTING 1c. DATUM VAN VRIJGAVE VOOR BEKENDMAKING

De Raad van Bestuur van Fluxys NV heeft de IFRS-conforme financiële staten van de Fluxys Groep op 5 maart 2009 vastgelegd.

TOELICHTING 1d. WIJZIGINGEN OF AANVULLINGEN AAN DE BOEKHOUDKUNDIGE PRINCIPES EN METHODES

De volgende boekhoudkundige principes en methodes werden in 2008 aangevuld of gewijzigd:

Wijzigingen en aanvullingen:

Materiële vaste activa

Het afschrijvingsritme van bepaalde gereguleerde installaties werd herzien met ingang op 01-01-2008. De afschrijvingspercentages werden aangepast conform het "tarifair" Koninklijk Besluit van 08-06-2007 en weerspiegelen het ritme waarmee Fluxys en Fluxys LNG verwachten de toekomstige economische voordelen van deze activa te zullen aanwenden. Deze wijziging, vastgelegd door de Raad van Bestuur van Fluxys tijdens zijn zitting van 26 juni 2008, heeft een stijging van 2,2 M€ van het nettoresultaat van de periode als gevolg.

Door de verwerving van Fluxys & Co op 01-07-2008, werd de levensduur van de vaste activa aangevuld met die van het LNG-schip, hetzij 40 jaar.

Voorzieningen voor pensioenen en andere collectieve verplichtingen

De beschrijving van de pensioenregeling type "te bereiken doel" werd geherformuleerd om de verplichting van de

Fluxys Groep beter weer te geven :

"De pensioenregeling van het type "te bereiken doel" geeft de werknemer de mogelijkheid om van een kapitaal te genieten dat berekend wordt in functie van het jaarsalaris per einde loopbaan en van de verworven anciënniteit op het moment van de pensionering."

Financiële instrumenten

De verwerving van Fluxys & Co, met ingang op 01-07-2008, doet, in de financiële staten van de Groep, afgeleide financiële instrumenten verschijnen die volgens IAS39 niet geklassificeerd worden als dekkingsinstrumenten.

Die derivaten hebben tot doel de blootstelling van de Groep aan wisselkoersrisico's en rentevoetrisico's af te dekken zonder de strikte criteria na te komen met betrekking tot de toepassing van boekhoudnorm IAS 39 "Financiële instrumenten: opname en waardering".

De veranderingen in de reële waarde van de financiële instrumenten worden rechtstreeks in resultaat genomen en hebben een negatieve impact van 4,8 M€ op het nettoresultaat van de periode tot gevolg.

TOELICHTING 1e. TOEPASSING VAN NIEUWE BOEKHOUDKUNDIGE PRINCIPES OF HERZIENE IFRS-NORMEN

Op de datum dat de onderhavige financiële staten voor bekendmaking werden vrijgegeven, werden onderstaande interpretaties en normen uitgevaardigd waarvan de toepassing evenwel nog niet verplicht is:

IAS 1 – Presentatie van de jaarrekening (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 januari 2009). Deze standaard vervangt IAS 1 Presentatie van de jaarrekening (herzien in 2003) en aangepast in 2005

Aanpassingen aan IAS 27 – De geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening (herzien in 2008) (aanpassingen van toepassing voor boekjaren vanaf 1 juli 2009)

Aanpassingen aan IFRS 2 – Op aandelen gebaseerde betalingen (aanpassingen van toepassing voor boekjaren vanaf 1 januari 2009)

Aanpassingen aan IAS 32 – Financiële instrumenten: presentatie en IAS 1 Presentatie van de jaarrekening – financiële instrumenten met een terugneemverplichting (“puttable financial instruments”) en verplichtingen welke ontstaan bij een liquidatie (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 januari 2009)

Aanpassingen aan IAS 39 – Financiële Instrumenten: Opname en waardering – Instrumenten die in aanmerking komen voor afdekking (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 juli 2009)

IFRS 3 – Bedrijfscombinaties (herzien in 2008) (van toepassing voor bedrijfscombinaties waarvan de overnamedatum valt na de openingsdatum van de eerste jaarrekening na 1 juli 2009)

IFRS 8 – Operationele segmenten (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 januari 2009)

Aanpassingen aan IAS 23 – Financieringskosten (herziening 2007) (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 januari 2009)

Verbeteringen aan IFRS (2008) (normaal van toepassing voor boekjaren vanaf 1 januari 2009)

Aanpassing aan IFRS 1 – Eerste toepassing van IFRS en IAS 27 – De geconsolideerde jaarrekening en de enkelvoudige jaarrekening (normaal prospectief van toepassing voor boekjaren vanaf 1 januari 2009)

IFRIC 13 – Klantengetrouwheidsprogramma's (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 juli 2008)

IFRIC 15 – Overeenkomsten voor de constructie van vastgoed (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 januari 2009)

IFRIC 16 – Afdekking van een netto-investering in een buitenlandse activiteit (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 oktober 2008)

IFRIC 17 – Uitkering van andere activa dan geldmiddelen aan de aandeelhouders (van toepassing voor boekjaren vanaf 1 juli 2009)

IFRIC 18 – Overdrachten van activa van klanten (van toepassing op overdrachten van ontvangen activa vanaf 1 juli 2009)

De directie van de Groep is van oordeel dat de goedkeuring van deze normen en interpretaties geen gevolgen van wezenlijke betekenis zal hebben op de financiële staten van de Groep in de toekomst.

TOELICHTING 2. BOEKHOUDKUNDIGE GRONDSLAGEN EN METHODEN

De boekhoudkundige grondslagen en methoden zijn vastgelegd door de Raad van Bestuur van Fluxys op 5 maart 2009.

Elke wijziging of aanvulling in vergelijking met het vorige boekjaar is onderlijnd en goedgekeurd door de Raad van Bestuur.

2.1. Algemene grondslagen

De financiële staten geven een getrouw beeld van de financiële toestand, het bedrijfsresultaat en de kasstromen van de Fluxys Groep.

De Groep stelt zijn financiële staten op volgens het toerekeningsbeginsel, met uitzondering van het kasstromenoverzicht.

De activa en passiva worden niet verrekend, tenzij verrekening is voorgeschreven of toegestaan krachtens een internationale boekhoudnorm.

In de balans van de Fluxys Groep worden de vlottende en niet-vlottende activa en passiva afzonderlijk voorgesteld.

De boekhoudkundige methodes worden consistent toegepast.

2.2. Consolidatiecriteria

De geconsolideerde financiële staten van de Fluxys Groep worden opgesteld in overeenstemming met de IFRS-normen, inzonderheid IFRS 3 (Bedrijfscombinaties), IAS 27 (Geconsolideerde jaarrekening en enkelvoudige jaarrekening), IAS 28 (Investerings in geassocieerde deelnemingen) en IAS 31 (Belangen in *joint ventures*).

De dochterbedrijven waarover zeggenschap wordt uitgeoefend, worden geconsolideerd volgens de globale integratiemethode (IAS 27); *joint ventures* waarover gezamenlijke zeggenschap wordt uitgeoefend, worden geconsolideerd volgens de methode van de evenredige integratie (IAS 31), en op geassocieerde ondernemingen waarover een invloed van betekenis wordt uitgeoefend, wordt de vermogensmutatiemethode (*equity method*) toegepast (IAS 28).

Controle is de macht om het financiële en operationele beleid van een onderneming te sturen om uit haar activiteiten voordelen te verkrijgen.

Gezamenlijke controle is het delen van die controle krachtens een contractueel akkoord tussen partners.

Invloed van betekenis is de macht om deel te nemen aan de financiële en operationele beleidsbeslissingen van een economische activiteit, zonder controle of gezamenlijke controle uit te oefenen over het betreffende beleid.

Het is toegestaan een geassocieerde onderneming niet op te nemen in de vermogensmutatiemethode indien de weerslag op de financiële staten te verwaarlozen is.

2.3. Balansdatum

De geconsolideerde financiële staten worden afgesloten op 31 december, balansdatum van de rekeningen van het moederbedrijf.

Wanneer de balansdatum van een dochterbedrijf of een geassocieerde onderneming tussen 30 september en 31 december ligt, worden de financiële staten als zodanig gebruikt. Indien echter transacties of andere gebeurtenissen van betekenis zijn opgetreden tussen de balansdatum van een dochterbedrijf of een geassocieerde onderneming en 31 december, worden aanpassingen (*adjustments*) aangebracht om rekening te houden met de gevolgen van die transacties en andere gebeurtenissen van betekenis.

Valt de balansdatum vóór 30 september, dan wordt per 31 december een tussentijds overzicht opgemaakt voor consolidatiedoeleinden.

2.4. Gebeurtenissen na balansdatum

De waarde van de activa en passiva op de balansdatum wordt aangepast, indien na de afsluiting gebeurtenissen optreden waardoor de bedragen met betrekking tot de op de balansdatum bestaande toestand en omstandigheden gewijzigd worden.

Die aanpassingen gebeuren tot de datum waarop de financiële staten door de Raad van Bestuur worden goedgekeurd.

De overige gebeurtenissen die betrekking hebben op de toestand na de balansdatum worden – als ze van wezenlijke betekenis zijn – in de Toelichtingen opgenomen.

2.5. Omrekening van de financiële staten van buitenlandse entiteiten

Bij de consolidatie wordt de balans van de buitenlandse entiteiten in euro omgerekend volgens de slotkoersmethode. De winst- en verliesrekening wordt omgerekend tegen de gemiddelde koers over het boekjaar, indien deze niet aanzienlijk heeft gefluctueerd.

Het aandeel van de Groep in de verschillen die voortvloeien uit die omrekeningsmethode is opgenomen in de rubriek “Wisselkoersverschillen” van het geconsolideerd eigen vermogen; het aandeel van minderheidsbelangen wordt opgenomen in de rubriek “Minderheidsbelangen” van het geconsolideerd eigen vermogen op de passiefzijde van de balans.

2.6. Goodwill (Consolidatieverschil)

De *goodwill* vertegenwoordigt het verschil, op overnamedatum, tussen de kostprijs van een bedrijfscombinatie en het belang van de overnemende vennootschap in de reële waarde van activa, passiva en eventuele identificeerbare passiva.

- Indien dat verschil positief is, wordt de *goodwill* geactiveerd. Elk jaar wordt een toetsing op bijzondere waarde-

vermindering (*impairment test*) uitgevoerd, zelfs indien er geen aanwijzingen van ontwaarding zijn of, wat vaker voorkomt, indien gebeurtenissen of gewijzigde omstandigheden optreden die erop wijzen dat de *goodwill* mogelijk in waarde is verminderd (IFRS 3 – Bedrijfscombinaties).

- Indien dat verschil negatief is, wordt de negatieve *goodwill* in resultaat genomen.

2.7. Immateriële vaste activa

Een immaterieel vast actief wordt geboekt als het waarschijnlijk is dat de aan dit actiefbestanddeel toerekenbare toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien, en indien de kostprijs van dat actiefbestanddeel op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Immateriële vaste activa worden op de balans geboekt tegen kostprijs (*cost method*), na aftrek van afschrijvingen en eventuele waardeverminderingverliezen.

Op de balans geactiveerde immateriële vaste activa waarvan het gebruik in de tijd beperkt is, worden lineair afgeschreven over de gebruiksduur.

Het afschrijvingspercentage voor computersoftware bedraagt 20%.

Latere uitgaven worden geactiveerd indien daaruit economische voordelen verkregen kunnen worden die het initieel beoogde prestatieniveau overstijgen.

Op elke balansdatum worden de immateriële vaste

activa getoetst om vast te stellen of er tijdens het boekjaar aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt de realiseerbare waarde van de betreffende immateriële vaste activa geschat. De realiseerbare waarde is gedefinieerd als de hoogste waarde van de netto-opbrengstwaarde en zijn bedrijfswaarde.

De bedrijfswaarde is de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit het voortgezet gebruik van een actief en uit zijn vervreemding aan een gepaste verdisconteringsvoet.

Op de immateriële vaste activa wordt een bijzondere waardevermindering geboekt indien de boekwaarde, tengevolge van veroudering of gewijzigde economische of technologische omstandigheden, de realiseerbare waarde voor de onderneming overstijgt.

De immateriële vaste activa die voor onbepaalde tijd kunnen worden gebruikt, worden elk jaar op bijzondere waardevermindering getoetst, en in waarde verminderd wanneer de boekwaarde de realiseerbare waarde overschrijdt.

De gebruiksduur, de afschrijvingsmethode alsook de eventuele restwaarde van de immateriële vaste activa worden op elke balansdatum opnieuw onderzocht en in voorkomend geval prospectief aangepast.

Emissierechten voor broeikasgassen

De aangekochte emissierechten voor broeikasgassen worden opgenomen als immateriële vaste activa tegen

hun kostprijs. De rechten die gratis werden verkregen, worden tegen nihil boekwaarde als immateriële vaste activa opgenomen.

De emissie van broeikasgassen in de atmosfeer wordt geboekt in de exploitatielasten met als tegenhanger op het passief van de balans (overige schulden) een verplichting om emissierechten gelijk aan de emissies van de periode in te leveren. Die last wordt gewaardeerd aan de gewogen gemiddelde kost van de verworven of verkregen rechten.

Bij de inlevering van rechten, verdwijnt de op het passief van de balans geboekte verplichting (overige schulden) door een opname van de emissierechten geboekt in de immateriële vaste activa.

Ingeval de quota's ontoereikend zijn om de uitstoot van broeikasgassen tijdens het boekjaar op te vangen, legt de Groep een voorziening aan. Deze voorziening wordt gevaloriseerd op basis van de marktprijs op balansdatum van de quota's die nog dienen aangekocht te worden.

De overtollige emissierechten die niet op de markt werden overgedragen, worden op het einde van het boekjaar gewaardeerd aan de gewogen gemiddelde kost van de verworven of verkregen rechten of aan de marktprijs indien deze lager is dan de gewogen gemiddelde kost.

2.8. Materiële vaste activa

Een materieel vast actief wordt geboekt als het waarschijnlijk is dat de aan dat actiefbestanddeel

toerekenbare toekomstige economische voordelen naar de onderneming zullen vloeien, en indien de kostprijs van dat actiefbestanddeel op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Materiële vaste activa worden op de balans geboekt tegen kostprijs (*cost method*), na aftrek van afschrijvingen en eventuele waardeverminderingen.

Latere uitgaven worden geactiveerd indien daaruit economische voordelen verkregen kunnen worden die het aanvankelijke resultaat overstijgen.

Op elke balansdatum worden de materiële vaste activa getoetst om vast te stellen of er tijdens het boekjaar aanwijzingen zijn dat het actief een bijzondere waardevermindering heeft ondergaan. Indien dergelijke aanwijzingen bestaan, wordt de realiseerbare waarde van de betreffende materiële vaste activa geschat. De realiseerbare waarde is gedefinieerd als de hoogste waarde van de netto-opbrengstwaarde en de bedrijfswaarde van een actief. De bedrijfswaarde is de contante waarde van de geschatte toekomstige kasstromen die naar verwachting zullen voortvloeien uit het voortgezet gebruik van een actief en uit zijn vervreemding aan een gepaste verdisconteringsvoet.

Financiële lease-overeenkomsten zijn overeenkomsten waarbij alle wezenlijke risico's en voordelen eigen aan de eigendom van een actiefbestanddeel op de leasener overgaan. De blijkens deze overeenkomsten aangehouden activa worden op de balans geboekt tegen reële waarde

(*fair value*) of, indien deze kleiner is, tegen de actuele waarde (*current value*) van de minimale leasebetalingen. De overeenkomstige verplichting wordt onder financiële schulden verwerkt. Financiële leasebijdragen worden uitgesplitst in financiële kosten en terugbetalingen van financiële leaseschulden om voor elke periode een constante periodieke rentevoet te bekomen op het te betalen restsaldo op de passiefzijde van de balans.

Subsidies en investeringsaftrek

De overheidssubsidies met betrekking tot materiële vaste activa evenals de bijdragen van derde partijen in de financiering van dergelijke vaste activa komen in mindering van de kostprijs voor het desbetreffende vast actief.

De fiscale aftrek die verkregen werd met betrekking tot investeringen wordt in mindering gebracht van de brutowaarde van de vaste activa voor dewelke zij ontvangen werd; als tegenhanger worden uitgestelde belastingen geboekt.

Afschrijvingsmethoden

De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven over de gebruiksduur (*useful life*).

Elk bestanddeel van betekenis waaruit materiële vaste activa zijn samengesteld, wordt afzonderlijk geboekt en afgeschreven over zijn gebruiksduur.

De gebruikte afschrijvingsmethode weerspiegelt het ritme volgens welk de Groep verwacht de toekomstige economische voordelen te zullen aanwenden die aan dat actiefbestanddeel verbonden zijn.

Op basis hiervan zijn de belangrijkste afschrijvingsperioden:

- 50 jaar voor de leidingen voor transport in België, de terminallinginstallaties en de reservoirs,
- 50 jaar voor de administratiegebouwen, de woningen en installaties ten behoeve van het personeel,
- 40 jaar voor de opslaginstallaties en de LNG-schepen,
- 33 jaar voor de nijverheidsgebouwen,
- 10 jaar voor gereedschap en meubilair,
- 5 jaar voor voertuigen en bouwplaatswerktuigen,
- 4 jaar voor computerapparatuur,
- 3 jaar voor prototypes,
- 10 tot 40 jaar voor de andere installaties.

De gebruiksduur, de afschrijvingsmethode alsook de eventuele restwaarde van de materiële vaste activa worden op elke balansdatum opnieuw onderzocht en in voorkomend geval prospectief aangepast.

2.9. Niet-geconsolideerde eigenvermogensinstrumenten (zoals aandelen en winstbewijzen)

Niet-geconsolideerde eigenvermogensinstrumenten worden geboekt tegen reële waarde (*fair value*), tenzij deze laatste niet op betrouwbare wijze kan worden bepaald. In dat geval worden ze tegen kostprijs gewaardeerd.

Reële waardeaanpassingen worden direct geboekt in het eigen vermogen tot op het moment van uitboeking van het actief (*derecognition*). Op dat ogenblik wordt de gecumuleerde meer- of minderwaarde in het eigen vermogen als resultaat geboekt.

Indien een objectieve aanwijzing bestaat dat de niet-geconsolideerde eigenvermogensinstrumenten in waarde zijn verminderd, dan worden ze op bijzondere waardevermindering getoetst (*impairment test*) en wordt in voorkomend geval een bijzonder waardeverminderingverlies onmiddellijk ten laste van het resultaat geboekt.

2.10. Financiële leasevorderingen

In financiële lease gegeven activa, zijn activa waarvoor de Groep vrijwel alle risico's en voordelen eigen aan het economische eigendom op de leasener (*lessee*) overdraagt. In financiële lease gegeven activa worden op de balans verwerkt als vorderingen voor een bedrag gelijk aan de netto-investeringen in de lease-overeenkomst.

Verworven financiële leasebijdragen worden uitgesplitst in financiële opbrengsten en terugbetalingen van de financiële leasevordering om een constant periodiek rentabiliteitspercentage te bekomen over de netto-investeringen van de Groep in de financiële lease-overeenkomst.

Als de indeling van overeenkomsten onder financiële lease-overeenkomsten berust op de contante waarde (*discounted value*) van de minimumbetalingen, wordt het volgende criterium toegepast: als de contante waarde van de minimale leasebetalingen overeenkomt met minstens 90% van de reële waarde (*fair value*) van het gehuurde actief, zoals die bij het ingaan van de huurovereenkomst is geschat, worden de overeenkomsten ingedeeld als financiële lease-overeenkomsten. Voor de activa met betrekking tot het transport van gas in België wordt geen

enkele restwaarde weerhouden gezien de specifieke aard van de activiteiten van de sector.

2.11. De voorraden

Waardering

De voorraden worden gewaardeerd tegen de laagste waarde van de kostprijs en van de netto realiseerbare waarde.

Indien nodig worden waardeverminderingen op voorraden geboekt om rekening te houden met:

- de netto realiseerbare waarde, of
- minderwaarden op voorraden tengevolge van onvoorziene omstandigheden die gerechtvaardigd zijn door de aard van de activa in kwestie of door de uitgeoefende activiteit.

Die waardeverminderingen op voorraden worden geboekt ten laste van het resultaat van de periode waarin ze zich voordoen.

Gasvoorraden

De bewegingen van gasvoorraden worden gewaardeerd volgens de methode van de gewogen gemiddelde prijzen.

Voorraden grond- en hulpstoffen

De grond- en hulpstoffen worden geïnventariseerd volgens de methode van de gewogen gemiddelde prijzen.

Bestellingen in uitvoering

Werken in uitvoering voor rekening van derden worden gewaardeerd tegen kostprijs inclusief indirect toerekenbare kosten.

Als het resultaat van een bestelling in uitvoering op betrouwbare wijze kan worden geschat, worden de opbrengsten en de kosten van het contract respectievelijk als opbrengsten en kosten geboekt afhankelijk van het stadium van voltooiing van de bestelling op de balansdatum. Een verwacht verlies op de bestelling in uitvoering wordt onmiddellijk in kosten geboekt.

2.12. Financieringskosten

Financieringskosten die direct toerekenbaar zijn aan de verwerving, bouw of productie van een actiefbestanddeel dat pas na een aanzienlijke voorbereidingsperiode klaar is voor het beoogde gebruik of verkoop (vaste activa, voorraden, beleggingsvastgoed, ...), worden tot op dat ogenblik geactiveerd. Het bedrag van de in de kostprijs van het actiefbestanddeel op te nemen financieringskosten komt overeen met de reële kosten voor deze leningen, na aftrek van de tijdelijke beleggingsopbrengsten die uit dit vreemd vermogen worden gerealiseerd.

2.13. Financiële instrumenten

Beleggingswaarden

Financiële beleggingswaarden die op het ogenblik van verwerving op meer dan drie maanden vervallen, worden opgenomen in de categorie van de financiële activa tegen hun reële waarde, met verwerking van waardeveranderingen in de winst- en verliesrekening.

Veranderingen in de reële waarde van die financiële activa worden in de winst- en verliesrekening geboekt.

Derivaten niet als dekkingsinstrumenten geklassificeerd

De Fluxys Groep gebruikt financiële derivaten om haar blootstelling aan wisselkoersrisico's en rentevoetrisico's af te dekken.

Bepaalde financiële derivaten, hoewel ze een welbepaald risico afdekken, komen de strikte criteria voor de toepassing van de boekhoudnorm IAS 39 "Financiële instrumenten: opname en waardering" niet na.

De veranderingen in de reële waarde van deze financiële activa worden rechtstreeks in resultaat geboekt.

2.14. Geldmiddelen en kasequivalenten

Geldmiddelen en kasequivalenten bevatten liquide middelen, bankbeleggingen op korte termijn en beleggingen die gemakkelijk converteerbaar zijn in geld en waaraan een te verwaarlozen risico van waardeverandering is verbonden (ten hoogste 3 maanden).

Kasequivalenten worden via de winst- en verliesrekening opgenomen in de categorie van de financiële activa tegen hun reële waarde. Veranderingen in de reële waarde van die financiële activa worden in de winst- en verliesrekening geboekt.

2.15. Handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen

De handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, verminderd met de geschatte niet realiseerbare bedragen.

Indien de tijdswaarde van het geld een invloed van betekenis heeft, worden de handelsvorderingen en overige actiefbestanddelen geactualiseerd.

De in deze rubrieken bedoelde bestanddelen worden in waarde verminderd indien de boekwaarde op de balansdatum de realiseerbare waarde overschrijdt.

2.16. Voorzieningen

De voorzieningen die op het passief van de balans worden geboekt, voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de Groep heeft een bestaande (in rechte afdwingbare of feitelijke) verplichting ten gevolge van een gebeurtenis uit het verleden, en
- het is waarschijnlijk (d.w.z. meer waarschijnlijk dan onwaarschijnlijk) dat de afwikkeling van die verplichting zal gepaard gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen, en
- het bedrag van de verplichting op betrouwbare wijze kan worden geschat.

Indien niet aan die voorwaarden is voldaan, wordt geen voorziening geboekt.

Het in de voorzieningen geboekte bedrag stemt overeen met de beste schatting van de uitgave die vereist is om de op balansdatum bestaande verplichting af te wikkelen, anders gezegd: het bedrag dat de onderneming redelijkerwijs verwacht te zullen moeten betalen om de verplichting af te wikkelen op de balansdatum of om die op dezelfde datum op een derde te doen overgaan.

Die schatting berust ofwel op de door een derde ingediende aanvraag, ofwel op omstandige kostenopgaven of ramingen. Voor alle geboekte voorzieningen bestaat volgens de directie meer dan 50% kans op uitstroom van middelen.

Indien het effect van de tijdswaarde van het geld materieel is, worden de voorzieningen geactualiseerd. De gebruikte verdisconteringsvoet is een percentage vóór belasting dat de marktconforme beoordeling van de tijdswaarde van het geld weerspiegelt en rekening houdt met de specifieke risico's die aan deze verplichtingen verbonden zijn. Elk door de Groep gelopen risico dat niet aan de bovenvermelde voorwaarden voldoet, moet nader worden omschreven als voorwaardelijke verplichting in de Toelichtingen bij de jaarrekening.

Voorzieningen voor pensioenen en overige collectieve verplichtingen

Fluxys heeft aanvullende pensioenvoorzieningen ingevoerd van het type 'te bereiken doel' (*defined benefit plans*) of 'vaste premies' (*defined contribution plans*). De voordelen van die pensioenvoorzieningen berusten op de anciënniteit in dienstjaren en op het loon van de werknemer.

Via de pensioenregeling 'te bereiken doel' krijgt de werknemer de mogelijkheid om van een kapitaal te genieten dat berekend wordt in functie van het jaarsalaris per einde loopbaan en van de verworven anciënniteit op het moment van de pensionering.

De pensioenregeling 'vaste premies' geeft de werknemer recht op een kapitaal dat is opgebouwd door eigen premiebijdragen en werkgeversbijdragen in functie van het loon.

Indien de rechthebbende vóór de pensioendatum overlijdt, voorzien beide regelingen in een kapitaal ten gunste van de langstlevende echtgenoot en in uitkeringen voor de wezen.

Waardering

De pensioenfondsen worden jaarlijks gewaardeerd door een erkende actuaaris.

De periodieke premiebijdragen voor deze aanvullende pensioenregelingen worden ten laste van het resultaat geboekt op het ogenblik dat ze worden gemaakt.

De voorzieningen voor pensioenen en overige collectieve verplichtingen worden op de balans geboekt in overeenstemming met IAS 19 (Personeelsbeloningen) op basis van de methode van de 'actuele waarde van de verwachte verplichtingen' (*PUCM - Projected Unit Credit Method*).

Actuariële winst en verlies (vergoedingen na uitdiensttreding)

De actuariële winsten en verliezen, vastgesteld op de raming van de niet-gedekte verplichtingen met betrekking tot vergoedingen na uitdiensttreding, worden in de voorzieningen geboekt door het eigen vermogen rechtstreeks te beïnvloeden buiten de winst- en verliesrekeningen om.

2.17. Rentedragende verplichtingen

De rentedragende verplichtingen worden geboekt ten belope van het verkregen nettobedrag. Na de initiële boeking worden de rentedragende leningen geboekt tegen de geamortiseerde kostprijs (*amortised cost*). Het

verschil tussen de kostprijs minus afschrijving en de aflossingswaarde wordt in het resultaat verwerkt op basis van de reële rentevoet over de looptijd van de leningen.

2.18. Handelsschulden

De handelsschulden worden gewaardeerd tegen hun nominale waarde. Indien de tijdswaarde van het geld een invloed van betekenis heeft, worden de handelsschulden geactualiseerd.

2.19. Tegoeden, rechten, schulden en verplichtingen in vreemde valuta

Boeking bij het afsluiten van de verrichting

De vorderingen en schulden in vreemde valuta worden gewaardeerd tegen de dagkoers van de verrichting.

Waardering op het einde van het boekjaar

Op het einde van het boekjaar en overeenkomstig IAS 21 (De gevolgen van wisselkoerswijzigingen), worden de monetaire activa en passiva alsook de rechten en verplichtingen gewaardeerd tegen de slotkoers op balansdatum. Deze herwaardering geeft aanleiding tot wisselkoersverschillen die gegroepeerd per valuta in het resultaat worden geboekt.

2.20. Boeking van opbrengsten

De opbrengsten worden gewaardeerd tegen de reële waarde (*fair value*) van de ontvangen of te ontvangen vergoeding, in het geval deze opbrengsten door de onderneming worden verworven en hun reële waarde op betrouwbare wijze kan worden bepaald.

De gereguleerde opbrengsten die door de Groep worden verkregen kunnen aanleiding geven tot een bonus of malus ten opzichte van de billijke marge voor de vergoeding van het geïnvesteerde vermogen. De boni worden overgedragen en geboekt op de passiefzijde (kort- of langlopende verplichtingen), terwijl de verworven opbrengsten overeenstemmend met een malus in de bedrijfsopbrengsten worden opgenomen met als tegenhanger de boeking van een actief (vlottend of niet-vlottend).

2.21. Belastingen

De actuele belastingverplichtingen worden bepaald in overeenstemming met de lokale belastingvoorschriften en berusten op het resultaat van het moederbedrijf, de dochterbedrijven en het aandeel gehouden in *joint ventures*.

De uitgestelde belastingverplichtingen en -vorderingen geven respectievelijk de belastbare of aftrekbare tijdelijke verschillen weer tussen de boekwaarden en de fiscale waarden.

De uitgestelde belastingverplichtingen en -vorderingen worden gewaardeerd tegen de belastingvoeten die naar verwachting van toepassing zullen zijn in de periode waarin de vordering wordt gerealiseerd of aan de verplichting wordt voldaan, als deze belastingvoeten aangenomen of quasi aangenomen zijn op balansdatum.

De uitgestelde belastingvorderingen worden alleen geboekt indien het waarschijnlijk is dat belastbare winst zal worden gerealiseerd waarmee de uitgestelde belastingvorderingen kunnen worden verrekend.

TOELICHTING 3. WIJZIGINGEN IN DE CONSOLIDATIEKRING

Ten opzichte van 31 december 2007 zijn de consolidatiekring en de deelnemingspercentages als volgt geëvolueerd:

VERWERVINGEN

Fluxys & Co NV

Doel en financiële impact van de overname :

Op basis van een beslissing van de Raad van Bestuur van Fluxys op 30 juni 2008 en na gunstig advies van het comité van onafhankelijke bestuurders zoals samengesteld

volgens artikel 524 van het Wetboek van Vennootschappen, heeft de Fluxys Groep in juli 2008 een deelneming van 100% verworven van de CVA Distrigas & C°. De hoofdactiviteit van deze onderneming is de commercialisering van de transitcapaciteit voor aardgas in de pijpleidingen Zeebrugge-Blaregnies (Troll) en Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN). Naast deze transitactiviteit en een belangrijke hoeveelheid geldmiddelen bezit Distrigas & C° een deelneming van 49% in het LNG-schip en een deelneming van 10% in Huberator. De prijs van deze overname bedraagt 974,6 M€ en is vatbaar voor herziening.

De overnameprijs is als volgt opgesplitst:

- Transitactiviteiten : 350 M€,
- Deelneming in het LNG-schip : 75 M€,
- Deelneming in Huberator : 4 M€,
- Geldmiddelen : 545,6 M€.

Voor wat de transitactiviteiten betreft, bevat de overname-transactie van Fluxys & Co een prijssherzieningsclausule naar boven toe in de hypothese dat - voor het einde van de herzieningsperiode die loopt tot 2015 - wettelijke, regulatorische of juridische beslissingen een waarde van de activiteiten doen ontstaan die hoger is dan de overeengekomen waarde van 350 M€.

Bovendien heeft Fluxys een garantie tot schadeloosstelling ter waarde van 250 M€ bekomen van SUEZ-Tractebel en Publigas voor de dekking van het risico dat gepaard zou gaan met een eventuele waardedaling onder de overeengekomen 350 M€, die zou voortkomen uit wettelijke, regulatorische of juridische beslissingen. Deze waarborg loopt eveneens tot 2015.

De aanschaffingsprijs voor de deelnemingen in het LNG-schip en in Huberator zijn de uitdrukking van de reële waarde. Op de deelneming in het LNG-schip heeft Distrigas een aankoopoptie, welke kan uitgeoefend worden gedurende 6 maanden na afloop van een periode van 3 jaar. De uitoefenprijs van deze optie is vastgesteld op 70 M€. Fluxys bezit anderzijds een verkoopoptie op SUEZ-Tractebel (of elke andere onderneming van de Groep door haar aan te wijzen) voor dezelfde deelneming aan identieke voorwaarden, dit in de hypothese dat Distrigas zijn optie niet uitoefent.

Distrigas bezat eveneens een aankoopoptie op de deelneming Huberator, welke kon uitgeoefend worden gedurende 6 maanden die volgden op de datum van overdracht van aandelen van Distrigas & C°. Distrigas heeft deze optie uitgeoefend op 31-12-2008 en heeft zo de 10% in Huberator, die werden aangehouden door Distrigas & C°, voor 4 M€ teruggekocht.

Tijdens het tweede semester van 2008 werd de benaming van de onderneming gewijzigd van Distrigas & C° in Fluxys & Co, en de maatschappelijke zetel werd verplaatst naar Kunstlaan 31 te 1040 Brussel.

Daarnaast werd de juridische vorm omgezet van een commanditaire vennootschap op aandelen in een naamloze vennootschap. De controle die Fluxys uitoefent op Distrigas & C° is in voege sinds 1 juli 2008. De boeking van de kostprijs van de bedrijfscombinatie werd op voorlopige basis vastgesteld als gevolg van belangrijke onzekerheden die wegen op de huidige regulatorische omgeving (zie Toelichting 14 "Goodwill").

De rekeningen van deze onderneming werden dus integraal opgenomen sinds het tweede semester van 2008. Deze integratie heeft een positief effect van 69,1 M€ gehad op de bedrijfsopbrengsten en van 13,0 M€ op het resultaat na belastingen van de periode, gedeeltelijk te niet gedaan door de financiële kosten die met de verwerving gepaard gaan. Op jaarbasis zouden deze effecten respectievelijk 135 M€ en 30,4 M€ bedragen, geen rekening houdend met de financiële kosten en zonder het effect van de verandering van de reële waarde van de financiële instrumenten in het 1ste semester.

Strategisch belang van de transactie:

De overname van de transitactiviteiten van Distrigas & C° is van een strategisch belang voor de Fluxys Groep, en dit om verschillende redenen :

- Deze overname laat toe alle infrastructuuractiviteiten (transit, vervoer, opslag en LNG-terminalling) te centraliseren binnen de Fluxys Groep.
- Op deze manier zal Fluxys de operationele synergieën tussen transit en vervoer kunnen maximaliseren.

- Dankzij de hergroepering van de activiteiten binnen de Groep kan Fluxys haar investeringen en haar dienstenaanbod beter afstemmen op de behoeften in een snel veranderende markt.

De transactie vergroot bovendien de internationale uitstraling van de expertise van de Fluxys Groep in het domein van transit, hetgeen van belang kan zijn bij een mogelijke ontwikkeling van dat soort van activiteit in het buitenland.

Activa en Passiva van Fluxys & Co op overnamedatum	In duizenden euro's
	01-07-2008
I. Niet-vlottende activa	214.727
Materiële vaste activa	214.702
Overige financiële activa	25
II. Vlottende activa	612.232
Vorraden	4
Overige vlottende financiële activa	22.570
Belastingvorderingen	26.677
Handels- en overige vorderingen	14.213
Geldmiddelen en kasequivalenten	546.904
Overige activa	1.864
Totaal van de activa	826.959
	01-07-2008
I. Eigen vermogen	568.025
II. Niet-vlottende passiva	164.573
Rentedragende verplichtingen	134.274
Uitgestelde belastingverplichtingen	30.299
III. Vlottende passiva	94.361
Rentedragende verplichtingen	34.298
Vorzieningen	35.456
Overige financiële passiva	1.186
Belastingverplichtingen	18.508
Handels- en overige schulden	2.800
Overige passiva	2.113
Totaal van de passiva	826.959

SE GEO NV

Overname door Fluxys van de deelneming van Gaz de France in SE GEO

SE GEO – Société Européenne du Gazoduc Est-Ouest – is de eigenaar van de infrastructuur voor het vervoer van aardgas tussen 's-Gravenvoeren en Blaregnies. Deze infrastructuur wordt geëxploiteerd door Fluxys en vervoert aardgas naar België en Frankrijk.

Op 27 juni 2008 hebben Gaz de France en Fluxys een akkoord ondertekend waarbij Gaz de France haar participatie van 25% in SE GEO afstaat aan Fluxys voor een bedrag van 7 M€.

Ten gevolge van de goedkeuring door de Europese Commissie is Fluxys, met ingang vanaf 1 juli 2008, voor 100% eigenaar van SE GEO.

Vanaf die datum zijn de rekeningen van deze onderneming integraal opgenomen, in plaats van de proportionele integratie ten belope van 75% die werd toegepast tot 30-06-2008. De initiële boeking van de kostprijs van de bedrijfscombinatie werd voorlopig vastgesteld als gevolg van belangrijke onzekerheden die wegen op de huidige regulatorische omgeving (zie Toelichting 14 "Goodwill").

Deze bijkomende overname heeft een effect van 0,7 M€ op de bedrijfsopbrengsten en van 0,6 M€ op het resultaat na belastingen van de periode, gedeeltelijk teniet gedaan door de financiële kosten hiermee verbonden. Op jaarbasis kunnen de verwachte effecten van deze verwerving op de boekhoudrubrieken geschat worden op het dubbel.

OVERDRACHTEN EN TRANSFERS

Afdeling Distri Ré

Flux Re, opgericht in 2007, heeft de dekking overgenomen van het geheel van risico's voor rekening van de Fluxys Groep, hetgeen vroeger door Distri Ré werd verzekerd. Bijgevolg is de afdeling van Fluxys in Distri Ré getransfereerd naar deze dochtermaatschappij vanaf 1 januari 2008. Flux Re wordt integraal opgenomen in de consolidatie van de Fluxys Groep. Het maatschappelijk aandeel dat Fluxys LNG in Distri Ré bezat, is tegelijkertijd overgegaan.

APX Gas Zeebrugge

Via Huberator had de Groep een deelneming van 42% in de joint venture APX Gas Zeebrugge, onderneming verantwoordelijk voor het platform voor elektronische handel en clearingdiensten op de hub Zeebrugge.

De deelneming werd verkocht begin maart 2008. Op deze overdracht werd een geconsolideerde meerwaarde van 1,8 M€ gerealiseerd.

Informatie over de deelnemingen

Volgens de globale integratiemethode geconsolideerde ondernemingen						
Naam van de dochteronderneming	Zetel	Ondernemingsnummer	Procentueel kapitaalbelang	Hoofdvactiviteit	Munt	Balansdatum
SEGEO NV	Kunstlaan 31 B - 1040 Brussel	0415 204 441	100,00% ⁽¹⁾	Gastransport	EUR	31 december
FLUXYS LNG NV	Guimardstraat 4 B - 1040 Brussel	0426 047 853	93,20%	LNG-terminalling	EUR	31 december
HUBERATOR NV	Guimardstraat 4 B - 1040 Brussel	0466 874 361	90,00%	Gashub	EUR	31 december
Fluxys & Co NV	Kunstlaan 31 B - 1040 Brussel	0464 255 658	100,00% ⁽¹⁾	Transit en LNG-schip	EUR	31 december
GMSL Ltd	Clarendon Road GB - Cambridge CB2 2BH	-	100,00%	Diensten	GBP	31 december
FLUXYS NL BV	Schouwburgplein 30/34 NL - 3012CL Rotterdam	-	100,00%	Holding	EUR	31 december
FLUXYS BBL BV	Schouwburgplein 30/34 NL - 3012CL Rotterdam	-	100,00%	Holding	EUR	31 december
FLUX RE SA	Rue de Merl 74 L - 2146 Luxembourg	-	100,00%	Herverzekeringsmaatschappij	EUR	31 december

(1) Vanaf 1 juli 2008

Volgens de evenredige integratiemethode geconsolideerde ondernemingen						
Naam van de joint venture	Zetel	Ondernemingsnummer	Procentueel kapitaalbelang	Hoofdvactiviteit	Munt	Balansdatum
SEGEO NV	Kunstlaan 31 B - 1040 Brussel	0415 204 441	75,00% ⁽²⁾	Gastransport	EUR	31 december
BBL Company VOF	Concourslaan 17 NL - 9700AE Groningen	-	20,00%	Gastransport	EUR	31 december

(2) Tot 30 juni 2008

Vereniging in deelneming						
Naam van de vereniging in deelneming	Zetel	Ondernemingsnummer	Procentueel kapitaalbelang	Hoofdactiviteit	Munt	Balansdatum
PR BW Gas / Distrigas LNG Transport DA	Noorwegen	-	49,00% ⁽³⁾	LNG-schip	USD	31 december

(3) Vanaf 1 juli 2008

Gegevens van de in de Groep opgenomen joint ventures					In k€
	31-12-2008 *		31-12-2007		
100%	BBL Company VOF	SEGEO SA	BBL Company VOF	APX GAS ZEEBRUGGE BV	
Vaste activa	504.607	3.329	511.272	0	
Vlottende activa	14.748	9.488	22.571	7.883	
Langlopende verplichtingen	0	0	0	8.607	
Kortlopende verplichtingen	8.123	6.619	14.104	279	
Bedrijfsopbrengsten	123.321	14.641	102.462	133	
Exploitatielasten	-44.864	-7.354	-42.914	-760	
Netto financieel resultaat	-964	860	406	46	
Belastingen op het resultaat	-19.761**	-2.679	-15.288	0	
Winst (verlies) van het boekjaar	57.732	5.468	44.666	-581	

* Onder voorbehoud van goedkeuring door de bestuursorganen en de algemene vergaderingen van de ondernemingen.

** Fiscaal transparante onderneming: belastingen gedragen door de partners.

Ondernemingen waarop geen vermogensmutatie is toegepast gezien hun te verwaarlozen belang						
Naam van de geassocieerde onderneming	Zetel	Ondernemingsnummer	Procentueel kapitaalbelang	Hoofdactiviteit	Munt	Balansdatum
BELGIAN PIPE CONTROL SA	Guimardstraat 4 B - 1040 Brussel	0446 109 037	25,00%	Diensten	EUR	31 december

TOELICHTING 4. BEDRIJFSOPBRENGSTEN

Uitsplitsing van de bedrijfsopbrengsten volgens hun aard:

Bedrijfsopbrengsten volgens de IFRS-normen	In duizenden euro's			
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Vervoer in België	4.1	399.811	284.111	115.700
Opslag in België	4.1	47.312	39.617	7.695
Terminalling in België	4.1	76.381	50.378	26.003
Overige bedrijfsopbrengsten	4.2	68.699	58.935	9.764
Totaal		592.203	433.041	159.162

Bedrijfsopbrengsten. De bedrijfsopbrengsten van het boekjaar 2008 zijn met 159.162 k€ gestegen tot een totaal van 592.203 k€, tegenover 433.041 k€ voor het boekjaar 2007.

De transportdiensten (vervoer en transit), opslag en LNG-terminalling in België vallen onder de "gaswet" ⁽¹⁾.

De tarieven voor deze diensten berusten, sinds 2008, op tariefvoorstellen voor een tarifaire meerjarenperiode van 4 jaar die ter goedkeuring aan de Commissie voor de Regulering van de Elektriciteit en het Gas (CREG) worden voorgelegd. Deze tarifiering moet een rendement verzekeren dat gebaseerd is op het geïnvesteerde kapitaal en moet de aanvaarde afschrijvingen en de exploitatielasten voor de diensten in kwestie dekken, rekening houdend met de productiviteitsinspanningen te leveren door de netwerkbeheerder.

Zoals aangeduid in het voorwoord van het jaarverslag, heeft de CREG de tariefvoorstellen verworpen voor de vervoers-, transit- en opslagdiensten voor de periode 2008-2011. De CREG is eveneens van oordeel dat bepaalde transitcontracten afgesloten voor 1 juli 2004 – datum van inwerkingtreding van de Europese richtlijn 2003/55/CE van 26 juni 2003 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne gasmarkt – onderworpen moeten zijn aan een gereguleerd tarief.

Na onderzoek van de beslissingen die de CREG heeft genomen, verklaart Fluxys zich niet akkoord met bepaalde analyses, die de CREG ons inziens niet correct beoordeelt. De onderneming heeft dus beslist beroep aan te tekenen tegen deze beslissingen bij het Hof van beroep en voorlopig de tarieven te handhaven.

(1) Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, zoals later gewijzigd.

Wat betreft onze transitactiviteiten heeft het Hof van beroep op 10 november 2008 een arrest uitgevaardigd dat de betwiste beslissingen van de CREG opschort. Die beslissing is voorlopig en moet bevestigd worden in een definitief arrest.

In afwachting van deze bevestiging en dus in afwezigheid van een definitieve beslissing op het ogenblik van het afsluiten van de rekeningen, en hoewel de standpunten van de CREG formeel worden betwist, heeft de Fluxys Groep beslist het voorzichtigheidsbeginsel toe te passen en de financiële staten 2008 op te stellen rekening houdend met de effecten van de betwiste beslissingen van de CREG.

4.1. De opbrengsten uit de activiteiten die onder de "gaswet" vallen, werden in positieve zin beïnvloed door:

- De overname van Fluxys & Co die sinds 01-07-2008 bijdraagt aan de bedrijfsopbrengsten voor 63.351 k€.
- De overname van de resterende 25% in het kapitaal van SEGEO die Fluxys nog niet aanhield. Vanaf 01-07-2008 leidde dit tot de globale integratie van de rekeningen van deze dochter die voorheen werd geconsolideerd volgens het principe van evenredigheid (effect : + 703k€).
- De ingebruikneming van de capaciteitsversterking van de installaties van de LNG-terminal te Zeebrugge op 01-04-2008. Het aantal gefactureerde "slots" is toegenomen van 66 naar 110.
- De stijging van het toegelaten rendementsniveau, verbonden met de evolutie van de referentie-interestvoeten.

- De impact van de beslissingen van de CREG naar aanleiding van de controle van de resultaten van het vorig boekjaar die de cijfers van 2007 negatief hebben beïnvloed.
- De stijging van de bedrijfslasten, te wijten aan de vastgestelde inflatie in 2008. Die stijging beïnvloedt het resultaat van de periode niet.

4.2. De overige bedrijfsopbrengsten bevatten onder meer de diensten verbonden aan de Hub in Zeebrugge, de diensten voor het logistieke beheer van gasstromen voor rekening van derden, de opbrengsten gegenereerd door de leiding tussen Balgzand in Nederland en Bacton in het Verenigd Koninkrijk (BBL) evenals de werkzaamheden voor derden (kathodische bescherming, enz...).

De stijging van deze overige bedrijfsopbrengsten met 9.764 k€ komt hoofdzakelijk voort uit de supplementaire opbrengsten afkomstig van de BBL-leiding en de overname van Fluxys & Co. De opbrengsten uit deze overname, afkomstig van de verhuur van het LNG-schip, zijn opgenomen sinds 01-07-2008.

TOELICHTING 5. OVERIGE EXPLOITATIEBATEN

Overige exploitatiebaten	In duizenden euro's			
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Overige exploitatiebaten	5.1.	13.224	10.271	2.953

De overige exploitatiebaten bevatten in hoofdzaak diverse terugvorderingen bij verzekeringsmaatschappijen en bij overige debiteuren, alsmede opbrengsten uit de terbeschikkingstelling van goederen en personen.

5.1. Het zijn hoofdzakelijk verzekeringsvergoedingen ontvangen in 2008, naar aanleiding van schadegevallen in vorige boekjaren, die de stijging van deze baten verklaren.

TOELICHTING 6. EXPLOITATIELASTEN

Exploitatielasten met uitsluiting van nettotoevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen	In duizenden euro's			
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	6.1	-30.498	-32.433	1.935
Diensten en diverse goederen	6.2	-148.242	-141.535	-6.707
Personeelslasten	6.3	-106.474	-96.418	-10.056
Overige exploitatielasten	6.4	-8.117	-5.097	-3.020
Totaal der exploitatielasten		-293.331	-275.483	-17.848
Waarvan kosten verbonden met gewone huurovereenkomsten		-12.452	-10.537	-1.915

6.1. Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen

In deze rubriek worden de aankopen van aardgas geboekt die nodig zijn om het netwerk en de Hub in Zeebrugge in evenwicht te houden evenals voor het eigen verbruik van de Groep, met name in de compressiestations.

Tevens zijn er de kosten voor het transportmaterieel dat uit de voorraad wordt genomen voor onderhouds- en herstelingsprojecten en de kosten voor werkzaamheden voor derden (met inbegrip van de kathodische bescherming).

De vastgestelde evolutie wordt voornamelijk verklaard door de stukken die uit de voorraad worden genomen voor onderhouds- en herstellingsprojecten en voor werkzaamheden voor derden, gedeeltelijk gecompenseerd door de kosten om het netwerk in evenwicht te houden die vroeger werden geboekt onder "Diensten en diverse goederen".

6.2. Diensten en diverse goederen

De diensten en diverse goederen bestaan uit aankopen van exploitatiemateriaal, huurgelden en huurlasten, onderhouds- en herstellingskosten, leveringen aan de onderneming, retributies aan derden, vergoedingen en bijdragen, niet-personeelsgebonden verzekeringen, transport- en reiskosten, telecommunicatiekosten, kosten voor publicatie en informatie, kosten van tijdelijk en ondersteunend personeel en, tot slot, aan de bestuurders uitgekeerde emolumenten.

De diensten en diverse goederen stijgen in 2008. De oorzaken hiervan liggen hoofdzakelijk bij de integratie van Fluxys & Co (3.191 k€) sedert 01-07-2008, bij de stijging van de lasten die gelinkt zijn aan gewone huurcontracten, bij vervangstukken, bij onderhoud en herstellingen en retributies aan derden alsook bij energiekosten. De overdracht van de kosten, nodig om het netwerk in evenwicht te houden, naar de rubriek "Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen" (vanaf 2008) heeft de stijgende evolutie van de rubriek "Diensten en diverse goederen" getemperd.

6.3. Personeelslasten

De totale personeelsbezetting van de Groep per eind december is geëvolueerd van 1.022 eenheden in 2007 naar 1.080 eenheden in 2008, een stijging met 58 eenheden. Uitgedrukt in VTE (Voltijdse equivalenten) betekent dat respectievelijk 1.033 in 2008 tegenover 998,5 in 2007.

De personeelskosten zijn gestegen met 10.056 k€. Deze stijging wordt verklaard door de stijgende lonen als gevolg van de inflatie en door de toename van de personeelsbezetting die hieronder in detail wordt weergegeven.

Tewerkstelling	Boekjaar 2008		Vorig boekjaar	
	Totaal in eenheden	Totaal in VTE	Totaal in eenheden	Totaal in VTE
Gemiddeld aantal werknemers	1.054	1.033,0	1.016	998,5
Fluxys	971	951,4	941	923,8
Kaderleden	281	279,0	261	259,5
Statutair personeel	690	672,4	680	664,3
Fluxys LNG	34	33,6	32	31,8
Kaderleden	2	2,0	2	2,0
Statutair personeel	32	31,6	30	29,8
GMSL	48	47,5	43	42,9
Kaderleden	4	4,0	4	4,2
Statutair personeel	44	43,5	39	38,7
Flux Re	1	0,5	0	0,0
Kaderleden	0	0,0	0	0,0
Statutair personeel	1	0,5	0	0,0
Aantal werknemers per einde boekjaar	1.080	1.059,6	1.022	1.003,9
Fluxys	993	973,8	944	926,2
Kaderleden	294	291,8	261	259,6
Statutair personeel	699	682,0	683	666,6
Fluxys LNG	34	33,8	33	32,8
Kaderleden	2	2,0	2	2,0
Statutair personeel	32	31,8	31	30,8
GMSL	52	51,5	45	44,9
Kaderleden	4	4,0	4	4,0
Statutair personeel	48	47,5	41	40,9
Flux Re	1	0,5	0	0,0
Kaderleden	0	0,0	0	0,0
Statutair personeel	1	0,5	0	0,0

6.4. Overige exploitatielasten

De overige exploitatielasten bevatten de onroerende voorheffing, de lokale belastingen evenals de minderwaarden bij de overdracht of buitengebruikstelling

van materiële vaste activa. De buitengebruikstellingen hebben een last tot gevolg van 2.987 k€ in 2008 ten opzichte van 126 k€ in 2007.

Nettotoevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007	Verschil
Afschrijvingen	6.5	-78.251	-65.905	-12.346
Immateriële vaste activa		-7.689	-5.926	-1.763
Materiële vaste activa		-70.562	-59.979	-10.583
Waardeverminderingen	6.6	-3.140	239	-3.379
Op goodwill		-312	-240	-72
Op voorraden		-2.817	479	-3.296
Op handelsvorderingen		-11	0	-11
Voorzieningen voor risico's en kosten	6.7	-53.728	7.591	-61.319
Totaal der nettotoevoegingen aan afschrijvingen, waardeverminderingen en voorzieningen		-135.119	-58.075	-77.044

6.5. Afschrijvingen

De toename van de geboekte afschrijvingen op materiële vaste activa is het resultaat van de overname van Fluxys & Co op 01-07-2008 en de ingebruikneming van de nieuwe investeringen, meer bepaald de capaciteitsuitbreiding van de installaties van de LNG-terminal te Zeebrugge. De toename wordt getemperd door de verlenging van de afschrijvingstermijnen voor de administratieve en industriële gebouwen, voor de meetstations, drukreducerstations, compressiestations, alsook voor meubilair en gereedschap, zoals beslist door de Raad van Bestuur (zie Toelichting 1).

6.6. Waardeverminderingen

De waardeverminderingen op voorraden zijn een gevolg van de daling van de gasprijzen per einde 2008.

6.7 Voorzieningen voor risico's en kosten

De voorzieningen van de Groep evenals hun evolutie in 2008 worden uitvoerig besproken in het passief van de balans: Toelichtingen 26 "Voorzieningen" en 27 "Voorzieningen met betrekking tot personeelsbeloningen".

TOELICHTING 7a. WINST/VERLIES ALS GEVOLG VAN DE OVERDRACHT VAN FINANCIËLE ACTIVA

Winst/Verlies als gevolg van de overdracht van financiële activa	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Winst op de overdracht APX Gas Zeebrugge	1.791	0	1.791
Winst op de overdracht Endex-deelneming	1.225	0	1.225
Totaal	3.016	0	3.016

De gerealiseerde winst als gevolg van de overdracht van financiële activa komt enerzijds voort uit de overdracht van de deelneming in APX Gas Zeebrugge aan APX BV (zie Toelichting 3), welke plaatsvond tijdens het 1ste semester van 2008, en anderzijds uit de overdracht van de deelneming in Endex (5%) aan Tennet Holding BV, eind 2008.

TOELICHTING 7b. FINANCIËLE OPBRENGSTEN

Financiële opbrengsten	Toelichting	In duizenden euro's		
		31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Financiële opbrengsten uit leasingovereenkomsten	7b.1	6.181	11.621	-5.440
Rente op beleggingsinstrumenten, geldmiddelen en kasequivalenten	7b.2	10.704	11.062	-358
Opbrengsten uit interest swaps	7b.3	1.250	0	1.250
Verwachte opbrengsten uit pensioenfondsen	7b.4	6.016	5.372	644
Andere financiële opbrengsten		249	127	122
Totaal		24.400	28.182	-3.782

7b.1. De financiële opbrengsten uit leasingovereenkomsten houden verband met de "Interconnector Zeebrugge Terminal" (IZT), alsook met de transitinstallaties Zeebrugge-Blaregnies (Troll), Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN) tot 30-06-2008, datum van de integratie van Fluxys & Co die de capaciteit van deze transitleidingen commercialiseert.

Deze intragroep leasingovereenkomsten verdwijnen uit de geconsolideerde financiële staten vanaf 1 juli 2008. Dit heeft als gevolg dat de installaties Troll en VTN voortaan onder de materiële vaste activa op de balans staan en dat de transitopbrengsten afkomstig van deze capaciteit opgenomen worden onder bedrijfsopbrengsten, ter dekking van de afschrijvingslast en van de financiële lasten gelinkt aan deze installaties.

7b.2. De evolutie van de opbrengsten uit beleggingen en geldmiddelen vloeit voort uit de combinatie van een daling in het gemiddeld belegd volume (-23,68 M€) en een stijging van het gemiddeld verkregen rendement (+22 basispunten). Deze rendementstijging weerspiegelt de evolutie van de marktrente tussen 1 januari en 31 december 2008.

7b.3. De opbrengsten uit *interest swaps* betreffen de omruiling van een deel van de financieringsrentevoet op korte termijn door een rentevoet op lange termijn in het kader van een leasingcontract VTN afgesloten met GIE Finpipe.

7b.4. Zie Toelichting 27.

TOELICHTING 8. FINANCIERINGSKOSTEN

Financieringskosten	Toelichting	In duizenden euro's		
		31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Rentekosten op schulden	8.1	-26.151	-12.967	-13.184
Verdiscontering van de voorzieningen	8.2	-7.969	-6.934	-1.035
Overige financieringskosten		-1.278	-413	-865
Sub-totaal		-35.398	-20.314	-15.084
Kosten van financiële instrumenten	8.3	-9.777	0	-9.777
Totaal		-45.175	-20.314	-24.861

8.1. De kosten van schulden bestaan grotendeels uit rente op de financiële lease-overeenkomsten Troll en VTN, de leningen afgesloten bij de EIB, alsook de financiering op korte termijn met het oog op het dekken van de financiële behoeften van de Groep.

De stijging van de rentekosten is het gevolg van het opnemen van nieuwe leningen voor de financiering van de investeringen en overnames van het boekjaar 2008. Vanaf april 2008 wordt ook de interest tot last genomen van de lening verstrekt door de EIB aan Fluxys LNG als gevolg van de ingebruikneming van de capaciteitsuitbreiding van de LNG-terminal te Zeebrugge. Voor die datum werden deze financiële kosten geactiveerd als intercalaire interesten.

De rente, berekend op de tarifaire boni die ter beschikking worden gesteld van de CREG, stijgt zowel door de toename van het bedrag van deze boni als door de gemiddeld toegekende rentevoet.

8.2. De kosten met betrekking tot de actualisering van de voorzieningen stijgen. Deze evolutie wordt geanalyseerd in Toelichting 26 "Voorzieningen" en 27 "Voorzieningen met betrekking tot personeelsbeloningen".

8.3. In deze rubriek worden de kosten geboekt voor het gebruik en de verandering van de reële waarde van de instrumenten ter dekking van het valutarisico dat de Groep loopt op het niveau van de opbrengsten van het LNG-schip (USD), evenals de instrumenten - die gebruikt worden in het kader van de lease-overeenkomst VTN - ter dekking van de IRS (*Interest Rate Swaps*) koers. De kost verbonden aan het gebruik van deze instrumenten is gestegen tot 2.476 k€ terwijl de reële waarde is verminderd ten belope van 7.301 k€. Deze verandering is bepaald ten opzichte van 30 juni 2008, wanneer Distrigas & C° (nu Fluxys & Co) door Fluxys werd overgenomen.

TOELICHTING 9. WINSTBELASTINGEN

De winstbelastingen kunnen als volgt worden uitgesplitst:

Winstbelastingen	Toelichting	In duizenden euro's		
		31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Verschuldigde belastingen		-69.172	-50.478	-18.694
Uitgestelde belastingen		22.849	14.677	8.172
Totaal	9.1	-46.323	-35.801	-10.522

9.1. De winstbelastingen vallen 10.522 k€ hoger uit dan in 2007.

Dit verschil is als volgt te verklaren:

Verschuldigde belastingen	Toelichting	In duizenden euro's		
		31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Belastingen op het resultaat van het boekjaar		-69.259	-50.459	-18.800
Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen		-62.903	-50.472	-12.431
Overschotten aan betaalde belastingen of voorheffingen (naar activa geboekt)		848	533	315
Geraamde belastingssupplementen (naar passiva geboekt)		-7.204	-520	-6.684
Aanpassingen in verschuldigde belastingen van voorgaande boekjaren		87	-19	106
Totaal	9.2	-69.172	-50.478	-18.694

9.2. De evolutie van de winstbelasting wordt enerzijds beïnvloed door de stijging van het resultaat vóór belasting, en door de beweging van de provisies die niet erkend worden volgens IFRS. Dit effect wordt gedeeltelijk gecompenseerd door de niet-belastbare meerwaarden gerealiseerd op financiële activa.

Uitgestelde belastingen	Toelichting	In duizenden euro's		
		31-12-2008	31-12-2007	Vershil
In verband met het ontstaan of de omkering van toerekeningsverschillen in de tijd		22.036	14.677	7.359
Verschillen als gevolg van de waardering van materiële vaste activa	9.3	14.523	15.185	-662
Verschillen uit voorzieningen	9.3	6.314	343	5.971
Overige verschillen	9.3	1.199	-851	2.050
In verband met wijzigingen in belastingtarieven of de onderworpenheid aan nieuwe belastingen		813	0	813
In verband met wijzigingen van boekhoudkundige principes en fundamentele fouten		0	0	0
In verband met wijzigingen van het fiscale statuut van een onderneming of haar aandeelhouders		0	0	0
Totaal		22.849	14.677	8.172

9.3. De uitgestelde belastingen worden hoofdzakelijk beïnvloed door het verschil tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van de materiële vaste activa. Dit verschil vermindert elk jaar door de geboekte afschrijvingen.

Voorts zijn de uitgestelde belastingen aangewend om de verschuldigde belastingen betreffende een beweging van de volgens IFRS niet-erkende provisies te dekken.

In 2008 wordt de rubriek "Overige verschillen" beïnvloed door de ontvangst van een verzekeringsvergoeding die het voorwerp uitmaakt van een gespreide belastingheffing. Dit vereist het boeken van uitgestelde belastingen.

Toenadering tussen het toepasbare belastingtarief en het gemiddelde werkelijke belastingtarief	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Belastingen op basis van het toepasbare belastingtarief - Boekjaar	-54.118	-39.980	-14.138
Resultaat vóór belastingen	159.218	117.622	41.596
Toepasbaar belastingtarief	33,99%	33,99%	
Elementen die het verschil met het gemiddelde werkelijke belastingtarief verklaren	7.708	4.454	3.254
Verschillende tarieven van andere rechtsgebieden	1.653	1.388	265
Wijziging van belastingtarieven	813	0	813
Niet-belastbare inkomsten	1.025	0	1.025
Verworpen uitgaven	-1.250	-2.101	851
Gecompenseerde fiscale verliezen	0	-83	83
Over- of onderwaarderingen	0	0	0
Aftrekbare notionele interesten	5.552	5.293	259
Overige	-85	-43	-42
Belastingen op basis van het gemiddelde werkelijke belastingtarief - Boekjaar	-46.410	-35.526	-10.884
Resultaat vóór belastingen	159.218	117.622	41.596
Gemiddelde werkelijke belastingtarief	29,15%	30,20%	
Taxatie van de belastingvrije reserves	0	-256	256
Aanpassingen met betrekking tot verschuldigde belastingen van voorgaande boekjaren	87	-19	106
Totaal der belastingen	-46.323	-35.801	-10.522

De gemiddelde werkelijke belastingvoet voor het boekjaar 2008 bedraagt 29,15% tegenover 30,20% het vorige boekjaar. Deze daling van de gemiddelde werkelijke belastingvoet is hoofdzakelijk te verklaren door de niet-belastbare meerwaarden die werden gerealiseerd op

financiële activa, door de verandering van de belastingvoet in het buitenland en door een vermindering van de toegekende dividenden, waarvan 5% onderworpen is aan de vennootschapsbelasting.

TOELICHTING 10. WINST (VERLIES) VAN HET BOEKJAAR

Winst (verlies) van het boekjaar	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Gedeelte minderheidsbelangen	1.931	4.744	-2.813
Gedeelte van de Groep	110.964	77.077	33.887
Totale winst (verlies) van het boekjaar	112.895	81.821	31.074

Winst (verlies) van het boekjaar. Het netto geconsolideerde resultaat van het boekjaar bedraagt 112.895 k€, zijnde een stijging met 31.074 k€ ten opzichte van 2007.

De voornaamste reden hiervoor is de stijging van het resultaat van de activiteiten die vallen onder de gaswet

(gelinkt met de evolutie van de interestvoeten), alsook de ingebruikneming van de capaciteitsuitbreiding van de LNG-terminal te Zeebrugge.

TOELICHTING 11. WINST (VERLIES) PER AANDEEL

Winst (verlies) per aandeel		
Teller (in duizenden euro's)	31-12-2008	31-12-2007
Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten, toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	110.964	77.077
Winst (verlies)	110.964	77.077
Verwateringseffect		
Verwaterde winst (verlies) uit voortgezette activiteiten, toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	110.964	77.077
Winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd, toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	0	0
Winst (verlies)	0	0
Verwateringseffect	0	0
Verwaterde winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd, toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	0	0
Winst (verlies) toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	110.964	77.077
Winst (verlies)	110.964	77.077
Verwateringseffect	0	0
Verwaterde winst (verlies) toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	110.964	77.077
Noemer (in eenheden)		
Gemiddeld aantal aandelen in omloop	702.636	702.636
Verwateringseffect	0	0
Gemiddeld aantal aandelen in omloop, na verwatering	702.636	702.636

Winst (verlies) per aandeel in euro	31-12-2008	31-12-2007
Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten, toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	157,9253	109,6969
Verwaterde winst (verlies) uit voortgezette activiteiten, toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	157,9253	109,6969
Winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd, toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	0,0000	0,0000
Verwaterde winst (verlies) uit bedrijfsactiviteiten die worden beëindigd, toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	0,0000	0,0000
Winst (verlies) toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	157,9253	109,6969
Verwaterde winst (verlies) toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	157,9253	109,6969

TOELICHTING 12. MATERIËLE VASTE ACTIVA

Mutaties in de materiële vaste activa				
	Terreinen	Gebouwen	Gastransport - netten*	Gasopslag*
Brutoboekwaarde				
Per 31-12-2006	25.538	89.720	1.713.160	312.046
Investerings	1.172	1.844	14.041	638
Verwervingen als gevolg van bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-44	0	-684	-59
Interne overboekingen	0	5.724	14.878	95
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Per 31-12-2007	26.666	97.288	1.741.395	312.720
Investerings	1.113	70	51.413	7.523
Verwervingen als gevolg van bedrijfscombinaties	111	240	101.675	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-378	-587	-6.725	0
Interne overboekingen	0	2.981	57.403	3.763
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Per 31-12-2008	27.512	99.992	1.945.161	324.006

* Installaties onderworpen aan de gaswet (Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, zoals later gewijzigd).

In duizenden euro's						
LNG-terminal *	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Overige materiële vaste activa	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetalingen	Lease-overeenkomst en gelijkaardige rechten	Totaal
813.981	155.075	26.292	233	179.250	0	3.315.295
1.788	295	4.228	0	108.073	0	132.079
0	0	0	0	0	0	0
-99	0	-1.971	0	-126	0	-2.983
46	21	0	0	-20.764	0	0
0	-42	0	0	0	0	-42
					0	
815.716	155.349	28.549	233	266.433	0	3.444.349
25.679	1.915	6.307	0	104.027	0	198.047
0	0	2	76	30	392.022	494.156
0	-6.919	-528	0	-7	0	-15.144
153.621	0	0	0	-217.768	0	0
0	-111	0	0	0	0	-111
995.016	150.234	34.330	309	152.715	392.022	4.121.297

Mutaties in de materiële vaste activa

	Terreinen	Gebouwen	Gastransport - netten*	Gasopslag*
Afschrijvingen en bijzondere waardevermindingsverliezen				
Per 31-12-2006	0	-59.381	-974.220	-180.901
Geboekte afschrijvingen	0	-2.006	-34.437	-7.801
Geboekte bijzondere waardevermindingsverliezen	0	0	0	0
Verwervingen als gevolg van bedrijfscombinaties	0	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	0	501	3
Interne overboekingen	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Per 31-12-2007	0	-61.387	-1.008.156	-188.699
Geboekte afschrijvingen	0	-1.473	-33.626	-7.121
Geboekte bijzondere waardevermindingsverliezen	0	0	0	0
Verwervingen als gevolg van bedrijfscombinaties	0	-172	-29.735	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	587	3.907	0
Interne overboekingen	0	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0	0
Per 31-12-2008	0	-62.445	-1.067.610	-195.820
Nettoboekwaarde per 31-12-2007	26.666	35.901	733.239	124.021
Nettoboekwaarde per 31-12-2008	27.512	37.547	877.551	128.186

*Installaties onderworpen aan de gaswet (Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, zoals later gewijzigd).

In duizenden euro's						
LNG-terminal *	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Overige materiële vaste activa	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetalingen	Leaseovereenkomst en gelijkaardige rechten	Totaal
-557.625	-50.768	-20.169	-217	0	0	-1.843.281
-9.784	-3.460	-2.484	-7	0	0	-59.979
0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0
10	0	1.957	0	0	0	2.471
0	0	0	0	0	0	0
0	25	0	0	0	0	25
-567.399	-54.203	-20.696	-224	0	0	-1.900.764
-12.805	-4.377	-2.014	-8	0	-9.138	-70.562
0	0	0	0	0	0	0
0	0	-2	-74	0	-248.611	-278.594
0	6.919	513	0	0	0	11.926
0	0	0	0	0	0	0
0	103	0	0	0	0	103
-580.204	-51.558	-22.199	-306	0	-257.749	-2.237.891
248.317	101.146	7.853	9	266.433	0	1.543.585
414.812	98.676	12.131	3	152.715	134.273	1.883.406

Mutaties in de materiële vaste activa

	Terreinen	Gebouwen	Gastransport - netten*	Gasopslag*
Nettoboekwaarde per 31-12-2008 waarvan:	27.512	37.547	877.551	128.186
Materiële vaste activa volgens kostprijsmodel	27.512	37.547	877.551	128.186
Materiële vaste activa volgens herwaarderingsmodel	0	0	0	0

Aanvullende informatie

Nettoboekwaarde van de tijdelijk buitengebruik zijnde vaste activa	112	0	0	0
--	-----	---	---	---

* Installaties onderworpen aan de gaswet (Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere door middel van leidingen, zoals later gewijzigd).

De materiële vaste activa bestaan grotendeels uit installaties voor transportactiviteiten (vervoer en transit), opslagactiviteiten in Loenhout en Dudzele en terminallingsactiviteiten op de LNG-terminal in Zeebrugge, evenals het aandeel van Fluxys & Co in het LNG-schip.

De integratie van Fluxys & Co, vanaf 01-07-2008, in de geconsolideerde rekeningen had belangrijke gevolgen voor de consolidatiekring met betrekking tot deze rubriek. De rechten op de pijpleidingen Troll en VTN zijn niet meer opgenomen in de rubriek "Vorderingen uit financiële lease", maar als materiële vaste activa (143,4 M€). De materiële vaste activa bevatten voortaan ook het bovenvernoemde LNG-schip.

In 2008 heeft de Fluxys Groep investeringen gedaan ten bedrage van 198.047 k€. De belangrijkste investeringen zijn :

- Het verder zetten van de capaciteitsuitbreiding van de LNG-terminal in Zeebrugge (23.774 k€),

- De bouw van het compressiestation te Zelzate (19.732 k€).
- De vervanging van de compressor in het compressiestation in Weelde (16.343 k€).
- De uitbreiding van de opslaginstallaties te Loenhout (29.225 k€).
- Het aanleggen van een pijpleiding tussen Brakel en Haaltert (17.555 k€).

In het kader van de investeringen met betrekking tot de capaciteitsuitbreiding van de LNG-terminal in Zeebrugge heeft de Groep een lening ter waarde van 85 M€ afgesloten bij de Europese Investeringsbank (EIB). Tot op de datum van ingebruikneming van de installaties (01-04-2008), werden de interesten op deze lening geactiveerd voor een bedrag van 1.009 k€.

Het totale investeringsbedrag van 198.047 k€ bevat interne uitgaven ter waarde van 10 k€. In het raam van de lopende of geplande investeringen heeft de Groep anderzijds per 31 december 2008 voor 84,2 M€ overeenkomsten aangegaan

In duizenden euro's							
LNG-terminal *	Andere installaties en machines	Meubilair, uitrusting & rollend materieel	Overige materiële vaste activa	Vaste activa in aanbouw & vooruitbetalingen	Lease-overeenkomst en gelijkaardige rechten	Totaal	
414.812	98.676	12.131	3	152.715	134.273	1.883.406	
414.812	98.676	12.131	3	152.715	134.273	1.883.406	
0	0	0	0	0	0	0	
0	0	0	0	0	0	112	

in het kader van de "Engineering, Procurement and Construction" contracten.

De buitendienststellingen gedurende deze periode hebben hoofdzakelijk betrekking op onbruikbare leidingen.

De geboekte afschrijvingen gedurende deze periode bedragen 70.562 k€ en weerspiegelen het ritme volgens welk de Groep verwacht om de economische voordelen te zullen aanwenden die aan die materiële vaste activa zijn verbonden.

De vaste activa gebruikt in het kader van de gereguleerde marktactiviteiten worden afgeschreven over een gebruiksduur zoals beschreven in punt 8 van de "Boekhoudkundige methoden", zonder rekening te houden met een restwaarde, gelet op de specifieke aard van de activiteiten van de sector.

Het afschrijvingsritme van bepaalde gereguleerde installaties werd herzien met ingang van 01-01-2008. De levensduur

werd aangepast conform het tarifaire K.B. van 08-06-2007. Zie Toelichting 1d. voor meer informatie hieromtrent.

De andere vaste activa worden afgeschreven over de door de Groep verwachte gebruiksduur. Hiervoor wordt rekening gehouden met afgesloten of mogelijke contracten en met marktconforme hypothesen, en dit op basis van het overeenstemmingsprincipe van opbrengsten en kosten. Gelet op de specifieke aard van de activiteiten van de sector wordt voor deze installaties geen restwaarde weerhouden.

Tenslotte heeft de Groep op balansdatum geen materieel vast actiefbestanddeel in onderpand gegeven tot zekerheid van schulden.

Op balansdatum heeft de Groep geen enkele aanwijzing of gebeurtenis vastgesteld die erop zou kunnen wijzen dat een materieel vast actief bestanddeel in waarde zou zijn verminderd.

TOELICHTING 13. IMMATERIËLE VASTE ACTIVA

Evolutie van de boekwaarde van de immateriële vaste activa			In duizenden euro's
	Toepassings- software	Emissie-rechten CO ₂	Totaal
Brutoboekwaarde			
Per 31-12-2006, waarvan :	27.508	0	27.508
Intern ontwikkelde software	17.928	0	17.928
Van derden verworven software	9.580	0	9.580
Investerings, waarvan :	7.337	0	7.337
Intern ontwikkeld	7.226	0	7.226
Verworven van derden	111	0	111
Voortvloeiend uit bedrijfscombinaties	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-1.265	0	-1.265
Omrekeningsverschillen			0
Mutaties in de consolidatiekring			0
Overige			0
Per 31-12-2007, waarvan :	33.580	0	33.580
Intern ontwikkelde software	25.154	0	25.154
Van derden verworven software	8.426	0	8.426
Investerings, waarvan :	11.206	0	11.206
Intern ontwikkeld	11.142	0	11.142
Verworven van derden	64	0	64
Voortvloeiend uit bedrijfscombinaties	0	0	0
Overdrachten en buitengebruikstellingen	-147	0	-147
Omrekeningsverschillen			0
Mutaties in de consolidatiekring	-350		-350
Overige			0
Per 31-12-2008, waarvan:	44.289	0	44.289
Intern ontwikkelde software	36.296	0	36.296
Van derden verworven software	7.993	0	7.993

202

In duizenden euro's			
	Toepassings- software	Emissie-rechten CO ₂	Totaal
Afschrijvingen en waardeverminderingen			
Per 31-12-2006, waarvan:	-14.740	0	-14.740
Intern ontwikkelde software	-7.885	0	-7.885
Van derden verworven software	-6.855	0	-6.855
Toevoegingen aan de afschrijvingen	-5.926	0	-5.926
Overdrachten en buitengebruikstellingen	1.265	0	1.265
Omrekeningsverschillen	0	0	0
Mutaties in de consolidatiekring	0	0	0
Overige	0	0	0
Per 31-12-2007, waarvan:	-19.401	0	-19.401
Intern ontwikkelde software	-13.010	0	-13.010
Van derden verworven software	-6.391	0	-6.391
Toevoegingen aan de afschrijvingen	-7.689	0	-7.689
Overdrachten en buitengebruikstellingen	0	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0	0
Mutaties in de consolidatiekring	350	0	350
Overige	0	0	0
Per 31-12-2008, waarvan :	-26.740	0	-26.740
Intern ontwikkelde software	-20.668	0	-20.668
Van derden verworven software	-6.072	0	-6.072

In duizenden euro's			
	Toepassings- software	Emissie-rechten CO ₂	Totaal
Nettoboekwaarde per 31-12-2007	14.179	0	14.179
Intern ontwikkelde software	12.144	0	12.144
Van derden verworven software	2.035	0	2.035
Nettoboekwaarde per 31-12-2008	17.549	0	17.549
Intern ontwikkelde software	15.628	0	15.628
Van derden verworven software	1.921	0	1.921

De immateriële vaste activa bevatten uitsluitend de nettoboekwaarde van software met een investeringskarakter die door de Groep ontwikkeld of verworven werd. Deze software wordt lineair afgeschreven over 5 jaar.

De belangrijkste investeringen die in het boekjaar gerealiseerd werden, bevatten de software die ontwikkeld werd in het kader van het beheer van gasstromen en de daarop betrekking hebbende administratieve hulpmiddelen.

De installaties voor het transport van gas in België zijn opgenomen in het uitwisselingssysteem van emissierechten voor broeikasgassen. Zo heeft Fluxys kosteloos, voor het boekjaar 2008, een hoeveelheid van 294.288 ton CO₂

emissierechten ontvangen voor de stations in Berneau, Winksele, Weelde, Dudzele, Loenhout en Zeebrugge. Op 31 december 2008 bedroeg de waarde van niet-gebruikte rechten 792 k€, wat overeenstemt met 99.035 ton CO₂. In overeenstemming met de boekhoudkundige methode in Toelichting 2, worden de kosteloos verkregen rechten die niet gebruikt werden voor een nulwaarde geactiveerd.

De Groep benadrukt dat op de balansdatum geen enkele aanwijzing of gebeurtenis werd vastgesteld die erop zou kunnen wijzen dat een immaterieel vast actiefbestanddeel in waarde zou zijn verminderd.

TOELICHTING 14. GOODWILL

Goodwill	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
Fluxys & Co	402.638	0
Segeo	4.890	0
Fluxys LNG	0	312
GMSL	3.230	4.195
Totaal	410.758	4.507

Evolutie van de boekwaarde van de goodwill	In duizenden euro's		
	Brutoboekwaarde	Gecumuleerde waardeverminderingverliezen	Nettoboekwaarde
Per 31-12-2006	5.580	-446	5.134
Verwervingen			0
Overdrachten			0
Bijzondere waardeverminderingverliezen		-240	-240
Omrekeningsverschillen	-387		-387
Overige			0
Per 31-12-2007	5.193	-686	4.507
Verwervingen	407.528		407.528
Overdrachten	-998	998	0
Bijzondere waardeverminderingverliezen		-312	-312
Omrekeningsverschillen	-965		-965
Overige			0
Per 31-12-2008	410.758	0	410.758

Het omrekeningsverschil van -965 k€ komt voort uit de waardering van de GMSL-*goodwill* in GBP.

De *goodwill* op 31-12-2008 betreft de verwerving van 100% van de dochteronderneming Fluxys & Co in de loop van 2008, de aankoop in 2008 van de GDF-deelneming van 25% in de dochteronderneming SEGEO en de verwerving in 2002 van de dochteronderneming GMSL (voor 100%).

Door belangrijke onzekerheden die op de regulatorische omgeving wegen, zoals vermeld in het voorwoord van het jaarverslag, werd de initiële boeking van de kost van de bedrijfscombinaties van Fluxys & Co en SEGEO op een voorlopige basis vastgesteld.

De kost van de bedrijfscombinaties werd bepaald op basis van de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva van Fluxys & Co en SEGEO op de datum van verwerving, namelijk 1 juli 2008.

Een bedrag van 58,8 M€ werd op deze wijze toegewezen aan het belang van 49% in het LNG-schip en de financiële instrumenten van Fluxys & Co.

Het resterende voorlopig niet toewijsbare saldo, voornamelijk in verband met de transport- en transitactiviteiten, werd als *goodwill* geboekt.

De waarde voor de transitactiviteiten van Fluxys & Co, inbegrepen in de kost van de bedrijfscombinatie, stemt overeen met de overeengekomen waarde van 350 M€.

Er moet hierbij rekening worden gehouden dat de betaalde prijs voor de verwerving van Fluxys & Co naar boven toe herzienbaar is tot 2015. Dit laatste in de hypothese dat, na afloop van elk beroep, wettelijke, regulatorische of juridische beslissingen zouden leiden tot een waarde voor de transitactiviteiten die hoger is dan de overeengekomen waarde van 350 M€. Ingeval van een duurzame minderwaarde voor die datum zal, om dezelfde redenen, een eventuele waardevermindering van de deelneming het voorwerp uitmaken van een schadevergoeding vanwege Publicgas en SUEZ-Tractebel, die hiervoor aan Fluxys een waarborg tot schadeloosstelling hebben toegestaan van 250 M€.

TOELICHTING 15. DEELNEMINGEN GEBOEKT VOLGENS DE VERMOGENSMUTATIEMETHODE

Op balansdatum heeft de Fluxys Groep geen enkele deelneming waarop vermogensmutatie wordt toegepast.

TOELICHTING 16. OVERIGE FINANCIËLE ACTIVA

Overige financiële activa	Toelichting	In duizenden euro's	
		31-12-2008	31-12-2007
Tegen kostprijs gewaardeerde aandelen	16.1	2.983	388
Overige financiële activa tegen kostprijs	16.2	6	6
Totaal		2.989	394

Mutaties in de overige financiële activa – Aandelen tegen kostprijs	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
Beginsaldo	388	388
Brutowaarde	419	419
Niet opgevraagde bedragen	-31	-31
Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen	0	0
Verwervingen	2.939	0
Overdrachten	-344	0
Wijziging van het integratiepercentage	0	0
Omrekeningsverschillen	0	0
Kapitaalsverhogingen	0	0
Eindsaldo	2.983	388
Brutowaarde	3.014	419
Niet opgevraagde bedragen	-31	-31
Gecumuleerde bijzondere waardeverminderingverliezen	0	0

16.1. In deze rubriek worden de aandelen geboekt die de Fluxys Groep aanhoudt in de vennootschappen Belgian Pipe Control NV (25%)¹⁾, APX BV (3,84%), C4Gas NV (5%) en Transfin NV (0,2%). Aangezien deze vennootschappen activiteiten uitoefenen waarbij de Fluxys Groep belang heeft, is het de bedoeling deze aandelen op lange termijn in portefeuille te houden, zonder evenwel controle of een beleidsbepalende invloed op deze vennootschappen uit te oefenen.

Doordat deze aandelen niet op een actieve markt noteren, worden ze tegen aanschaffingsprijs gewaardeerd.

De verwerving van 2.939 k€ komt overeen met een deelneming van iets minder dan 4% in APX BV. De overdracht (-344 k€) betreft de verkoop van onze deelneming in Endex (5%) aan Tennet Holding BV, gedeeltelijk gerealiseerd tegenover de deelneming in APX BV.

[1] Op BPC NV wordt geen vermogensmutatie toegepast omdat deze vennootschap een te verwaarlozen invloed heeft op de geconsolideerde financiële staten.

Mutaties in de overige financiële activa – overige activa tegen kostprijs	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
Beginsaldo	6	9
Brutowaarde	6	9
Gecumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen	0	0
Toevoegingen	0	0
Terugbetalingen	0	-3
Omrekeningsverschillen	0	0
Overige	0	0
Eindsaldo	6	6
Brutowaarde	6	6
Gecumuleerde bijzondere waardevermindingsverliezen	0	0

16.2. De in deze rubriek opgenomen activa komen overeen met betaalde huurwaarborgen en BTW-borgsommen.

TOELICHTING 17. VORDERINGEN UIT FINANCIËLE LEASE

Vorderingen uit financiële lease	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Niet-vlottende vorderingen	30.486	165.853	-135.367
Vlottende vorderingen	1.093	19.107	-18.014
Totaal	31.579	184.960	-153.381

In de rubriek "Vorderingen uit financiële lease" worden overeenkomsten geboekt in verband met Interconnector Zeebrugge Terminal (IZT): in overeenstemming met IAS 17 wordt de met IZT CVBA afgesloten lease-overeenkomst voor de IZT-terminal als financiële lease aangemerkt. De minimumduur van deze overeenkomst bedraagt 20 jaar, datum waarop de *lessee* (leasingnemer) een aankoopoptie mag uitoefenen. Een variabele rentevoet (basis: Euribor) wordt op deze vordering toegepast.

In overeenstemming met IFRIC 4 en IAS 17 werden de met Distrigas & C° afgesloten "transit services"-contracten

voor de transitinstallaties Zeebrugge-Blaregnies (Troll) en Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN) als financiële lease aangemerkt tot 30 juni 2008. Als gevolg van de integratie van Distrigas & C° (nu Fluxys & Co), dat de capaciteit op de transitleidingen commercialiseert, zijn die leasingovereenkomsten intragroepsverrichtingen geworden die uit de geconsolideerde financiële staten verdwijnen vanaf 1 juli 2008. Hierdoor zijn de Troll en VTN installaties voortaan als materiële vaste activa op het actief van de balans terug te vinden. Dit verklaart voor het grootste stuk de daling van de vorderingen uit financiële lease in 2008.

Looptijdenoverzicht van de vorderingen uit financiële lease				In duizenden euro's
31-12-2008				
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Vorderingen uit financiële lease	1.093	7.635	22.851	31.579
Totaal	1.093	7.635	22.851	31.579
Vorderingen uit financiële lease :				
Contante waarde van de minimale lease-betalingen aan marktconforme rente	2.083	11.100	25.358	38.541
Totaal der minimale lease-betalingen	2.083	11.100	25.358	38.541
Rente	990	3.465	2.507	6.962

Looptijdenoverzicht van de vorderingen uit financiële lease				In duizenden euro's
31-12-2007				
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Vorderingen uit financiële lease	19.107	83.530	82.323	184.960
Totaal	19.107	83.530	82.323	184.960
Vorderingen uit financiële lease :				
Contante waarde van de minimale lease-betalingen aan marktconforme rente	28.564	98.903	73.327	200.794
Totaal der minimale lease-betalingen	29.819	114.010	96.919	240.748
Rente	10.712	30.480	14.596	55.788

De totale waarde van de minimale lease-betalingen komt overeen met de best mogelijke schatting, op balansdatum, van de te ontvangen lease-bijdragen, ongeacht of deze betrekking hebben op het te ontvangen kapitaal (financiële lease-vorderingen), de te ontvangen rente (interesten) of de

koopoptie (financiële lease-vorderingen). Deze betalingen worden nadien verdisconteerd aan de marktconforme rentevoet om de contante waarde van de minimale lease-betalingen te bekomen.

TOELICHTING 18. OVERIGE VASTE ACTIVA

In duizenden euro's			
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Overige vorderingen	228	529	-301
Totaal	228	529	-301

In deze rubriek worden de vorderingen geboekt op de vereniging in deelneming NMP (Nationale Maatschappij der Pijpleidingen) / Fluxys (228 k€). Hierin werden de

voorschotten op lange termijn opgenomen die in 2007 werden toegestaan aan APX Gas Zeebrugge. APX Gas Zeebrugge werd begin 2008 verkocht.

Looptijdenoverzicht van de overige vaste activa			
In duizenden euro's			
	31-12-2008		
	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Overige vorderingen	57	171	228
Totaal	57	171	228

	31-12-2007		
	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Overige vorderingen	472	57	529
Totaal	472	57	529

TOELICHTING 19. VOORRADEN

Boekwaarde van de voorraden	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Voorraden hulpstoffen	49.174	23.504	25.670
Brutoboekwaarde	55.314	29.429	25.885
Waardeverminderingen	-6.140	-5.925	-215
Voorraden handelsgoederen	18.492	9.742	8.750
Brutoboekwaarde	21.094	9.742	11.352
Waardeverminderingen	-2.602	0	-2.602
Bestellingen in uitvoering	315	734	-419
Brutoboekwaarde	315	734	-419
Waardeverminderingen	0	0	0
Totaal	67.981	33.980	34.001

212

Globaal gezien stijgen de voorraden met 34.001 k€ door de aankoop van materiaal dat op termijn dient gebruikt te worden in bouw-, onderhouds- of herstellingsprojecten op het netwerk (+ 25.670 k€), maar ook door de toenemende behoeften aan aardgas (+ 8.750 k€ waarvan 2.835 k€ toe te

schrijven aan de evolutie van de aankoopprijs). De verhoging van de gasvoorraad komt voort uit de versterking van de operationele flexibiliteit die nodig is om het transportnetwerk in evenwicht te houden.

Weerslag van de voorraadbewegingen op het resultaat	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Voorraadopbouw of -gebruik	36.818	11.769	25.049
Geboekte waardeverminderingen	-2.817	0	-2.817
Teruggenomen waardeverminderingen	0	479	-479
Totaal	34.001	12.248	21.753

TOELICHTING 20. BELASTINGVORDERINGEN

Belastingvorderingen	In duizenden euro's			
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Terug te vorderen belastingen en taksen		26.125	891	25.234
Totaal	20.1	26.125	891	25.234

20.1. In de rubriek "Belastingvorderingen" worden de terug te vorderen belastingen en taksen geboekt. De oorzaak van de stijging in deze rubriek ligt hoofdzakelijk bij een overschot aan voorafbetalingen door Fluxys & Co in april 2008.

TOELICHTING 21. HANDELSVORDERINGEN EN OVERIGE VORDERINGEN

Handels- en overige vorderingen	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Nettohandelsvorderingen	25.266	46.135	-20.869
Rentedragende vorderingen	0	0	0
Overige vorderingen	6.513	5.664	849
Subtotaal	31.779	51.799	-20.020

De handelsvorderingen maken het grootste gedeelte uit van deze bedragen; het saldo bestaat uit diverse vorderingen zoals terug te vorderen voorheffingen en BTW. De daling van de handelsvorderingen is te danken aan het feit dat de betalingen van klanten eind 2008 op tijd werden uitgevoerd in vergelijking met eind 2007.

De Fluxys Groep beperkt zijn blootstelling aan kredietrisico's, zowel op het vlak van wanbetaling als op het vlak van kredietconcentratie, via de betalingstermijnen die aan klanten wordt verleend (betaling binnen de maand), via een strikt beleid inzake opvolging van handelsvorderingen en via de systematische beoordeling van de financiële draagkracht van zijn tegenpartijen.

De handelsvorderingen kunnen als volgt uitgesplitst worden volgens hun ouderdom:

Nettohandelsvorderingen: aging balance	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Activa < 3 maanden	25.043	42.680	-17.637
Activa 3 - 6 maanden	15	2.563	-2.548
Activa 6 - 12 maanden	186	889	-703
Activa in geschil of in dubieuze debiteuren	22	3	19
Totaal	25.266	46.135	-20.869

TOELICHTING 22. GELDMIDDELEN EN KASEQUIVALENTEN

Geldmiddelen en kasequivalenten zijn beleggingen die op het ogenblik van verwerving een looptijd van minder dan drie maanden hebben. Het gaat in hoofdzaak om beleggingen in

de vorm van kortlopend schuldpapier (*commercial paper*), termijndeposito's bij kredietinstellingen, banktegoeden in rekening courant en kasgelden.

Geldmiddelen en kasequivalenten	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Kasequivalenten	99.654	156.686	-57.032
Kortlopende rekeningen	62.214	54.954	7.260
Banktegoeden	4.782	7.851	-3.069
Kasgeld	8	9	-1
Totaal	166.658	219.500	-52.842

In 2008 bedroeg de gemiddelde rentevoet op geldmiddelen en kasequivalenten 4,28% tegenover 4,06% in 2007. Het

gemiddelde belegde kapitaal bedroeg 264,64 M€ in 2007 tegenover 240,96 M€ in 2008.

215

TOELICHTING 23. OVERIGE VLOTTENDE ACTIVA

Overige vlottende activa	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Verkrege opbrengsten	2.646	1.734	912
Over te dragen kosten	4.598	13.583	-8.985
Totaal	7.244	15.317	-8.073

De overige vlottende activa zijn hoofdzakelijk samengesteld uit voorafbetaalde kosten ten bedrage van 4.598 k€ (verzekeringen, huurgelden,...) en, voor wat het saldo betreft, uit diverse verkregen opbrengsten die nog te ontvangen zijn.

TOELICHTING 24. EIGEN VERMOGEN

Per 31-12-2008 bedraagt het eigen vermogen toerekenbaar aan de houders van eigenvermogensinstrumenten in de moedermaatschappij 1.268.834 k€. De toename met 51.783 k€ in vergelijking met het vorige boekjaar vloeit hoofdzakelijk voort uit het resultaat van het boekjaar dat toerekenbaar is aan de houders van eigenvermogensinstrumenten in de moedermaatschappij ten bedrage van 110.964 k€, onder aftrek van de baten en lasten die rechtstreeks in het eigen vermogen geboekt werden (-16.374 k€) en onder aftrek van de uitgekeerde dividenden in 2008 (-42.861 k€) na beslissing van de Algemene Vergadering van Fluxys NV.

De minderheidsbelangen dalen met 2.919 k€ door de in 2008 uitgekeerde dividenden ten bedrage van 4.769 k€, hetgeen hoger is dan het aandeel van de minderheidsbelangen in het resultaat van het boekjaar dat 1.931 k€ bedraagt.

Het totaalbedrag aan dividenden dat in de loop van het boekjaar 2008 werd uitbetaald, bedraagt 47.630 k€.

216

Toelichting over de aandelen van de moedermaatschappij			
	Gewone aandelen	Preferente aandelen	TOTAAL
I. MUTATIES IN HET AANTAL AANDELEN			
1. Aantal aandelen, beginsaldo	702.636	0	702.636
2. Aantal uitgegeven aandelen			0
3. Aantal ingetrokken of verminderde gewone aandelen (-)			0
4. Aantal terugbetaalde, omgezette of verminderde preferente aandelen (-)			0
5. Andere toename (afname)			0
6. Aantal aandelen, eindsaldo	702.636	0	702.636
II. OVERIGE INFORMATIE			
1. Nominale waarde van de aandelen	Zonder vermelding		
2. Aantal aandelen in het bezit van de vennootschap zelf	0	0	0

Het kapitaal van Fluxys NV heeft geen wijziging ondergaan in 2008. Het wordt vertegenwoordigd door 702.636 maatschappelijke aandelen zonder vermelding van nominale waarde verdeeld over 5 categorieën.

De maatschappelijke aandelen van de categorieën A, B en C zijn en blijven op naam. Deze categorieën van aandelen zijn in het bezit van de stabiele aandeelhouders.

De maatschappelijke aandelen van categorie D zijn aandelen op naam of aan toonder en zijn grotendeels in handen van het publiek.

De Belgische Staat bezit één bijzonder aandeel op naam, met name "maatschappelijk aandeel nr. 1". Naast de gewone rechten die aan alle andere maatschappelijke aandelen van de vennootschap zijn verbonden, zijn aan het

bijzonder aandeel van de Belgische Staat ook bijzondere rechten verbonden, overeenkomstig het Koninklijk Besluit van 16 juni 1994, gewijzigd door de wetten van 29 april 1999 en 26 juni 2002, en overeenkomstig hun vertaling in de statuten. Deze rechten worden uitgeoefend door de federale Minister bevoegd voor Energie.

In het kader van de fusie Gaz de France-SUEZ heeft SUEZ er zich ten opzichte van de Europese Commissie toe verbonden haar belang in Fluxys terug te brengen tot minder dan 45%. In deze context heeft Publigas 87.804 aandelen verworven in 2008, hetgeen 12,5% van het kapitaal van Fluxys vertegenwoordigt.

Als gevolg van deze overdracht, bedraagt de deelneming van SUEZ-Tractebel 44,75% en de deelneming van Publigas 45,22%.

Overzicht van de wijzigingen in het geconsolideerd eigen vermogen

	Maatschappelijk kapitaal	Uitgifte- premies
I. SALDO PER 31-12-2006	60.272	38
1. Aanpassingen met betrekking tot het vorige boekjaar	0	0
1.1. Veranderingen in de boekhoudmethode van invloed op het eigen vermogen		
1.2. Vergissingen van invloed op het eigen vermogen		
II. AANGEPAST SALDO PER 31-12-2006	60.272	38
1. Resultaat van het boekjaar		
2. Opbrengsten en kosten rechtstreeks in eigen vermogen		
3. Uitgekeerde dividenden		
4. Wijziging in de consolidatiekring		
5. Andere wijzigingen		
III. SALDO PER 31-12-2007	60.272	38
1. Aanpassingen met betrekking tot het vorige boekjaar	0	0
1.1. Veranderingen in de boekhoudmethode van invloed op het eigen vermogen		
1.2. Vergissingen van invloed op het eigen vermogen		
IV. AANGEPAST SALDO PER 31-12-2007	60.272	38
1. Resultaat van het boekjaar		
2. Opbrengsten en kosten rechtstreeks in eigen vermogen		
3. Uitgekeerde dividenden		
4. Wijziging in de consolidatiekring		
5. Andere wijzigingen		
V. SALDO PER 31-12-2008	60.272	38

In duizenden euro's						
Niet uitgekeerd resultaat	Omrekeningsverschillen	Eigen aandelen	Eigen vermogen toerekenbaar aan de bezitters van eigenvermogensinstrumenten van de moedermaatschappij	Minderheidsbelangen	Totaal van het eigen vermogen	
1.150.280	70	0	1.210.660	23.191	1.233.851	
0	0	0	0	0	0	
			0		0	
			0		0	
1.150.280	70	0	1.210.660	23.191	1.233.851	
77.077			77.077	4.744	81.821	
3.697	-604		3.093	9	3.102	
-73.779			-73.779	-5.348	-79.127	
			0		0	
			0		0	
1.157.275	-534	0	1.217.051	22.596	1.239.647	
0	0	0	0	0	0	
			0		0	
			0		0	
1.157.275	-534	0	1.217.051	22.596	1.239.647	
110.964			110.964	1.931	112.895	
-15.178	-1.196		-16.374	-27	-16.401	
-42.861			-42.861	-4.769	-47.630	
			0	0	0	
54			54	-54	0	
1.210.254	-1.730	0	1.268.834	19.677	1.288.511	

TOELICHTING 25. RENTEDRAGENDE VERPLICHTINGEN

Langlopende rentedragende verplichtingen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Financiële lease-overeenkomsten	25.1	118.599	137.419	-18.820
Overige leningen	25.2	349.785	82.913	266.872
Overige schulden	25.3	65.773	82.880	-17.107
Totaal		534.157	303.212	230.945

Kortlopende rentedragende verplichtingen		In duizenden euro's		
	Toelichting	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Financiële lease-overeenkomsten	25.1	18.819	18.275	544
Overige leningen	25.2	81.823	9.690	72.133
Overige schulden	25.3	85.858	20.308	65.550
Totaal		186.500	48.273	138.227

220

25.1. In de rubriek "Verplichtingen uit financiële lease" worden overeenkomsten geboekt in verband met:

De transitinstallaties Zeebrugge-Blaregnies (Troll) en Zeebrugge-Zelzate/Eynatten (VTN): in overeenstemming met IAS 17 worden de met Finpipe ESV gesloten lease-overeenkomsten voor de Troll en VTN installaties als financiële leasing aangemerkt. Die overeenkomsten hebben een looptijd van respectievelijk 20 en 17 jaar, waarna Fluxys een aankoopoptie kan uitoefenen.

25.2. De overige leningen bestaan uit :

- een lening ten belope van 2.975 k€ tegen een rentevoet van 3,875% (met vervalddag in 2011).
- een lening op 10 jaar ten belope van 76.500 k€ tegen een vaste rentevoet van 4,747% die in augustus 2007 werd afgesloten bij de Europese Investeringsbank (EIB) ter financiering van de capaciteitsversterkende werken op de LNG-terminal in Zeebrugge.
- een lening op 25 jaar ten belope van 280.000 k€ tegen een vaste rentevoet van 4,06% die in december 2008 werd afgesloten bij de Europese Investeringsbank (EIB) ter financiering van de investeringen voor de ontwikkeling van het gasttransportnetwerk.

- kortlopend schuld papier ten belope van 70.310 k€ met het oog op de dekking van specifieke thesauriebehoeften.
- Pro rata interesten ten belope van 1.823 k€.

25.3. De tarifaire boni in de rubriek "Overige schulden" komen overeen met het positieve verschil tussen de verworven en de gefactureerde gereguleerde tarieven (zie Toelichting 4). De tarifaire boni die terugbetaald dienen te worden via de tarieven op meer dan één jaar worden in de rubriek "Langlopende verplichtingen" geboekt. De boni die binnen het jaar terugbetaald moeten worden, worden geboekt als "Kortlopende verplichtingen". Op deze bedragen wordt de gemiddelde "Euribor 1 jaar" rentevoet toegepast.

De overige kortlopende verplichtingen bevatten ook de betwiste bedragen in het kader van de beslissingen van de CREG, op het niveau van de toewijzing van kosten aan de activiteiten. Ter herinnering, bij gebrek aan een definitieve rechterlijke beslissing op het ogenblik van afsluiten van de rekeningen, en hoewel het standpunt van de CREG formeel wordt betwist, heeft de Fluxys Groep beslist het voorzichtigheidsprincipe toe te passen en de financiële staten van 2008 op te stellen rekening houdend met de impact van de aangevochten beslissingen van de CREG.

Looptijden van de rentedragende verplichtingen	In duizenden euro's			
	31-12-2008			Totaal
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	
Financiële lease-overeenkomsten	18.819	84.843	33.756	137.418
Overige leningen	81.823	35.785	314.000	431.608
Overige schulden	85.858	65.773	0	151.631
Totaal	186.500	186.401	347.756	720.657

Bijkomende informatie

Financiële lease-overeenkomsten :

Contante waarde van de minimale lease-betalingen aan marktconforme rente	25.563	88.288	25.397	139.248
Totaal van de minimale betalingen	26.815	103.757	35.793	166.365
Rente	7.996	18.914	2.037	28.947

Looptijden van de rentedragende verplichtingen	In duizenden euro's			
	31-12-2007			Totaal
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	
Financiële lease-overeenkomsten	18.275	89.907	47.512	155.694
Overige leningen	9.690	40.413	42.500	92.603
Overige schulden	20.308	82.880	0	103.188
Totaal	48.273	213.200	90.012	351.485

Bijkomende informatie

Financiële lease-overeenkomsten :

Contante waarde van de minimale lease-betalingen aan marktconforme rente	26.151	96.837	36.181	159.169
Totaal van de minimale betalingen	27.406	114.714	51.652	193.772
Rente	9.131	24.807	4.140	38.078

222

De totale waarde van de minimale betalingen komt overeen met de best mogelijke schatting, op balansdatum, van de te betalen lease-bijdragen, ongeacht of deze betrekking hebben op het terug te betalen kapitaal (financiële lease-overeenkomsten), de te betalen rente (interessen) of

de aankoopoptie (financiële lease-overeenkomsten). Deze betalingen worden nadien verdisconteerd aan de marktconforme rente om de contante waarde van de minimale betalingen te bekomen.

TOELICHTING 26. VOORZIENINGEN

26.1. Voorzieningen (uitgezonderd personeelsbeloningen)

Voorzieningen voor:	In duizenden euro's		
	Geschillen en schadegevallen	Milieu en heraanleg van sites	Totaal uitgezonderd personeelsbeloningen
Voorzieningen per 31-12-2007	9.190	20.097	29.287
Toevoegingen	54.516		54.516
Stijging als gevolg van wijziging in de groepssamenstelling	35.457		35.457
Bestedingen		-247	-247
Overschot			0
Kosten m.b.t. actualisatie		14	14
Verwacht rendement			0
Actuarieel verschil direct in eigen vermogen geboekt			0
Voorzieningen per 31-12-2008	99.163	19.864	119.027
waarvan			
Niet-vlottende voorzieningen	7.058	16.483	23.541
Vlottende voorzieningen	92.105	3.381	95.486

De stijging van de voorzieningen in 2008 is het gevolg van de toevoegingen in het kader van de beslissingen van de CREG, zowel met betrekking tot het toe te passen transitairief als op de interpretatie van de transitcontracten die onder de regulering vallen.

Op 15 mei 2008 heeft de CREG voor de eerste keer een beslissing gepubliceerd betreffende de transittarieven. Deze beslissing zou een belangrijk verlies van opbrengsten betekenen voor onze transitactiviteiten.

Een Koninklijk Besluit van 27 mei 2008 heeft deze beslissing opgeschort, maar de CREG heeft desondanks haar eerste beslissing bevestigd op 6 juni 2008. Deze bevestiging ging gepaard met een beslissing die nieuwe voorlopige, met 17% gereduceerde vervoers- en opslagtarieven vastlegt in vergelijking met de initiële voorlopige tarieven. Dit betekent eveneens een verlies van opbrengsten voor deze activiteiten.

Na onderzoek van de beslissingen die werden genomen door de CREG, verklaart Fluxys zich niet akkoord met bepaalde analyses die volgens Fluxys foutief zijn beoordeeld. De onderneming heeft dan ook beslist beroep aan te tekenen tegen deze beslissingen bij het Hof van beroep en de toegepaste tarieven onder voorbehoud aan te houden.

Wat betreft onze transitactiviteiten, heeft het Hof van beroep op 10 november 2008 een besluit uitgevaardigd dat de gewraakte beslissingen opschort. Deze beslissing is voorlopig en moet worden bevestigd in een definitief besluit.

In afwachting van deze bevestiging en dus bij afwezigheid van een definitieve beslissing op het ogenblik van het afsluiten van de rekeningen, en hoewel de standpunten van de CREG formeel worden betwist, heeft de Fluxys Groep beslist het voorzichtigheidsprincipe toe te passen en de financiële staten 2008 op te maken rekening houdend met de gevolgen van de betwiste beslissingen van de CREG.

De ontvangen opbrengsten die het voorwerp uitmaken van de rechtszaak maken het voorwerp uit van bovenvermelde voorziening, ten laste van het resultaat.

De toevoeging die hiermee verband houdt, valt ten laste van het resultaat en bedraagt 49,1 M€. De provisies voor de transitactiviteiten Troll en VTN (35,5 M€) tijdens het 1ste semester van 2008 zijn in de financiële staten opgenomen, door de consolidatie van Fluxys & Co vanaf 1 juli 2008.

De bijkomende toevoegingen ten bedrage van 5,4 M€ betreffen voornamelijk voorzieningen voor schadegevallen, in casu Gellingen.

26.2. Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Voorzieningen voor personeelsbeloningen	In duizenden euro's
Voorzieningen per 31-12-2007	52.552
Toevoegingen	6.205
Bestedingen	-6.746
Terugnemingen	0
Kosten m.b.t. actualisatie	7.955
Verwacht rendement	-6.016
Actuariële verschillen direct in eigen vermogen geboekt	23.035
Voorzieningen per 31-12-2008	76.985
waarvan	
Niet-vlottende voorzieningen	72.196
Vlottende voorzieningen	4.789

De stijging van de voorzieningen voor personeelsbeloningen vloeit hoofdzakelijk voort uit de waardevermindering van de dekkingsactiva bij de pensioenfondsen en de verzekeringsmaatschappijen, als gevolg van de daling

van de financiële markten. In overeenstemming met de boekhoudregels van de Groep heeft dit geen impact op de resultaten, maar wel rechtstreeks op het geconsolideerde eigen vermogen.

26.3. Bewegingen in de resultatenrekening en overzicht van de looptijden van de voorzieningen

De bewegingen van de voorzieningen in de resultatenrekening worden als volgt uitgesplitst:

Impact in duizenden euro's	Toevoegingen	Bestedingen en terugnemingen	Totaal
Bedrijfsresultaat	60.721	-6.993	53.728
Financieel resultaat	7.969	-6.016	1.953
Totaal	68.690	-13.009	55.681

Looptijden van de voorzieningen				In duizenden euro's
31-12-2008				
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geschillen en schadegevallen	92.105	0	7.058	99.163
Milieu en heraanleg van sites	3.381	16.483	0	19.864
Subtotaal	95.486	16.483	7.058	119.027
Personeelsbeloningen	4.789	19.157	53.039	76.985
Totaal	100.275	35.640	60.097	196.012

Looptijden van de voorzieningen				In duizenden euro's
31-12-2007				
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Geschillen en schadegevallen	2.223	0	6.967	9.190
Milieu en heraanleg van sites	4.587	7.546	7.964	20.097
Subtotaal	6.810	7.546	14.931	29.287
Personeelsbeloningen	3.125	16.226	33.201	52.552
Totaal	9.935	23.772	48.132	81.839

Verdisconteringsvoet

Er dient aangestipt te worden dat de voorzieningen op lange termijn systematisch verdisconteerd worden op basis van rentevoeten die — in functie van de looptijd — als volgt geëvolueerd zijn :

	31-12-2008	31-12-2007
1 tot 5 jaar	4,40%	4,80%
6 tot 10 jaar	4,90%	5,00%
Boven 10 jaar	5,30%	5,40%

Voorzieningen voor geschillen en schadegevallen

Deze voorzieningen zijn aangelegd voor eventuele uitbetalingen in het kader van geschillen zoals het instorten van de brug in Vivegnis (1985) en de bouw van de LNG-terminal in Zeebrugge (1983) evenals de schatting van het niet door de verzekeringen gedekte gedeelte van het risico dat de Groep loopt in het kader van schadegevallen, hoofdzakelijk het ongeval in Gellingen (2004). De evolutie in het Gellingen-dossier wordt toegelicht in het jaarverslag. De andere dossiers hebben geen significante evolutie gekend in 2008. De belangrijke stijging in 2008 wordt veroorzaakt door het aanleggen van voorzieningen die het risico dekken dat Fluxys loopt in het kader van de zaken in beroep, ingediend bij de bevoegde rechtsinstanties.

De voorzieningen worden ofwel op basis van het bedrag van de ingediende claims geraamd, ofwel op basis van het geraamde bedrag van het gelopen risico.

Voorzieningen voor milieu en heraanleg van sites

Deze voorzieningen dekken in hoofdzaak beschermings-uitgaven, sanerings- en herstellingsmaatregelen voor sites die momenteel worden gesloten, alsook definitief toe te passen maatregelen voor pijpleidingen die buiten dienst zijn en andere milieumaatregelen.

Deze voorzieningen worden aangelegd in overeenstemming met de gewestelijke milieuwetgeving in België en de gaswet. Voor de uitvoering van de werkzaamheden in kwestie moeten actieplannen worden uitgewerkt en diverse studies worden verricht in samenwerking met de verschillende beleidsniveaus en de daartoe opgerichte instellingen.

Voorzieningen voor personeelsbeloningen

Zie Toelichting 27.

TOELICHTING 27. VOORZIENINGEN MET BETREKKING TOT PERSONEELSBELONINGEN

Beschrijving van de voornaamste pensioenregelingen en aanverwante voordelen

In België worden de rechten van het personeel uit de elektriciteits- en gasector bij collectieve overeenkomst geregeld.

Deze overeenkomsten, van toepassing op het "gebaremiseerd" personeel dat voor 1 juni 2002 in dienst is genomen en op het kaderpersoneel dat voor 1 mei 1999 is aangeworven, geven de aangeslotenen de mogelijkheid om van een kapitaal te genieten, dat volgens een formule berekend wordt die rekening houdt met het jaarsalaris per einde loopbaan en de verworven anciënniteit bij pensionering. Het gaat hier om pensioenregelingen met vaste uitkeringen.

De verplichtingen die uit deze pensioenregelingen voortvloeien, worden gefinancierd bij verschillende pensioenfondsen die zijn opgezet voor de elektriciteits- en gasector en bij verzekeringsmaatschappijen.

De pensioenplannen worden gefinancierd door werknemers- en werkgeversbijdragen. De werkgeversbijdragen worden jaarlijks bepaald op basis van een actuariële waardering. De bedoeling ervan is om ervoor te zorgen dat aan de wettelijke verplichtingen inzake minimumfinanciering wordt voldaan en dat de financiering van de pensioenuitkeringen op lange termijn gevrijwaard blijft.

Het "gebaremiseerd" personeel dat vanaf 1 juni 2002 in dienst is genomen, kaderpersoneel dat vanaf 1 mei 1999 is aangeworven evenals leden van de directie genieten pensioenregelingen met vaste premies. Op te merken valt evenwel dat sedert 01-01-2004 bij wet een gemiddeld jaarrendement over de loopbaan is vastgelegd van minstens 3,25% op de werkgeversbijdragen en van minstens 3,75% op de werknemersbijdragen. Het eventuele tekort dient door de werkgever te worden bijgepast. Aangezien het reële rendement in lijn ligt van het sedert 2004 minimaal gewaarborgde percentage, werd geen enkele voorziening aangelegd. De door de werkgevers in 2008 betaalde bijdragen voor deze stelsels bedragen 2.030 k€. Het totaalbedrag van de gestorte bijdragen, verhoogd met het bekomen rendement, bedraagt 9.183 k€ op 31-12-2008.

De Fluxys Groep voorziet ook in brugpensioenregelingen en verleent andere voordelen na uitdiensttreding, zoals de terugbetaling van medische kosten en tariefverminderingen, alsook andere voordelen op lange termijn (anciënniteitspremies). Deze voordelen worden niet allemaal voorgefinancierd.

	De bedragen van de verplichtingen van de Fluxys Groep zijn :					
	31-12-2008			31-12-2007		
	Pensioenen	Overige verplichtingen	Totaal	Pensioenen	Overige verplichtingen	Totaal
Mutatie in de actuariële schuld						
Actuariële schuld per begin boekjaar	-134.026	-32.317	-166.343	-140.658	-38.890	-179.548
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-5.437	-1.309	-6.746	-4.892	-1.509	-6.401
Rentekosten	-6.735	-1.618	-8.353	-5.902	-1.576	-7.478
Werknemersbijdragen	-248	0	-248	-238	0	-238
Actuariële winsten en verliezen	-204	553	349	6.677	8.258	14.935
Betaalde pensioenuitkeringen	6.084	1.449	7.533	12.831	1.400	14.231
Pensioenkosten van verstreken diensttijd	0	0	0	-7.174	0	-7.174
Inperkingen	0	0	0	0	0	0
Afwikkelingen	0	0	0	5.330	0	5.330
Overige	0	0	0	0	0	0
Actuariële schuld per einde boekjaar	-140.566	-33.242	-173.808	-134.026	-32.317	-166.343
Volledig of gedeeltelijk gefinancierde stelsels	-129.381	0	-129.381	-121.762	0	-121.762
Niet gefinancierde stelsels	-11.185	-33.242	-44.427	-12.264	-32.317	-44.581
Mutatie in de dekkingsactiva						
Reële waarde van de activa per begin boekjaar	113.791	0	113.791	124.289	0	124.289
Verwacht rendement	6.016	0	6.016	5.372	0	5.372
Actuariële winsten en verliezen	-22.984	0	-22.984	-3.802	0	-3.802
Werkgeversbijdragen	5.836	1.449	7.285	5.364	1.400	6.764
Werknemersbijdragen	248	0	248	238	0	238
Betaalde pensioenuitkeringen	-6.084	-1.449	-7.533	-12.831	-1.400	-14.231
Afwikkelingen	0	0	0	-4.839	0	-4.839
Overige	0	0	0	0	0	0
Reële waarde van de activa per einde boekjaar	96.823	0	96.823	113.791	0	113.791
Effectief rendement van de dekkingsactiva	-16.968	0	-16.968	1.569	0	1.569
Actuariële schuld	-140.566	-33.242	-173.808	-134.026	-32.317	-166.343
Reële waarde van de dekkingsactiva	96.823	0	96.823	113.791	0	113.791
Tekort of overschot	-43.743	-33.242	-76.985	-20.235	-32.317	-52.552
Niet geboekte actuariële winsten en verliezen	0	0	0	0	0	0
Niet geboekte kost van verstreken diensttijd	0	0	0	0	0	0
Limietbepaling van activa	0	0	0	0	0	0
Nettopensioenverplichtingen	-43.743	-33.242	-76.985	-20.235	-32.317	-52.552

De vastgestelde kost met betrekking tot pensioenen en aanverwante verplichtingen over het boekjaar kan als volgt uitgesplitst worden:

	31-12-2008	31-12-2007
In duizenden euro's	Totaal	Totaal
Kost van de periode		
Aan het dienstjaar toegerekende pensioenkosten	-6.746	-6.401
Rentekosten	-8.353	-7.478
Verwacht rendement	6.016	5.372
Actuariële winsten en verliezen	398	5.518
Pensioenkosten van verstreken dienstdtijd	0	-7.174
Effect van inperkingen en afwikkelingen	0	491
Limietbepaling van activa	0	0
Totaal	-8.685	-9.672

De kost van de verleende diensten van het boekjaar wordt geboekt onder personeelskosten en in de nettotoevoegingen aan de voorzieningen. De disconteringsvoet wordt verwerkt onder de financiële kosten, terwijl het verwachte rendement onder financiële opbrengsten wordt geboekt.

Op 31-12-2008 bedragen de gecumuleerde verliezen die rechtstreeks in het eigen vermogen en in de uitgestelde belastingen werden geboekt, 15.534 k€ tegenover een winst van 7.501 k€ per einde 2007, zijnde een beweging over het boekjaar van -23.035 k€.

De toewijzing van de dekkingsactiva in functie van de belangrijkste categorieën actiefbestanddelen gaat als volgt:

In %	31-12-2008	31-12-2007
Aandelenbeleggingen	30%	34%
Obligatiebeleggingen	41%	40%
Vastgoed	9%	9%
Overige (inclusief monetaire activa)	20%	17%
Totaal	100%	100%

Actuariële grondslagen

De actuariële grondslagen voor de Fluxys Groep zijn vastgelegd door daartoe bevoegde actuarissen. De belangrijkste grondslagen kunnen als volgt worden voorgesteld:

Belangrijkste actuariële grondslagen	In %			
	31-12-2008		31-12-2007	
	Pensioenen	Overige verplichtingen	Pensioenen	Overige verplichtingen
Disconteringsvoet	5,20%	5,20%	4,90%	4,90%
Verwacht rendement	5,30%	-	4,75%	-
Verwacht loonstijgingspercentage	4,20%	4,20%	3,90%	3,90%
Stijgingspercentage van medische kosten	-	3,20%	-	2,90%

Het verwachte rendementspercentage van de dekkingsactiva wordt vastgesteld in functie van hun opsplitsing per categorie van activa, waarbij elke categorie zijn geschat rendementspercentage heeft.

Op het niveau van de medische kosten bedraagt de impact van een wijziging met 1% op de geschatte stijgingspercentages:

	verhoging met 1%	verlaging met 1%
Normale kost en interest op de actuariële schuld	-212	159
Actuariële schuld	-2.284	1.786

Het aandeel van ervaringsgebonden aanpassingen in de actuariële winsten en verliezen wordt hieronder weergegeven :

Evolutie over vijf boekjaren	2008	2007	2006	2005	2004
Actuariële schuld	-173.808	-166.343	-179.548	-185.931	-166.691
Reële waarde van de dekkingsactiva	96.823	113.791	124.289	117.428	105.524
Overschot of tekort	-76.985	-52.552	-55.259	-68.503	-61.167
Ervaringsgebonden aanpassingen voortkomend uit :					
de actuariële schuld	5.044	-1.196	820	352	
de dekkingsactiva	-22.984	-1.512	6.812	5.966	

De Groep verwacht in 2009 bijdragen te storten ten belope van 7.421 k€ ten voordele van haar stelsels met vaste uitkeringen.

TOELICHTING 28. UITGESTELDE BELASTINGVORDERINGEN EN -VERPLICHTINGEN

Uitgestelde belastingvorderingen opgenomen in de balans	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Terug te vorderen fiscale verliezen	0	9	-9
Fiscale investeringsaftrek	0	0	0
Totaal	0	9	-9

Uigestelde belastingverplichtingen opgenomen in de balans	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Waardering van de materiële vaste activa	317.518	309.010	8.508
Afschrijvingen	0	0	0
Te ontvangen opbrengsten	5.807	5.639	168
Herwaardering van financiële instrumenten	3.946	0	3.946
Fiscaal verrekenbare tegoeden	0	0	0
Voorzieningen voor personeelsbeloningen of niet-aanvaarde voorzieningen	8.972	23.927	-14.955
Overige normatieve verschillen	1.342	-604	1.946
Totaal	337.585	337.972	-387

De uitgestelde belastingvorderingen en –verplichtingen worden per fiscale eenheid gecompenseerd.

De eerste belangrijke bron van uitgestelde belastingen is het verschil tussen de boekwaarde en de fiscale waarde van de materiële vaste activa. Dit verschil is toe te schrijven aan het feit dat de materiële vaste activa op de openingsbalans werden geboekt tegen de reële waarde welke overeenstemt met de veronderstelde kostprijs. Als gevolg van de opname van Fluxys & Co in de consolidatiekring (op 1 juli 2008), is een deel van de kost van de bedrijfscombinatie toegewezen aan het LNG-schip. Dit heeft geleid tot een uitgestelde belasting van 23.030 k€.

De in overeenstemming met IAS 19 (Personeelsbeloningen) geboekte voorzieningen en de volgens de Belgische normen geboekte, maar volgens IFRS niet erkende voorzieningen, vormen de andere belangrijke bron van uitgestelde belastingen. Het verschil ten opzichte van 2007 komt hoofdzakelijk voort uit de vermindering van de volgens IFRS niet erkende voorzieningen (-8.089 k€) en uit de stijging van de voorzieningen voor personeelsbeloningen (8.305 k€). De stijging van deze laatste voorziening vloeit voornamelijk voort uit de vermindering van de waarde van de dekkingsactiva bij de pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen, als gevolg van de daling van de financiële markten. In overeenstemming met de boekhoudkundige regels van de

Groep, heeft dit geen impact op de resultaten, maar wel op het eigen vermogen en de uitgestelde belastingen.

In 2008 heeft de opname tegen de reële waarde van de valutaswaps en IRS instrumenten, aangehouden door Fluxys & Co, geleid tot het boeken van uitgestelde belastingen ten belope van 3.946 k€.

Alle uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen worden geboekt behalve de belastinglatenties berekend op de overgedragen resultaten van de dochterbedrijven. De uitgestelde belastinglatenties voor de vennootschappen SEGEO, Fluxys LNG, Huberator, Fluxys & Co en GMSL worden, voor wat het aandeel van de Fluxys Groep betreft, geschat op 10.356 k€ aan uitgestelde belastingverplichtingen.

TOELICHTING 29. BELASTINGVERPLICHTINGEN

Belastingverplichtingen	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Te betalen belastingen en taksen	8.361	1.270	7.091
Totaal	8.361	1.270	7.091

In de rubriek "Belastingverplichtingen" worden de verschuldigde belastingen en taksen geboekt. De stijging in deze rubriek is toe te schrijven aan het in 2008 toegepaste

beleid inzake voorafbetalingen in vergelijking met 2007. De belastingverplichtingen en de belastingvorderingen worden afzonderlijk geboekt per juridische eenheid.

TOELICHTING 30. KORTLOPENDE HANDELSSCHULDEN EN OVERIGE SCHULDEN

Handelsschulden en overige schulden	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Handelsschulden	80.649	34.282	46.367
Schulden m.b.t. sociale lasten en bezoldigingen	19.101	16.584	2.517
Overige schulden	3.909	2.333	1.576
Totaal	103.659	53.199	50.460

Het saldo van deze rubriek op balansdatum stijgt ten opzichte van 2007 ten gevolge van de stijging van de openstaande handelsschulden. Deze rubriek wordt

beïnvloed door de ontvangst van een aanzienlijk volume aan investeringsfacturen in december 2008.

TOELICHTING 31. OVERIGE KORTLOPENDE VERPLICHTINGEN

Overige kortlopende verplichtingen	In duizenden euro's		
	31-12-2008	31-12-2007	Vershil
Over te dragen opbrengsten	2.249	2.774	-525
Toe te rekenen kosten	1.235	1.464	-229
Totaal	3.484	4.238	-754

De overige kortlopende verplichtingen bevatten opbrengsten die naar het volgende boekjaar moeten overgedragen worden en niet-ervallen te betalen kosten.

TOELICHTING 32. VOORWAARDELIJKE ACTIVA EN PASSIVA – RECHTEN EN VERBINTENISSEN VAN DE GROEP

32.1. De geschillen

32.1.1. Geschillen met betrekking tot de petroleum-activiteit

Op grond van een op 9 november 1979 ondertekende overeenkomst heeft de Belgische Staat aan Fluxys NV (voorheen Distrigas) de opdracht gegeven te onderhandelen met het Koninkrijk Saoedi-Arabië over de aankoop van ruwe olie. Fluxys NV (voorheen Distrigas) heeft die opdracht aanvaard op voorwaarde dat de Belgische Staat zich borg stelde voor de dekking van alle daarmee gepaard gaande kosten, verliezen en risico's.

Naar aanleiding van de beslissing om de petroleumactiviteit stop te zetten, werden gerechtelijke stappen ondernomen tegen de Belgische Staat en tegen Fluxys NV (voorheen Distrigas).

Het risico dat Fluxys NV (voorheen Distrigas) loopt, wordt gedekt door de waarborg van de Belgische Staat (Koninklijk Besluit van 3 februari 1981 – Belgisch Staatsblad van 17 februari 1981) overeenkomstig de afspraak die op 9 november 1979 werd gemaakt tussen de Belgische Staat en Fluxys NV (voorheen Distrigas) en de brief van 30 december 1983 van de Ministers van Financiën en Economische zaken.

32.1.2. Overige geschillen

Beslissingen van de CREG

In 2005 heeft Fluxys bij de Raad van State een eis ingediend tot nietigverklaring van de beslissing van de CREG over de rekeningen 2004.

In 2006 heeft Fluxys tevens een eis ingediend bij de Raad van State tot nietigverklaring van de beslissing van de CREG met betrekking tot de rol van de CVA Distrigas & C° op het vlak van transit van aardgas in België en de toegang tot de Hub in Zeebrugge, evenals een eis bij de Raad van State tot schorsing en nietigverklaring van de beslissing van de Minister van Energie om Wingas een vergunning te geven om aardgas per directe lijn te vervoeren.

Zoals beschreven in het voorwoord van het jaarverslag hebben Fluxys, Fluxys & Co en SEGEO in 2008 beroep aangetekend tegen de tariefbeslissingen van de CREG voor de periode 2008-2011. Bij gebrek aan een definitieve rechterlijke beslissing op het ogenblik van afsluiten van de rekeningen, en hoewel het standpunt van de CREG formeel wordt betwist, heeft de Fluxys Groep beslist het voorzichtigheidsprincipe toe te passen en de financiële staten van 2008 op te maken rekening houdend met de gevolgen van de betwiste beslissingen van de CREG.

Belasting op het resultaat

In 2007 en 2008 heeft de fiscale administratie berichten van wijziging verstuurd omtrent de aanslagjaren 2004 tot en met 2006. De inkohieringen in kwestie werden ontvangen voor een totaalbedrag van 2.521 k€ en maken het voorwerp uit van een betaling op termijn. Deze inkohieringen worden door de verschillende betrokken vennootschappen van de Groep betwist en werden niet in het resultaat ten laste genomen.

Overige zaken in beroep

Andere gerechtelijke procedures in verband met de exploitatie van ons gastransportnet zijn aanhangig, maar de potentiële impact daarvan is verwaarloosbaar.

32.2a. Goederen en waarden die worden aangehouden voor rekening en op naam van derden maar waarvan het risico en de baten worden toegerekend aan ondernemingen die in de consolidatie zijn opgenomen

In het kader van zijn activiteiten beheert de Fluxys Groep in de opslaginstallaties in Loenhout, de Peak Shaving van Dudzele en in de tanks van de LNG-terminal aardgas dat toebehoort aan zijn klanten. Per 31-12-2008 bedragen deze hoeveelheden 8.817.031 Mwh.

32.2b. Goederen en waarden die worden aangehouden door derden in hun eigen naam, maar waarvan het risico en de baten worden toegerekend aan de onderneming

Per 31-12-2008 bedragen de hoeveelheden aardgas die door Fluxys worden opgeslagen bij derden 341 Mwh.

32.3. Ontvangen waarborgen

De bankwaarborgen ten behoeve van de Groep bevatten enerzijds waarborgen ontvangen van aannemers in het kader van de goede uitvoering van de werkzaamheden die ze vervullen en anderzijds bankwaarborgen ontvangen van klanten. Per 31-12-2008 bedragen de ontvangen waarborgen 95.237 k€.

32.4. Door derden gestelde waarborgen voor rekening van de onderneming

De huurwaarborgen gesteld ten behoeve van de eigenaars van in België gelegen panden die door de Groep worden gehuurd, bedragen 962 k€ per 31-12-2008.

Per 31-12-2008 werden er andere waarborgen opgebouwd ten belope van 49 k€.

32.5. Waarborgen ter financiering van de Zeepipe Terminal

Ter financiering van zijn aandeel in de installaties van de Zeepipe Terminal heeft Fluxys verbintenissen aangegaan jegens het coördinatiecentrum Cosutrel en Fortis. Per 31-12-2008 bedraagt het te financieren saldo 2.975 k€.

32.6. Langlopende huurovereenkomsten en verbintenissen tot terbeschikkingstelling

Ten behoeve van zijn activiteiten heeft Fluxys langlopende huurovereenkomsten ondertekend waarvan de toekomstige minimumbetalingen per 31-12-2008 uitkomen op 4.729 k€.

De Fluxys Groep heeft ook verbintenissen tot terbeschikkingstelling van locaties (met inbegrip van de domaniale concessies) door derden waar installaties van Fluxys worden gebouwd. Die overeenkomsten vervallen tussen 2009 en 2042.

237

Overzicht van looptijden van de toekomstige minimumbetalingen krachtens niet-opzegbare gewone huurovereenkomsten	In duizenden euro's			
	Op maximum 1 jaar	Meer dan 1 jaar tot max. 5 jaar	Meer dan 5 jaar	Totaal
Per 31-12-2008	1.712	2.589	428	4.729
Per 31-12-2007	1.484	3.502	1.000	5.986

32.7. Verbintenissen in het kader van de Interconnector Zeebrugge Terminal (IZT)

De IZT-lease-overeenkomst bepaalt dat de *lessee* (leasingnemer) op 1 oktober 2018 een calloptie (aankoopoptie) mag uitoefenen ten belope van 4.593 k€.

In het kader van die verrichting werd een recht van opstal toegekend.

32.8. Verbintenissen in het kader van de lease-overeenkomst VTN

In het kader van de lease-overeenkomst VTN heeft Fluxys zich jegens Finpipe ESV ertoe verbonden de verschuldigde bijdragen te betalen voor de terbeschikkingstelling van de VTN installaties. Verder heeft Fluxys op 29 september 1998 van Finpipe ESV een opdracht tot bouwheerschap toevertrouwd gekregen.

32.9. Verbintenissen in het kader van de lease-overeenkomst Troll

In het kader van de lease-overeenkomst Troll heeft Fluxys zich jegens Finpipe ESV ertoe verbonden de verschuldigde bijdragen te betalen voor de terbeschikkingstelling van de Troll-installaties en om de installaties over te kopen met overname van de financiering onder bepaalde omstandigheden. Verder heeft Fluxys op 14 augustus 1991 van Finpipe ESV een opdracht tot bouwheerschap toevertrouwd gekregen.

32.10. Verbintenissen in het kader van de “capacity subscription agreement” overeenkomsten

De capaciteitsonderschrijvende contracten (*Capacity Subscription Agreements* of ‘CSA’) die met de gebruikers van de LNG-terminal in Zeebrugge werden afgesloten, voorzien in de terbeschikkingstelling van 1.930 ‘slots’ van 2009 tot 2026.

32.11. Verbintenissen jegens de Europese Investeringsbank (EIB) in het kader van de financieringscontracten

De Fluxys Groep heeft twee financieringscontracten afgesloten bij de Europese Investeringsbank (EIB). Deze leningen voorzien een clause *Pari Passu* en andere contractuele clausules (*financial covenants*) voldaan door de Groep per 31-12-2008.

32.12. Verwerving van Fluxys & Co

Voor wat de transitactiviteiten betreft, bevat de overname-transactie van Fluxys & Co een prijsherzieningsclausule naar boven toe, in de hypothese dat, voor het einde van de herzieningsperiode die tot 2015 loopt, wettelijke, regulatorische of juridische beslissingen een waarde van deze activiteiten doen ontstaan die hoger is dan de overeengekomen waarde van 350 M€.

Voorts heeft Fluxys een garantie tot schadeloosstelling bekomen van SUEZ-Tractebel en Publigas voor een bedrag

van 250 miljoen € voor de dekking van het risico dat gepaard zou kunnen gaan bij de vaststelling van een eventuele waarde van de beoogde activiteiten lager dan 350 M€, als gevolg van wettelijke, regulatorische of juridische beslissingen. Deze waarborg loopt eveneens tot 2015.

Tot slot heeft Distrigas een terugkoopoptie op de deelneming in het LNG-schip, uitoefenbaar gedurende 6 maanden vanaf een periode van 3 jaar. De uitoefenprijs is vastgesteld op 70 M€. Fluxys bezit anderzijds een verkoopoptie op SUEZ-Tractebel (of elke onderneming in de Groep door haar aangeduid) voor dezelfde deelneming aan identieke voorwaarden, in de hypothese dat Distrigas haar optie niet uitoefent.

32.13. Milieubeleid

Fluxys heeft een programma opgezet met als doel de installaties enerzijds in overeenstemming te brengen met de geldende geluidsnormen, luchtmissies en bodemvervuiling en anderzijds saneringswerkzaamheden voor oude leidingen uit te voeren. De waarde van dat programma wordt per 31-12-2008 geschat op 12.552 k€.

Het programma wordt opgevolgd door de interne cel voor milieucoördinatie, die onder meer belast is met de implementatie en de opvolging van het milieubeleid van Fluxys.

32.14. Andere toegezegde en ontvangen verbintenissen

De Fluxys Groep heeft andere verbintenissen toegezegd of ontvangen, maar de mogelijke impact ervan is te verwaarlozen.

TOELICHTING 33. FINANCIËLE INSTRUMENTEN

Principes voor het beheer van de financiële risico's

In het kader van zijn beleid is de Fluxys Groep blootgesteld aan kredietrisico's en risico's verbonden aan de tegenpartij, liquiditeits- en interestrisico's, wisselrisico's en marktrisico's. Deze risico's beïnvloeden de activa en de passiva van de Groep.

De administratieve organisatie, de beleidscontrole en de financiële rapportering verzekeren ten allen tijde de follow-up en het beheer van de risico's.

De Groep mag financiële instrumenten uitsluitend gebruiken met het oog op dekkingsdoeleinden en dus niet speculatief. Alle tussenkomsten en transacties die de Groep uitvoert, hebben als doel tegemoet te komen aan de liquiditeitsbehoeften van de ondernemingen die tot de Fluxys Groep behoren. Geen enkele transactie kan als enige motivatie een speculatieve winst tot doel hebben.

Beleid inzake thesauriebeheer

De thesaurie van de Fluxys Groep wordt beheerd in het kader van een algemeen beleid dat door de Raad van Bestuur werd goedgekeurd.

Het objectief van dit beleid is om het thesauriebeheer van de Groep te optimaliseren met name door een interne aanwending die de financiering van alle projecten in

ontwikkeling mogelijk maakt. Deze verrichtingen gebeuren op basis van een marktconforme vergoeding.

Indien nodig kan de Fluxys Groep eveneens leningen afsluiten op korte, middellange en lange termijn om tegemoet te komen aan zijn thesauriebehoeften.

De thesaurie-overschotten worden bij voorkeur toegewezen aan de operationele behoeften en de ontwikkelingsprojecten van de ondernemingen binnen de Fluxys Groep. De beleggingen worden permanent opgevolgd en maken geval per geval het voorwerp uit van een risicoanalyse.

Het saldo aan thesaurie-overschotten wordt belegd, hetzij bij eersterangs financiële instellingen, hetzij onder de vorm van financiële instrumenten uitgegeven door ondernemingen met een notering van hoog niveau op korte en lange termijn, namelijk minimaal een rating op korte termijn A-2 (Standard & Poor's) of P-2 (Moody's). Deze externe beleggingen worden voor concurrentie opengesteld zowel op niveau van het aanbod als op het niveau van de producten en worden in voldoende mate gediversifieerd om de concentratie van risico's verbonden aan de tegenpartij in te perken.

Per 31-12-2008 bedragen de thesaurie en equivalente middelen 166.658 k€. De beleggingshorizon van thesaurie-overschotten is maximum 3 maanden.

Krediet- en tegenpartijrisico's

De Groep evalueert systematisch de financiële draagkracht van zijn tegenpartijen en past een strikt opvolgingsbeleid toe van zijn handelsvorderingen. In het kader van zijn beleid inzake tegenpartijrisico's, onderwerpt de Groep zijn potentiële klanten of leveranciers voorafgaandelijk aan een gedetailleerde financiële analyse (liquiditeit, solvabiliteit, rentabiliteit, reputatie en risico's). De Groep doet beroep op interne en externe informatiebronnen zoals officiële analyses door gespecialiseerde ondernemingen (Moody's, Standard & Poor's en Fitch). Deze laatste evalueren de ondernemingen in functie van het risico en kennen hen een standaardnotering (*rating*) toe. De Groep doet eveneens beroep op gegevensbanken met algemene, financiële en marktinformatie om zijn dossier over de potentiële klant of leverancier te vervolledigen. Daarenboven kan de Groep van de mogelijkheid, waarover hij in het merendeel van zijn activiteiten beschikt, gebruik maken om aan zijn tegenpartijen, op contractuele basis, een waarborg te vragen hetzij in de vorm van een bankwaarborg hetzij door een storting in geld. Op deze manier beperkt de Groep zijn blootstelling aan kredietrisico's zowel op het vlak van wanbetaling als op het vlak van concentratie.

Wisselrisico

De activiteiten van de Groep zijn hoofdzakelijk uitgedrukt in EUR.

In het kader van onze politiek moeten alle posten in vreemde munten principieel gedekt zijn. Residuele posten mogen voor korte perioden open blijven op voorwaarde dat ze op de belangrijkste munteenheden betrekking hebben en voor zover dat de som van deze posten globaal de tegenwaarde van 1 M€ niet overschrijdt.

De activiteiten van de dochteronderneming GMSL worden in GBP uitgedrukt en dit voor beperkte bedragen die geen bijzondere dekkingen behoeven.

Niettemin is de Groep blootgesteld aan een USD/EUR wisselrisico door haar deelneming in het LNG-schip, die opbrengsten in USD oplevert. Om dit risico te dekken, beschikt de Groep over termijnwissels. Hoewel deze contracten in grote mate de blootstelling aan USD compenseren, respecteren ze de strikte criteria niet voor de toepassing van IAS 39 "Financiële instrumenten : opname en waardering".

Een gevoeligheidsanalyse is dus niet representatief voor het risico dat inherent is aan deze financiële instrumenten.

De reële waarde van deze financiële instrumenten is in het actief van de balans opgenomen onder de rubriek "Overige financiële activa" en bedraagt 15.306 k€ per 31-12-2008. Tijdens deze periode is de reële waarde verminderd ten belope van 5.154 k€ (zie Toelichting 8). Het gedekte bedrag bedraagt 96,3 miljoen USD terwijl de termijnen zich bevinden tussen 2009 en 2022.

Interestriscico

De schuldenlast van de Groep bestaat hoofdzakelijk uit leningen met vaste rentevoet waarvan het saldo 361.298 k€ bedraagt op 31 december 2008 en die tussen 2011 en 2033 vervallen. Daarnaast bestaat deze ook uit kortlopend schuld papier voor 70.310 k€ bestemd om de specifieke thesauriebehoeften te dekken en uit financiële leasingschulden met oorspronkelijke termijnen van 17 en 20 jaar.

Een deel van de financiële leasingschulden wordt gefinancierd met een korte termijn koers. Om de blootstelling aan dit risico te beheren, maakt de Groep gebruik van swapcontracten op interestvoeten om de variabele rentevoet te ruilen tegen een vaste rentevoet van 5,19%. Hoewel deze contracten in grote mate de blootstelling aan het interestvoetriscico compenseren, respecteren ze de strikte criteria niet voor de toepassing van IAS 39 "Financiële instrumenten: opname en waardering".

De reële waarde van deze financiële instrumenten is in het passief van de balans opgenomen onder de rubriek "Overige financiële passiva" en bedraagt 3.333 k€ per 31-12-2008. Tijdens deze periode is de reële waarde verminderd ten belope van 2.147 k€ (zie Toelichting 8). Het gedekte bedrag beloopt 53,3 M€ terwijl de vervaldata zich bevinden tussen 2009 en 2014.

De interestdragende passiva van de Groep bevatten de tarifaire boni, terug te geven binnen het regelgevende kader. Zoals beschreven in Toelichting 25, zijn deze passiva onderworpen aan de gemiddelde Euribor interestvoet op 1 jaar, die werd vastgelegd in het tarifaire K.B. van 8 juni 2007. De Groep loopt geen interestriscico's op dit niveau.

Een sensibiliteitsanalyse is daarom niet representatief voor het risico dat inherent verbonden is aan deze financiële instrumenten.

De blootstelling van de Groep aan het interestriscico is bijgevolg erg beperkt.

Liquiditeitsrisico

Het beheer van het liquiditeitsrisico is essentieel vermits een maximale liquiditeit en het gebruik van de thesaurie een belangrijk objectief vormen binnen de Fluxys Groep. Het bedrag van de beleggingen en de beleggingshorizon dekken in de mate van het mogelijke de termijnplanning van de thesauriebehoeften, rekening houdend met exploitatieriscico's.

Samenvatting van de financiële instrumenten op balansdatum

In duizenden euro's	31-12-2008	Toe-lichting	Financiële activa of verplichtingen tegen kostprijs	Tot einde looptijd aan-gehouden beleggin-gen tegen kostprijs	Activa of passiva aan reële waarde	Lenin-gen en vorderin-gen tegen kostprijs	Overige verplichtin-gen tegen kost-prijs
I. Vaste activa			2.989	0	0	30.714	0
Overige financiële	2.989	16	2.989				
Vorderingen uit financiële lease	30.486	7b - 17				30.486	
Overige activa	228	18				228	
II. Vlottende activa			0	166.658	15.306	32.872	0
Overige financiële vlottende activa	15.306	33			15.306		
Vorderingen uit financiële lease	1.093	7b - 17				1.093	
Handels- en overige vorderingen	31.779	21				31.779	
Geldmiddelen en kasequivalenten	166.658	7b - 22		166.658			
Totaal der financiële instrumenten – actief van de balans	248.539		2.989	166.658	15.306	63.586	0
II. Langlopende verplichtingen			534.157	0	0	0	0
Rentedragende verplichtingen	534.157	8 - 25	534.157				
III. Kortlopende verplichtingen			186.500	0	3.333	0	103.659
Rentedragende verplichtingen	186.500	8 - 25	186.500				
Overige vlottende passiva	3.333	33			3.333		
Handels- en andere verplichtingen	103.659	30					103.659
Totaal der financiële instrumenten – passief van de balans	827.649		720.657	0	3.333	0	103.659

243

Tot slot beschikt de Groep op 31-12-2008 over 66.997 k€ aan kredietlijnen tegenover 33.697 k€ op 31-12-2007.

TOELICHTING 34. VERBONDEN PARTIJEN

De vennootschap SUEZ-Tractebel oefent geen controle meer uit over de Fluxys Groep sinds het tweede semester van 2008, als gevolg van de overdracht van de 12,5% deelneming (zie Toelichting 24).

De geconsolideerde rekeningen bevatten verrichtingen die de Fluxys Groep in het kader van zijn gewone bedrijfsuitoefening heeft uitgevoerd met niet in de consolidatie opgenomen partijen die verbonden waren tot 30 juni 2008.

Deze verrichtingen worden onder marktconforme voorwaarden uitgevoerd en betreffen hoofdzakelijk transacties met Distrigas voor vervoers-, opslag- en terminallingdiensten, met Distrigas & C° (onder controle van Fluxys sinds 1 juli 2008), met Finpipe waarmee Fluxys leasingovereenkomsten heeft afgesloten, met Electrabel voor de levering van elektriciteit en met Cosutrel waarmee de Fluxys Groep leningen heeft afgesloten.

244

Verbonden partijen

I. ACTIVA MET VERBONDEN PARTIJEN

1. Overige financiële activa

- 1.1. Effecten andere dan aandelen
- 1.2. Leningen

2. Overige vaste activa

- 2.1. Financiële lease-overeenkomsten
- 2.2. Overige langlopende vorderingen

3. Handels- en overige vorderingen

- 3.1. Klanten
- 3.2. Financiële lease-overeenkomsten
- 3.3. Overige vorderingen

4. Geldmiddelen en kasequivalenten

5. Overige vlottende activa

II. PASSIVA MET VERBONDEN PARTIJEN

1. Kort- en langlopende rentedragende verplichtingen

- 1.1. Leningen bij banken
- 1.2. Financiële lease-overeenkomsten
- 1.3. Bankvoorschotten in rekening-courant
- 1.4. Overige leningen

2. Handels- en overige schulden

- 2.1. Handelsschulden
- 2.2. Overige schulden

3. Overige kortlopende verplichtingen

III. TRANSACTIES TUSSEN VERBONDEN PARTIJEN

1. Verkopen van vaste activa

2. Aankopen van vaste activa (-)

3. Verrichting van diensten en levering van goederen

4. Ontvangen dienstprestaties (-)

5. Transfers m.b.t. financieringsovereenkomsten

6. Vergoeding aan directiepersoneel en bestuurders

- waarvan vergoedingen op korte termijn
- waarvan vergoedingen na uitdiensttreding

Boekjaar				Vorig boekjaar			
Joint ventures	Geassocieerde ondernemingen	Overige verbonden partijen	TOTAAL	Joint ventures	Geassocieerde ondernemingen	Overige verbonden partijen	TOTAAL
0	337	0	337	1.171	176	188.000	189.347
0	31	0	31	0	31	0	31
	31		31		31		31
			0				0
0	0	0	0	420	0	134.274	134.694
			0	0	0	134.274	134.274
			0	420	0	0	420
0	306	0	306	751	145	53.726	54.622
	217		217	751	145	35.278	36.174
			0	0	0	18.275	18.275
	89		89	0	0	173	173
			0	0	0	0	0
			0	0	0	0	0
0	909	0	909	0	149	163.690	163.839
0	0	0	0	0	0	159.859	159.859
			0	0	0	0	0
			0	0	0	155.694	155.694
			0	0	0	0	0
			0	0	0	4.165	4.165
0	909	0	909	0	149	3.831	3.980
			0	0	0	3.824	3.824
	909		909	0	149	7	156
			0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	0	0	0	0	0	0
3.698	670	141.877	146.245	6.320	478	305.337	312.135
-910	-2.318	-4.840	-8.068	-1.200	0	-16.002	-17.202
0	0	0	0	0	0	0	0
0	0	2.816	2.816	0	0	2.559	2.559
		2.374	2.374			2.343	2.343
		442	442			216	216

TOELICHTING 35. GESEGMENTEERDE INFORMATIE

De Fluxys Groep volgt zijn activiteiten op via een opdeling in de volgende segmenten: transport-, opslag- en terminallingactiviteiten in België, en overige activiteiten.

Deze segmenten vormen de basis voor het opstellen van de gesegmenteerde informatie op het eerste niveau.

De transportactiviteiten bevatten het geheel van de diensten die onder de gaswet vallen en verband houden met vervoer en transit in België ⁽¹⁾.

De opslagactiviteiten bevatten het geheel van de diensten die onder de gaswet vallen en verband houden met de opslag in België te Loenhout en te Dudzele ⁽¹⁾.

De terminallingactiviteiten bevatten het geheel van de diensten die onder de gaswet vallen en verband houden met de LNG-terminal in België te Zeebrugge ⁽¹⁾.

Het segment 'overige activiteiten' bevat andere door de Fluxys Groep verstrekte diensten zoals het beheer van de Hub in Zeebrugge, de deelneming in de IZT en ZPT-terminals in België ⁽²⁾, de deelneming in installaties voor het vervoer van aardgas buiten België (BBL-installaties), het charteren van het LNG-schip, dispatching diensten, de verkoop van software-oplossingen aan aardgasproducenten, shippers en traders, alsook werkzaamheden voor derden en in het kader van de kathodische bescherming.

De gesegmenteerde informatie van het tweede niveau berust op de verdeling naar geografische gebieden en is niet vereist voor de Fluxys Groep, die haar activiteiten overwegend in België uitoefent.

(1) Wet van 12 april 1965 betreffende het vervoer van gasachtige producten en andere, door middel van leidingen, zoals later gewijzigd.

(2) Interconnector Zeebrugge Terminal (IZT) en Zeepipe Terminal (ZPT).

Gesegmenteerde winst- en verliesrekening op 31-12-2008					In duizenden euro's	
	Trans- port	Opslag	Terminal- ling	Overige activiteiten	Eliminatie tussen segmen- ten	Totaal
Bedrijfsopbrengsten						
Verkopen en prestaties aan externe klanten	402.673	44.450	76.381	68.699		592.203
Transacties met andere segmenten	10.082	2.576	5.828	9.008	-27.494	0
Overige exploitatiebaten	2.764	232	171	10.105	-48	13.224
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	-16.256	-1.366	-6.611	-9.124	2.859	-30.498
Diensten en diverse goederen	-124.425	-14.625	-19.168	-14.707	24.683	-148.242
Personeelslasten	-76.877	-12.201	-11.093	-6.303		-106.474
Overige exploitatielasten	-4.707	-726	-2.109	-575		-8.117
Nettotoevoegingen aan de afschrijvingen	-52.822	-7.255	-13.195	-4.979		-78.251
Nettotoevoegingen aan voorzieningen voor risico's en kosten	-51.595	-53	-106	-1.974		-53.728
Nettotoevoegingen aan de waardeverminderingen	-2.818	0	0	-322		-3.140
Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten	86.019	11.032	30.098	49.828	0	176.977
Winst (verlies) uit de overdracht van financiële activa						3.016
Financiële opbrengsten						24.400
Kost/Verlies op financiële instrumenten						-9.777
Financieringslasten						-35.398
Winst (verlies) na netto financiële resultaten uit voortgezette activiteiten						159.218
Winstbelastingen						-46.323
Winst (verlies) van het boekjaar						112.895

De opbrengsten uit de transport-, opslag- en terminalling-activiteiten werden positief beïnvloed door de invoeging van het tarifaire K.B. evenals door de stijging van het toegestane rendementpercentage op het geïnvesteerde kapitaal. Het resultaat van de terminallingactiviteiten is eveneens gestegen als gevolg van de ingebruikneming van de capaciteitsuitbreiding van de LNG-terminal te

Zeebrugge vanaf 1 april 2008.

Het resultaat van de overige activiteiten van de onderneming stijgt ook ten opzichte van 2007, dankzij de opbrengsten uit de nieuwe capaciteit op de Balgzand-Bacton pijpleiding (Nederland – Verenigd Koninkrijk), en de opbrengsten van het LNG-schip, die voor 49% eigendom is van Fluxys & Co.

Primaire gesegmenteerde balans (activiteiten) op 31-12-2008					In duizenden euro's	
	Transport	Opslag	Terminal- ling	Overige activiteiten	Niet toe- gewezen	Totaal
Materiële vaste activa	1.111.227	170.951	425.390	175.838		1.883.406
Immateriële vaste activa	17.383	151	15	0		17.549
Goodwill				3.230	407.528	410.758
Nettohandelsvorderingen	15.545	0	223	9.498	0	25.266
Vorderingen uit financiële lease	0			31.579		31.579
Voorraden	67.018		177	786		67.981
Overige activa	0				225.063	225.063
						2.661.602
Rentedragende verplichtingen	273.081	1.570	94.385		351.621	720.657
Overige verplichtingen					1.940.945	1.940.945
						2.661.602
Investeringen in materiële vaste activa tijdens het boekjaar	128.598	40.601	26.714	2.134		198.047
Investeringen in immateriële vaste activa tijdens het boekjaar	11.016	175	15			11.206

Gesegmenteerde winst- en verliesrekening op 31-12-2007					In duizenden euro's	
	Transport	Opslag	Terminal- ling	Overige activiteiten	Eliminatie tussen segmenten	Totaal
Bedrijfsopbrengsten						
Verkopen en prestaties aan externe klanten	284.111	39.617	50.378	58.935		433.041
Transacties met andere segmenten	4.640	2.513	3.176	11.337	-21.666	0
Overige exploitatiebaten	1.721	156	634	7.766	-6	10.271
Grondstoffen en gebruikte hulpstoffen	-15.852	-1.196	-4.184	-11.201		-32.433
Diensten en diverse goederen	-110.277	-17.158	-16.630	-19.142	21.672	-141.535
Personeelslasten	-70.918	-11.470	-10.014	-4.016		-96.418
Overige exploitatielasten	-1.892	-752	-2.075	-378		-5.097
Nettotoevoegingen aan de afschrijvingen	-43.447	-7.919	-10.512	-4.027		-65.905
Nettotoevoegingen aan voorzieningen voor risico's en kosten				7.591		7.591
Nettotoevoegingen aan de waardeverminderingen	479	0	0	-240		239
Winst (verlies) uit voortgezette activiteiten	48.565	3.791	10.773	46.625	0	109.754
Financieringsopbrengsten						
Financieringsopbrengsten						28.182
Financieringskosten						-20.314
Winst (verlies) na netto financiële resultaten uit voortgezette activiteiten						
Winst (verlies) na netto financiële resultaten uit voortgezette activiteiten						117.622
Winstbelastingen						-35.801
Winst (verlies) van het boekjaar						81.821

	Primaire gesegmenteerde balans (activiteiten) op 31-12-2007				In duizenden euro's	
	Transport	Opslag	Terminal- ling	Overige activiteiten	Niet toe- gewezen	Totaal
Materiële vaste activa	886.301	137.569	411.877	107.838		1.543.585
Immateriële vaste activa	14.166	13		0		14.179
Goodwill				4.507		4.507
Nettohandelsvorderingen	29.264	5.630	4.242	6.999	0	46.135
Vorderingen uit financiële lease	152.549			32.411		184.960
Voorraden	31.973		785	1.222		33.980
Overige activa	0				242.304	242.304
						2.069.650
Rentedragende verplichtingen	247.155	3.181	93.546	7.603		351.485
Overige verplichtingen					1.718.165	1.718.165
						2.069.650
Investeringen in materiële vaste activa tijdens het boekjaar	96.910	6.385	28.316	468		132.079
Investeringen in immateriële vaste activa tijdens het boekjaar	7.324	13				7.337

TOELICHTING 36. VERGOEDING VAN DE BESTUURDERS EN DE DIRECTIELEDEN

In overeenstemming met artikel 11 van de statuten telt de Raad van Bestuur van Fluxys NV 21 tot 24 leden. Twee vertegenwoordigers van de federale regering wonen eveneens de vergaderingen van de Raad van Bestuur en van het Strategisch Comité bij.

De Algemene Vergadering van 8 mei 2007 heeft beslist om, met ingang op 1 januari 2007, het maximum totaalbedrag van de bestuurdersemolumenten te brengen op 360.000 € per jaar geïndexeerd. Vanaf 1 januari 2006 ontvangen de bestuurders eveneens presentiegeld.

In overeenstemming met artikel 18 van de statuten van Fluxys is de Raad van Bestuur ertoe gemachtigd om

bijzondere bezoldigingen te betalen aan een bestuurder die bijzondere taken voor de vennootschap op zich neemt. De Raad heeft ook het recht de reiskosten van de bestuurders en hun onkosten terug te betalen.

De Fluxys Groep heeft geen enkele lening toegekend aan de bestuurders; bovendien hebben de bestuurders evenmin ongewone of buitengewone transacties met de Groep uitgevoerd.

Voor meer details hierover verwijzen we naar het hoofdstuk "Corporate Governance" in het jaarverslag en naar Toelichting 34 "Verbonden partijen" voor wat de uitsplitsing van de vergoedingen per categorie betreft.

TOELICHTING 37. GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Geen enkele gebeurtenis die zich na balansdatum heeft voorgedaan, heeft gevolgen van wezenlijke betekenis op de voorgestelde financiële staten.

IV. Verslag van de Commissaris over de geconsolideerde jaarrekening afgesloten op 31 december 2008 gericht tot de Algemene vergadering van Aandeelhouders

Aan de aandeelhouders

Overeenkomstig de wettelijke en statutaire bepalingen, brengen wij u verslag uit in het kader van ons mandaat van commissaris dat ons werd toevertrouwd. Dit verslag omvat ons oordeel over de geconsolideerde jaarrekening evenals de vereiste bijkomende vermelding.

Verklaring over de geconsolideerde jaarrekening zonder voorbehoud

Wij hebben de controle uitgevoerd van de geconsolideerde jaarrekening van Fluxys NV ("de vennootschap") en haar dochterondernemingen (samen "de groep"), opgesteld in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften. Deze geconsolideerde jaarrekening bestaat uit de geconsolideerde balans op 31 december 2008, de geconsolideerde resultatenrekening, de geconsolideerde staat van geboekte opbrengsten en kosten, het geconsolideerde kasstroomoverzicht en een overzicht van de belangrijkste gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en toelichtingen. Het geconsolideerde balanstotaal bedraagt 2.661.602 (000) EUR en de geconsolideerde winst (aandeel van de groep) van het boekjaar bedraagt 110.964 (000) EUR.

Het opstellen van de geconsolideerde jaarrekening valt onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur. Deze verantwoordelijkheid omvat onder meer: het ontwerpen, implementeren en in stand houden van een interne controle met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de geconsolideerde jaarrekening zodat deze geen afwijkingen van materieel belang, als gevolg van fraude of van fouten, bevat, het kiezen en toepassen van geschikte grondslagen voor financiële verslaggeving, en het maken van boekhoudkundige ramingen die onder de gegeven omstandigheden redelijk zijn.

Het is onze verantwoordelijkheid een oordeel over deze geconsolideerde jaarrekening tot uitdrukking te brengen op basis van onze controle. Wij hebben onze controle uitgevoerd overeenkomstig de wettelijke bepalingen en volgens de in België geldende controlenormen, zoals uitgevaardigd door het Instituut der Bedrijfsrevisoren. Deze controlenormen vereisen dat onze controle zo wordt georganiseerd en uitgevoerd dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de geconsolideerde jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Overeenkomstig deze controlenormen, hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ter verkrijging

van controle-informatie over de in de geconsolideerde jaarrekening opgenomen bedragen en toelichtingen. De selectie van deze controlewerkzaamheden is afhankelijk van onze beoordeling welke een inschatting omvat van het risico dat de geconsolideerde jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Bij het maken van onze risico-inschatting houden wij rekening met de bestaande interne controle van de groep met betrekking tot het opstellen en de getrouwe weergave van de geconsolideerde jaarrekening ten einde in de gegeven omstandigheden de gepaste werkzaamheden te bepalen maar niet om een oordeel over de effectiviteit van de interne controle van de groep te geven. Wij hebben tevens de gegrondheid van de grondslagen voor financiële verslaggeving, de redelijkheid van de boekhoudkundige ramingen gemaakt door de vennootschap, alsook de voorstelling van de geconsolideerde jaarrekening als geheel beoordeeld. Ten slotte, hebben wij van de raad van bestuur en van de verantwoordelijken van de vennootschap de voor onze controlewerkzaamheden vereiste ophelderingen en inlichtingen verkregen. Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie een redelijke basis vormt voor het uitbrengen van ons oordeel.

Naar ons oordeel geeft de geconsolideerde jaarrekening een getrouw beeld van de financiële toestand van de groep per 31 december 2008, en van haar resultaat en kasstromen voor het boekjaar eindigend op die datum, in overeenstemming met de International Financial Reporting Standards zoals aanvaard binnen de Europese Unie en met de in België van toepassing zijnde wettelijke en bestuursrechtelijke voorschriften.

Bijkomende vermelding

Het opstellen en de inhoud van het geconsolideerde jaarverslag vallen onder de verantwoordelijkheid van de raad van bestuur.

Het is onze verantwoordelijkheid om in ons verslag de volgende bijkomende vermelding op te nemen die niet van aard is om de draagwijdte van onze verklaring over de geconsolideerde jaarrekening te wijzigen:

- Het geconsolideerde jaarverslag behandelt de door de wet vereiste inlichtingen en stemt overeen met de geconsolideerde jaarrekening. Wij kunnen ons echter niet uitspreken over de beschrijving van de voornaamste risico's en onzekerheden waarmee de groep wordt geconfronteerd, alsook van haar positie, haar voorzienbare evolutie of de aanmerkelijke invloed van bepaalde feiten op hun toekomstige ontwikkeling. Wij kunnen evenwel bevestigen dat de verstrekte gegevens geen onmiskenbare inconsistenties vertonen met de informatie waarover wij beschikken in het kader van ons mandaat.

Antwerpen, 6 maart 2009

De commissaris

DELOITTE Bedrijfsrevisoren BV o.v.v.e. CVBA

Vertegenwoordigd door Jurgen Kesselaers

V. STATUTAIRE JAARREKENING VAN FLUXYS NV VOLGENS DE BELGISCHE NORMEN

254

I. Balans	256
II. Resultatenrekening	257
III. Resultaatverwerking	258
IV. Overzicht van het kapitaal per einde boekjaar	259
V. Belastingen op het resultaat	260
VI. Sociale balans	261

255

Rekening houdend met het belang van het eigen vermogen en de omzet van de moedermaatschappij binnen de geconsolideerde rekeningen, zou de gedetailleerde publicatie van de statutaire jaarrekening en haar toelichtingen grotendeels overlappen met de informatie die bij de geconsolideerde financiële staten wordt gegeven.

Conform artikel 105 van het wetboek van vennootschappen werd beslist om een ingekorte versie van de statutaire jaarrekening van de vennootschap Fluxys NV te publiceren.

De Commissaris heeft een verslag zonder voorbehoud uitgebracht over de statutaire jaarrekening van Fluxys NV.

De statutaire jaarrekening van Fluxys NV en het verslag van de Commissaris werden neergelegd bij de Nationale Bank van België. Ze zijn op aanvraag verkrijgbaar op het volgende adres:

Fluxys NV

Departement *Communication & Secretary of the Board*

Kunstlaan 31 - 1040 Brussel

I. BALANS

ACTIVA	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
Vaste activa	2.344.555	1.249.371
Immateriële vaste activa	17.534	14.179
Materiële vaste activa	1.243.155	1.135.363
Financiële vaste activa	1.083.866	99.829
Vlottende activa	259.364	249.997
Vorderingen op meer dan één jaar	61.354	81.282
Vorraden en bestellingen in uitvoering	67.333	32.707
Vorderingen op ten hoogste één jaar	21.823	45.827
Geldbeleggingen	49.688	76.605
Liquide middelen	89	121
Overlopende rekeningen	59.077	13.455
Totaal	2.603.919	1.499.368

Passiva	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
Eigen vermogen	1.167.551	1.153.435
Kapitaal	60.272	60.272
Uitgiftepremies	38	38
Herwaarderingsmeerwaarden	679.519	715.720
Reserves	384.606	351.037
Overgedragen winst	43.116	26.368
Voorzieningen en uitgestelde belastingen	53.927	66.653
Voorzieningen voor risico's en kosten	53.927	66.653
Schulden	1.382.441	279.280
Schulden op meer dan één jaar	351.944	85.715
Schulden op ten hoogste één jaar	897.126	97.227
Overlopende rekeningen	133.371	96.338
Totaal	2.603.919	1.499.368

II. RESULTATENREKENING

Resultatenrekening	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
Bedrijfsopbrengsten	476.355	400.232
Bedrijfskosten	352.912	319.496
Bedrijfsresultaat	123.443	80.736
Financiële opbrengsten	19.783	63.259
Financiële kosten	30.082	9.572
Financieel resultaat	-10.299	53.687
Winst uit de gewone bedrijfsuitoefening vóór belastingen	113.144	134.423
Uitzonderlijke opbrengsten	1.226	1.500
Uitzonderlijke kosten	3	7
Uitzonderlijk resultaat	1.223	1.493
Winst van het boekjaar vóór belasting	114.367	135.916
Belastingen op het resultaat	-48.435	-39.655
Winst van het boekjaar	65.932	96.261
Onttrekking aan de belastingvrije reserves	0	2.555
Te bestemmen winst van het boekjaar	65.932	98.816

257

III. RESULTAATVERWERKING

Resultaatverwerking	In duizenden euro's	
	31-12-2008	31-12-2007
A. Te bestemmen winstsaldo	92.300	102.252
1. Te bestemmen winst van het boekjaar	65.932	98.816
2. Overgedragen winst van het vorige boekjaar	26.368	3.436
B. Onttrekking aan het eigen vermogen	0	0
2. Aan de reserves	0	0
C. Toevoeging aan het eigen vermogen	0	0
2. Aan de wettelijke reserve	0	0
3. Aan de overige reserves	0	0
D. Over te dragen resultaat	43.116	26.368
1. Over te dragen winst	43.116	26.368
F. Uit te keren winst	49.184	75.884
1. Vergoeding van het kapitaal	49.184	75.884
Indien de hierboven vermelde verdeling wordt aanvaard en rekening houdend met de fiscale voorschriften, wordt het bedrag van het jaarlijks nettodividend vastgesteld op:	52,50 €	81,00 €

In 2008 werd er geen voorschot op het dividend uitgekeerd. Het te verdelen bruto-eenheidsdividend voor het boekjaar 2008 bedraagt 70,00€ (52,50€ netto). Het zal worden betaald vanaf 19-05-2009.

IV. OVERZICHT VAN HET KAPITAAL PER EINDE BOEKJAAR

Overzicht van het kapitaal per einde boekjaar		31-12-2008
A.1. Geplaatst kapitaal (in duizenden euro's)		
Per einde van het vorige boekjaar		60.272
Per einde van het boekjaar		60.272
A.2. Samenstelling van het kapitaal		
Aandelen op naam		632.358
Aandelen aan toonder		70.278

G. Aandeelhoudersstructuur

Aangever	Aangifte datum	Aandelen- categorie	Aantal aangegeven stemrechten	%
SUEZ-Tractebel NV	19-09-2008	A/C/D	314.432	44,75
Publigaz	19-09-2008	A/B/C/D	317.739	45,22
			632.171	89,97

De Belgische Staat beschikt over één specifiek aandeel.

V. BELASTINGEN OP HET RESULTAAT

Belastingen op het resultaat	In duizenden euro's
	31-12-2008
A. Detail van de rubriek 670/3*	
1. Belastingen op het resultaat van het boekjaar	48.485
a) Verschuldigde of betaalde belastingen en voorheffingen	43.628
b) Geraamde belastingoverschotten	0
c) Geraamde belastingssupplementen	4.857
2. Belastingen op het resultaat van voorgaande boekjaren	-15
a) Verschuldigde of betaalde belastingssupplementen	-15
b) Belastingssupplementen (geraamd of waarvoor voorzieningen zijn aangelegd)	
B. Verschil tussen winst vóór belastingen en geraamde belastbare winst	
Winst vóór belastingen	114.367
Fiscale elementen:	28.279
Definitief belaste inkomsten	-12.743
Verworpen uitgaven	3.200
Belastbare reserves	39.048
Notionele interesten	0
Meerwaarden op deelnemingen	-1.226
Totaal	142.646

* De regularisering van belastingen (rekeningen 77) ten belope van -35 k€ in 2008 is niet opgenomen in deze rubriek.

VI. SOCIALE BALANS

Nr RSZ: 030012851238

Nr paritair comité: 326

1. STAAT VAN DE TEWERKGESTELDE PERSONEN

A. Werknemers ingeschreven in het personeelsregister

1. Tijdens het boekjaar en het vorige boekjaar				
	1. Voltijds 2008	2. Deeltijds 2008	3. Totaal (T) of (VTE) 2008	3P. Totaal (T) of (VTE) 2007
Gemiddeld aantal werknemers	893,5	77	951,39 *	923,77*
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	1.352.902,51	88.714,60	1.441.617,11	1.379.278,58
Personeelskosten	94.063.635,54	5.617.672,14	99.681.307,68	89.506.958,20
Bedrag van de voordelen bovenop het loon			1.686.200,73	1.039.482,11

* in voltijdse equivalenten

2. Op de afsluitingsdatum van het boekjaar			
	1. Voltijds 2008	2. Deeltijds 2008	3. Totaal (VTE)*
a. Aantal werknemers ingeschreven in het personeelsregister	916	77	973,80
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	882	77	939,80
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	34	0	34,00
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0,00
Vervangingsovereenkomst	0	0	0,00
c. Volgens het geslacht en het studieniveau			
Mannen :	763	27	784,00
lager onderwijs	4	0	4,00
secundair onderwijs	334	17	347,00
hoger niet-universitair onderwijs	321	9	328,20
universitair onderwijs	104	1	104,80
Vrouwen :	153	50	189,80
lager onderwijs	0	0	0,00
secundair onderwijs	37	12	45,70
hoger niet-universitair onderwijs	87	30	108,70
universitair onderwijs	29	8	35,40
d. Volgens de beroepscategorie			
Directiepersoneel	283	11	291,80
Bedienden	633	66	682,00
Arbeiders	0	0	0,00
Andere	0	0	0,00

* in voltijdse equivalenten

B. Uitzendkrachten en ter beschikking van de onderneming gestelde personen

Tijdens het boekjaar		
	1. Uitzendkrachten	2. Terbeschikking van de onderneming gestelde personen
Gemiddeld aantal tewerkgestelde personen	13,05	
Aantal daadwerkelijk gepresteerde uren	25.814,61	
Kosten voor de onderneming	673.369,09	

2. TABEL VAN DE PERSONEELSBEWEGINGEN TIJDENS HET BOEKJAAR

A. Ingetreden			
	1. Voltijds 2008	2. Deeltijds 2008	3. Totaal (VTE)*
a. Aantal werknemers die tijdens het boekjaar in het personeelsregister werden ingeschreven	145	3	147,40
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	83	3	85,40
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	62	0	62,00
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0,00
Vervangingsovereenkomst	0	0	0,00

B. Uitgetreden			
	1. Voltijds 2008	2. Deeltijds 2008	3. Totaal (VTE)*
a. Aantal werknemers met een in het personeelsregister opgetekende datum waarop hun overeenkomst tijdens het boekjaar een einde nam	99	0	99,00
b. Volgens de aard van de arbeidsovereenkomst			
Overeenkomst voor een onbepaalde tijd	46	0	46,00
Overeenkomst voor een bepaalde tijd	53	0	53,00
Overeenkomst voor een duidelijk omschreven werk	0	0	0,00
Vervangingsovereenkomst	0	0	0,00
c. Volgens de reden van beëindiging van de overeenkomst			
Pensioen	18	0	18,00
Brugpensioen	0	0	0,00
Afdanking	4	0	4,00
Andere redenen	77	0	77,00
Waarvan: het aantal werknemers dat als zelfstandige ten minste op halftijdse basis diensten blijft verlenen aan de onderneming	0	0	0

3. INLICHTINGEN OVER DE OPLEIDINGEN VOOR DE WERKNEMERS TIJDENS HET BOEKJAAR

	Mannen	Vrouwen
A. Totaal van de formele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	745	178
Aantal gevolgde opleidingsuren	31.367,78	4.586,25
Nettokosten voor de onderneming	2.725.684,14	395.952,26
waarvan brutokosten rechtstreeks verbonden met de opleiding	2.725.684,14	395.952,26
waarvan betaalde bijdragen en stortingen aan collectieve fondsen	0	0
waarvan ontvangen tegemoetkomingen (in mindering)	0	0
B. Totaal van de minder formele en informele voortgezette beroepsopleidingsinitiatieven voor de werknemers ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	91	18
Aantal gevolgde opleidingsuren	981,70	186,60
Nettokosten voor de onderneming	73.412,23	12.648,80
C. Totaal van de initiële beroepsopleidingsinitiatieven ten laste van de werkgever		
Aantal betrokken werknemers	0	0
Aantal gevolgde opleidingsuren	0	0
Nettokosten voor de onderneming	0	0

Vragen over financiële en boekhoudkundige gegevens

René Sterckx

Tel 32 2 282 74 80

Fax 32 2 282 75 43

E-mail rene.sterckx@fluxys.net

Perscontacten

Bérénice Crabs

Tel 32 2 282 72 30

Fax 32 2 282 79 43

E-mail berenice.crabs@fluxys.net

Deze publicatie is ook verkrijgbaar in het Frans en het Engels.

Wilt u een exemplaar ontvangen, neem dan contact op met het departement Communicatie :

Tel 32 2 282 77 32

Fax 32 2 282 79 43

E-mail sandra.vanpraet@fluxys.net

Ontwerp en realisatie:

www.comfi.be

Fotografie:

Jean-Marc Bodson

Patrick Henryckx

Filip Van Loock

Emmanuel Mandertier

Marc Provost

Philippe Vanoutrive

Fluxys NV

Zetel van de vennootschap - Kunstlaan 31 - B-1040 Brussel

Tel 32 2 282 72 11 - **Fax** 32 2 282 02 39 - www.fluxys.com

BTW BE 0402.954.628 - **RPR Brussel** - D/2009/9484/1